Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola mnoha možností

Základní škola Boskovice, příspěvková organizace
nám. 9. května 8

„Zapomenou na to, co jste jim řekli, ale nezapomenou na to, jak se s vámi cítili.“

Carl W. Beeckner

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 7

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP 10

3. 1 CHARAKTERISTIKA ŠVP „ŠKOLA MNOHA MOŽNOSTÍ“ 10
3. 2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY 12
3. 3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 13
3. 4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 15
3. 5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT 16
3. 6 POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA 32

4 UČEBNÍ PLÁN 34

4. 1 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU 1. STUPNĚ 34
4. 2 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU 1. STUPNĚ 35
4. 3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU 2. STUPNĚ 37
4. 4 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU 2. STUPNĚ 38

5 UČEBNÍ OSNOVY 40

5. 1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 40
5. 1. 1 Český jazyk a literatura 40
5. 1. 2 Anglický jazyk 68
5. 1. 3 Německý jazyk 89
5. 1. 4 Ruský jazyk 106
5. 1. 5 Francouzský jazyk 130
5. 1. 6 Španělský jazyk 138
5. 2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 147
5. 2. 1 Matematika a její aplikace 147
5. 3 INFORMATIKA 181
5. 3. 1 Informatika 181
5. 4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 189
5. 4. 1 Člověk a jeho svět 189
5. 5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST 218
5. 5. 1 Dějepis 218
5. 5. 2 Výchova k občanství 228
5. 6 ČLOVĚK A PŘÍRODA 246
5. 6. 1 Fyzika 246
5. 6. 2 Chemie 257
5. 6. 3 Přírodopis 266
5. 6. 4 Zeměpis 287
5. 7 UMĚNÍ A KULTURA 300
5. 7. 1 Hudební výchova 300
5. 7. 2 Výtvarná výchova 323
5. 8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ 343
5. 8. 1 Výchova ke zdraví 343
5. 8. 2 Tělesná výchova 353
5. 9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 401
5. 9. 1 Pracovní činnosti 401
5. 10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY 429

5. 11RVM a PP *463*
5. 12 ŠKOLNÍ DRUŽINA *509*

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ 523

6. 1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ *523*
6. 1. 1 Způsoby hodnocení žáka *524*
6. 1. 2 Kritéria hodnocení *524*
6. 1. 3 Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami *526*

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Škola mnoha možností
(program zpracován podle RVP ZV)
č. j. ZŠ-ŠVP-19/2007

Škola: Základní škola Boskovice, příspěvková organizace
nám. 9. května 8
Boskovice, 680 01
IČ: 62072757
IZO: 102007489
tel.: 516 802 340
e-mail: zs@boskovice.cz
http://zs.boskovice.cz/

Ředitel školy: RNDr. Vladimír Ochmanský
tel.: 516 802 350
e-mail: zs@boskovice.cz

Koordinátor ŠVP: PaedDr. Eva Tichá
tel.: 516 802 321
e-mail: eva.ticha@zsbce.cz

Mgr. et Mgr. Táňa Martínková
e-mail: tana.martinkova@zsbce.cz

Zřizovatel: Město Boskovice
Masarykovo nám. ½
Boskovice, 680 01
IČ: 00279978
tel.: 516 802 600
www.boskovice.cz

Platnost dokumentu: od 3. září 2007
Projednáno na jednání Školské rady dne 9.10. 2011

Dodatek č. 1 k ŠVP ZV: č. j. ZŠ-ŠVP-19/2007-1. Dod./2013
s účinností od 1. září 2013 mění a doplňuje ŠVP ZV Škola mnoha možností.
Dodatek č. 2 k ŠVP ZV: č. j. ZŠ-ŠVP-19/2007-2. Dod./2016
s účinností od 1. září 2016 mění a doplňuje ŠVP ZV Škola mnoha možností.
Dodatek č. 3 k ŠVP ZV: č. j. ZŠ-ŠVP-19/2007-3. Dod./2019
s účinností od 1. září 2019 mění a doplňuje ŠVP ZV Škola mnoha možností.
Dodatek č. 4 k ŠVP ZV: č. j. ZŠ-ŠVP-19/2007-4. Dod./2021
s účinností od 1. září 2021 mění a doplňuje ŠVP ZV Škola mnoha možností.

.....
RNDr. Vladimír Ochmanský
ředitel školy

Garanti jednotlivých předmětů a průřezových témat ŠVP
Garanti metodických sdružení a předmětových komisí
2021-2022

1. stupeň

Český jazyk	Mgr. Lenka Tesařová
Anglický jazyk	Mgr. Šárka Šulcová
Matematika	Mgr. Jana Čermáková
Informatika	Mgr. Aleš Ryšavý
Člověk a jeho svět	Mgr. Kateřina Oujeská
Hudební výchova	Mgr. Hana Klosová
Výtvarná výchova	Mgr. Markéta Pospišilíková
Tělesná výchova	Mgr. Danuše Šamšulová
Pracovní činnosti	Mgr. Ilona Dokoupilová
MS I	PaedDr. Eva Tichá
MS II	PaedDr. Eva Tichá

2. stupeň

Český jazyk a literatura	Mgr. Martina Kubová
Anglický jazyk	Mgr. Alena Sedláková
Německý jazyk	Mgr. Monika Wilderová
Ruský jazyk	PhDr. Dana Fidlerová
Francouzský jazyk	Mgr. Petra Dvořáková
Španělský jazyk	Mgr. Ludmila Živná
Matematika	Mgr. Věra Nádvorníková
Informatika	Mgr. Aleš Ryšavý
Dějepis	Mgr. Jana Svobodová
Výchova k občanství	Mgr. Pavla Kotoučková
Fyzika	Mgr. Eva Lepková
Chemie	Mgr. Jana Richterová
Přírodopis	Mgr. Eva Jakubů
Zeměpis	Mgr. Jana Formánková
Hudební výchova	Mgr. Monika Wilderová
Výtvarná výchova	Mgr. Anna Kocmanová
Výchova ke zdraví	Mgr. Světlana Hrdličková
Tělesná výchova	Mgr. Světlana Hrdličková
Pracovní činnosti	Mgr. Libuše Křivinková

Školní družina

Mgr. Dana Krejčířová
Mgr. Monika Havlíčková
Alena Koutná

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova	Mgr. Gabriela Staňková
Výchova demokratického občana	Mgr. Jana Šafránková
Multikulturní výchova	Mgr. Jana Šafránková
Environmentální výchova	Mgr. Michal Gebel, Mgr. Jana Formánková
Mediální výchova	Mgr. Ivana Halouzková
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Mgr. Jan Bohatec

2 Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Boskovice, okres Blansko, nám. 9. května vznikla 1. 7. 2005 sloučením tří základních škol v Boskovicích.

Je úplná s devíti postupnými ročníky.

Na 1. stupni je zpravidla po pěti paralelních třídách, na 2. stupni po pěti až sedmi paralelních třídách.

Škola působí na třech pracovištích - pracoviště nám. 9. května 8, pracoviště Sušilova 28 a pracoviště Slovákova 8.

Kapacita školy je kolem 1940 žáků. Škola je spádovou školou pro děti z Boskovic a z městských částí Vratíkov, Hrádkov, Mladkov, Bačov a pro okolní neúplné ZŠ. Škola individuálně integruje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jedna z budov školy - budova na ulici Slovákova - je bezbariérová.

Dopravní dostupnost a obslužnost je dobrá. V blízkosti školní budovy na ulici Slovákova 8 je vlakové i autobusové nádraží, před budovami na nám. 9. května a Sušilova jsou autobusové zastávky.

Součástí školy je na každém pracovišti školní družina a školní jídelna. Kapacita školní družiny je 325 žáků, školní jídelny 1 602 žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, statutární zástupce ředitele, tři zástupci ředitele a přibližně 85 pedagogických pracovníků, včetně tří výchovných poradců, tří školních metodiků prevence, tří metodiků informačních technologií a jedenácti vychovatelek. Dle potřeby na škole pracují asistent pedagoga, osobní asistent, speciální pedagog. Aprobovanost pedagogického sboru je přibližně 90%. Z důvodu využití aprobovanosti učitele, dochází k přecházení učitelů mezi budovami. Sbor je smíšený, převahu mají ženy, věkově pestrý.

Potřeba změn ve školství, volba nových metod a forem práce je motivací pro další sebevzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech psychologie, pedagogiky, osobnostní a sociální výchovy, moderních didaktických metod a v práci s výpočetní a komunikační technikou.

Většina pedagogů na 1. stupni a někteří učitelé 2. stupně prošli kurzy, zabývajícími se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pracují s moderními diagnostickými metodami a mají zkušenosti s reedukací poruch učení a výchovy. Téměř všichni pedagogové prošli základním školením SIPVZ (úroveň Z).

Charakteristika žáků

Škola vzdělává 70 % žáků z Boskovic a městských částí Vratíkov, Hrádkov, Mladkov a Bačov. Zbylých 30 % žáků jsou žáci z okolních neúplných základních škol nebo žáci, kteří projevili zájem o náš současný školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola mnoha možností. Od školního roku 2012/2013 jsem zahájili rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů.

Vybavení školy a skladba pedagogického sboru umožňuje vzdělávat v naší škole žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou to žáci se zdravotním postižením, zdravotním

znevýhodněním, sociálním znevýhodněním a žáci mimořádně nadaní, kteří jsou zařazeni v běžných třídách a vzděláváni formou individuální integrace.

Každoročně dochází k úbytku nadaných žáků, kteří po absolvování 1. stupně odcházejí do osmiletého gymnázia.

Žáci mají možnost podílet se na chodu školy prostřednictvím školního parlamentu.

Dlouhodobé projekty

Na škole se věnujeme velmi široké škále rozšiřujících aktivit vzdělávacího procesu. Celá škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. Jsou to: Den Země, Den bez aut, Dny zdraví, Evropský týden mobility, Světový den životního prostředí, Běh Terryho Foxe, Dětství bez úrazu, Třídění odpadů, Zdravé zuby, Zdravá záda, Hnutí na vlastních nohou - Stonožka.

Od září 2010 díky projektům Evropského sociálního fondu (RŠPP a RAMPS) zahájil práci školní psycholog a spolu s jeho působením vzniklo školní poradenské pracoviště (ŠPP), které sdružuje výchovné poradce, metodiky prevence na jednotlivých budovách. Hlavními cíli školního poradenského pracoviště je zvýšit dostupnost pedagogicko-psychologického poradenství a celkově zkvalitnit sociální klima školy. Posílit včasné zachycení obtíží žáků i třídních kolektivů. Zlepšovat průběžnou a dlouhodobou péči o děti s poruchami učení nebo chování. Dále také pracovat se všemi subjekty školy i s dětmi, které nemají aktuálně problémy, a vytvořit tak širokou základnu preventivní činnosti a včasné intervence. Vytvářet metodické zázemí pro tvorbu školních preventivních programů a sledovat jejich účinnost. Poskytovat metodickou podporu při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů ve vzdělávání a podílet se na budování podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením. Standartní činnosti členů ŠPP jsou definovány vyhláškou č. 72/2005 (novelizována vyhl. č. 116/2011).

Působení školní psycholožky v ZŠ Boskovice skončilo v prosinci 2015. Od ledna 2016 nastoupila v rámci rozvojového programu MŠMT „Rozvojový program na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků – specialistů ve školských poradenských zařízeních“ do naší školy speciální pedagožka, která navázala na práci školní psycholožky a doplnila tak školní poradenské pracoviště. Kromě péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zastává funkci „koordinátora inkluze“ a je tak kontaktní osobou pro školská poradenská zařízení.

Každoročně opakujícím se projektem je vítání prvňáčků a slavnostní odchod žáků 9. ročníku, Olympiáda dětí a mládeže. Dlouhodobými projekty jsou projekt Školní parlament, Schránka důvěry, vydávání školních časopisů – časopis Slováček a Školní zpravodaj pro rodiče.

Další projekty nepravidelné, krátkodobé jsou na úrovni budov, ročníků nebo tříd a patří k nim kulturně vzdělávací a výchovné akce (divadlo, film, výstavy, besedy, koncerty, soutěže, návštěvy muzeí, knihoven), kurzy plavání, bruslení a lyžování, exkurze, výlety a volnočasové aktivity. Některé třídní kolektivy pracují na projektech zaměřených na tvorbu třídního kolektivu, týmu a respektování druhých. Práce školní družiny je postavena na projektech, které probíhají celoročně a jejich cílem je vtažení rodičů do dění školy.

Všechny naše aktivity mají za cíl zkvalitnění výuky a zlepšení prostředí školy.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

O výsledcích vzdělávání a chování dětí dostávají rodiče pravidelně informace prostřednictvím žákovských knížek, na čtyřech třídních schůzkách během školního roku, případně osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců. Každoročně pro rodiče, mateřské školy a přátele školy pořádáme Den otevřených dveří. Rodiče jsou dále informováni

o dění ve škole prostřednictvím Školního zpravodaje pro rodiče, školních časopisů, nástěnek, na webových stránkách školy a na stránkách místního a regionálního tisku.

Na každé budově školy pracuje Spolek rodičů, sdružující zástupce rodičů jednotlivých tříd. Tyto spolky se schází čtyřikrát do roka, popřípadě dle potřeby. Vedením školy jsou tyto spolky informovány o činnosti, výsledcích vzdělávání a záměrech dalšího rozvoje školy. Spolky rodičů se též více či méně vyjadřují k aktuálním problémům, občas jsou nápomocny dění ve škole. Vážnější výchovné problémy žáků řeší s rodiči výchovná komise v zastoupení vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, případně další učitelé.

Od prosince 2005 pracuje na naší škole Školská rada.

V průběhu školního roku spolupracujeme se zřizovatelem Městem Boskovice, především s Oddělením školství, sportu a cestovního ruchu, Odborem sociálních věcí a zdravotnictví, Odborem tvorby a ochrany životního prostředí, městskou policií, Kulturním zařízením města Boskovice, Muzeem Boskovicka, Komisí pro sociálně - právní ochranu dětí, Komisí pro výchovu a vzdělávání a Službami Boskovic.

Dalšími pro nás důležitými partnery ve městě jsou mateřské školy, střední školy, Základní umělecká škola a Středisko volného času.

Speciální problémy výchovy a vzdělávání řeší členové školního poradenského pracoviště ve spolupráci spolu s PPP Boskovice, PPP Blansko, SPC při Speciálních školách pro tělesně, zrakově a sluchově postižené v Brně, SVP Help ME Brno, Zdravotním ústavem Blansko, Policií ČR, Úřadem práce Blansko.

Na poli sportu spolupracujeme s AŠSK, RC SPV, TJ Rytmus a TJ Minerva Boskovice. V oblasti dramatické výchovy spolupracujeme s Centrem volného času Lužánky Brno, v oblasti ekologie se školským zařízením environmentálního vzdělávání Lipka Brno.

Umožňujeme též praxi studentům SPgŠ a studentům PdF vysokých škol. Dobře se rozvíjí spolupráce PdF MU Brno s naší školou při ekologickém projektu katedry geografie v Moravském krasu pro naše žáky.

Pedagogové při zvyšování své kvalifikace spolupracují nejčastěji s SSŠ Brno, NIDV Brno, PPP Vyškov, odloučené pracoviště Boskovice.

Mezinárodní spolupráce

Naše škola navázala partnerskou spolupráci se Základní školu Andreja Kmeťa Levice a městem Rawa Mazowiecka.
Spolupráce probíhá formou výměnných pobytů žáků a učitelů. Cílem vzájemných návštěv je nejen výměna zkušeností a předávání informací. Vzájemná setkání jsou obohacena o sportovní, poznávací i umělecké aktivity. Toto vše napomáhá rozvíjet vzájemné poznávání kulturních a společenských hodnot a tradic.

Závěr

Současné možnosti školy (podmínky materiální, psychosociální a personální) vyhovují realizaci v současné době tvořeného ŠVP „ Škola mnoha možností“, přesto současný stav nemůže být považován za definitivní, ale jen za východisko pro další modernizaci školy, s čímž souvisí i další vzdělávání pedagogů v oblasti nových forem a metod práce a především ve výpočetní technice.

3 Charakteristika ŠVP

3. 1 Charakteristika ŠVP „Škola mnoha možností“

V několika posledních desetiletích se svět kolem nás mění tak rychle, že nejsme ani schopni tyto jeho proměny sledovat. Jedná se nejen o principy, na nichž je budována sociálně ekonomická sféra – tržní hospodářství, globalizace, demokracie, ale především o principy týkající se lidského potenciálu a sféry profesní. Tím se radikálně mění lidé a svět, ve kterém vyrůstají naše děti. Denně jsou nuceny okolnostmi činit rozhodnutí, která jejich život velmi ovlivňují. Tyto možnosti se pro ně stanou buď velkou příležitostí, nebo nebezpečnou hrozbou. Naše škola je připravena své žáky vést k využití těchto příležitostí, ale také k tomu, aby dokázali čelit nebezpečí a nástrahám dnešního světa.

Naše děti se ocitají ve světě mnoha možností:

- Každý živý tvor má mnoho potřeb ve svém životě. Děti potřebují uspokojit své základní potřeby – bezpečné prostředí, vzájemná důvěra, úcta a respekt k druhým - a poté i potřebu poznávat svět kolem nás

„K tomu, aby člověk dobře viděl, nestačí mít otevřené jen oči. Je potřeba otevřít i své srdce.“
Paul Cézanne

Současné poznatky a dlouholeté zkušenosti učitelů říkají, že nemůžeme efektivně učit, pokud nemáme uspokojeny své základní životní potřeby a cítíme se nějakým způsobem ohroženi. Proto není přepychem ani nadstandardem vytvoření bezpečného prostředí a vztahů založených na vzájemné důvěře, úctě a respektu v každé vyučovací hodině. Využijeme nejen nové a především prožitkové metody, ale také lidský přístup nás vychovatelů. Naším cílem je vytvořit pozitivně laděné prostředí a pocit pohody vyzařující nejen z učitele, ale i ze žáka. Pokud chceme na své okolí pozitivně působit, musí to být opravdové. Nejdříve žáky budeme vychovávat a poté odborně vzdělávat.

- K vytčenému cíli nevede jedna jediná cesta, ale mnoho klikatých cestiček

„Jsi tím, o čem jsi přemýšlel a co jsi sám ze sebe udělal.“
Buddha

Během vzdělávacího procesu, který bude respektovat všechny zvláštnosti a potřeby žáka, nabídneme a umožníme žákům pro ně přijatelnou cestu k získání nových poznatků. Poskytneme jim prostor i čas k seznámení se s učivem. Cestu k osvojení si získaných poznatků nasměrujeme skrze prožitkovou pedagogiku, skupinovou práci, projektové vyučování a interaktivní metody výuky, které povedou k rozvoji personálních a interpersonálních kompetencí žáků. Pouze takovým přístupem můžeme žáky oslovit a nabídnout jim efektivní učení, naučit je vnímat problémové situace, vyjadřovat své myšlenky, spolupracovat s okolním světem, vytvářet příjemné prostředí, respektovat druhé a vážit si sebe sama.

- Učitelé již nejsou jediným zdrojem informací, které k dětem dnešní doby plynou především z mnoha mediálních zdrojů

„ Strom vědění není stromem života.“
G. N. Byron

Učitel není již ten nejchytřejší obyvatel města či vesnice, který oplýval vědomostmi, četl negramotným obyvatelům korespondenci a usiloval o návštěvu dětí ve škole. Učitel 21. století je průvodcem a moderátorem. Má za úkol provést v mlze neschůdným terénem skupinu lidí složenou ze špičkových sportovců, průměrných a tělesně postižených jedinců tak, že všichni dorazí v nejlepší náladě a pokud možno na 3 různá cílová místa. (Věra a Ivan Janíkovi, 2006) Škola mnoha možností je i taková, že v rámci tříd jsou různě nadaní a talentovaní žáci. Učitel je ten, kdo vytváří během hodiny pro žáky takové prostředí, aby mohli informace zpracovávat, třídit, uvažovat o nich a pracovat s nimi podle svých schopností. Důležité je dát žákům možnost diskuze, obhajoby a prosazení vlastního názoru a prožitku. Hlavním cílem v této oblasti je kritický pohled na zdroj informací a ne slepá důvěra v kohokoli a cokoli. Vedle učebnic se stávají našimi pomocníky při výuce encyklopedie, internet, kulturní zařízení (knihovny, muzea, koncerty, divadla, kina) i denní média, ale v neposlední řadě i prožitky, zkušenosti a znalosti našich žáků.

- Každé dítě má ve svém okolí na výběr z mnoha variant, jak trávit svůj volný čas

„ Život je takový, jaký si ho uděláme. Tak to bylo vždycky a vždycky to tak bude.“
Grandma Mosesová

Škola mnoha možností je škola, která své žáky připraví i na možnost volby. V životě většinou není jen jediná alternativa, ale i mnoho dalších. V povinně volitelných předmětech? Ve způsobu, jak trávit svůj volný čas? Kam se vydat na střední školu? V jakých činnostech se zdokonalovat? Stát se členem této party? Vzít si drogu od kamaráda, nebo pokušení nepodlehnout? Většinou rozhodují v mezních situacích o tom, kudy povede jejich cesta životem. A právě v těchto chvílích je rozhodnutí našich dětí stěžejní nejen pro ně samotné, ale i pro lidi v jejich okolí. Váží si sebe samo, nebo je to uzlíček plný nejistoty a pochybnosti? Při pomoci druhým v nesnázích váhá či před zodpovědností utíká, nebo jedná jako jedinec s prosociálním chováním? Naším cílem je v prvé řadě děti na tyto možnosti upozornit a nabídnout jim vždy výběr z mnoha možností. Důležitou dovedností dítěte 21. století je odpovědnost za své rozhodnutí, které by nemělo ublížit jemu ani nikomu v jeho okolí. Naším druhým úkolem je takové prostředí ve škole vytvořit. Pokud dítě bude takové úkoly řešit již od mladšího školního věku, bude tím zodpovědnost za vlastní činy upevňovat a čím dříve si uvědomí důležitost svého jednání, tím dříve si bude svého života více vážit.

3. 2 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé uplatňují postupy, kterými škola směřuje k utváření, rozvíjení a naplňování klíčových kompetencí. Tyto postupy jsou společné pro všechny pedagogy.

Kompetence k učení

- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok, zvyšujeme sebedůvěru a motivaci žáků k učení častým a pozitivním hodnocením
- respektujeme žákovu individualitu a jeho osobní tempo
- věnujeme maximální pozornost čtení s porozuměním, zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci využívat informace z různých zdrojů
- důsledně rozlišujeme procesy učení a hodnocení, poskytujeme žákům dostatek času na pochopení učiva, potřebné informace systematicky opakujeme a procvičujeme pomocí různých aktivit
- uzpůsobujeme výuku individuálním učebním stylům žáků ve třídě
- umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží a olympiád, kde mohou uplatnit své vědomosti a dovednosti a získat motivaci pro další učení

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů a řešení, při kterých žáci sami objevují, řeší a vyslovují závěry
- dáváme žákům možnost pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení
- umožňujeme žákům ověřovat si správnost řešení v dostupných materiálech a zdrojích
- vedeme žáky, aby sami určili problematiku, kterou se chtějí zabývat, nabízíme možnost řešit aktuální problémy ze života
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž žáci své činnosti organizují a plánují

Kompetence komunikativní

- dáváme prostor pro efektivní diskusi a vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vybízíme žáky, aby kladli otázky k danému tématu, aby diskutovali a argumentovali
- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- umožňujeme žákům veřejně prezentovat výsledky úkolů a činností
- seznamujeme žáky s využitím informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- zajímáme se o názory žáků, přispíváme k utváření příjemné atmosféry při práci v týmu
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají a povzbuzují se
- formulujeme společně se žáky cíl úkolu, aby mohli posoudit, nakolik jej zvládli, poznali svoje rezervy a tyto poznatky využili pro další práci
- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci v rámci třídy zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti a získali tak potřebnou sebedůvěru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k promýšlení a prozkoumávání názorů lišících se od jejich vlastních, k poznávání různých kultur, ras a náboženství a získávání pozitivního vztahu k nim
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení i pravidla soužití a důsledně vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel
- v hojné míře využíváme v procesu učení napodobování, působení vzorů a příkladů

- klademe důraz na emocionální prožitek
- zařazujeme do života třídy a školy ekologické aktivity, vedeme žáky k ochraně životního prostředí i k péči o své zdraví
- využíváme sportovní a kulturní aktivity žáků při reprezentaci školy i obce

Kompetence pracovní

- zařazujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, poskytujeme žákům prostor k výrobě pomůcek, sbírek, plánků, modelů, souborů přírodnin, apod.
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase při dodržování stanovených postupů, bezpečnosti a hygieny práce
- vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užití materiálů, nástrojů, techniky a postupů

Kompetence digitální

- pomáháme žákům běžně ovládat digitální zařízení a správně se orientovat v digitálním prostředí
- podporujeme bezpečné, kritické a tvořivé využívání digitálních technologií při učení i v rámci volnočasových aktivit
- vedeme žáky k bezpečnému sdílení dat a ke správnému chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- klademe důraz na předcházení situací, které mají negativní dopad na tělesné a duševní zdraví

3. 3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami **(SVP)** je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tento žák má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření stanovených ve školském zákoně: poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení, úpravy organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče, úpravy podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů, úpravy očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Naše škola realizuje podpůrná opatření, která se dle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně realizujeme bez doporučení školského poradenského zařízení. Podle charakteru obtíží a zhodnocení situace můžeme zpracovat v rámci podpůrných opatření prvního stupně plán pedagogické podpory **(PLPP)**.

PLPP sestavuje třídní učitel či učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce či školního speciálního pedagoga. PLPP zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů PLPP a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Dále jsou v PLPP stanovena podpůrná opatření, která jsou realizována ve škole (metody výuky, organizace výuky, hodnocení žáka, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelů), podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, případně podpůrná opatření jiného druhu. PLPP je průběžně aktualizován a nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnocen. V případě, že žákovi stačí tato míra podpůrných opatření, nadále se pokračuje v realizování podpůrných opatření stanovených v PLPP. V případě, že se žákovy obtíže zmírní či vymizí, není potřeba nadále pokračovat v realizaci podpůrných opatření. V případě, že nastavená podpůrná opatření prvního stupně v rámci PLPP nevedou k naplnění stanovených cílů, doporučujeme žákovi (jeho zákonnému zástupci) využití pomoci školského poradenského zařízení, tedy pedagogicko-psychologické poradny, či speciálně pedagogického centra.

S PLPP seznamuje naše škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola individuální vzdělávací plán **(IVP)**. Ten se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Pro žáky realizujeme v naší škole mimo jiné pedagogickou intervenci a předmět speciálně pedagogické péče. Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, případně ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku. Předmět speciálně pedagogické péče je druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Je zaměřen na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení, na rozvoj percepčně-motorických funkcí, jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, na rozvoj prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti apod.

V případě podpůrného opatření pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory je pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v Rámcovém

vzdělávacím programu pro základní vzdělávání pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole metodicky zajištěna především školním poradenským pracovištěm, které sestává z výchovného poradce, školního speciálního pedagoga a metodika prevence. Neméně důležitou oporou v péči o tyto žáky je také Oblastní pedagogicko-psychologická poradna Vyškov, pracoviště Boskovice, se kterým intenzivně spolupracujeme.

3. 4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Třídní učitel či učitel konkrétního vyučovacího předmětu může nadaného či mimořádně nadaného žáka identifikovat v rámci pedagogické diagnostiky. V tomto případě sestavuje třídní učitel či učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce či školního speciálního pedagoga Plán pedagogické podpory **(PLPP**). PLPP zahrnuje popis mimořádných dovedností a schopností žáka, stanovení cílů PLPP a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Dále jsou v PLPP stanovena podpůrná opatření, která jsou realizována ve škole (metody výuky, organizace výuky, hodnocení žáka, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelů), podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, případně podpůrná opatření jiného druhu.

PLPP je průběžně aktualizován a nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vyhodnocen. S PLPP seznamuje naše škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

Přesné zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení (psycholog) ve spolupráci s naší školou. Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu **(IVP)**, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3. 5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata ve vzdělávání představují aktuální problémy současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Okruhy jednotlivých průřezových témat procházejí napříč a propojují jednotlivé vzdělávací oblasti. Průřezová témata integrujeme do vyučovacích předmětů a část realizujeme formou projektů, ve kterých žáci používají znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Okruhy průřezových témat mimo jiné vedou k aktivnímu a pozitivnímu postoji, rozvíjí a podporují komunikační, argumentační, dialogové a prezentační schopnosti a dovednosti žáků, umožňují posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu a přispívají k vnímání života jako nejvyšší hodnoty.

Integrace jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy popsána v rámci vyučovacího předmětu a v začlenění průřezových témat:

- charakteristika vyučovacího předmětu
- tabulka vyučovacího předmětu
- tabulka průřezového tématu

Projekty jsou specifikovány tabulkou projektů a stručným uvádějícím popisem projektu.

Průřezová témata mohou být do vyučovacího předmětu zařazena i neplánovaně na základě vzniklé situace.

Průřezové téma – Osobnostní a sociální výchova									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Rozvoj schopností poznávání	Tv, Hv, Č	Tv, Č	Aj, Tv, Vv, Č	Aj, Tv, Vv	Aj, Tv, Vv	Tv, Vv, F, M	Tv, Vv	Tv	Tv, Vv
Sebepoznání a sebepojetí			Čajs	Aj	Čajs	Vko, Aj	Aj	Vko, Pč, Př, Aj	Pč, Aj
Seberegulace a sebeorganizace				Čajs	Čajs	Vko	Vko	Pč, Vko	Pč, Vko
Psychohygiena	Čajs	Čajs	Č	Čajs	Čajs	Vkz, Aj	Vko	Př, Vko	Aj
Kreativita		Č	Vv, Č	Vv, Č, Pč	Vv, Hv, Č	Čj, M	Čj	Čj, Vv	Čj, Vv
Poznávání lidí	Čajs	Čajs	Čajs	Vv	Čajs, Vv, Aj	Vko, Aj			
Mezilidské vztahy	Čajs	Čajs	Čajs	Čajs	Čajs	Vko, Aj	Vko, Aj	Vko	Vko, Aj
Komunikace	Č	Č	Aj, Č	Č, Aj, Čajs	Č, Aj	Čj, Aj, Vko	Čj, Aj, Nj	Čj, Aj, Nj	Čj, Aj, Nj
Kooperace a kompetice				Tv, Čajs	Tv	Tv, Vko	Tv	Tv, Aj	Tv, Aj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čajs	Čajs			Čajs	Vko	Vko	Vko	Vko
Hodnoty, postoje, praktická etika				Č		Vko	Vko	Př, Aj, Vko	Vko, Aj, D

Průřezové téma – Výchova demokratického občana									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Občanská společnost a škola	Čajs			Čajs		Vko Aj		Aj	Aj
Občan, občanská společnost a stát				Čajs			Vko	Vko	Vko
Formy participace občanů v politickém životě						Vko	Vko	Vko	Vko
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Čajs		D	Vko	D, Vko

Průřezové téma – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Evropa a svět nás zajímá				Aj Č	Aj Č Čajs Inf Vv Hv Tv	Aj Čj Vv Tv	Aj Vv D Z	Aj Hv Z Nj Př	Aj Čj Vko Hv Z
Objevujeme Evropu a svět			Aj		Čajs	Nj		Aj D Z	Aj Vko Hv D Čj Ch Tv
Jsme Evropané			Č Čajs			D	D	D Z Čj Př Vkz	Vko D Nj

Průřezové téma – Multikulturní výchova									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Kulturní diference			Aj	Aj Čajs	Čajs Aj	Vko Hv Aj Vv Z	Hv Vv	Hv Z	Hv Čj Vv Z
Lidské vztahy	Čajs	Čajs	Vv Čajs		Čajs Č	Vko D Vv	Vko D Z	Vko Vv	Vko Aj
Etnický původ						Hv	Vko Z	Z Př D Z	Hv Z
Multikulturalita			Hv Aj	Č Aj	Aj	Aj	Nj Aj	Nj Aj	Nj Vko Aj
Princip sociálního smíru a solidarity						Vko	Vko	Vko Z	Vko D

Průřezové téma – Environmentální výchova									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Ekosystémy	M Čajs	M Čajs	M	M Čajs	M Pč Čajs	Pč Z Př	Př Pč Z	Ch Pč Z	Př Z
Základní podmínky života	Čajs		Pč Čajs	Čajs	Čajs	Př	Př Z	Ch F Z	Ch Př Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čajs	Čajs	Čajs	Čajs	Čajs	Pč M	Pč F M	Pč Ch F Z	Pč Ch Z Př M
Vztah člověka k prostředí		Čajs	Čajs Vv	Vv Č Čajs Pč	Čajs	Aj Tv	Z Aj Tv	Ch Z Aj M Tv	Ch Z Př Aj Tv

Průřezové téma – Mediální výchova									
Název tematického okruhu	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Č		Čj Př M	Čj Ch	Čj Ch
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Vv	Vv	Čj Vko	M Vko	Čj Vko	Čj Vko M
Stavba mediálních sdělení					Inf	Inf			
Vnímání autora mediálních sdělení				Vv	Vv	Hv Vv	M		
Fungování a vliv médií ve společnosti						Aj		Vkz	Hv
Tvorba mediálního sdělení				Vv	Č Vv	Aj Čj Inf	Aj Pč	Aj Pč M	Aj M
Práce v realizačním týmu									Čj

Průřezová témata - projekty

<table>
<tr><th rowspan="2">Název PT/
Tematický okruh</th><th colspan="5">1. stupeň</th><th colspan="4">2. stupeň</th></tr>
<tr><th>1.</th><th>2.</th><th>3.</th><th>4.</th><th>5.</th><th>6.</th><th>7.</th><th>8.</th><th>9.</th></tr>
<tr><td>VDO/občan,
občanská společnost
a stát</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Hra na
město -
instituce</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>VMEGS/
objevujeme Evropu
a svět
Evropa a svět nás
zajímá
jsme Evropané</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Made
in
Odkud
jsou ?</td><td></td><td></td><td></td><td>Plánová-
ní letní
dovolené</td></tr>
<tr><td>VMEGS/
objevujeme Evropu
a svět
Evropa a svět nás
zajímá</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td rowspan="2">Děti
odjinud -
děti
Evropy</td><td></td></tr>
<tr><td>MKV/
lidské vztahy
multikulturalita
kulturní diference</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>MKV/
lidské vztahy
kulturní diference
princip sociálního
smíru a solidarity</td><td colspan="5">Učitelé dětem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ENV/
ekosystémy
základní podmínky
života</td><td colspan="9">Celoškolní projekt - Den Země</td></tr>
<tr><td>ENV/
lidské aktivity a
problémy životního
prostředí</td><td colspan="2">Bezpečná
cesta do
školy</td><td></td><td rowspan="2">Náš
životní
styl -
odpady</td><td></td><td></td><td rowspan="2">Náš
životní
styl -
odpady</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ENV/
vztah člověka k
prostředí</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Název projektu: Bezpečná cesta do školy

Charakteristika projektu: Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přínos projektu: Vytvářet u žáků znalosti, dovednosti a pěstovat návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí, učit je komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat se, obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska, přispívat k utváření zdravého životního stylu.

Rozvržení projektu: 1. a 2. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 1 měsíc

Termín: září - říjen

Popis projektu: Projekt bude probíhat v rámci výuky v hodinách Čajs, Vv, Pč. Žáci se seznámí se základními pravidly účastníků silničního provozu, dopravními prostředky, druhy dopravy a ekologickou zátěží, vlivem dopravy na prostředí, základními dopravními značkami, uplatňují pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce při pohybu na komunikacích. Do projektu bude zařazena beseda s Městskou policií, návštěva dětského dopravního hřiště a akce k Týdnu mobility a Dne bez aut.
Po ukončení projektu žáci s učitelem zhodnotí svoji práci formou diskuse a prezentace.

Název projektu: Hra na město - instituce

Charakteristika projektu: Výchova demokratického občana

- občan, občanská společnost a stát

Přínos projektu: Žáci si uvědomí důležitost těchto institucí pro rozvoj a chod města, využijí i znalosti z jiných předmětů - D, Čj, Z, Vko. Seznámí se důležitými institucemi města i nestátními institucemi - občanskými iniciativami.

Rozvržení projektu: 6. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 1 měsíc

Termín: březen

Popis projektu: Projekt proběhne na 2. stupni v šestém ročníku ZŠ. Žáci pod vedením učitele v průběhu čtyř hodin vytvoří plán města, zaznamenají významné instituce (adresa), jejich zaměření, připraví rozhovor s jejich zástupci (písemně či jako nahrávku), sestaví anketu, kterou prověří znalost města občany a výsledky vyhodnotí. V závěru projektu žáci zhodnotí, co zjistili a co se dozvěděli, předvedou prezentaci, či napíší článek do školního časopisu.

Název projektu: Náš životní styl - odpady

Charakteristika projektu: Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přínos projektu: Vést k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů, rozvíjet péči o životní prostředí na místní úrovni, seznamovat žáky s principy udržitelnosti rozvoje společnosti, poskytovat znalosti, dovednosti a pěstovat návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí.

Rozvržení projektu: 4. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 1 týden

Termín: v průběhu školního roku v návaznosti na učivo Člověk a jeho svět

Popis projektu: Projekt bude probíhat v rámci výuky, vyučující může projekt uskutečnit v předmětu Člověk a jeho svět (podle vlastního zvážení 1 - 4 hodiny), případně se může projektu věnovat i v jiných předmětech - Č, M, Vv, Pč. Po ukončení projektu zhodnotí učitel s žáky formou diskuse, co nového se během projektu dozvěděli.

Název projektu: Náš životní styl - odpady

Charakteristika projektu: Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Přínos projektu: Na základě třídění odpadů upozornit na důsledek lidských činností na prostředí, poskytnout znalosti, vypěstovat dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní jednání občana vůči prostředí, seznámit s principy udržitelnosti rozvoje společnosti, vést k vnímavému přístupu k přírodě.

Rozvržení projektu: 7. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 1 den

Termín: začátek října (1.10. Světový den lidských sídel)

Popis projektu: Projekt bude probíhat v rámci výuky, vyučující mohou podle vlastního uvážení věnovat projektu i více hodin - předem. Ukončení projektu poslední vyučovací hodinu daného dne, zhodnocení, co se žáci během dne (projektu) dozvěděli, diskuse na téma odpady, prezentace atd.

Název projektu: Den Země

Charakteristika projektu: Environmentální výchova

- ekosystémy
- základní podmínky života

Přínos projektu: Vést žáky k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, podněcovat aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí, rozvíjet porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, vést k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování.

Rozvržení projektu: celoškolní projekt

Časové rozmezí: 1 den

Termín: duben (Den Země)

Popis projektu: Projekt bude naplňován různými formami: pracovní dílny, vycházky, exkurze, návštěva knihovny a muzea, skupinové práce, besedy, práce s pracovními listy, dramatizace, využití multimediálních zdrojů apod. Individuálně dle zvážení vyučujícího mohou proběhnout další aktivity mimo tento projektový den.
Na 1. stupni se žáci budou věnovat jednomu z témat. Po ukončení projektu společně s učitelem zhodnotí svoji práci, případně výsledky projektu budou prezentovat na nástěnkách a výstavkách.
Náměty témat projektového dne:
Zahrada a sad
Les
Rybník, řeka
Pole
Louka

Název projektu: Učitelé dětem

Charakteristika projektu: Multikulturní výchova

- lidské vztahy
- kulturní diference
- princip sociálního smíru a solidarity

Přínos projektu: Tento projekt umožní žákům seznamovat se hravou formou s rozmanitostí různých národů a kultur, s jejich tradicemi, hodnotami, lidovou slovesností... Připomene žákům symboliku Mezinárodního dne dětí. Dotýká se také mezilidských vztahů ve škole mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem.

Rozvržení projektu: 1. stupeň

Časové rozmezí: 1 den

Termín: Mezinárodní den dětí (1. 6.)

Popis projektu: Projekt bude realizován na 1. stupni v průběhu jednoho dne. Učitelé si připraví pracovní dílny s různým zaměřením a dětem předloží nabídku možných činností v jednotlivých dílnách. Téma každé z dílen by se mělo dotýkat multikulturní výchovy. Každá dílna by měla být zaměřena jiným směrem, např. výtvarná, sportovní, filmová, dramatická… Dílen by mělo být vždy více než tříd, aby v nich byl menší počet dětí než při klasické výuce (počet zájemců bude omezen). Při organizaci dne budou pomáhat žáci 9. ročníku a paní vychovatelky ze školní družiny.
Každý žák si zvolí dvě dílny, kterými během dopoledne ve škole projde (rozpis žáků bude dán předem dle zájmu žáků). Zaměření dílen bude zcela v kompetenci každého z vyučujících, musí však dojít k dohodě, kdy každá dílna bude nabízet jinou činnost a bude zaštítěna některým z předmětů, který se vyučuje na prvním stupni. Činnosti v jednotlivých dílnách budou též ponechány zcela na dobrovolnosti a možnostech učitele, jedinou podmínkou bude zaměření těchto činností na multikulturní výchovu. Dílny pro 1. a 2. třídy budou zcela nezávislé na dílnách 3. až 5. tříd.

Název projektu: Děti odjinud - děti Evropy

Charakteristika projektu: Multikulturní výchova

- lidské vztahy
- multikulturalita
- kulturní diference

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Přínos projektu: Tento projekt umožní žákům seznamovat se s rozmanitostí různých zemí, národů a kultur, s jejich tradicemi a hodnotami. Pomáhá překonávat stereotypy a předsudky, utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti. Dotýká se také mezilidských vztahů ve škole mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem a mezi školou a rodinou.

Rozvržení projektu: 8. ročník

Časové rozmezí:

- 2 týdny (dle potřeb předmětu i déle - předem) žáci shromažďují v různých předmětech informace o zvoleném národu, připravují a zpracovávají materiály a vystoupení o dané zemi a její kultuře,
- 1 den vyvrcholení projektu formou prezentace před publikem (pro veřejnost).

Termín: Den Evropy (9. 5.)

Popis projektu: Projekt bude probíhat v rámci výuky, zapojení předmětů bude stanoveno dle výběru země, o které se bude projekt připravovat (základní předměty jsou Z, Čj, Inf, Vv, Pč, Vko; dále dle možností i další předměty). Žáci shromažďují ve vybraných předmětech informace o zvoleném národu, připravují materiály a vystoupení o dané kultuře - lze se věnovat různým tématům dle zájmu žáků (např. slavné osobnosti, svátky, pohádky a příběhy, státní symboly a symbolika, památky, národní jídla, heraldika, písně, kroje, sporty…). Výsledky práce budou prezentovány před publikem v podobě krátkého vystoupení.

Název projektu: Plánování letní dovolené

Charakteristika projektu: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané
- objevujeme Evropu a svět

Přínos projektu: Na základě seznámení se s přírodními podmínkami, oblastmi rekreace, možnostmi kulturního i sportovního vyžití ve vybrané evropské zemi, umožní projekt za pomoci informačních médií tvorbu plánu letní rodinné dovolené.
V průběhu práce budou žáci samostatně získávat informace o zemích Evropy, o životě jejich občanů i o jejich historických a kulturních osobnostech.
Naučí se plánovat a rozhodovat se samostatně na základě finančních možností a vlastních jazykových a jiných dovedností. Žáci budou vedeni k rozvoji flexibility a mobility v budoucím životě i případné pracovní sféře.

Rozvržení projektu: 9. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 3 dny

Termín: začátek června

Popis projektu: Projekt bude probíhat formou skupinové práce. V týmu budou vylosovány nebo dohodnuty role: vedoucí a koordinátor, členové získávající a zpracovávající kulturní, přírodní a zeměpisné informace, informace důležité pro plán dopravy a financí, stravu a ubytování. Všichni své výsledky zpracují na PC a koordinátor zajistí ucelení práce.
Vyučující mohou podle vlastního uvážení věnovat žákům konzultační hodiny.
Ukončení projektu proběhne poslední vyučovací den formou prezentací vlastních výsledků práce před ostatními skupinami i před vyučujícími v učebně informatiky.
Diskuse bude o tom, co se žáci během projektu dozvěděli a naučili.
Práce bude též písemně k dispozici vyučujícím, kteří zasednou v „porotě“.
V porotě by měli být vyučující:
Z či Př, D či Vko, M či F, Aj či Nj (těchto předmětů se práce přímo dotýká).

Název projektu: MADE IN (Odkud jsou?)

Charakteristika projektu: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané
- objevujeme Evropu a svět

Přínos projektu: Na základě sbírání a pozorování etiket (případně záručních listů a návodů k použití), které jsou přiloženy k různým výrobkům, se žáci pokusí vystopovat místo vzniku výrobků. Vyhledají (přiměřeně svému věku) přírodní a ekonomické podmínky země, ve které předmět vznikl. V průběhu tvorby se žáci s pomocí učitele i samostatně pokusí získávat informace o jiných zemích Evropy. O životě jejich obyvatel, zvycích, tancích i krojích a významných osobnostech.

Rozvržení projektu: 5. ročník ZŠ

Časové rozmezí: 14 dnů

Termín: V návaznosti na probírání učiva o Evropě

Popis projektu: Projekt bude probíhat v 1. části mimo výuku formou sběru a zpracovávání etiket, návodů k obsluze, či záručních listů různých druhů zboží. Ve 2. části si ve třídním týmu žáci rozdělí dané země Evropy a pod vedením učitele se pokusí o těchto zemích získat nejrůznější informace přírodovědné, jazykové i informace z oblasti kultury.
Je možné k práci využít vlastní fotografie i obrázky z časopisů, kroje, tance, tváře umělců, sportovců, ale také např. pohádky a hudební nebo výtvarná díla. Je vhodné se pokusit najít souvislost mezi vznikem výrobku a přírodními podmínkami nebo kulturními zvyklostmi země. Sbírku etiket vylepenou vždy podle oblastí žáci doplní popisem a uceleným výčtem získaných informací o dané zemi Evropy.
Výstup: Na závěr žáci své práce předvedou na školní výstavě.

Návrh možných dílen: Vv, Pč, Hv, Č, M, Čajs, Aj

Ochrana člověka za mimořádných situací:

- poslední týden ve školním roce – celý den „branný den“ – nácvik opuštění budovy pod vedením třídních učitelů, budovu opustí všechny třídy školy
  rozhlasem je vyhlášen pokyn k opuštění budovy školy, žáci opouštějí budovu a odchází plnit branné prvky do přírody – projektový den pro všechny žáky
- hodiny třídního učitele – každé pondělí 1. vyučovací hodina na 2. stupni – příprava na mimořádné události anebo krizové situace a jejich důsledky (příručka pro školy: Když se stane neštěstí)
- žáci se zúčastňují besed s městskou policií, státní policií, s hasičským záchranným sborem, lékaři – základní informace o první pomoci
- pedagogové využívají mnoha publikací, DVD, internet, interaktivní tabule
  publikace:
  Ochrana člověka za mimořádných událostí: Živelné pohromy (zeměpis, přírodopis)
  Ochrana člověka za mimořádných událostí: Havárie s únikem nebezpečných látek, Radiační havárie (chemie, fyzika)
  Ochrana člověka za mimořádných událostí: Sebeobrana a vzájemná pomoc (Výchova k občanství, Výchova ke zdraví)
  DVD –„Štěstí přeje připraveným“
- Školní vzdělávací program základní školy s názvem „Škola mnoha možností“
  Problematika ochrany člověka za mimořádných situací prolíná učivem 1. a 2. stupně, *např.:*

Projekt: Bezpečná cesta do školy
Charakteristika projektu: Environmentální výchova

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přínos projektu: Vytvářet u žáků znalosti, dovednosti a pěstovat návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí, učit je komunikovat o problémech životního

prostředí, vyjadřovat se, obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska, přispívat k utváření zdravého životního stylu.
Rozvržení projektu: 1. a 2. ročník ZŠ
Časové rozmezí: 1 měsíc
Termín: září - říjen
Popis projektu: Projekt bude probíhat v rámci výuky v hodinách Čajs, Vv, Pč. Žáci se seznámí se základními pravidly účastníků silničního provozu, dopravními prostředky, druhy dopravy a ekologickou zátěží, vlivem dopravy na prostředí, základními dopravními značkami, uplatňují pravidla bezpečného chování v silničním provozu v roli chodce při pohybu na komunikacích. Do projektu bude zařazena beseda s Městskou policií, návštěva dětského dopravního hřiště a akce k Týdnu mobility a Dne bez aut.
Realizace problematiky ve výuce:
Výuka – 1. stupeň
Ochrana člověka za mimořádných situací je probírána hlavně v těchto předmětech:
Člověk a jeho svět, Tělesná výchova, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova
Výuka – 2. stupeň
Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Tělesná výchova, Pracovní činnosti, hodiny třídního učitele
Zařazení tematiky ochrana člověka za mimořádných událostí do ŠVP základní školy – evaluace ŠVP:
a) T1 - ochrana obyvatelstva
b) T2 - živelní pohromy
c) T3 - havárie s únikem nebezpečných látek
d) T4 - radiační havárie
e) T5 - první pomoc

Zařazení pro 1. stupeň základní školy:

Třída	Vyučovací předmět	Téma	Počet hodin za rok
1.	Člověk a jeho svět	T1 – ochrana obyvatelstva	6
2.	Člověk a jeho svět	T2 – živelní pohromy	6
3.	Člověk a jeho svět	T3 – Havárie s únikem nebezpečných látek	6
4.	Člověk a jeho svět	T5 – První pomoc	6
5.	Člověk a jeho svět	T4 – Radiační havárie	6

Na prvním stupni ZŠ je cílem výchovně vzdělávacího procesu v oblasti ochrany člověka za mimořádných situací vytvoření soustavy vědomostí, dovedností a návyků v oblasti sebeochrany, která je zapojena do struktury vědomostí žáka. Umožňuje dítěti při mimořádných událostech sebeochranu pod vedením dospělého člověka. Je odrazovým můstkem pro získávání vědomostí, dovedností a návyků na vyšším stupni základní školy.

Na druhém stupni ZŠ je cílem výchovně vzdělávacího procesu v oblasti ochrany člověka za mimořádných situací vytvoření soustavy vědomostí, dovedností a návyků v oblasti sebeochrany, která je zapojena do struktury vědomostí žáka. Umožňuje dítěti při mimořádných událostech sebeochranu i bez vedení dospělého člověka. Je odrazovým můstkem pro získávání vědomostí, dovedností a návyků na vyšším stupni školské soustavy.

Zařazení pro 2. stupeň základní školy:

Třída	**Vyučovací předmět**	**Téma**	**Počet hodin za rok**
6.	Výchova k občanství	T1 – ochrana obyvatelstva	6
6.	Výchova ke zdraví	T5 – první pomoc	7
6. až 9. ročník	Tělesná výchova	T5 – první pomoc	průběžně
8.	Výchova ke zdraví	T1 – ochrana obyvatelstva	5
8.	Přírodopis	T5 – první pomoc	průběžně
9.	Přírodopis	T2 – živelní pohromy	6
9.	Chemie	T3 – havárie s únikem nebezpečných látek	3
9.	Fyzika	T4 – radiační havárie	3
9.	VP – Přírodovědný seminář	T5 – první pomoc	33

3. 6 Polytechnická výchova

Polytechnická výchova patří k prioritám školy. Nově je vybudované zázemí (Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání - CPVV) na odloučeném pracovišti ZŠ Slovákova 8. Polytechnické vzdělávání je v současné době jednou z podporovaných priorit MŠMT a jedním z akcentovaných témat Evropské unie a vlády ČR.
Přispívá k rozšiřování vzdělání a poznatků, které jsou využívány v běžném a později i v pracovním životě. Rozvíjí a fixuje správné pracovní postupy a návyky, podporuje spolupráci, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti budoucích pracovníků, kteří se v budoucnu uplatní na trhu práce. Polytechnické vzdělávání reaguje na nedostatek pracovních sil zejména v technických povoláních, ale podporuje zájem o přírodovědné a environmentální obory. Polytechnické vzdělávání je nutno chápat jako vzdělávání integrující přírodovědné, technické a environmentální.
Přírodovědné vzdělávání je zaměřené na porozumění základním přírodovědným pojmům a zákonům, na porozumění a užívání metod vědeckého zkoumání přírodních faktů. Technické vzdělávání se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci účelem přijetí hodnot a jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí.
Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání, jeho učebny a venkovní prostory tvoří zázemí pro polytechnické vzdělávání:
- Učebna techniky a technologií (Pč, F)
- Učebna pro dřevovýrobu, kovovýrobu, elektrovýrobu (Pč, F)
- Dílna drobných řemesel (Pč, Čajs)
- Přírodovědecká učebna (Čajs, Př, Z, F, Ch, Pč)
- Venkovní přírodovědecká učebna (Pč, Čajs, Př, Z)

Jejich vybavení umožňuje vyučovat předměty úzce související s polytechnickou výchovou.
1. stupeň
- Pracovní činnosti (práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce)
- Člověk a jeho svět (rozmanitost přírody, člověk a čas, člověk a jeho zdraví, …)

2. stupeň
- Pracovní činnosti (práce s technickými materiály, desing a konstruování, pěstitelské práce, chovatelství, svět práce, práce s laboratorní technikou, …)
- Přírodopis (obecná biologie, botanika, zoologie, biologie člověka, ekologie, …)
- Zeměpis (přírodní poměry, environmentální problémy, terénní a geografická výuka, …)
- Fyzika (stavba, vlastnosti látek, fyzikální veličiny, elektrické, magnetické, světelné jevy, …)
- Matematika (manuální ztvárnění modelů těles, obrazců, výroba pomůcek pro výuku, …)
- Informační technologie (moderní technické prostředky, 3D technologie)
- volitelné předměty Přírodovědný seminář, Ekologický seminář, Pracovní dovednosti, Fyzikální seminář, Chemicko-biologický seminář, Praktikum ze zeměpisu, Výchova ke zdraví prakticky, Informatika, Zajímavá matematika

Polytechnická výchova rozvíjí u žáků celou řadu kompetencí uplatnitelných v běžném životě i v budoucím povolání.
- Kompetence k učení (propojení teorie a praxe, realizace vlastních nápadů, …)
- Kompetence k řešení problémů (plánování, organizace práce, samostatnost, …)
- Kompetence pracovní (práce s materiály, nástroji, nářadím, moderními technologiemi, pracovní dovednosti a návyky, zásady hygieny a bezpečnosti práce, profesní orientace, …)
- Kompetence komunikativní (využívání informačních technologií, diskuze a sebereflexe, …)

- Kompetence sociální a personální (práce ve dvojicích, skupině, sebevědomí, tolerance, …)
- Kompetence občanské (zodpovědnost, podpora zájmů, trávení volného času, zdravý životní styl, environmentální výchova, …)
- Kompetence digitální (orientace v digitálním prostředí, využívání digitálních technologií,…)

Centrum polytechnické výchovy a vzdělávání lze využívat mimo běžnou výuku.
Příklady aktivit v rámci ŠVP:
- průřezové téma Environmentální výchova
- celoškolní projekt Den Země
- celoškolní projekt Náš životní styl - odpady

Příklady výchovně vzdělávacích akcí:
- besedy s odborníky a pracovníky z různých společensko-vědních oblastí
- prezentace badatelů, cestovatelů, lidí se zajímavými koníčky, …
- aktivity v rámci prevence - bezpečnost, ochrana zdraví, sociálně-patologické jevy

Příklady krátkodobých i dlouhodobých projektů, tříd, ročníků i školy
- Moje záliby a koníčky
- Naši domácí mazlíčci
- Cestujeme po Evropě
- Poznáváme náš region
- výstavky přírodnin, výrobků, fotografií z přírody i různých oblastí lidské činnosti

Příklady akcí ve spolupráci s rodiči a Spolkem rodičů
- řemeslné jarmarky
- tvořivé dílny
- české tradice

Příklady aktivit podporujících zájmy žáků a rozvíjejících jejich nadání
- kroužky, zájmové útvary
- prezentace vlastních nápadů, zájmů, úspěchů
- technické a přírodovědné soutěže a olympiády

Příklady akcí ve spolupráci se středními školami a volba povolání
- prezentace středních škol v rámci volby střední školy a povolání
- příprava a účast na soutěžích pořádaných středními školami (Postav most, Ukaž, co v tobě vězí, Mladí přírodovědci,…)
- realizace společných projektů

Příklady spolupráce s různými organizacemi a firmami ve městě a regionu
- ukázky práce složek Integrovaného záchranného systému, Městské policie
- spolupráce s Červeným křížem, zdravotními pracovníky a lékaři
- prezentace firem v rámci volby povolání žáků, následné exkurze
- setkávání se s podnikateli, vedením i pracovníky firem, drobnými řemeslníky

4 Učební plán

Celková povinná časová dotace je stanovena pro 1. stupeň na 118 vyučovacích hodin, pro 2. stupeň na 122 vyučovacích hodin.

Disponibilní časová dotace (DČD) je vymezena pro 1. stupeň v rozsahu 16 vyučovacích hodin, pro 2. stupeň v rozsahu 18 vyučovacích hodin (dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j.: MŠMT-40117/2020-4).

4. 1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

Český jazyk - vyučovací předmět je posílen v 1. ročníku o 3 vyučovací hodiny a 2. ročníku o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace (DČD).
Ve 3. - 5. ročníku je vyučovací předmět je posílen o 1 vyučovací hodinu z DČD, psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy.
Anglický jazyk - všichni žáci se učí od 2. ročníku jako cizí jazyk anglický jazyk. Ve 2. ročníku má časovou dotaci 1 hodina týdně, ve 3. - 5. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Od 5. ročníku lze vyučovat ve vnitřně diferencovaných skupinách podle dosažené pokročilosti žáků.
Matematika - vyučovací předmět je posílen ve 2. - 5. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Člověk a jeho svět - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je realizován pouze na 1. stupni základního vzdělávání. Předmět je posílen ve 3., 4. a 5. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD. Ve čtvrtém ročníku se počet vyučovacích hodin snižuje ze 4 na 3.
Pracovní činnosti - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je realizován ve 4 tematických okruzích, které jsou pro školu povinné - Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.
Informatika - vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je realizován ve 4. ročníku časovou dotaci 1 hodina týdně a v 5. ročníku časovou dotaci 1 hodina týdně.
Bruslení - zařazeno dle sezonních podmínek v 1. - 5. ročníku.
Lyžování - zařazeno dle sezonních podmínek ve 3. nebo 4. ročníku.
Plavání - zařazeno povinně ve 2. a 3. ročníku (20 + 20 vyučovacích hodin).
Ve školním roce 2021/2022 bude pro žáky nastupující do prvního ročníku zřízena sportovní třída na pracovišti Sušilova. Její zaměření bude všestranné. Počet hodin tělesné výchovy se navýší o jednu vyučovací hodinu ve všech ročnících 1. stupně. V této souvislosti budou upraveny časové dotace předmětů Matematika a Člověk a jeho svět (viz tabulace 2021/2022 pro sportovní třídu).

4. 2 Tabulace učebního plánu 1. stupně - běžná třída

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ - HODINOVÉ DOTACE JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ, OBORŮ, PŘEDMĚTŮ

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce		
Vzdělávací obor	Český jazyk	Cizí jazyk	Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova	Člověk a svět práce		
Ročník Vyučovací předmět	Český jazyk Č	Anglický jazyk Aj	Matematika M	Informatika Inf	Člověk a jeho svět Čajs	Hudební výchova Hv	Výtvarná výchova Vv	Tělesná výchova Tv	Pracovní činnosti Pč	Týdenní dotace	z toho DČD
1.	6 + 3		4		2	1	1	2	1	**20**	**3**
2.	**7 + 2**	**+1**	4 + 1		2	1	1	2	1	**22**	**4**
3.	8 + 1	3	4 + 1		2 + 1	1	1	2	1	**25**	**3**
4.	6 + 1	3	4 + 1	**1**	**2 + 1**	1	2	2	1	**25**	**3**
5.	6 + 1	3	4 + 1	1	3 + 1	1	2	2	1	**26**	**3**

celkem 16 hodin z DČD

CELKOVÝ POČET VYUČOVACÍCH HODIN JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce	
Č	Aj				Hv	Vv			
33 + 8	9 + 1	20 + 4	2	11 + 3	5	7	10	5	**102+ 16**
41	10	24	2	14	5	7	10	5	**118**

4. 2 Tabulace učebního plánu 1. stupně - sportovní třída

UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ - HODINOVÉ DOTACE JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ, OBORŮ, PŘEDMĚTŮ

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce		
Vzdělávací obor	Český jazyk	Cizí jazyk	Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Tělesná výchova	Člověk a svět práce		
Ročník Vyučovací předmět	Český jazyk Č	Anglický jazyk Aj	Matematika M	Informatika Inf	Člověk a jeho svět Čajs	Hudební výchova Hv	Výtvarná výchova Vv	Tělesná výchova Tv	Pracovní činnosti Pč	Týdenní dotace	z toho DČD
1.	6 + 3		4		2	1	1	2+*1* *	1	**20 + *1***	**3**
2.	**7 + 2**	**+1**	**3 + 1**		2	1	1	3	1	**22**	**4**
3.	8 + 1	3	4 + 1		**1 + 1**	1	1	3	1	**25**	**3**
4.	6 + 1	3	4 + 1	1	**2 + 1**	1	2	2+*1* *	1	**25 + *1***	**3**
5.	6 + 1	3	4 + 1	1	**2 + 1**	1	2	3	1	**26**	**3**

celkem 16 hodin z DČD

* 1. třída - nepovinný předmět Tv
* 4. třída - zájmový útvar Tv

CELKOVÝ POČET VYUČOVACÍCH HODIN JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ

Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a jeho svět	Umění a kultura		Člověk a zdraví	Člověk a svět práce	
Č	Aj				Hv	Vv			
33 + 8	9 + 1	19 + 4	2	9 + 3	5	7	15	5	**104+ 16**
41	10	23	2	12	5	7	15	5	**118 + 2***

4. 3 Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Český jazyk - vyučovací předmět je posílen v 6. a 7. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Cizí jazyk - žáci se učí anglický jazyk v časové dotaci 3 vyučovací hodiny týdně.
Další cizí jazyk - od školního roku 2013-14 je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Další cizí jazyk je na druhém stupni zařazen nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin, které jsou vyčleněny z DČD.
Matematika - vyučovací předmět je posílen v 8. a 9. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Fyzika - vyučovací předmět je posílen v 6. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Přírodopis - vyučovací předmět je posílen v 7. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Zeměpis - vyučovací předmět je posílen v 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD.
Všechny volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace (DČD).
V 6., 7., 8. a 9. ročníku je každý týden realizována dle rozvrhu hodina třídního učitele (HTU).
Od šk. roku 2012-2013 se nabízí rozšířená výuka M a přírodovědných předmětů (RVM a PP).
Ve třídách s RVM a PP se od šk. roku 2019-2020 snižuje v 8. ročníku počet hodin předmětu Chemie ze 3 hodin na 2 hodiny a narůstá v předmětu Informatika počet hodin o 1 hodinu.

Volitelné předměty 2021-2022

Pracoviště nám. 9. května

7. ročník	Informatika	I
	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj
	Sportovní výchova	SV
8. ročník	Informatika	I
	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj
9. ročník	Seminář z českého jazyka	SČJ
	Cvičení z matematiky	CzM
	Informatika	I
	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj

Pracoviště Sušilova

7. ročník	Zajímavá matematika	ZM
	Domácnost	Do
	Sportovní výchova	SV
8. ročník	Zajímavá matematika	ZM
	Sportovní výchova	SP
9. ročník	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj
	Domácnost	Do
	Sportovní výchova	SV
	Cvičení z matematiky	CzM
	Seminář z českého jazyka	SČJ

Pracoviště Slovákova

7. ročník	Sportovní výchova	SV
	Přírodovědný seminář	SPř
	Informatika	I
	Pracovní dovednosti	PD
8. ročník	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj
	Informatika	I
	Sportovní výchova	SV
9. ročník	Cvičení z matematiky	CzM
	Seminář z českého jazyka	SČJ
	Komunikace v anglickém jazyce	KoAj
	Přírodovědný seminář	SPř
	Sportovní výchova	SV
	Pracovní dovednosti	PD
	Informatika	I

Nepovinný předmět 2021-2022

Pracoviště nám. 9. května, Sušilova, Slovákova

	Zájmová tělesná výchova	ZáTV

4. 4 Tabulace učebního plánu 2. stupně 6. – 9. ročník

UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ - HODINOVÉ DOTACE JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ, OBORŮ, PŘEDMĚTŮ

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace			Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	VP z DČD		
Vzdělávací obor	Český jazyk	Cizí jazyk	Další CJ z DČD	Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Dějepis Výchova k občanství		Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis				Hudební výchova Výtvarná výchova		Výchova ke zdraví Tělesná výchova		Člověk a svět práce	VP z DČD		
Ročník Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura Čj	Anglický jazyk Aj	Ruský jazyk Rj Německý jazyk Nj Francouzský jazyk Fj Španělský jazyk Šj	Matematika M	Informatika Inf	Dějepis D	Výchova k občanství Vko	Fyzika F	Chemie Ch	Přírodopis Př	Zeměpis Z	Hudební výchova Hv	Výtvarná výchova Vv	Výchova ke zdraví Vkz	Tělesná výchova Tv	Pracovní činnosti Pč	VP z DČD	Týdenní dotace	z toho DČD
6.	4+1	3		3+1	1	2	1	1+1		2	1	1	2	0+1	3	1	0	**29**	**4**
7.	4+1	3	2	4		2	1	2		1+1	2	1	2		2	0+1	+1	**30**	**4**
8.	4	3	2	4+1		2	1	2	2	2	1+1	1	1		2	1	+1	**31**	**3**
9.	3+1	3	2	4+1		1+1	1	1	1+1	1	2	1	1	1	2	1	+3	**32**	**7**
celkem	18	12	6	18	1	8	4	7	4	7	7	4	6	2	9	4	+5	**122**	**18**

celkem 18 hodin z DČD

Tabulace učebního plánu 2. stupně

TŘÍDA S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU MATEMATIKY A PŘÍRODOVĚDNÝCH PŘEDMĚTŮ 6. A, 7. A, 8. A, 9. A

Vzdělávací oblast	Jazyk a jazyková komunikace			Matematika a její aplikace		Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Člověk a svět práce	VP z DČD	
Vzdělávací obor	Český jazyk	Cizí jazyk	Další CJ z DČD	Matematika a její aplikace		Informační a komunikační technologie	Dějepis Výchova k občanství		Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis				Hudební výchova Výtvarná výchova		Výchova ke zdraví Tělesná výchova		Člověk a svět práce	VP z DČD	
Ročník Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura Čj	Anglický jazyk Aj	Ruský jazyk Rj Německý jazyk Nj Francouzský jazyk Fj Španělský jazyk Šj	Matematika M	Seminář z matematiky SzM	Informatika Inf	Dějepis D	Výchova k občanství Vko	Fyzika F	Chemie Ch	Přírodopis Př	Zeměpis Z	Hudební výchova Hv	Výtvarná výchova Vv	Výchova ke zdraví Vkz	Tělesná výchova Tv	Pracovní činnosti Pč	VP z DČD	Týdenní dotace
6.	4	3		5	1	1	1	1	2		2	2	1	2	1	2	1		**29**
7.	4	3	2	5	1		2	1	2		2	2	1	2		2	1		**30**
8.	4	3	2	5	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2			**31**
9.	4	3	2	5	1	1	2	1	2	3	1	2	1	1		2	1		**32**
celkem	16	12	6	20	4	3	7	4	8	5	7	7	4	6	2	8	3		**104+18**
DČD	**1**			**9**		**2**				**6**									**18**

5 Učební osnovy

5. 1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Jazyková oblast přispívá k objevování, poznávání a pochopení skutečností. Jazyk, ať už mateřský nebo cizí, je prostředkem komunikace. Jako takový je také vyučován na 1. i 2. stupni. K tomu patří rozvíjení slovní zásoby, čtení s porozuměním a psaní. Proto je tato oblast vzdělávání stěžejní pro všechny další vzdělávací oblasti. Jazykové vzdělání a jazyková kultura pomáhají žákům chápat smysl jazykových sdělení, rozumět jim, umět se vyjadřovat a také uplatňovat své vlastní poznatky.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk.

V podmínkách naší školy zahrnuje vyučovací předměty Český jazyk na 1. stupni, Český jazyk a literatura na 2. stupni, Anglický jazyk od 2. ročníku, Německý jazyk ve třídách 6. - 9. ročníku.

5. 1. 1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk - 1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Důraz je kladen na čtení s porozuměním, osvojení techniky psaní a rozvíjení komunikačních dovedností. Žáci si obohacují slovní zásobu a poznávají spisovnou podobu českého jazyka.

Vyučovací předmět má v 1., 2. a 3. ročníku časovou dotaci 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 7 hodin týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách. Jsou dodržovány zásady hygieny školní práce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Český jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vedeme žáky k systematickému ukládání informací
- usilujeme o aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

Kompetence k řešení problémů

- věnujeme se nalezení a vyvození pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- motivujeme žáky k tomu, aby uměli hledat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- podporujeme u žáků kritické zhodnocení vlastní práce

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu žáků pomocí literárního i gramatického učiva
- vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel v týmu
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s vývojovými poruchami učení

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a tradicemi
- podporujeme u žáků potřebu literárního projevu, recitace a četby

Kompetence pracovní

- uplatňujeme dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich pracovního místa

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Český jazyk – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova žák:			
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	dodržování hygienických návyků správného psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku), seznámení s technikou psaní		
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	prosba, poděkování, omluva, blahopřání	OSV komunikace	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání		
Jazyková výchova žák:			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	poznávání písmen abecedy; hláskosloví – věta, slovo, slabika, hláska; písmeno malé, velké, tištěné, psané; tečka, čárka, otazník, vykřičník	OSV rozvoj schopností poznávání	

Český jazyk – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Literární výchova žák: čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	nadpis, článek, řádek a odstavec; přednes básně nebo úryvku prózy, porozumění jednoduchému přečtenému textu, hlasité a tiché čtení, poslech literárních textů	OSV rozvoj schopností poznávání	

Český jazyk – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova žák:			
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace: žádost, vzkaz, zpráva, dialog – mluvčí a posluchač	OSV komunikace	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – zdvořilostní obraty	OSV komunikace	
volí vhodné tempo řeči	nácvik přiměřeného tempa řeči, srozumitelný projev		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	čitelný a úhledný písemný projev, upevňování hygienických návyků při psaní		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu, spojování obsahu textu s ilustrací		

Český jazyk – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova žák:			
člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	hláskosloví – rozdělení na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky; slabikotvorné r, l; souhlásky znělé a neznělé na konci i uvnitř slov slovo, slabika, hláska, písmeno; abeceda dělení slov na konci řádku	OSV rozvoj schopností poznávání	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, slova významem podobná, protikladná		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	pořádek slov ve větě, seznamování se s některými slovními druhy		
rozlišuje vybrané slovní druhy v základním tvaru	ohebné a neohebné slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, číslovky, částice, citoslovce, spojky		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	jednoduchá věta a souvětí, spojení dvou vět, spojky		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, pořádek vět v textu		

Český jazyk – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev a slova s ú, ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat	používání a znalost pravopisu i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; ú, ů; velká písmena na začátku věty, vlastní jména osob a zvířat		
Literární výchova			
žák:			
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	hlasité a tiché čtení s porozuměním, přednes básní		
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, líčení atmosféry příběhu		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně	OSV kreativita	

Český jazyk – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova žák:			
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná, hovorová) mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta	OSV komunikace	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování jednoduchý popis osoby, předmětu, činnosti	OSV kreativita	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	čitelný písemný projev, psaní adresy, pohlednice, dopisu		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace		
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	komunikační situace navozené mluveným nebo písemným pokynem (omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení)	OSV rozvoj schopností poznávání	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	oslovení, zahájení a ukončení dialogu střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu	OSV komunikace	

Český jazyk – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova žák:	zdvořilé vystupování		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	slova nadřazená, podřazená, souřadná slova opačného významu slova příbuzná	VMEGS jsme Evropané	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozlišování ohebných a neohebných slovních druhů seznámení s přídavnými jmény, zájmeny, příslovci		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	používání správných gramatických tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves podstatné jméno (rod, číslo, pád) slovesa (osoba, číslo a čas přítomný)		
odůvodňuje a píše správně i/í, y/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	vyjmenovaná slova práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných předpona vy-/vý-		
píše správně velká písmena v místních pojmenováních	používání vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek, pohoří		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta, souvětí (spojení dvou a více vět) spojky a spojovací výrazy		

Český jazyk – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	řazení slov podle abecedy		
Literární výchova			
žák:			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	OSV rozvoj schopností poznávání	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	líčení atmosféry příběhu		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	seznámení s poezií a prózou pojmy: báseň, verš, rým, sloka, přednes; pohádka, povídka, postava, děj, prostředí	OSV psychohygiena	

Český jazyk – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova			
žák:			
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	orientace v textu		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	výrazové prostředky – členění vět, frázování, síla a barva hlasu mimojazykové prostředky (mimika, gesta)	OSV komunikace	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	používání spisovného, nespisovného a hovorového jazyka	MKV multikulturalita	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	členění příběhu pravidla sestavování osnovy jednoduché vypravování popis osob, zvířat, rostlin, věcí, popis děje	ENV vztah člověka k prostředí OSV kreativita	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	dodržování úhledného, čitelného a plynulého projevu, oznámení, blahopřání, dopis		
Jazyková výchova			
žák:			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova jednoznačná, mnohoznačná slova opačného, stejného nebo podobného významu		

Český jazyk – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určování slovních druhů a jejich třídění mluvnické kategorie podstatných jmen (vzory) slovesa (infinitiv, čas minulý a budoucí)		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice určování holého podmětu a přísudku podmět vyjádřený a nevyjádřený		
seznamuje se se základními příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem		
píše správně i/í, y/ý ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	rozlišování věty jednoduché a souvětí smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojování vět v souvětí spojovacími výrazy a možnosti jejich obměňování		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova (kořen, předpona, přípona) seznámení s koncovkou podstatných jmen a sloves rozlišení předpon a předložek		

Český jazyk – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Literární výchova žák:			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním		
volně reprodukuje text podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce textu dramatizace textu	OSV hodnoty, postoje, praktická etika	
rozlišuje různé typy uměleckých textů	lidová slovesnost literatura v proměnách času literatura věcná a umělecká	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Český jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova žák:			
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledávání klíčových slov pozorné vnímání podrobností hledání jejich významu v celku		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vystižení jádra sdělení orientace v naučných textech přiměřených věku		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	pravidla dialogu (zahájení a ukončení dialogu) střídání rolí mluvčího a posluchače zdvořilé vystupování	MKV lidské vztahy	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	porovnávání názorů a zkušeností	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	sestavování osnovy, tvoření nadpisu členění textu na odstavce vypravování popis předmětu, děje, pracovního postupu psaní dopisu – jeho části dodržování přehledného, čitelného a úhledného projevu	OSV komunikace	

Český jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova žák:			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova – na základě odvozování slov předponami a příponami		
píše správně i,í/y,ý ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná a příbuzná slova		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určování slovních druhů , podstatná jména – rod, číslo, pád, vzor; přídavná jména (tvrdá a měkká), slovesa – osoba, číslo, čas, způsob (způsob oznamovací, rozkazovací) seznámení s podmiňovacím způsobem sloves		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určování základní skladební dvojice označování základu věty		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	rozlišování věty jednoduché a souvětí spojení vět do souvětí		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem podmět vyjádřený a nevyjádřený		

Český jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Literární výchova žák:			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čtení pozorné, plynulé, tiché, hlasité		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení a naslouchání volná reprodukce, dramatizace vlastní výtvarný doprovod	OSV kreativita	
tvoří vlastní literární text na dané téma	vlastní tvorba na libovolné téma	MEV tvorba mediálního sdělení	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	studijní čtení naukových textů druhy a žánry dětské literatury	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	používání literárních pojmů: přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy		

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura - 2. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah je dělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Efektivita výuky spočívá v propojení všech tří součástí a také ve využití vztahů s Dějepisem, Hudební a Výtvarnou výchovou a Informatikou (komunikace prostřednictvím elektronické pošty). Cílem vzdělávání je rozvoj komunikačních dovedností - jasné, srozumitelné a kultivované vyjadřování slovem i písmem, které vede k logickému myšleni a prohlubuje obecné intelektové dovednosti žáka. K tomuto cíli je směrována i výuka gramatiky. Literární výchova vede žáky ke čtení s porozuměním, ke schopnosti orientovat se v textu a následně k interpretaci různých druhů (uměleckých, odborných,…) textů. V literárních textech se žáci učí odlišovat fikci od reality, vnímat je jako specifický zdroj poznání a prožitků. Součástí je i výchova filmového diváka ve spolupráci s vedením městského kina. Žáci budou pracovat se slovníky a příručkami, katalogy a bibliografiemi a také využijí internet.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 5 hodin týdně v 6. a 7. ročníku, 4 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku je výuka posílena vždy o 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 4 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme také počítačovou učebnu s výukovými programy. Upřednostňovanou formou výuky je vyučovací hodina, ale spolupracujeme i s Městskou knihovnou Boskovice na besedách v jejích prostorách. Využíváme nabídek na vzdělávací pořady od agentur a také navštěvujeme filmová představení.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- požadujeme po žácích výsledky odpovídající jejich schopnostem a nadání
- podporujeme jejich zájmy
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- využíváme výpočetní techniku
- zpracováváme a hodnotíme se žáky dosažené výsledky
- spojujeme učivo s praxí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů
- vyhodnocujeme se žáky optimální postupy
- rozvíjíme u žáků sebereflexi
- vedeme žáky k přemýšlení o následcích řešeného problému

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k výstižné argumentaci
- vybízíme žáky k zaznamenávání vlastních myšlenek a jejich prezentaci
- napomáháme jim vyjadřovat jejich prožitky, pocity a nálady
- klademe otevřené otázky

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování pravidel
- vnímáme pozici jednotlivých žáků ve třídě

Kompetence občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- pomáháme žákům aplikovat získané znalosti v běžné praxi
- klademe důraz na žákovy aktivity
- naslouchámе názorům žáků
- seznamujeme žáky s uměleckými díly, vytváříme prostředí pro pochopení těchto děl
- dbáme na dodržování psychohygieny

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Český jazyk a literatura – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova			
žák:			
vyhledává slova ve slovníkové části Pravidel odůvodňuje pravopis pomocí stavby slov a jejich významu	práce s jazykovými příručkami tvoření slov, pravopis morfologický a lexikální		
odliší spisovný a nespisovný jazykový projev			
rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	stavba slova		
ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	pravopis		
dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy	mluvnický význam, pravopis koncovek		
uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	skladba – podmět a přísudek, shoda		
Komunikační a slohová výchova			
žák:			
osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	korespondence	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Český jazyk a literatura – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
		MEV tvorba mediálního sdělení	
dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity	vypravování, popis	OSV komunikace	
komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	dialog a monolog v životě (řečnictví)		
Literární výchova			
žák:			
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočitadla, slovní hříčky,…)	OSV kreativita	
přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku			
zvládá dramatizaci jednoduchého textu	pohádky	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
vyjádří své pocity z přečteného textu	poezie a próza		
podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma	řecké báje a pověsti příběhy		

Český jazyk a literatura – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova žák:			
orientuje se ve slovnících, vyhledává obtížnější tvary slov a dublety, rozlišuje věcný a mluvnický význam	práce s jazykovými příručkami		
užívá různé způsoby tvoření slov k obohacování slovní zásoby, s pomocí učitele vyhledává v textu slovní a obrazná vyjádření a vysvětlí je	tvoření slov	OSV kreativita	
ovládá pravopisné jevy morfologické	tvarosloví, pravopis		
chápe přenášení pojmenování	slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma)		
používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova			
rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí	skladba		

Český jazyk a literatura – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikační a slohová výchova			
žák:			
dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	charakteristika (přímá, nepřímá)	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu	referát, recenze (beseda o uměleckém díle), reklama		
dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo			
učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky	výpisky		
Literární výchova			
žák:			
jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury	lyrika, epika, drama, poezie, próza	OSV komunikace	
orientuje se v základních literárních pojmech	pověsti (české), kroniky, pohádka, báje, lidová slovesnost		
výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text			
uceleně reprodukuje přečtený text	čtení s porozuměním		
formuluje vlastní názory na přečtený text	práce s textem		

Český jazyk a literatura – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova			
žák:			
při práci s textem používá Pravidla, Slovník spisovné češtiny a Slovník cizích slov	práce s jazykovými příručkami		
užívá různé způsoby tvoření slov a slova přejatá k obohacování slovní zásoby, vyhledává v textu slovní a obrazná vyjádření a vysvětlí je	slovní zásoba a tvoření slov		
má přehled o slovanských a světových jazycích	obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka)		
ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché			
určuje druhy vedlejších vět	skladba (věta jednoduchá a souvětí)		
Komunikační a slohová výchova			
žák:			
rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady	subjektivní popis	VMEGS jsme Evropané	
používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar	životopis		

Český jazyk a literatura – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vystihuje povahu osoby a popisuje její vzhled	charakteristika		
rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení	výklad	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace	úvaha		
ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu	výklad		
uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	řečnictví		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		OSV kreativita komunikace	
Literární výchova			
žák:			
porovnává funkci základních literárních druhů, uvede významné představitele	beletrie a literatura faktu, naučná literatura	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
seznamuje se se základními literárními směry a jejich představiteli	základní literární směry a žánry		

Český jazyk a literatura – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jazyková výchova žák:			
zvolí příručku vhodnou k danému textu (úkolu) a samostatně ji používá	práce s jazykovými příručkami		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémech (ustálených slovních spojeních)	slovní zásoba a tvoření slov		
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití	cizí slova, rozvoj slovní zásoby	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	obecný výklad o jazyce		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	skladba		

Český jazyk a literatura – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	pravopis, skladba		
Komunikační a slohová výchova			
žák:			
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	charakteristika literárních postav, diskuze	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	publicistika, dopis, žádost		
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj	reklama		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	proslov, žádost	OSV komunikace	
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	proslov	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	diskuze		

Český jazyk a literatura – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	výpisky, výtah, poznámky, referát	OSV kreativita	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	výklad		
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vypravování, tvořivé psaní	MEV práce v realizačním týmu	
Literární výchova			
žák:			
jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl	práce s textem		
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autorů			
formuluje ústně i písemně názory na umělecké dílo	tvořivé činnosti s literárním textem		

Český jazyk a literatura – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytváření vlastních literárních textů	MKV kulturní diference	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	četba	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	literární teorie a historie		
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	filmová výchova	MKV kulturní diference	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	práce s informačními technologiemi	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

5. 1. 2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk - 1. stupeň

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vzdělávacím obsahem předmětu je poskytnout žákům, přiměřeně jejich věku a rozvoji, nástroj komunikace, který využívá schopností: vytvářet si cizojazyčnou základní slovní zásobu, použít slova v jednoduchém spojení, rozumět jednoduchému vyslechnutému sdělení a zopakovat je, dorozumět se při běžných životních situacích, přečíst a zapsat základní slova a jednoduché věty, porozumět čtenému textu odpovídajícímu jazykové úrovni dětí. Výuka má především činnostní charakter. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, čemuž je podřízena i výuka gramatiky.

Vyučovací předmět je na 1. stupni vyučován ve 2. až 5. ročníku a tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Zde je nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Výuka je realizována ve 2. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně a ve 3. - 5. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně, vždy v tutéž vyučovací hodinu v daném ročníku, kdy jsou děti rozděleny podle počtu žáků na skupiny. Skupiny jsou vzájemně prostupné. Ve 3. a 4. ročníku se jedná o skupiny nediferencované, od 5. ročníku je možné dělit děti do skupin podle úrovně dosahovaných dovedností a projevených jazykových předpokladů.

Výuka probíhá v kmenových třídách, využívá se dle možností odborných jazykových a počítačových učeben.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Anglický jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky, povzbuzujeme při hledání všeho nového, dopřáváme prožít pocit úspěchu, chválíme
- seznamujeme žáky s možnostmi řešení problémů a osvojení učiva, rozebíráme postupy vedoucí ke správnému výsledku, navrhujeme organizaci práce, pomáháme hledat vhodné metody učení
- podněcujeme žáky k sebehodnocení, rozvíjíme samostatnost
- upozorňujeme na důležitost vzdělávání v průběhu života, propojujeme učivo s praxí

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s možnostmi získávání informací, pomáháme vybírat vhodné postupy
- uvádíme získané informace do širších souvislostí, ukazujeme příklady správné organizace práce a samostatného uvažování
- pracujeme s chybou a prezentujeme své názory při vzájemné komunikaci

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků slovní zásobu, vedeme ke srozumitelné a pečlivé artikulaci, oceňujeme schopnost naslouchat a dále ji podněcujeme

- předvádíme žákům možnosti dorozumívání, vybízíme k reprodukci uložené informace
- komunikujeme se žáky v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

- sledujeme a zajišťujeme zapojení všech žáků ve skupině, dbáme o dodržování zásad tolerance a základních pravidel společenského chování
- oceňujeme nezištné poskytnutí pomoci, dbáme o využití možností, schopností a dovedností žáků
- pomáháme žákům rozvíjet jejich osobnost, posilujeme jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s lidmi z různých společenství a odlišných kultur
- vychováváme žáky vlastním příkladem, podněcujeme vzájemnou spolupráci
- zastáváme se žáků slabších nebo handicapovaných
- pomáháme žákům pochopit naše kořeny a tradice

Kompetence pracovní

- navrhujeme žákům vhodnou organizaci práce, vybízíme k zodpovědnosti při plnění pracovních povinností
- motivujeme žáky, oceňujeme je za kvalitně odvedenou práci
- pomáháme žákům aplikovat získané znalosti v konkrétních situacích

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Anglický jazyk – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Řečové dovednosti žák:			
se seznamuje se správným přízvukem a výslovností	základní výslovnostní návyky	OSV rozvoj schopností poznávání, komunikace	
používá základní zdvořilostní fráze, vyjádří souhlas a nesouhlas	základní seznamovací a zdvořilostní fráze, pozdravy	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
rozumí jednoduchým sdělením a obsahu krátkého mluveného textu, reaguje na něj verbálně i neverbálně	jednoduché pokyny a fráze, odpovědi na jednoduché otázky	MKV kulturní diference, multikulturalita	
opakuje a používá slova a slovní spojení v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	základní slovní zásoba – tematické okruhy: číslovky 1 – 10, barvy, rodina, hračky, zvířata, školní pomůcky, oblečení, narozeniny, jídlo, dům, svátky		
přiřadí mluvenou a vizuální podobu téhož slova nebo slovního spojení	říkadla, písničky a pohybové hry založené na častém opakování a doprovázené výraznou mimikou a gesty		

Anglický jazyk – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Řečové dovednosti žák:			
seznamuje se s abecedou	smyslové vnímání informací, anglická abeceda, typické anglické hlásky, písničky, říkadla	OSV rozvoj schopností poznávání	
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	výběr pojmů z elementární slovní zásoby tematických celků: barvy, čísla, škola, rodina, části těla	MKV kulturní diference multikulturalita	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	vyjádření souhlasu a nesouhlasu, oslovení osoby, reakce na pokyny, osobní zájmena	OSV rozvoj schopností poznávání komunikace	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	používání obrázkového slovníku, abecedy, didaktické hry, doplňovačky, pexeso	VMEGS objevujeme Evropu a svět	

Anglický jazyk – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	elementární slovní zásoba z tematických celků: dům, zvířata, hračky		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	počátky rozvoje jazykového a mimojazykového dorozumívání, jednoduché rozhovory	OSV komunikace	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	vytváření slovních spojení		

Anglický jazyk – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	výběr z probírané základní slovní zásoby tematických celků: škola, jídlo, pití, nákupy, oblečení, dopravní prostředky, zvířata, volný čas	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
Mluvení žák:			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví, rozloučí se	použití základní slovní zásoby v komunikačních situacích		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného	použití základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV komunikace	

Anglický jazyk – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák:			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	četba jednoduchého textu, volný překlad, hry s otázkou	MKV kulturní diference multikulturalita	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	pokus o dramatizaci, didaktické hry s využitím slovní zásoby	OSV rozvoj schopností poznávání sebepoznávání a sebepojetí	
Psaní žák:			
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině	didaktické hry s využitím slovní zásoby		
vyplní osobní údaje do formuláře	základní informace o své osobě, bydliště, povolání, čísla, kalendářní rok		

Anglický jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	zvuková a grafická podoba jazyka	OSV rozvoj schopností poznávání poznávání lidí	
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	základní gramatické struktury a typy vět, říkadla, básničky, písničky základní slovní zásoba, práce se slovníkem		
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	poslech a sledování, práce s výukovým programem, didaktické hry	MKV kulturní diference multikulturalita	

Anglický jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák:			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	výběr z probírané slovní zásoby tematických celků: prosba, čísla 1-100, roční období, škola, školní předměty, čas, jídlo, nápoje, měsíce, dny v týdnu, dům, byt a zařízení, zvířata	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	četba textu z učebnice i jiných zdrojů (časopis, kniha, internet)		
Psaní žák:			
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	informace o osobě – základní gramatické struktury a typy vět		

Anglický jazyk – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vyplní osobní údaje do formuláře **Mluvení** žák: zapojí se do jednoduchého rozhovoru, pozdraví a rozloučí se sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	základní slovní zásoba používaná v situacích v probíraných tematických okruzích základní výslovnostní návyky četba textu, vázání slov, říkadla, básničky, písničky základní slovní zásoba: čísla, roční období, škola, čas, jídlo, měsíce, dny v týdnu, dům, zvířata, barvy, vlastnosti, bydliště, dopravní prostředky	OSV komunikace	

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk - 2. stupeň

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Obsahem výuky Anglického jazyka jsou na 2. stupni nástroje komunikace, poskytované žákům přiměřeně dosažené úrovni jejich jazykových dovedností a jejich psychosociálnímu rozvoji. Osvojené základní fonetické, intonační a lexikální dovednosti při výuce Anglického jazyka na 1. stupni dále na 2. stupni rozvíjíme, procvičujeme a obohacujeme v návazných situačních a komunikačních tematických okruzích. Činnostní výukou komunikačních dovedností postupně na 2. stupni výrazněji prolíná uvědomované rozlišování a správné užívání gramatických prostředků a pravidel anglického jazyka. Souvisí to s rozvojem abstraktního myšlení žáků a jejich jazykových a komunikačních dovedností v mateřském jazyce. V předmětu vedeme žáky k přiměřenému poznávání zeměpisného a kulturně historického pozadí anglického jazyka. Motivujeme žáky k poznávání a chápání zvláštností současného života a jazyka anglicky mluvících zemí.

Předmět Anglický jazyk vyučujeme ve většině tříd na 2. stupni jako 1. cizí jazyk v časové dotaci 3 hodiny týdně. V návaznosti na předchozí rozdělení pracují i na 2. stupni žáci podle dosažené úrovně projevených jazykových dovedností v několika vnitřně diferencovaných skupinách, které jsou vzájemně prostupné po dohodnutých obdobích. Tím je žákům v rámci ročníku umožněn jejich optimální rozvoj. Výuka jazyka v ročnících probíhá proto vždy v tutéž vyučovací hodinu. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 3 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Předmět na 2. stupni vyučujeme podle možností jak v kmenových třídách, tak i ve vybavených jazykových učebnách. Dovednosti některých tematických okruhů občas procvičujeme ve vhodném terénu, či vybavených počítačových učebnách.Vyhledáváme také motivačně silný živý kontakt s rodilými mluvčími, či autentickým cizojazyčným prostředím.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana,Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Anglický jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- usilujeme o přátelskou, pozitivně motivující atmosféru výukového prostředí
- využíváme výukové prostředky, díky nimž žák radostně prožívá proces učení
- ponecháváme žákovi prostor pro tvořivé zpracování osvojované látky v osobních projektech, nabízíme mu prožít uspokojení ze samostatně zvládnutého úkolu
- seznamujeme žáky s různými učebními pomůckami, zajímavými zdroji informací a pracujeme s nimi
- soustavně, systematicky a přiměřeně zvolenými postupy vedeme žáky k osvojování složitějších jazykových prostředků, díky nimž porozumějí přečtenému textu a pracují s informacemi
- průběžně podněcujeme rozvoj, hodnotíme dílčí úspěchy žáka, a tak mu dáváme návod k posouzení výsledků svého učení a k sebehodnocení
- podněcujeme žáky k samostatnému osobnímu rozvoji a využívání nabytých dovedností, k zapojení do jazykových soutěží, čtení adaptovaných titulů, interaktivní práci s časopisy pro děti a vhodnými výukovými jazykovými programy na počítači

Kompetence k řešení problémů

- vybranými postupy podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, hledání a nalézání logických řešení, lexikálních, gramatických či komunikativních křížovek a rébusů
- vyhledáváme příležitosti umožňující žákům vydedukovat závěry, formulovat pravidla
- při práci s chybou ukazujeme žákovi, jak respektovat jazyková pravidla, či objevovat alternativní řešení
- individuálním přístupem ponecháváme žákům samostatnost a potřebný prostor pro porovnání s výsledky spolužáků, posouzení správnosti i vyhledání možných řešení ve spolupráci skupiny
- povzbuzujeme žáky, v modelových situacích s nimi vždy najdeme východisko k řešení a umožňujeme jim silný prožitek ze zvládnutí problému

Kompetence komunikativní

- předvádíme, užíváme, opakujeme, obměňujeme a soustavně upevňujeme ustálené komunikativní obraty v procvičovaných tematických okruzích ve dvojicích a skupinách
- přímo v terénu občas se žáky procvičujeme a upevňujeme příhodné tematické okruhy
- posloucháme s žáky a reprodukujeme správně foneticky audio/video nahrávky modelových situací, případně napomáháme pochopení jejich obsahu
- přiměřeně věku žáka rozšiřujeme možnosti a nácvik reálně komunikovat (od psané pozvánky, pohlednice, či dopisu až k příspěvku do žákovského časopisu, e-mailové poště nebo i k živému rozhovoru s rodilým mluvčím)
- postupně, ale soustavně, pěstujeme schopnost žáků promlouvat, či psát v různých mluvnických časech o životních, rodinných událostech a svých osobních zážitcích
- nabízíme žákům prožitek z autentického setkání s angličtinou, poznání současného života a kontakt s kulturou Velké Británie občasným pořádáním výukových zájezdů

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme a opakujeme učivo na úkolech, které doprovázíme radou a hodnotíme jejich splnění s ohledem na individuální předpoklady a specifickou osobnost žáka
- promýšlíme a zařazujeme různorodé formy uvolnění napětí či únavy
- svým individuálním přístupem cílevědomě sloužíme žákům příkladem tolerujícího, povzbudivého a přátelského vztahu ke spolužákům s různými poruchami učení
- taktně vyzdvihujeme a oceňujeme toleranci a přátelské spolupracující chování uvnitř skupin žáků
- zadáváme skupinové projektové úkoly, na nichž se žáci učí dohodnout na tématu, rozdělit si úkoly, naplánovat postup, vyslechnout jiný názor a shodnout se na způsobu prezentace výsledku týmové práce

Kompetence občanské

- poukazujeme na společenské, přírodní a historické zvláštnosti Spojeného Království a dalších anglicky mluvících zemí, abychom současným srovnáním s naší zemí rozvíjeli vlastenecké cítění žáků k ní
- vštěpujeme žákům kladný vztah k platným společenským normám, k ochraně životního prostředí, k ochraně vlastního zdraví a zdravému způsobu života
- uvádíme příklady shodných společenských i odlišných školních pravidel v naší zemi, jinde ve světě nebo ve fantazii

- vyjadřujeme svůj pevný postoj, jak obohacující a užitečné je poznávat jiná společenství a kultury, snažit se jim porozumět, ctít jejich tradice a nepodněcovat konflikty mezi nimi
- s ohledem na věk srozumitelně sdělujeme žákům cíle výuky, dotváříme spolu pravidla práce a v procesu výuky je oboustranně respektujeme
- podporujeme tvořivost žáků při vymýšlení vlastních pravidel soužití, na nichž současně osvětlíme a upevňujeme mluvnickou látku

Kompetence pracovní

- připravujeme společně se žáky estetické, příjemné pracovní prostředí, příhodně obměňujeme uspořádání pracovních míst, jejich chuť do práce zlepšujeme rýmem písní a prací s příhodným autentickým materiálem
- oceňujeme zručnost a pohotovost při práci se slovníky, sběru a třídění informací
- pracujeme s chybou a posilujeme chuť žáka překonávat překážky, učíme ho vůli a cílevědomosti, důsledností ho dovedeme k radosti z úspěchu
- dbáme u žáků na vedení sešitu se školními a domácími cvičeními a slovní zásobou, využíváme pracovních učebních sešitů a vyžadujeme plnění zadaných úkolů
- dohodnuté úkoly zadáváme srozumitelně, požadujeme jejich splnění v termínu a v odpovídající kvalitě provedení
- tvůrčí, neobvyklé, či jinak výjimečné práce adekvátně ohodnotíme a zveřejňujeme
- průběžně cvičíme žáky ve schopnosti objektivního sebehodnocení, reálného posouzení svých jazykových dovedností a možností svého uplatnění po ukončení základního vzdělávání
- kromě odpovídající klasifikace hodnotíme žáky též projevenou přirozenou lidskou a profesní radostí z jejich pracovního nasazení a z jejich úspěchů

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Anglický jazyk - 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí přiměřenému obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů a začíná jich využívat při práci na projektech o sobě rozumí krátké a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci obsahující známou slovní zásobu	tematické okruhy: komunikace mezi lidmi, můj svět: já, rodina, rodinné prostředí, zvyklosti můj byt/dům, vesnice, město, kamarádi z jiných zemí, počasí, mé oblíbené činnosti, sporty	MEV fungování a vliv medií ve společnosti	Čj, Vko,Inf, Vv, Hv
Mluvení žák: v nových tematických okruzích se pokouší sestavovat stručná sdělení podle vzorů a látku aplikovat na svoje prostředí v dosud užívaných ustálených spojeních si začíná uvědomovat gramatická pravidla, pokouší se je aplikovat v minidialozích dokáže vyprávět podle obrázkového schématu	výběr z probírané slovní zásoby tematických okruhů, texty upevňující slovní spojení příroda, krajina, počasí, zvířata osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena, číslovky základní a řadové sloveso být, mít, can předložky	MEV tvorba mediálních sdělení MKV kulturní diference, multikulturalita ENV vztah člověka a prostředí	Čj, Př, Z

Anglický jazyk – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: seznamuje se s dalšími ustálenými frazeologismy pro běžné životní situace, po přečtení je opakuje a reprodukuje učí se vnímat obsah jako celek, reaguje slovně	představení sebe a jiných osob, pokyny ve škole a reakce na ně, užití otázek vycházejících z probírané slovní zásoby	OSV komunikace	Vko
Psaní žák: pracuje s dvojjazyčným tematickým slovníkem učebnice, píše svůj slovníček tematické slovní zásoby napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	grafická podoba jazyka - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, práce se slovníkem slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - domov, rodina, škola, bydlení, sport, příroda a město, zvířata, stravovací návyky mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		VMEGS Evropa a svět nás zajímá

Anglický jazyk - 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou - li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	zvuková podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci	MKV kulturní diference, multikulturalita	Čj, Vko,Inf, Vv, Hv
Mluvení žák:			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, schopnosti rozlišovat slovní a větný přízvuk, intonaci slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	VDO občanská společnost a škola MEV tvorba mediálních sdělení	Čj, Př, Z

Anglický jazyk - 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: rozumí smyslu jednoduchých autentických materiálů , vyhledává v nich informace rozumí krátkým, jednoduchým textům, zkouší odlišit různé větné členy a slovní druhy známých slov podle smyslu kontextu **Psaní** žák: vyplní základní informace o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci grafická podoba jazyka - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, práce se slovníkem slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - domov, rodina, škola, bydlení, sport, příroda a město, zvířata, stravovací návyky mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	ENV vztah člověka a prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá	Vko

Anglický jazyk - 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, vyprávěních a rozhovorech , jsou - li pronášeny zřetelně	tematické okruhy: Velká Británie, počasí, USA, televizní programy, filmy, zábava, moderní technologie a média, rodina, představování, seznamování se, vesmír, doprava	ENV vztah člověka k prostředí	Čj, Vko,Inf, Vv, Hv
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, související s osvojovanými tématy	gramatika: stupňování přídavných jmen, přítomné a minulý čas prostý, budoucí čas (be going to), modálná slovesa, tvoření příslovcí	MEV tvorba mediálních sdělení	Inf, Čj
Mluvení žák:			
zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých rozhovorů, dokáže se domluvit a poskytnout informace, týkající se osvojovaných témat	zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci	VDO občanská společnost a škola	Čj, Př, Z
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	MKV kulturní diference, multikultularita	Vko, Z

Anglický jazyk - 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: najde konkrétní informace v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům, porozumí tématu a obsahu textu a odvodí význam neznámých slov, které se v jednoduchém textu vyskytují, zkouší odlišit různé větné členy a slovní druhy známých slov podle smyslu kontextu	grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonaci	VDO VMEGS Evropa a svět nás zajímá	Vko, Z, Hv
Psaní žák: zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat upevňuje slovosled, gramatickou a lexikální správnost, formy časů	grafická podoba jazyka - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, práce se slovníkem mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV komunikace, kooperace a kompetice	

Anglický jazyk - 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním Žák: Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, rozumí tématu slyšeného rozhovoru jiných lidí a rozpozná v něm hledané informace Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Reprodukuje obsah přiměřeně obtížného poslechu	Zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Výběr přiměřených poslechových materiálů – filmy a písně	MKV Lidské vztahy a multikulturalita	Čj, Vko,Inf, Vv, Hv
Mluvení Žák: Se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných, každodenních formálních i neformálních situacích Zapojí se do krátkého rozhovoru, formuluje pozvání a reaguje na ně, navrhne aktivitu, vyjádří spokojenost a přání Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Využije připravenou osnovu Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Rozvíjení správné výslovnosti, schopnosti rozlišovat přízvuk a intonaci Schopnost použití formálních i neformálních slovních spojení	VDO Občanská společnost a škola OSV Hodnoty, postoje, praktická etika, psychohygiena	Čj, Př, Z

Anglický jazyk - 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním Žák: Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Rozumí hlavním bodům textu na blízké téma, v textu vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu Používá dvojjazyčný slovník **Psaní** Žák: Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, doplní informace, odpoví na otázky Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, minulých událostí a jeho plánů Reaguje na jednoduché písemné sdělení, napíše pozvánku a reaguje na pozvání.	grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, schopnosti rozlišovat prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci grafická podoba jazyka - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby, práce se slovníkem slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci, vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - domov, rodina, škola, bydlení, sport, příroda a město, zvířata, stravovací návyky mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	ENV vztah člověka a prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá	Vko

5. 1. 3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk - 2. stupeň

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných každodenních situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Ačkoli je velký důraz kladen na komunikační schopnosti žáků, není ani výuka gramatiky zanedbatelná. Žák rovněž musí porozumět jednoduchému čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jeho jazykové úrovni. Slovní zásoba se postupně obohacuje o nová slova a obraty, přidávají se další tematické okruhy, procvičuje se větná skladba. Ve výuce se žáci také seznamují s některými typickými jevy života zemí, ve kterých se mluví německy.

Předmět Německý jazyk je vyučován tak, aby byla splněna celková minimální časová dotace 6 hodin.

Výuka probíhá v učebnách formou frontální, samostatné i skupinové práce.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Německý jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme u žáka pozitivní vztah k předmětu
- probouzíme zájem o studium německého jazyka
- používáme vhodné učební pomůcky a vhodnou audiovizuální techniku
- využíváme výukové prostředky, díky kterým se žák učí cizí jazyk rád
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o to, aby se žáci nebáli mluvit německy
- směřujeme žáky k opsání obsahu myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení v cizojazyčném prostředí
- vyhledáváme příležitosti, které žákům umožňují formulovat pravidla, vyvozovat závěry

Kompetence komunikativní

- směřujeme žáky k tomu, aby dokázali reprodukovat a obměňovat pamětně osvojené mikrodialogy, formulovat otázky a odpovídat na ně, vyžádat si a podat jednoduchou informaci, reagovat ve vymezených situacích a vést jednoduchý dialog v rámci vymezených tematických okruhů
- směřujeme žáky k tomu, aby porozuměli jednoduchým pokynům vyučujícího
- dbáme na to, aby žáci zvládli základy techniky čtení a psaní

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky

- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- seznamujeme žáky s některými typickými jevy života a kultury německy mluvících zemí a podporujeme u žáka projevování pozitivních postojů k výše zmíněným jevům

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- dohodnuté úkoly zadáváme srozumitelně a požadujeme jejich plnění v daném termínu
- umožňujeme žákům samostatně pracovat s cizojazyčnými slovníky

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Německý jazyk – 7. ročník - 2h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí jednoduchým, pomalu a pečlivě vysloveným pokynům a otázkám učitele reaguje na jednoduché instrukce	fonetické znaky (pasivně) zvuková podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov pokyny při výuce slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu		
Mluvení žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkající se jeho samotného a tematických okruhů (domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu)	hláskování základní výslovnostní návyky slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů		

Německý jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět didaktické hry fonetické znaky (pasivně) grafická podoba jazyka slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu práce se slovníkem		

Německý jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, probíraných tematických okruhů (domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu) a dalších osvojovaných témat	grafická podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět práce se slovníkem		

Německý jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí jednoduchým pomalu a zřetelně vysloveným pokynům a otázkám učitele rozumí slovům a jednoduchým větám z běžného života, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	fonetické znaky (pasivně) zvuková podoba jazyka vztah mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka pokyny při výuce slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhu tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu práce s audiovizuální technikou	MKV multikulturalita	
Mluvení žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí a odpovídá jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho	hláskování základní výslovnostní návyky slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV komunikace	

Německý jazyk - 8. ročník - 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
samotného, tematických okruhů (domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu) a dalších osvojovaných témat	tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět didaktické hry		
Čtení s porozuměním žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	fonetické znaky (pasivně) grafická podoba jazyka slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu práce se slovníkem		

Německý jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, dalších tematických okruhů (domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu) a osvojovaných témat	grafická podoba jazyka vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov formulář slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět práce se slovníkem		

Německý jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech z běžného života	zvuková podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov práce s audiovizuální technikou slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok - svátky	MKV multikulturalita	
Mluvení žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat – volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok - svátky odpovídá na jednoduché otázky	základní výslovnostní návyky slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky	OSV komunikace	

Německý jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	mluvnice – základní gramatické struktury a typy didaktické hry		
Čtení s porozuměním žák: rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	grafická podoba jazyka slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky práce se slovníkem		
Psaní žák: napíše jednoduché texty týkající se probíraných tematických okruhů (volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky) a dalších osvojovaných témat	grafická podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		

Německý jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – volný čas, povolání, jídlo, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět práce se slovníkem		

Německý jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí slovům a větám týkajících se osvojovaných témat	zvuková podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky práce s audiovizuální technikou	MKV multikulturalita	
Mluvení žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat (lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky) a podobné otázky pokládá	základní výslovnostní návyky slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV komunikace	

Německý jazyk – 9. ročník - 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledává v něm požadovanou informaci rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět didaktické hry grafická podoba jazyka slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky práce se slovníkem		

Německý jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: napíše jednoduché texty týkající se probíraných tematických okruhů (lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky) a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	grafická podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobu slov slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět práce se slovníkem		

Německý jazyk – 9. ročník - 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí slovům a větám týkající se osvojovaných témat rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zvuková podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky práce s audiovizuální technikou	MKV multikulturalita	
Mluvení žák: sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat odpovídá na otázky týkající se tematických okruhů	slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	OSV komunikace	

Německý jazyk – 9. ročník - 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět didaktické hry grafická podoba jazyka slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky práce se slovníkem		

Německý jazyk – 9. ročník - 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: napíše jednoduché texty týkající se probíraných tematických okruhů (lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky) a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	grafická podoba jazyka vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět práce se slovníkem		

5. 1. 4 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Ruský jazyk - 2. stupeň

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Tvoří součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací obsah předmětu přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Předmět Ruský jazyk je vyučován tak, aby byla splněna celková minimální časová dotace 6 hodin.

Úspěšnost jazykového vzdělávání je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se stane jazyková kultura žáků předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Výchova k občanství. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Ruský jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- usilujeme o přátelskou, pozitivně motivující atmosféru výukového prostředí
- využíváme výukové prostředky, díky nimž žák radostně prožívá proces učení
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracovávání informací
- seznamujeme žáky s různými učebními pomůckami, zajímavými zdroji informací a pracujeme s nimi
- soustavně, systematicky a přiměřeně zvolenými postupy vedeme žáky k osvojování složitějších jazykových prostředků, díky nimž porozumějí přečtenému textu a pracují s informacemi
- pracujeme s texty a usilujeme o jejich čtení s porozuměním
- průběžně podněcujeme rozvoj, hodnotíme dílčí úspěchy žáka, a tak mu dáváme návod k posouzení výsledků svého učení a k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, hledání a nalézání logických řešení, prostřednictvím lexikálních, gramatických či komunikativních křížovek a rébusů
- při práci s chybou ukazujeme žákovi, jak respektovat jazyková pravidla
- individuálním přístupem ponecháváme žákům samostatnost a potřebný prostor pro porovnání s výsledky spolužáků, posouzení správnosti i vyhledání možných řešení ve spolupráci skupiny

Kompetence komunikativní

- předvádíme, užíváme, opakujeme, obměňujeme a soustavně upevňujeme ustálené komunikativní obraty v procvičovaných tematických okruzích ve dvojicích a skupinách
- posloucháme s žáky a reprodukujeme správně foneticky audio/video nahrávky modelových situací, případně napomáháme pochopení jejich obsahu
- přiměřeně věku žáka rozšiřujeme možnost komunikace v rámci dramatizace a dialogu
- pěstujeme schopnost žáků zvládat základní pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme a opakujeme učivo na úkolech, které doprovázíme radou a hodnotíme jejich splnění s ohledem na individuální předpoklady a specifickou osobnost žáka
- promýšlíme a zařazujeme různorodé formy uvolnění napětí či únavy
- vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly
- taktně vyzdvihujeme a oceňujeme toleranci a přátelské spolupracující chování uvnitř skupin žáků
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

- vštěpujeme žákům kladný vztah k platným společenským normám, k ochraně životního prostředí, k ochraně vlastního zdraví a zdravému způsobu života
- uvádíme příklady shodných společenských i odlišných školních pravidel v naší zemi, jinde ve světě
- vyjadřujeme svůj postoj, že poznávat jiná společenství a kultury a snažit se jim porozumět, ctít jejich tradice a nepodněcovat konflikty mezi nimi je obohacující a užitečné
- **vedeme žáky k pochopení** jazyka jako **prostředku historického a kulturního vývoje** národa
- vedeme žáky k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- připravujeme společně se žáky estetické, příjemné pracovní prostředí, příhodně obměňujeme uspořádání pracovních míst, jejich chuť do práce zlepšujeme rýmem písní a prací s příhodným autentickým materiálem
- oceňujeme zručnost a pohotovost při práci se slovníky, sběru a třídění informací
- rozvíjíme u žáků schopnost odhadnout své možnosti
- dbáme u žáků na vedení sešitu, využíváme pracovních učebních sešitů a vyžadujeme plnění zadaných úkolů
- dohodnuté úkoly zadáváme srozumitelně, požadujeme jejich splnění v termínu a v odpovídající kvalitě provedení
- podporujeme u žáků snahu celoživotně se vzdělávat

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Ruský jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: seznamuje se s prvními slovy a reaguje na jednoduché pokyny rozpozná známá slova a slovní spojení při pomalém tempu projevu vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek znázorňující význam slova spoluvytváří příjemnou atmosféru při poslechu pohádek a příběhů	Předazbukové období – jednoduché zdvořilostní obraty a pokyny při práci poslech vhodných krátkých říkanek, pohádek, básniček, písniček, rozpočitadel za pomoci vizuální opory názvy věcí, osob, zvířat, oblečení, číselné a časové údaje Azbukové období poslech pohádek, říkanek, rozpočitadel za pomoci vizuální opory zpěv písniček, dramatizace pohádek	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita	

Ruský jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Mluvení žák:			
vyslovuje hlásky odlišné od českého jazyka vyslovuje jednoduché věty se správnou výslovností aplikuje pravidla o přízvuku zformuluje jednoduchou otázku	Předazbukové období ústní projev osvojovaný imitativním způsobem – přízvuk, jeho pohyblivost a vliv na výslovnost, redukce samohlásek, měkké a tvrdé samohlásky a souhlásky, intonační konstrukce za pomoci vizuální opory Azbukové období zvuková podoba ruského jazyka – odlišné hlásky a jejich výslovnost, měkký a tvrdý znak , redukce samohlásek, měkké a tvrdé samohlásky a souhlásky, intonační konstrukce přízvuk a jeho vliv na výslovnost, nepřízvučné a ‚o, je v první slabice před přízvukem, a, o, je po přízvuku, intonace oznamovací věty, intonace tázací věty se zájmenem a bez zájmena, jotované samohlásky, tvrdé a měkké souhlásky	OSV Komunikace	
použije základní zdvořilostní obraty – pozdrav, oslovení, poděkování, žádost seznamuje se se základní slovní zásobou formou říkanek - představí sebe a ostatní, svoji rodinu, sdělí svůj věk, bydliště	slovní zásoba – zdvořilostní výrazy – představení se, pozdravy, rozloučení, vyjádření (ne)souhlasu, vyjádření žádosti o věc základní slovní zásoba tematického okruhu – rodina, zvířata, škola, třída, barvy, školní pomůcky, jídlo, odkud jsme, jednoduché činnosti, oblékání,		

Ruský jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	čas, číslovky 1 – 10, 10 – 20, mluvnice – tázací otázky s tázacím zájmenem, oznamovací věta, základní tvar slovesa, lexikální tvar základních sloves v jednotném čísle, minulý čas základních sloves, určování času, přídavná jména v 1.pádě jednotného a množného čísla		

Ruský jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: snaží se číst se správnou výslovností a intonací čte s porozuměním kratší texty na dané téma při dodržení zásady ucho - oko – ústa rozpozná známá slova a slovní spojení **Psaní** žák: porovnává písmena azbuky a latinky a sleduje, jak písmeno vzniká osvojuje si azbuku v písemné podobě opíše jednoduchý text	 jednoduché texty na dané téma obrázky na dané téma práce se slovníkem Azbukové období grafická podoba ruského jazyka – odlišné hlásky a nácvik jejich psaní psaná a tištěná azbuka písmena, slova, věty		

Ruský jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí pokynům a dokáže se řídit krátkými a jednoduchým orientačním pokyny porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujícím se k osvojovanému tématu a vyhledá známá slova a základní fráze používá slovník a interpretuje zjednodušeně cizojazyčný text	poslechové a pohybové rozcvičky zdvořilostní obraty v různých situacích – narozeniny, přání v různých situacích, na dobrou noc, oslovování za pomoci vizuální opory ruské reálie – Rusko, ruský folklor, tradice, pohádky, písničky	MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita	

Ruský jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Mluvení žák: produktivně si osvojuje slovní zásobu představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne základní informace o sobě a dalších osobách, předmětech, činnostech hovoří krátce na osvojené téma podle osnovy vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky jednoduchým způsobem odpovídá	slovní zásoba tematického okruhu – vyjádření omluvy, poděkování, překvapení a radosti, návštěva, jídlo, číslice, u mapy, přání a blahopřání, kalendářní rok – měsíce, svátky, dny, vyjádření data, roční období, hodiny, volný čas, (ne)oblíbené činnosti, škola, domov, barvy práce se slovníkem číslice 1 – 100, 900, 1000 lexikálně, 1. a 2. časování sloves, odlišné vazby sloves, praktické užívání 3. pádu osobních zájmen, minulý čas sloves, zájmena – jaký, jaká, jaké, vyjádření roků lexikálně, věty se spojkami – když, protože, řadové číslovky 1 – 9 v 6. pádě, vykání, časování zvratných sloves lexikálně výslovnostní návyky – čtení předložek se slovy, která začínají na samohlásku, výslovnost zvratné částice, intonace oznamovací a tázací věty, přízvuk, pohyblivost přízvuku, přízvuk při časování některých sloves a skloňování některých podstatných jmen, redukce	OSV Komunikace	

Ruský jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák:			
vyhledává v kratším textu základní informace	texty k tematickému okruhu	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, má-li k dispozici vizuální oporu	práce se slovníkem, vizuální opora		
porozumí tématu kratšího textu	pohádky, bajky, anekdoty		
poznává základní ruské reálie	škola, písničky, pohádky, říkadla, města, přírodní podmínky		

Ruský jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: používá všechna písmena azbuky napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz napíše krátký e-mail - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá doplní informace číselné i nečíselné povahy, které se týkají jeho osoby, rodiny nebo nejbližšího okolí	 psaná a tištěná azbuka, opis i přepis textu vytvoření krátkého textu na dané téma představí členy rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, co umí doplní informace v neúplném textu		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
seznamuje se s prvními slovy a reaguje na jednoduché pokyny	Předazbukové období – jednoduché zdvořilostní obraty a pokyny při práci poslech vhodných krátkých říkanek, pohádek, básniček, písniček, rozpočitadel za pomoci vizuální opory	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	
rozpozná známá slova a slovní spojení při pomalém tempu projevu	názvy věcí, osob, zvířat, oblečení, číselné a časové údaje		
vybere, přiřadí, seřadí, ukáže obrázek znázorňující význam slova	Azbukové období poslech pohádek, říkanek, rozpočitadel za pomoci vizuální opory	MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita	
spoluvytváří příjemnou atmosféru při poslechu pohádek a příběhů	zpěv písniček, dramatizace pohádek		
rozumí pokynům a dokáže se řídit krátkými a jednoduchým orientačním pokyny	poslechové a pohybové rozcvičky		
porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujícím se k osvojovanému tématu a vyhledá známá slova a	zdvořilostní obraty v různých situacích – narozeniny, přání v různých situacích, na dobrou		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
základní fráze používá slovník a interpretuje zjednodušeně cizojazyčný text	noc, oslovování za pomoci vizuální opory ruské reálie – Rusko, ruský folklor, tradice, pohádky, písničky		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Mluvení žák:			
vyslovuje hlásky odlišné od českého jazyka vyslovuje jednoduché věty se správnou výslovností aplikuje pravidla o přízvuku zformuluje jednoduchou otázku	Předazbukové období ústní projev osvojovaný imitativním způsobem – přízvuk, jeho pohyblivost a vliv na výslovnost, redukce samohlásek, měkké a tvrdé samohlásky a souhlásky, intonační konstrukce za pomoci vizuální opory Azbukové období zvuková podoba ruského jazyka – odlišné hlásky a jejich výslovnost, měkký a tvrdý znak , redukce samohlásek, měkké a tvrdé samohlásky a souhlásky, intonační konstrukce přízvuk a jeho vliv na výslovnost, nepřízvučné a ‚o, je v první slabice před přízvukem, a, o, je po přízvuku, intonace oznamovací věty, intonace tázací věty se zájmenem a bez zájmena, jotované samohlásky, tvrdé a měkké souhlásky	OSV Komunikace	
použije základní zdvořilostní obraty – pozdrav, oslovení, poděkování, žádost seznamuje se se základní slovní zásobou formou říkanek představí sebe a ostatní, svoji rodinu, sdělí svůj	slovní zásoba – zdvořilostní výrazy – představení se, pozdravy, rozloučení, vyjádření (ne)souhlasu, vyjádření žádosti o věc základní slovní zásoba tematického okruhu – rodina, zvířata, škola, třída, barvy, školní pomůcky, jídlo, odkud jsme, jednoduché činnosti, oblékání,		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
věk, bydliště	čas, číslovky 1 – 10, 10 – 20, mluvnice – tázací otázky s tázacím zájmenem, oznamovací věta, základní tvar slovesa, lexikální tvar základních sloves v jednotném čísle, minulý čas základních sloves, určování času, přídavná jména v 1.pádě jednotného a množného čísla		
produktivně si osvojuje slovní zásobu představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých poskytne základní informace o sobě a dalších osobách, předmětech, činnostech	slovní zásoba tematického okruhu – vyjádření omluvy, poděkování, překvapení a radosti, návštěva, jídlo, číslice, u mapy, přání a blahopřání, kalendářní rok – měsíce, svátky, dny, vyjádření 1. a 2. časování sloves, zájmena – jaký, jaká, jaké, vyjádření roků lexikálně, věty se spojkami – když, protože		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: snaží se číst se správnou výslovností a intonací čte s porozuměním kratší texty na dané téma při dodržení zásady ucho - oko – ústa rozpozná známá slova a slovní spojení vyhledává v kratším textu základní informace porozumí tématu kratšího textu	jednoduché texty na dané téma obrázky na dané téma práce se slovníkem texty k tematickému okruhu pohádky, bajky, anekdoty	MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Psaní žák: porovnává písmena azbuky a latinky a sleduje, jak písmeno vzniká osvojuje si azbuku v písemné podobě	Azbukové období grafická podoba ruského jazyka – odlišné hlásky a nácvik jejich psaní psaná a tištěná azbuka		

Ruský jazyk – 8. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
opíše jednoduchý text používá všechna písmena azbuky napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz	písmena, slova, věty psaná a tištěná azbuka, opis i přepis textu vytvoření krátkého textu na dané téma		

Ruský jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	výslovnostní návyky - intonace oznamovací a tázací věty s a bez tázacího zájmena, tvrdé souhlásky, přízvuk a redukce výslovnosti samohlásek, tvrdé y, přízvuk texty obsahující slovní zásobu – lidské tělo, zdraví, rozvrh hodin ve škole, vyučování, vlastnosti, vzhled, město a orientace v něm, nákupy, povolání, doprava, čas, barvy příslovce, základní a řadové číslovky, zvratné sloveso – učit se, přídavná jména prakticky, skloňování zájmen osobních, skloňování podstatných jmen, tázací zájmena - kdo, co, písničky, pohádky, říkanky, aktuální texty		

Ruský jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Mluvení žák: zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten pomoci odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	výslovnostní návyky - intonace oznamovací a tázací věty s a bez tázacího zájmena, tvrdé souhlásky, přízvuk a redukce výslovnosti samohlásek, tvrdé y slovní zásoba – lidské tělo, zdraví, rodina, škola, rozvrh hodin ve škole, vyučování, vlastnosti, vzhled, kdo se komu podobá, město a orientace v něm, region,turistická konverzace, nákupy, povolání, doprava, čas. barvy, reálie – oslovení, vykání, adresa	OSV Komunikace	

Ruský jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	foneticko-pohybová cvičení posouzení, o čem v textu (ne)byla řeč, dokončí děj příběhu dramatizace textů	MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Ruský jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák: vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	 jednoduché formuláře, dotazníky výběr vhodných tvrzení a odpovídajících výrazů k tématu práce se slovníkem - vyhledání vhodných slov		

Ruský jazyk – 9. ročník- 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák:			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá	výslovnostní návyky - intonace oznamovací a tázací věty s a bez tázacího zájmena, tvrdé souhlásky, přízvuk a redukce výslovnosti samohlásek, tvrdé y,		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	texty obsahující slovní zásobu – data, roční období, hodiny, volný čas, (ne)oblíbené činnosti, škola, domov, barvy, číslice 1 – 100, 900, 1000 lexikálně, lidské tělo, zdraví, rozvrh hodin ve škole, vyučování, vlastnosti, vzhled, město a orientace v něm, nákupy, povolání, doprava, čas, barvy		
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	příslovce, základní a řadové číslovky, zvratné sloveso – učit se, přídavná jména prakticky, skloňování zájmen osobních, skloňování podstatných jmen, tázací zájmena - kdo, co, písničky, pohádky, říkanky, aktuální texty	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	
používá slovník a interpretuje zjednodušeně cizojazyčný text	ruské reálie – Rusko, ruský folklor, tradice, pohádky, písničky		

Ruský jazyk – 9. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Mluvení žák: hovoří krátce na osvojené téma podle osnovy vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí zapojí se do jednoduchých rozhovorů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten pomoci odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	práce se slovníkem odlišné vazby sloves, praktické užívání 3. pádu osobních zájmen, minulý čas sloves, řadové číslovky 1 – 9 v 6. pádě, vykání, časování zvratných sloves lexikálně výslovnostní návyky – čtení předložek se slovy, která začínají na samohlásku, výslovnost zvratné částice, intonace oznamovací a tázací věty, přízvuk, pohyblivost přízvuku, přízvuk při časování některých sloves a skloňování některých podstatných jmen, intonace oznamovací a tázací věty s a bez tázacího zájmena, tvrdé souhlásky, přízvuk a redukce výslovnosti samohlásek, tvrdé y, zájmena – jaký, jaká, jaké, vyjádření roků lexikálně, věty se spojkami – když, protože slovní zásoba – data, roční období, hodiny, volný čas, (ne)oblíbené činnosti, škola, domov, barvy lidské tělo, zdraví, , rozvrh hodin ve škole, vyučování, vlastnosti, vzhled, kdo se komu podobá, město a orientace v něm, region,turistická konverzace, nákupy, povolání, doprava, čas. barvy, oslovení, vykání, adresa	OSV Komunikace	

Ruský jazyk – 9. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák:			
porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, má-li k dispozici vizuální oporu	práce se slovníkem, vizuální opora		
poznává základní ruské reálie	škola, písničky, pohádky, říkadla, města, přírodní podmínky	MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita	
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	foneticko-pohybová cvičení		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	posouzení, o čem v textu (ne)byla řeč, dokončí děj příběhu	MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
rozumí krátkému jednoduchému textu zejména,	dramatizace textů		
pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci			

Ruský jazyk – 9. ročník – 3 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Psaní žák:			
napíše krátký e-mail - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá	představí členy rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní, co umí		
doplní informace číselné i nečíselné povahy, které se týkají jeho osoby, rodiny nebo nejbližšího okolí	doplní informace v neúplném textu		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	jednoduché formuláře, dotazníky		
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	výběr vhodných tvrzení a odpovídajících výrazů		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	práce se slovníkem - vyhledání slov		

5. 1. 5 Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk - 2. stupeň

Vyučovací předmět Francouzský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru - Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Tvoří součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí frankofonního světa. Vyváženě klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, gramatických znalostí i umění pracovat s textem. Žáci se učí a fixují výslovnost, gramatiku a slovní zásobu pomocí výukových programů na internetu, básniček, písniček a her na základě dosažené úrovně. Ve Francouzském jazyce se předpokládá dosažení úrovně A1. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Francouzský jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Francouzský jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Předmět další cizí jazyk je vyučován v klasických třídách s možnosti využití interaktivní tabule i v jazykové učebně.

Evaluace

Evaluace je zaměřena na písemný i slovní projev žáka, při kterém žáci ukáží osvojení daných vědomostí a dovedností. Je prováděno pravidelné ověřování znalostí a dovedností se zaměřením na slovní zásobu a gramatické jevy formou pravopisných cvičení nebo ústního zkoušení.

Jednou za pololetí si žáci připraví mini-projekt a jednou za pololetí je realizovaný předmětový projekt, který probíhá ve skupině a je ukončen prezentací.

Výchovné a vzdělávací strategie, směřující ve vyučovacím předmětu Francouzský jazyk k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- usilujeme o přátelskou, pozitivně motivující atmosféru výukového prostředí
- používáme vhodné učební pomůcky a vhodnou audiovizuální techniku usnadňující proces učení
- seznamujeme žáky s různými učebními pomůckami, zajímavými zdroji informací a pracujeme s nimi
- soustavně, systematicky a přiměřeně zvolenými postupy vedeme žáky k osvojování složitějších jazykových prostředků, díky nimž porozumějí přečtenému textu a pracují s informacemi
- nabízíme žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváříme žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka

Kompetence k řešení problému

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, hledání a nalézání logických řešení, prostřednictvím lexikálních, gramatických či komunikativních křížovek, rébusů a her
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití francouzského jazyka

- vedeme žáky k porovnávání stavby francouzského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností

Kompetence komunikační

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění francouzsky vedenému rozhovoru a francouzsky psaným jednoduchým textům
- pěstujeme schopnost žáků zvládat základní pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky
- navozujeme dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytváříme situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a nutnosti spolupráce
- vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání kritiky a pochval

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- na příkladech z frankofonních zemí vedeme žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů minorit ve světě i u nás
- uvádíme příklady shodných společenských i odlišných školních pravidel v naší zemi, jinde ve světě
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- dohodnuté úkoly zadáváme srozumitelně, požadujeme jejich splnění v termínu a v odpovídající kvalitě provedení
- vedeme žáky k sebehodnocení, přijímání kritiky a pochval
- vedeme žáky k spolupráci prací ve skupinách

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Francouzský jazyk – 7. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **Mluvení** Žák: Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, odpovídá na jednoduché otázky	Základy výslovnosti, abeceda, jednoduché texty - pozdravy, představení základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Frankofonní země Číslovky 1-20 Základní artikulační návyky v rozsahu všech francouzských fonémů, slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Téma: Představování sebe a jiné osoby, domov, rodina, časováni sloves –„ etre, parler, avoir“, kladný i záporný tvar, tvorba otázky ve francouzštině na téma - já, rodina, škola, volný čas s použitím probrané slovní zásoby a gramatických struktur. Otázka pomocí „est-que“?	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Čtení s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. **Psaní** Žák: Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Osvojení fonetických znaků i grafické podoby jazyka. Analytické i vyhledávací čtení s cílem osvojit a upevnit slovní zásobu používanou v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, kalendářní rok. Práce se slovníkem. Osvojení znalostí grafické podoby jazyka, schopnost krátkého písemného projevu v rámci probíraných tematických okruhů.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Francouzský jazyk – 8. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním Žák: Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Vztah mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka Pokyny při výuce. Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruzích. Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Reálie frankofonních zemí. Práce s audiovizuální technikou.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
Mluvení Žák: Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	Osvojení a upevnění slovní zásoby používané v komunikačních situacích probíraných tematických okruzích. Simulace klíčových interaktivních komunikačních situací. Snaží se reagovat na otázky obsahující probranou slovní zásobu. Přítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves, stupňování přídavných		

Čtení s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	jmen. Didaktické hry. Seznamuje se na základě textu s dalšími gramatickými jevy. Tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Práce se slovníkem. mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět. Práce s textem – vyhledání odpovídajících informací, posouzení správnosti tvrzení.		
Psaní Žák: Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Je schopen vyplnit základní informace o sobě ve formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Tvoří první krátké písemné sdělení. Pracuje s časopisy a internetem, kde vyhledává jednoduché texty, z nichž se pokouší vypsat základní informace a krátká sdělení.		

Francouzský jazyk – 9. ročník – 2 h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním Žák: rozumí slovům a větám týkajících se osvojovaných témat. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat. **Mluvení** Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat (lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky), je schopen se zapojit do jednoduchých rozhovorů v daných tématech.	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, kalendářní rok – svátky. Práce s audiovizuální technikou – krátké videoukázky, francouzský šanson. Upevňování správných výslovnostních návyků, slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Popis obrázku, dramatizace textu, krátké skeče a ztvárnění praktických modelových situací týkající se probíraných témat. Jednoduchý popis minulého děje pomocí „passé composé“.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Čtení s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, je schopen vyhledat příslušnou požadovanou informaci **Psaní** Žák: stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení, napíše jednoduché texty týkající se probíraných tematických okruhů, osobní údaje ve formuláři, doplnění chybějících informací v textu, psaní neformálního dopisu a mailu.	Jednoduché texty na dané konverzační i gramatické téma. Práce s obrazovým materiálem, jednoduché anekdoty a pohádky, práce s klasickým komiksem, práce se slovníkem. Posouzení správnosti tvrzení textu. Dokončí děj příběhu. Písemnou formou (mail, dopis) sdělí informace týkající se probíraných témat, doplní informace v neúplném textu		

5. 1. 6 Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Španělský jazyk – 2. stupeň

Vyučovací předmět Španělský jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru – Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Tvoří součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Studium španělštiny umožňuje žákům rozšíření jazykového vzdělání. Žák se během studia postupně seznamuje s jazykem, osvojuje si slovní zásobu uspořádanou v různé tematické celky: výslovnost, gramatické jevy a učí se tvořit větné konstrukce. Žák postupně rozvíjí své komunikační schopnosti a seznamuje se se světem španělsky mluvících zemí. Poznáváním tradic a pochopením odlišných kultur se významně obohacují vědomosti žáků nabyté v základní škole. Požadavky na vzdělání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1. Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 7. v 8. a v 9. ročníku.

Úspěšnost jazykového vzdělávání je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se stane jazyková kultura žáků předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výuka probíhá v kmenových třídách, využívá se dle možností odborných jazykových a počítačových učeben. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Španělský jazyk jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Španělský jazyk.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme u žáka pozitivní vztah k předmětu, dopřáváme prožít pocit úspěchu
- probouzíme zájem o studium španělského jazyka a také poznávat reálie oblastí, kde se daným jazykem mluví
- standartní výuku doplňujeme prací s interaktivní tabulí a vhodnými multimediálními zdroji
- využíváme výukové prostředky, které žáka motivují
- klademe otázky a hledáme na ně s žáky odpovědi
- rozvíjíme samostatnost a vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům různé možnosti získávání informací a pomáháme vybírat vhodné postupy, učíme žáky práci se slovníkem a orientaci na internetu
- usilujeme o to, aby se žáci nebáli mluvit španělsky
- pracujeme s chybou a učíme se prezentovat své názory
- předkládáme modelové situace a vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- směřujeme žáky k tomu, aby porozuměli jednoduchým pokynům vyučujícího
- klademe důraz na systematické rozvíjení řečových dovedností, aby byl žák schopen získat sebedůvěru při běžných rozhovorech

- vedeme žáky ke srozumitelné a pečlivé artikulaci
- dbáme na to, aby žáci dokázali porozumět čtenému, slyšenému a psanému textu
- komunikujeme se žáky co nejvíce v cílovém jazyce

Kompetence sociální a personální

- podílíme se společně s žáky na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a dbáme na jejich respektování samotnými žáky
- snažíme se vnášet příjemnou a přátelskou atmosféru do procesu výuky
- sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok
- pomáháme žákům rozvíjet jejich osobnost a posilujeme jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s lidmi z různých zemí a odlišných kultur
- podporujeme tvořivé nápady žáků a podněcujeme vzájemnu spolupráci
- vnímáme a zjišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost připravovat se na výuku, shromažďovat materiály a samostatně pracovat na projektech
- motivujeme žáky a chválíme za kvalitně odvedenou práci
- pomáháme žákům využívat získané znalosti v konkrétních situacích

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Španělský jazyk – 7. ročník - 2h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vzta**
Poslech s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **Mluvení** Žák: Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky.	Zvuková podoba jazyka, základy výslovnosti, abeceda, jednoduché texty – pozdravy a základní zdvořilostní fráze, představení, hlavní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, zvířata, kalendářní rok - svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Seznámení s reáliemi španělsky mluvících zemí, s mentalitou a charakterem lidí. Číslovky 1-20 Základní výslovnostní návyky, přízvuk, intonace, slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Téma: Představování sebe a svých spolužáků, domov, rodina, časování slovesa „ser“ a pravidelných sloves - „hablar, comer, vivir“, kladný i záporný tvar, postavení přídavného jména, určitý a neurčitý člen, tvorba otázky ve španělštině na téma	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova

Čtení s porozuměním Žák: Rozumí jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci. **Psaní** Žák: Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	- já, rodina, škola, volný čas s použitím probrané slovní zásoby a gramatických struktur. Otázka pomocí „qué, quién, cómo“, didaktické hry. Postupné osvojování fonetické podoby jazyka pomocí písní, básní a čteného textu. Analytické i vyhledávací čtení s cílem osvojit a upevnit slovní zásobu používanou v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, hodiny, kalendářní rok. Práce se slovníkem. Osvojení znalostí grafické podoby jazyka, schopnost krátkého písemného projevu v rámci probíraných tematických okruhů.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa

Španělský jazyk – 8. ročník - 2h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: *rozumí pokynům a dokáže se řídit krátkými a jednoduchým orientačním pokyny* *porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujícím se k osvojovanému tématu a vyhledá známá slova a základní fráze* *používá slovník a interpretuje zjednodušeně cizojazyčný text* **Mluvení** žák: Produktivně si osvojuje slovní zásobu. **Představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí.** Účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých	Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruzích. Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Slovesa denní rutiny, volný čas, (ne)oblíbené činnosti za použití slovesa „gustar“ škola, slovesná vazba k vyjádření blízké budoucnosti IR A + inf., číslice 1 – 100, 900, 1000 lexikálně, časování zvratných a nepravidelných sloves Práce se slovníkem. Reálie hispanofonních zemí - tradice, pohádky, písničky. Práce s audiovizuální technikou. Osvojení a upevnění slovní zásoby používané v komunikačních situacích probíraných tematických okruzích. Simulace klíčových interaktivních komunikačních situací. Snaží se reagovat na otázky obsahující probranou slovní zásobu. Přítomný čas pravidelných i nepravidelných sloves, stupňování přídavných	MKV lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita	Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova

poskytne základní informace o sobě a dalších osobách, předmětech, činnostech. Hovoří krátce na osvojené téma podle osnovy. **Vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí.** **Čtení s porozuměním** Žák: Čte s porozuměním kratší texty na dané téma a rozpozná známá slova a slovní spojení. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Snaží se číst se správnou výslovností a intonací vyhledává v kratším textu základní informace. **Psaní** Žák: Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Je schopen vyplnit základní informace o sobě ve	jmen, základní gramatické struktury a typy vět, didaktické hy. Seznamuje se na základě textu s dalšími gramatickými jevy. Tematické okruhy – základní údaje o sobě, domov, rodina, škola, volný čas, povolání, hodiny, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok – svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu. Práce se slovníkem. mluvnice – Rozdíl v používání sloves HABER, SER a ESTAR, základní gramatické struktury a typy vět. Práce s textem – vyhledání odpovídajících informací, posouzení správnosti tvrzení. Tvoří první krátké písemné sdělení - krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz.		

formuláři. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Pracuje s časopisy a internetem, kde vyhledává jednoduché texty, z nichž se pokouší vypsat základní informace a krátká sdělení.		

Španělský jazyk – 9. ročník - 2h			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním Žák: Rozumí slovům a větám týkajících se osvojovaných témat. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, cestování a počasí, reálie příslušných autonomních oblastí Španělska a zemí Latinské Ameriky. Práce s audiovizuální technikou – krátké videoukázky, španělská hudba a latino (flamenko, salsa)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova Hudební výchova
Mluvení Žák: Odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat (lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, cestování a počasí, reálie zemí příslušných autonomních oblastí Španělska a zemí Latinské Ameriky. Žák je schopen se zapojit do jednoduchých rozhovorů v daných tématech.	Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Popis obrázku, dramatizace textu a ztvárnění praktických modelových situací týkající se probíraných témat. Tvary a použití „estar+gerundium“, rozkazovací způsob kladný, rady a vyjádření názoru (creo que, para mí), ednoduchý popis minulého děje pomocí „pretérito indefinido“, pravidelná a nepravidelná slovesa, časové výrazy spojené s tímto časem (ayer,		

Čtení s porozuměním Žák: Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledává v něm požadovanou informaci rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům **Psaní** Žák: Napíše jednoduché texty týkající se probíraných tematických okruhů (lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, cestování a počasí, reálie autonomních oblastí Španělska a zemí Latinské Ameriky a dalších osvojovaných témat, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	el año pasado), základní gramatické struktury a typy vět, didaktické hry. Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, cestování a počasí, reálie autonomních oblastí Španělska a zemí Latinské Ameriky, práce se slovníkem. Slovní zásoba používaná v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, cestování a počasí, reálie autonomních oblastí Španělska a zemí Latinské Ameriky Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, práce s časopisy a internetem.		

5. 2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je popsána v charakteristice vyučovacího předmětu Matematika.

5. 2. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika - 1. stupeň

Vyučovací předmět Matematika vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Vzdělávací obsah předmětu Matematika má komplexní charakter a je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná.

Předmět rozšiřuje matematické vědomosti potřebné pro praktický život, přičemž je důraz kladen na porozumění pojmům, postupům a vztahům mezi nimi. Všechny části matematické výuky rozvíjí logické myšlení, srozumitelné řešení úkolů pomocí výpočtů, odhadů, tabulek. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počtářské soutěže. Důraz je kladen na činnostní charakter učení.

Vyučovací předmět má v 1. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 5 hodin týdně.

Od školního roku 2021/2022 má ve sportovní třídě vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku časovou dotaci 4 hodiny týdně, ve 3., 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 5 hodin týdně. (viz tabulace 2021/2022 pro sportovní třídu).

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, lze využívat i počítačovou učebnu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika nejsou zařazena průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme abstraktní a logické myšlení (využíváme problémové úlohy, matematické hádanky, kvízy, logické úlohy, …)
- zařazujeme úkoly vycházející z reálného života a praxe
- vedeme žáky k sebehodnocení
- motivujeme žáky k účasti na soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému řešení úkolů pomocí výpočtů, odhadů a tabulek
- vybízíme žáky k hledání různých variant řešení
- žáky zapojujeme do všech fází řešení problému
- rozebíráme se žáky jejich postupy řešení
- seznamujeme žáky s různými zdroji informací a s jejich vyhledáváním, tříděním a využitím v praxi

Kompetence komunikativní

- usilujeme o to, aby žáci dokázali využívat získané informace k obhájení svého postupu a respektovali názor druhých
- komunikujeme s žáky o vhodnosti vyjádření jejich myšlenek a názorů v logickém sledu
- užíváme matematickou symboliku, grafy, tabulky, diagramy

Kompetence sociální a personální

- navozujeme situace, při kterých žáci prokazují schopnost pracovat ve skupinách
- podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- posilujeme sebedůvěru slabších žáků

Kompetence občanské

- zadáváme problémové úkoly, které se týkají života dětí (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- zařazujeme úlohy s environmentální tematikou

Kompetence pracovní

- podporujeme žáky k tvořivému manuálnímu ztvárnění modelů těles, obrazců, …
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a jejich důsledné plnění

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Matematika – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a početní operace žák:			
používá přirozená čísla do 20, používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, číselná řada přirozená čísla 0 – 10, přirozená čísla 10 – 20, číslice, psaní číslic modelování reálných situací, použití teček, číslic, obrázků počítání předmětů v daném souboru, manipulace s předměty, vytváření souborů s daným počtem prvků		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení čísel, zápis čísel, porovnávání čísel užívání vztahu rovnosti a nerovnosti, zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti, vztahy více, méně, rovno a znaménka <, >, =, porovnávání čísel a souborů předmětů		
užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	lineární uspořádání čísel, posloupnost čísel, orientace a zobrazení čísel na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo		
provádí zpaměti jednoduché početní operace	zavedení znamének +, -, sčítání a odčítání v oboru do 10 bez přechodu		

Matematika – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu, automatizace sčítání a odčítání		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení a tvoření slovních úloh, aplikace osvojených početních operací	ENV ekosystémy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	popis jednoduchých závislostí z praktického života, seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů		
doplňuje posloupnosti čísel	posloupnost čísel, doplňování chybějících čísel v řadě, pohyb na číselné ose (vzestupně, sestupně)		
Geometrie v rovině a v prostoru			
žák:			
rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary	rozeznávání rovinných útvarů: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh pojmenovávání základních rovinných útvarů vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru		

Matematika – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a početní operace žák:			
používá přirozená čísla do 100, používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	přirozená čísla 0 – 20, přirozená čísla 0 – 100, psaní číslic 0 – 100, číselná řada modelování reálných situací; použití teček, číslic počítání prvků daného konkrétního souboru vytváření konkrétních souborů (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků počítání po jedné, po desítkách (vzestupně, sestupně) násobek, násobky 2, 3, 4, 5 určování jednotek, desítek		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení, zapisování a porovnávání čísel užívání vztahu rovnosti a nerovnosti (více, méně, rovno) zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti znaménka <, >, = vztahy o n více, o n méně		
užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	lineární uspořádání čísel, posloupnost čísel zobrazení čísla na číselné ose, orientace na číselné ose		

Matematika – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
provádí zpaměti jednoduché početní operace	sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky sčítání a odčítání násobků deseti, násobení jako opakované sčítání; násobení a dělení v oboru násobilek 0, 1, 2, 3, 4, 5		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení slovních úloh, utváření slovních úloh aplikování osvojených početních operací modelování osvojených početních operací řešení slovních úloh na vztahy o n méně, o n více	ENV ekosystémy	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
orientuje se v čase	orientace v čase (rok, měsíc, týden, den) používání časových jednotek den a hodina čtení údajů na hodinách používání výrazů včera, dnes a zítra		
doplňuje posloupnosti čísel	posloupnost čísel; význam první, poslední, před, za, hned před, hned za doplňování chybějících čísel v řadě		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	sledování jednoduchých závislostí na čase		

Matematika – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a v prostoru žák: rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary měří a odhaduje délku úsečky	kreslení křivých a rovných čar rozeznávání a pojmenování rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) rozeznávání a pojmenování bodu rozeznávání a pojmenování úseček rýsování úsečky v cm užívání jednotek délky m, cm měření délky úsečky v cm		

Matematika – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a početní operace žák:			
používá přirozená čísla do 1 000	přirozená čísla 0 – 100; přirozená čísla 100 – 1 000; číselná řada psaní číslic počítání po stovkách, desítkách, jednotkách (vzestupně i sestupně)		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	modelování reálných situací, použití peněz apod. počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů s daným počtem prvků		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla na číselné ose, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení čísel; zapisování čísel; porovnávání čísel užívání a zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti znaménka <, >, =; vztahy o n více, o n méně		
užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	lineární uspořádání čísel; posloupnost čísel; zobrazení čísel na číselné ose určování stovek, desítek a jednotek		
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání v oboru 0 – 1 000 zavedení pojmů – sčítanec, sčítanec, součet odčítání v oboru 0 – 1 000		

Matematika – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	zavedení pojmů – menšenec, menšitel, rozdíl násobení v oboru malé násobilky zavedení pojmů – činitel, činitel, součin dělení v oboru malé násobilky zavedení pojmů – dělenec, dělitel, podíl vztahy mezi násobením a dělením, automatizace násobení a dělení		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení a tvoření slovních úloh aplikace osvojených početních operací modelace osvojených početních operací slovní úlohy ze života dětí řešení slovních úloh na vztahy o n více (méně), n-krát více (méně)	ENV ekosystémy	
Závislosti, vztahy a práce s daty žák:			
se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	orientace v čase – den, týden, měsíc, rok jednotky času – s, min, h; provádění jednoduchých převodů, určování času		
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	popisování jednoduchých závislostí z praktického života měření hmotnosti, jednotky hmotnosti – g, kg, t měření délky měření času měření objemu, jednotky objemu – l, hl		

Matematika – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel	sestavení jednoduché tabulky doplnění tabulky pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji		
Geometrie v rovině a v prostoru			
žák:			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozeznání a pojmenování přímky a polopřímky, rýsování přímky rýsování různoběžek a jejich průsečík určování vzájemné polohy dvou přímek bod ležící na přímce, mimo přímku čtverec a obdélník – jejich náčrty ve čtvercové síti kružnice, kruh kreslení a rýsování lomené čáry rozeznávání, pojmenovávání a popis jednoduchých těles (krychle, kvádr, koule)		
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnávání velikosti útvaru, odhad délky úsečky měření délky úsečky jednotky délky – mm, cm, dm, m, km		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozeznávání souměrných útvarů, modelování souměrných útvarů využití příkladů z praxe: půlení jablka, hrušky, překládání obrázků apod.		

Matematika – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a početní operace žák:			
používá přirozená čísla do 1 000 000	čtení a zápis čísel posloupnost čísel, číselná osa porovnávání čísel počítání zpaměti sčítání a odčítání násobení a dělení, dělení se zbytkem – dělenec, dělitel, neúplný podíl, zbytek		
využívá při písemném i pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání	asociativnost sčítání a násobení – zpaměti i písemně komutativnost sčítání a násobení – zpaměti i písemně vlastnosti početních operací, využití závorek		
provádí písemné početní operace	písemné sčítání a odčítání písemné násobení (nejvýše dvojciferným činitelem) písemné dělení (jednociferným dělitelem)		
provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací zaokrouhluje přirozená čísla	odhady výsledků početních operací provádění zkoušek veškerých početních operací zaokrouhlování čísel na desítky, sta, tisíce		

Matematika – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
řeší a tvoří slovní úlohy, aplikuje osvojené početní operace	řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel, početní výkony vztahy o n více (méně), n-krát více (méně) řešení složených slovních úloh (na 2 – 3 početní výkony) aplikace osvojených početních operací	ENV ekosystémy	
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem	zlomek – čitatel, jmenovatel, zlomková čára, čtení a zápis zlomku		
využívá názorných obrázků k určování části celku, vyjádří celek z jeho dané části	dělení celku na poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		
porovná zlomky se stejným jmenovatelem	porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
popisuje jednoduché závislosti z praktického života (ze 3. ročníku)	popisování jednoduchých závislostí z praktického života		
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (ze 3. ročníku)	jednoduchá tabulka a schéma – čtení, orientace, doplnění sestavení vlastní tabulky		

Matematika – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a v prostoru žák:			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	čtverec, obdélník – znázornění a rýsování pomocí jednoduchých konstrukcí (strany, vrcholy) trojúhelník obecný – znázornění, rýsování pomocí jednoduchých konstrukcí tří stran, správný popis stran (strana AB = c) kružnice – znázornění, rýsování pomocí jednoduchých konstrukcí (střed S, poloměr r)		
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry	změření délky úsečky, grafické sečtení úseček, grafické odečtení úseček, určení délky lomené čáry		
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	změření délek stran mnohoúhelníku, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, obvody obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník), jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km) úlohy z praxe, slovní úlohy		
sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, kolmice) kreslení rovnoběžek, kolmic rýsování rovnoběžek pomocí dvou pravítek rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou přímky procházející danými body		

Matematika – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích (hvězda, motýl apod.) poznávání souměrných útvarů kreslení souměrných útvarů		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozeznání, pojmenování a popis těles – krychle, kvádr, koule jednoduché vymodelování rozlišení jednotlivých těles z běžné praxe		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák:			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky číselné a obrázkové řady, magické čtverce, počtářské oříšky		

Matematika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a početní operace žák:			
užívá početní operace v celém oboru přirozených čísel	čtení a zápis čísel posloupnost čísel, číselná osa, porovnávání čísel počítání zpaměti: sčítání a odčítání násobení (malá i velká násobilka) dělení (v oboru i mimo obor násobilek, dělení se zbytkem)		
využívá při písemném i pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	asociativnost sčítání a násobení – zpaměti i písemně komutativnost sčítání a násobení – zpaměti i písemně vlastnosti početních operací, využití závorek		
provádí písemné početní operace	písemné sčítání písemné odčítání písemné násobení písemné dělení (nejvýše dvojciferným dělitelem) dělení se zbytkem (neúplný podíl, zbytek)		
provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací	odhady výsledků početních operací provádění zkoušek veškerých početních operací		

Matematika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
zaokrouhluje přirozená čísla	zaokrouhlování čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky		
řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řešení úloh, utváření vlastních slovních úloh řešení složených slovních úloh řešení a utváření slovních úloh na vztahy o n méně (více), n-krát méně (více) aplikace osvojených početních operací	ENV ekosystémy	
vyjádří celek z jeho dané části, vyjádří části z celku s použitím zápisu ve formě zlomku	výpočet celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny výpočet části z celku, zápis ve formě zlomku		
sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)		
vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem přečte, zapíše a vyznačí desetinné číslo dané hodnoty na číselné ose	desetinné zlomky, celá část, desetinná část, desetinná čárka čtení a zápis desetinného čísla v řádu desetin a setin, znázornění desetinného čísla na číselné ose		
porozumí významu znaku „ - „ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	použití teploměru pro nácvik celého záporného čísla, znázornění záporných čísel na číselné ose		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledávání a sbírání dat (literatura, noviny,		

Matematika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	internet, vlastní měření, jízdní řády, ceník), třídění dat		
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	jednoduchá tabulka – čtení, orientace, doplnění dat sestavení vlastní tabulky sestavení grafu sestavení diagramu		
Geometrie v rovině a v prostoru			
žák:			
užívá jednoduché konstrukce základních rovinných útvarů – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice	vzájemná poloha dvou přímek (různoběžky, kolmice, rovnoběžky) přímky procházející danými body čtverec, obdélník – jednoduchá konstrukce (strany, vrcholy) trojúhelník – obecný pomocí tří stran, trojúhelníková nerovnost; pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník kružnice – konstrukce (střed S, poloměr r)		
určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	změření délek stran mnohoúhelníku obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, obvody obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník) jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km) slovní úlohy, úlohy z praxe		

Matematika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	určení obsahu čtverce pomocí čtvercové sítě výpočet obsahu čtverce určení obsahu obdélníku ve čtvercové síti výpočet obsahu čtverce a obdélníku základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2) úlohy z praxe, slovní úlohy		
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary	rozlišení osově souměrných útvarů ve čtvercové síti znázornění osově souměrných útvarů ve čtvercové síti osa souměrnosti daného útvaru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozeznání a pojmenování těles – krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec vymodelování a popis jednoduchých těles – příklady z běžného života rozlišení jednotlivých těles z běžné praxe		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák:			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky magické čtverce, počtářské oříšky číselné a obrázkové řady prostorová představivost		

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika - 2. stupeň

Vyučovací předmět Matematika vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na vyučovací předmět Matematika na 1. stupni základního vzdělávání. Žáci jsou vedeni ke zvládnutí základních dovedností potřebných v praktickém životě, početních operací, analyticko - syntetickému myšlení a řešení jednoduchých logických úloh. Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. Při řešení je upřednostňován úsudek a logické myšlení.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. a 7. ročníku 4 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně. V 8. a 9. ročníku je výuka posílena vždy o 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 5 h týdně v 6. - 9. ročníku. Seminář z matematiky má ve třídě s RVM a PP časovou dotaci 1 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, lze využívat i počítačovou učebnu. V hodinách Matematiky pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami. V geometrii vedeme žáky k manuální dovednosti a estetickému rýsování a rozvíjíme geometrickou představivost.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Matematika je zařazeno průřezové téma Mediální výchova. Jeho konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Matematika.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- podporujeme rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení a zobecňování reálných situací
- vedeme žáky k stručnému vyjadřování a využívání matematického jazyka a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedeme žáky k samostatnému uvažování a řešení problémových úloh
- provádíme rozbor problému a plánujeme řešení, odhadujeme výsledek
- s chybou pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- zdůvodňujeme matematické postupy
- vytváříme hypotézy
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy

Kompetence sociální a personální

- podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj
- umožňujeme žákům průběžně komunikovat, doplňovat se a spolupracovat
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky věcně argumentovat

Kompetence občanské

- vedeme žáka k soustavné sebekontrole
- podporujeme tvořivé nápady žáků
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou
- vyslovujeme hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, provádění měření

Kompetence pracovní

- zdokonalujeme žáky tvorbou náčrtů a přesným rýsováním v preciznosti při práci
- umožňujeme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit rozhodnutí o jejich profesním zaměření
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Matematika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák:			
provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	přirozená čísla, desetinná čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose a porovnávání čísel zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000, …a jejich zápis desetinným číslem, desetinná čárka, desetiny, setiny, tisíciny,… početní operace – sčítání, odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel čísly přirozenými i čísly desetinnými vlastnosti početních operací s desetinnými čísly zaokrouhlování desetinných čísel slovní úlohy s desetinnými čísly	OSV rozvoj schopností poznávání	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel násobek, dělitel znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 prvočísla, čísla složená společný dělitel, největší společný dělitel, společný násobek, nejmenší společný násobek čísla soudělná a nesoudělná slovní úlohy		

Matematika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data porovnává soubory dat	 aritmetický průměr tabulky, schémata, nákresy		
Geometrie v rovině a v prostoru žák: zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	 bod, přímka, úsečka, polopřímka úhel a jeho velikost úhel, velikost úhlu, stupeň, minuta, osa úhlu, úhloměr rozdělení úhlů podle velikosti – úhel ostrý, pravý, tupý, přímý vedlejší a vrcholové úhly přenášení úhlů, osa úhlu sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlu graficky i početně		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	čtverec a obdélník obvod a obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) jednotky obsahu a jejich převody	OSV kreativita	

Matematika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	osová souměrnost shodné geometrické útvary osa souměrnosti		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (různé druhy trojúhelníků) načrtne a sestrojí rovinné útvary	trojúhelník, rozdělí trojúhelníky podle délek stran a velikostí úhlů obvod trojúhelníku výšky trojúhelníku, těžnice trojúhelníku, těžiště trojúhelníková nerovnost, střední příčky konstrukce trojúhelníku podle věty sss kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (krychli, kvádr) odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	krychle, kvádr, sítě těles povrch krychle a kvádru objem krychle a kvádru jednotky objemu		

Matematika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Nestandardní aplikační úlohy a problémy žák:			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly slovní úlohy s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku dvou a tří přirozených čísel	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	výpočty povrchu a objemu kvádru a krychle ve slovních úlohách číselné řady logické hlavolamy		

Matematika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	zlomek krácení zlomků, základní tvar zlomku rozšiřování zlomků vyjádření zlomku desetinným číslem společný jmenovatel zlomku porovnávání zlomků početní operace se zlomky smíšená čísla složený zlomek celá čísla čísla kladná a záporná číselná osa čísla navzájem opačná absolutní hodnota celého čísla porovnávání celých čísel početní operace s celými čísly racionální čísla záporná desetinná čísla a záporné zlomky porovnávání racionálních čísel početní operace s racionálními čísly slovní úlohy vedoucí na početní výkony s celými čísly	MEV vnímání autora mediálních sdělení	

Matematika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	slovní úlohy v oboru racionálních čísel		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, poměrem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	poměr vyjádření poměru dělením, zlomkem úprava poměru na základní tvar zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru postupný poměr dělení celku na části v daném poměru měřítko plánů a map procento základ, procentová část, počet procent výpočet 1% ze základu výpočet procentové části výpočet základu výpočet počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1%, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel) řešení slovních úloh z praxe	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Závislosti, vztahy a práce s daty žák:			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	přímá úměrnost nepřímá úměrnost vyjádření úměrnosti tabulkou trojčlenka		

Matematika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	slovní úlohy řešené trojčlenkou		
Geometrie v rovině a prostoru			
žák:			
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů	shodnost shodnost trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) čtyřúhelník a jeho vlastnosti rovnoběžník a jeho vlastnosti (úhly, výšky, úhlopříčky) druhy rovnoběžníků (čtverec, kosočtverec, obdélník, kosodélník) lichoběžník a jeho vlastnosti pravidelné mnohoúhelníky		
načrtne a sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník a pravidelný šestiúhelník při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá matematickou symboliku	konstrukce trojúhelníků konstrukce rovnoběžníků konstrukce lichoběžníku konstrukce pravidelného šestiúhelníku		
odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníků a trojúhelníků analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	obsah trojúhelníku obvod a obsah rovnoběžníku obvod a obsah lichoběžníku		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve	shodná zobrazení		

Matematika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	středová souměrnost útvar středově souměrný řešení úloh z praxe		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák:			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	problémové úlohy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Matematika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák:			
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	druhá mocnina, odmocnina přirozeného, celého, desetinného, racionálního čísla Pythagorova věta – výpočet délky přepony a délky odvěsny pravoúhlého trojúhelníku, užití Pythagorovy věty v praxi	ENV vztah člověka k prostředí	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výraz s proměnnou, zápis slovního textu pomocí výrazu, hodnota výrazu s proměnnou mnohočleny, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů vzorce – druhá mocnina dvojčlenu $(a + b)^2$, $(a – b)^2$ součin součtu a rozdílu $(a + b) . (a - b)$ mocniny s přirozeným mocnitelem, početní výkony s mocninami – sčítání, odčítání, násobení, dělení, mocnina součinu, zlomku, mocniny zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	rovnost, lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy lineární rovnice, provádění zkoušky správnosti řešení, slovní úlohy řešené pomocí lineární rovnice, výpočet neznámé ze vzorce		

Matematika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat	sloupkový a kruhový diagram	MEV tvorba mediálního sdělení	
Geometrie v rovině a prostoru žák: zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	kruh, kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	kruh, kružnice, tečna, sečna		
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	délka kružnice, obsah kruhu délka oblouku kružnice, obsah kruhové výseče		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice, užití Thaletovy kružnice při konstrukcích		
načrtne a sestrojí rovinné útvary	konstrukční úlohy – náčrtek, rozbor, popis		

Matematika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	konstrukce, konstrukce konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranol, válec), analyzuje jejich vlastnosti	hranol s podstavou rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku válec		
odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu, válce	objem a povrch hranolu, válce	ENV vztah člověka k prostředí	
načrtne a sestrojí síť hranolu, válce	síť hranolu, síť válce		
načrtne obraz hranolu, válce v rovině	obraz hranolu, obraz válce v rovině		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	slovní úlohy z praxe (kruh, kružnice, hranol, válec)		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák:			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	problémové úlohy zajímavé úlohy, úlohy z praxe matematické hry, hlavolamy		
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí			

Matematika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák :			
provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	prohloubení učiva 8. ročníku (racionální čísla, mocniny, odmocniny, Pythagorova věta, výrazy, lineární rovnice, kruh, kružnice, válec, konstrukční úlohy), rovnice s neznámou ve jmenovateli		
rozkládá výraz na součin pomocí vzorců nebo vytýkáním provádí početní operace s výrazy matematizuje jednoduché reálné situace, využívá k nim proměnných, určuje hodnoty výrazů	výraz, jednočlen, dvojčlen, mnohočlen sčítání a odčítání celistvých výrazů, násobení výrazu jednočlenem vytýkání, postupné vytýkání násobení dvojčlenu jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem, využívání vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^{2,}$, a^2-b^2		
řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	soustava dvou rovnic se dvěma neznámými (řešení soustavy metodou sčítací a dosazovací) slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic o pohybu, směsích a společné práci provádění zkoušky řešení	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Matematika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data	finanční matematika jistina, úrok, jednoduché úrokování vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
porovnává soubory dat	základy statistiky soubor, prvek souboru, četnost, aritmetický průměr, diagramy, grafy, odchylky		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	pojem funkce, definiční obor, množina hodnot dané funkce sestrojit graf lineární funkce $y=ax$, kvadratické funkce $y=ax^2$, nepřímé úměrnosti $y= k/x$ funkce rostoucí, klesající, konstantní grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých užití funkce při řešení úloh z praxe		
Geometrie v rovině a prostoru			
žák:			
rozezná podobné útvary v rovině i prostoru	podobnost, poměr podobnosti		

Matematika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
určí poměr užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	podobnost trojúhelníků věty sss, sus, uu dělení úsečky v daném poměru, redukční úhel užití podobnosti, sestrojit rovinný útvar podobný danému útvaru práce s plány a mapami		
určuje a charakterizuje jednotlivá prostorová tělesa analyzuje jejich vlastnosti narýsuje jejich síť a dovede z ní vymodelovat těleso aplikuje osvojený matematický aparát na řešení geometrických úloh využívá vhodně kalkulátoru při výpočtech	výpočet povrchu a objemu těles jehlan, kužel, koule slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu těles		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy žák:			
užívá kombinační úsudek a logickou úvahu při řešení úloh a problémů nalézá řešení zkoumaných situací	problémové úlohy zajímavé úlohy, úlohy z praxe matematické hry, hlavolamy	MEV tvorba mediálního sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

5. 3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti Informatika je popsána v charakteristice vyučovacího předmětu Informatika.

5. 3. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika - 1. stupeň

Vyučovací předmět Informatika vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Informatika. V informatice umožňujeme všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, rozvíjet jejich informatické myšlení a porozumět základním principům digitálních technologií. Žáci získávají základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních a komunikačních technologií.

Vyučovací předmět má ve 4. a 5. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v počítačových učebnách. Žáci mohou být rozděleni do skupin podle svých schopností a zájmu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Informatika je zařazeno průřezové téma Mediální výchova. Jeho konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Informatika.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na motivaci žáka
- používáme audiovizuální techniku
- nabízíme dostatek informačních zdrojů
- vedeme žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému řešení problému, napomáháme hledat další řešení
- provokujeme intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

- předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- podporujeme v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhalujeme žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- vybízíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti, ve kterých budou využívat získané znalosti a dovednosti z oblasti ICT
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- kontrolujeme samostatnou práci žáků

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Informační systémy žák: v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	 skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi		
Digitální technologie žák: najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	 digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů		
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		

Informatika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Základy práce s počítačem žák: využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce operační systémy a jejich základní funkce multimediální využití počítače struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky		
Vyhledávání informací a komunikace žák: při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Informatika – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací), metody a nástroje vyhledávání informací	MEV stavba mediálních sdělení	
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)		
Zpracování a využití informací			
žák:			
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní funkce textového a grafického editoru		

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika - 2. stupeň

Vyučovací předmět Informatika vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

V Informatice umožňujeme všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žáci získávají základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních a komunikačních technologií. Dále získávají dovednosti orientovat se ve světě informací, získávat a zpracovávat je. Schopnost vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z internetu vede žáky k možnostem celoživotního vzdělávání.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6., 8. a 9. ročníku. (Od šk. roku 2019/2020 navýšena o 1 hodinu týdně v 8. r. ve třídě s RVM a PP)

Výuka probíhá v počítačových učebnách. Ve volitelných předmětech mohou být žáci rozděleni do skupin podle svých schopností a zájmu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Informatika je zařazeno průřezové téma Mediální výchova. Jeho konkretizace je uvedeno v tabulce vyučovacího předmětu Informatika.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na motivaci žáka
- používáme audiovizuální techniku
- nabízíme dostatek informačních zdrojů
- vedeme žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáka k samostatnému řešení problému, napomáháme hledat další řešení
- provokujeme intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

- předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- podporujeme v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

- nabádáme žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhalujeme žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- vybízíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti, ve kterých budou využívat získané znalosti a dovednosti z oblasti ICT

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- kontrolujeme samostatné práce žáků

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vyhledávání informací a komunikace			
žák:			
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet	MEV stavba mediálních sdělení	
Zpracování a využití informací			
žák:			
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	textový editor, grafický editor, tabulkový editor, základní funkce		
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)		
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	formulace požadavku při vyhledávání na Internetu, vyhledávací atributy		
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formy	textový, grafický, tabulkový editor, multimediální programy, vzájemné vazby	MEV tvorba mediálního sdělení	

5. 4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je popsána v charakteristice vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět.

5. 4. 1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět - 1. stupeň

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání. Je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Obsah vyučovacího předmětu se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vyučovací předmět má v 1. a 2. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny týdně, a v 5. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny týdně. Od školního roku 2021/2022 má ve sportovní třídě vyučovací předmět v 1., 2. a 3. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku má časovou dotaci 3 hodin týdně (viz tabulace 2021/2022 pro sportovní třídu).

Výuka probíhá v kmenových učebnách formou samostatné i skupinové práce, ale také v terénu - vycházky, výlety a exkurze. Do výuky zařazujeme pozorování, pokusy, besedy a projekty.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům vhodné způsoby a metody, které jim umožní samostatně plánovat a řídit vlastní učení
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, propojování, porovnávání a systematizaci vlastivědných a přírodovědných poznatků, jejich využívání v procesu učení i v praktickém životě
- umožňujeme žákům vytvářet si komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- předkládáme žákům vhodné učební pomůcky, zařazujeme práci s atlasy, encyklopediemi, obrazovým materiálem a mapami

- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v kritickém myšlení a rozhodnutí, které jsou schopni obhájit
- pomáháme žákům vnímat, rozpoznat, pochopit a hledat způsoby řešení problémů týkajících se společnosti, přírody a mezilidských vztahů
- posilujeme schopnosti žáků využívat vlastní zkušenosti získané z různých zdrojů (např. z rodinného prostředí, četby, multimediálních prostředků apod.) i z vlastního úsudku
- vedeme žáky k poznávání a upevňování chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost vyjadřovat své názory, myšlenky a poznatky na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události, reagovat na názory a podněty jiných
- seznamujeme žáky s využíváním informačních a komunikačních prostředků
- zařazujeme diskusní kroužky a besedy
- vedeme žáky i samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možnosti a limitů)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci žáků ve skupinách s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, ohleduplnost, úcta, spolupráce, respekt)
- vyžadujeme individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- seznamujeme žáky se společenskými normami chování a upevňujeme základy kulturního a tolerantního chování a jednání mezi lidmi na základě respektu

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vzbuzujeme u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země
- probouzíme v žácích kladný vztah k místu bydliště a nejbližšímu okolí, rozvíjíme jejich národní cítění a vztah k naší zemi
- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a s nimi souvisejících ekologických problémů
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku a shromažďováním materiálů
- vedeme žáky k organizaci jejich pracovního režimu ve smyslu zdravého životního stylu a poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Člověk a jeho svět – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Místo, kde žijeme žák:			
popíše svoji cestu z domova do školy a zpět	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola a její okolí, bezpečná cesta do školy		
seznamuje se se zásadami bezpečného pohybu po komunikacích	bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
vypráví zážitky a zajímavosti z vlastních cest	naše vlast – domov, krajina, národ cestování		
Lidé kolem nás žák:			
vyjmenuje členy své rodiny, popíše jejich role a sdělí svou adresu	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny soužití lidí – mezilidské vztahy	OSV psychohygiena mezilidské vztahy	
seznamuje se s pravidly slušného chování v rodině a společnosti	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		
plní základní školní povinnosti	práva a povinnosti žáků školy vnitřní řád školy	VDO občanská společnost a škola	

Člověk a jeho svět – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
~~pozoruje a jednoduše popíše společenské a přírodní prostředí, ve kterém žije~~ seznámí se s významem a potřebou různých povolání a pracovních činností **Lidé a čas** žák: dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu za pomoci dospělých využívá časové údaje při řešení situací v denním životě **Rozmanitost přírody** žák: pozoruje některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	~~sociální problémy~~ ~~globální problémy přírodního prostředí~~ rodina – zaměstnání nejznámější povolání, výrobky časový řád – denní režim současnost v našem životě – předměty denní potřeby předměty pro zábavu a zkrášlení života orientace v čase, rok, roční období, měsíc, týden, den, dny v týdnu, části dne rostliny, živočichové – znaky života a stavba těla u některých druhů životní potřeby a projevy některých rostlin a živočichů domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata seznámení s rostlinami v lese, v sadu, na zahradě a na poli	ENV ekosystémy	

Člověk a jeho svět – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	základní seznámení s proměnami přírody na podzim, v zimě, na jaře a v létě	ENV základní podmínky života	
Člověk a jeho zdraví žák:			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	osobní bezpečí – vhodné chování ve škole i mimo školu práva a povinnosti žáků školní režim a řád, denní režim, rozvrh hodin, přestávky, prázdniny, pohyb v prostorách školy péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa vhodná skladba stravy, pitný režim základní hygienické návyky	OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	MKV lidské vztahy	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	osobní bezpečí – bezpečné a obezřetné chování při setkání s neznámými lidmi, chování v neznámém prostředí a při různých činnostech (sport, práce) krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru	OSV poznávání lidí	
seznamuje se se základními pravidly bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		

Člověk a jeho svět – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Místo, kde žijeme			
žák:			
vysvětlí svoji cestu z domova do školy a zpět, zná adresu svého bydliště	domov – prostředí domova, vlast bydliště a okolí, adresa škola a okolí školy prostředí školy a činnosti ve škole		
řídí se zásadami bezpečného pohybu na komunikacích	bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
popisuje zážitky a zajímavosti z vlastních cest	cestování		
Lidé kolem nás			
žák:			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy život a funkce rodiny soužití lidí – mezilidské vztahy a komunikace, úcta, pomoc, vzájemné pochopení, chování k mladším a starším členům rodiny	OSV psychohygiena poznávání lidí mezilidské vztahy	
popíše své zájmy a zájmy ostatních členů rodiny	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny zaměstnání členů rodiny, volný čas	MKV lidské vztahy	

Člověk a jeho svět – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
osvojuje si vhodné chování k ostatním spolužákům	soužití lidí – mezilidské vztahy, vztahy mezi vrstevníky, principy demokracie		
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		
~~vytváří si pozitivní vztah k ochraně přírodního a životního prostředí~~	~~základní globální problémy – sociální a přírodní problémy~~	~~ENV vztah člověka k prostředí~~	
Lidé a čas žák:			
pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled, charakterizuje měsíce a roční období	orientace v čase a časový řád – kalendář, kalendářní a školní rok, datum, měsíce, roční období		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	čas, orientace podle hodin		
Rozmanitost přírody žák:			
pozoruje, popisuje a třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	byliny v lese, na zahradě, na louce a na poli, stromy jehličnaté a listnaté, ovocné stromy a keře, jejich plody, ovoce a zelenina – základní třídění živočichové v lese, u vody a ve vodě, volně žijící, domácí a hospodářská zvířata, mláďata,	ENV ekosystémy	

Člověk a jeho svět – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	ptáci a savci – základní rozdíly ve stavbě těla		
pozoruje a popisuje proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	životní potřeby a projevy, průběh a způsob života		
seznamuje se s některými činnostmi člověka v přírodě	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ochrana rostlin a živočichů třídění a likvidace odpadů	ENV vztah člověka k prostředí	
Člověk a jeho zdraví			
žák:			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, podporuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo – základní části těla člověka péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, správná výživa, nemoc, drobné úrazy a poranění		
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání podstata zdraví i příčin jeho ohrožení vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení první pomoc při drobných poraněních	OSV mezilidské vztahy řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Člověk a jeho svět – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	osobní bezpečí – bezpečné chování v krizovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání		
požádá v případě potřeby o pomoc pro sebe i pro jiné	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví čísla tísňového volání		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	pravidla slušného chování, vztahy mezi lidmi, vhodné chování ve škole, doma i na veřejnosti negativní projevy chování		
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu dopravní prostředky dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Místo, kde žijeme žák:			
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v obci (městě) a v nejbližším okolí obce (města)	město Boskovice a místní krajina – orientace ve městě, význam města, části města, poloha v krajině, minulost a současnost města, význačné budovy, dopravní síť, zemědělství, průmysl		
pojmenuje světové strany podle směrové růžice a kompasu	světové strany na mapě (plánku) orientace podle směrové růžice a kompasu		
vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy, cestu na určité místo a orientuje se v plánku obce (města)	práce s jednoduchým plánkem orientace v plánku města, orientační body		
seznámí se s regionálními zvláštnostmi přírody, osídlení, hospodářství a kultury	město, místní krajina – minulost a současnost města, kulturní a přírodní zajímavosti města a okolí		
~~rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vytváří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost~~	~~okolní krajina – vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí~~	~~ENV vztah člověka k prostředí~~	
beseduje o zkušenostech, zážitcích a zajímavostech z cest, popisuje způsob života a přírodu v regionu a v obci (městě)	okolní krajina – cestování, historické a kulturní památky, přírodní zajímavosti		

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Lidé kolem nás žák:			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rodina – práce fyzická a duševní, zaměstnání, práce a volný čas	OSV poznávání lidí	
uvede příklady dobrého a špatného chování a jednání v rámci třídy, školy, rodiny a společnosti	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání	MKV lidské vztahy	
chová se a jedná ohleduplně a kamarádsky ve vztahu ke svým spolužákům i ostatním lidem, rozvíjí pozitivní chování a jednání	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie ~~pomoc nemocným a sociálně slabým~~	OSV mezilidské vztahy	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		
zachází přijatelně s majetkem (např. školy), umí se rozdělit, půjčit svou věc	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné práva a povinnosti žáků školy	VMEGS jsme Evropané	

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
~~všímá si a pozoruje změny přírody a životního prostředí a nalézá změny ve společnosti, mezi lidmi~~	~~sociální problémy~~ ~~globální problémy přírodního prostředí~~		
Lidé a čas			
žák:			
orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem minulým, přítomným a budoucím	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti historie našeho města, jeho současnost a budoucnost		
určuje čas podle hodin a kalendáře, používá kalendář v běžném životě a při sledování dat (narozeniny, svátky, významné dny)	určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře		
porovnává na konkrétních příkladech současnost a minulost, seznamuje se s hlavními reáliemi minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	minulost regionu – rodáci, pověsti a báje spojené s regionem, historické a kulturní památky, významné události regionu, kultura (folklor) slavní rodáci		
Rozmanitost přírody			
žák:			
třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	živá příroda, zkoumání přírody, rozmanitost přírody a její ochrana znaky života, životní potřeby a projevy, průběh	ENV vztah člověka k prostředí	

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	a způsob života, výživa rostliny – dřeviny, byliny živočichové – obratlovci, bezobratlí stavba těla vybraných živočichů a rostlin houby – nejznámější druhy, jedlé a jedovaté houby, stavba těla		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	neživá příroda, látky a jejich vlastnosti, změny látek a skupenství, porovnávání látek (horniny a nerosty) měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek – délka, čas, teplota, hmotnost, objem voda – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, význam pro život a ochrana vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život a ochrana	ENV základní podmínky života	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	životní potřeby a projevy rostlin a živočichů, průběh a způsob života, výživa některých druhů rostlin a živočichů v souvislosti se změnou ročního období		
pozoruje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů třídění a likvidace odpadů	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk a jeho zdraví žák:			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim	OSV sebepoznání a sebepojetí	
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	chování žáků ve škole i mimo školu, osobní bezpečí soužití, vztahy mezi lidmi, komunikace		
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	péče o zdraví – drobné úrazy a poranění podstata zdraví i příčin jeho ohrožení vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení prevence nemocí a úrazů první pomoc při drobných poraněních krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru		
rozpozná správné chování k druhému pohlaví od nesprávného	osobní bezpečí, ohleduplné chování		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání		

Člověk a jeho svět – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana, evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém		
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Místo, kde žijeme žák:			
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	naše vlast – domov, národ, města ČR, poloha ČR v Evropě	VDO občanská společnost a škola	
rozezná světové strany na mapě ČR i v přírodě podle směrové růžice i kompasu	okolní krajina – orientační body a linie, světové strany, kompas orientace na mapě – světové strany		
určuje prvky v legendě mapy a vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR	mapy obecně zeměpisné a tematické, plánek, čtení z mapy, orientace na mapě, prvky legendy		
posuzuje jednoduchým způsobem regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	regiony ČR, Praha, Brno zemský povrch a vodstvo ČR, ~~surovinové zdroje, výroba, služby a obchod~~	ENV vztah člověka k prostředí	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, vyjmenuje symboly našeho státu	naše vlast – státní správa a samospráva, státní symboly	VDO občan, občanská společnost a stát	
~~porovnává zkušenosti, zážitky a zajímavosti z cest po ČR,~~ porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	naše vlast – cestování, přírodní a společenské aktivity cestovního ruchu		

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Lidé kolem nás			
žák:			
učí se prakticky používat formy společenského styku a uplatňuje zásady společenského chování v rodině, škole a společnosti	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	OSV komunikace mezilidské vztahy	
vyjadřuje negativní vztah k nežádoucím formám chování jako je např. podlost, lež, krádež, násilí apod. a rozpoznává základní lidská práva a práva dítěte	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, práva a povinnosti žáků školy	OSV mezilidské vztahy	
účastní se práce ve skupině, spolupracuje, komunikuje a vyjadřuje vlastními slovy svůj názor, řeší dílčí úkol s ostatními spolužáky	soužití lidí – komunikace, principy demokracie chování lidí, mezilidské vztahy	OSV kooperace a kompetice mezilidské vztahy	
~~zapojí se adekvátně do charitativních akcí – pomoc nemocným a tělesně postiženým, sociálně slabým a dětem~~	~~soužití lidí – mezilidské vztahy, pomoc nemocným, sociálně slabým~~ ~~základní globální problémy – sociální problémy, problémy konzumní společnosti, duševní hodnoty~~		
~~uplatňuje zásady ochrany životního prostředí a základní etické normy~~	~~globální problémy životního prostředí~~ ~~sociální problémy a problémy konzumní společnosti~~		

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
používá peníze v běžných situacích	vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek		
Lidé a čas			
žák:			
chápe časové posloupnosti známých událostí, zážitků, pohádek, pověstí	orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace~~, časová osa~~		
~~seznamuje se se současností a minulostí a orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti s využitím regionálních specifik~~	~~dějiny naší vlasti (od nejstaršího osídlení po období Národního obrození)~~		
~~rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik~~	minulost kraje a předků, báje, mýty, pověsti; domov, vlast, rodný kraj	MKV kulturní diference	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života		

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozmanitost přírody žák:			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, principy rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	živá příroda – základní projevy života rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – vliv člověka na přírodu, odpovědnost lidí, chování v přírodě neživá příroda – měření a porovnávání látek, změny skupenství nerosty a horniny – zvětrávání, vznik půdy a její význam	ENV vztah člověka k prostředí	
zkoumá základní společenstva ve vyhrazených lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	rovnováha v přírodě – přírodní společenstva	ENV ekosystémy	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	ENV základní podmínky života	
rozlišuje konkrétní činnosti člověka v přírodě a popisuje aktivity člověka vůči prostředí	ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, třídění a likvidace odpadů	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
provádí jednoduché pokusy, plánuje, zdůvodňuje a hodnotí pokus	látky a jejich vlastnosti – vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek		
~~stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit~~	~~rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi~~ ~~mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi~~		
Člověk a jeho zdraví			
žák:			
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	člověk, lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy životní potřeby člověka péče o zdraví – osobní, intimní a duševní hygiena hrací automaty a počítače, závislost nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV seberegulace a sebeorganizace	
demonstruje různé situace v odmítání návykových látek	návykové látky a zdraví – návykové látky odmítání návykových látek		
řídí se osvojenými základními dovednostmi a návyky související s podporou a ochranou zdraví	péče o zdraví – zdravý životní styl denní režim, správná výživa, výběr a způsoby	OSV psychohygiena	

Člověk a jeho svět – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné podstata zdraví i příčin jeho ohrožení vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení		
nacvičuje ošetření drobných poranění a vysvětlí postup přivolání lékařské pomoci	péče o zdraví – drobné úrazy a poranění první pomoc při drobných poraněních přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku		
osvojuje si správné chování k druhému pohlaví	osobní bezpečí, ohleduplné chování		
účelně se chová v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simuluje mimořádné události	šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání brutalita a jiné formy násilí v médiích mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém		
vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Místo, kde žijeme žák:			
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map	orientace na mapě, čtení z mapy Evropy a světa		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	mapy obecně zeměpisné a tematické Evropy a světa – obsah, grafika, vysvětlivky působení lidí na krajinu a životní prostředí, vliv krajiny na život lidí		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy ~~a polokoulí~~	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, Evropská unie		
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury v Evropě	Evropa a svět – evropské státy	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
~~zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a~~ porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích~~, určí a vysvětlí polohu svého pobytu v Evropě~~	Evropa a svět – cestování	MKV kulturní diference	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	základy státního zřízení a politického systému ČR státní správa a samospráva státní symboly~~, armáda ČR~~	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Lidé kolem nás žák:			
~~rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení~~	~~soužití lidí – komunikace, mezilidské vztahy, principy demokracie~~ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV poznávání lidí mezilidské vztahy	
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie ~~obchodní firmy, zájmové spolky, politické strany, církve~~ ~~pomoc nemocným a sociálně slabým~~ ~~společný „evropský dům“~~ pravidla slušného chování	MKV lidské vztahy	
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou ~~a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy~~	soužití lidí – principy demokracie chování lidí – pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
~~poukáže v nejbližším společenském a přírodním~~	právo a spravedlnost – základní lidská práva a	ENV	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
~~prostředí na změny a problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)~~	práva dítěte~~, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, vlastnictví duševních hodnot~~ ~~podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura~~ ~~základní globální problémy – sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi~~ ~~globální problémy životního prostředí~~ práva a povinností žáků	vztah člověka k prostředí	
orientuje se v základních formách vlastnictví	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné hmotný a nehmotný majetek		
používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
Lidé a čas			
žák:			
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, státní svátky a významné dny		

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
využívá ~~archivů,~~ knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, ~~zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek~~	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	~~dějiny naší vlasti (od období Národního obrození po současnost)~~ současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	MKV kulturní diference	
~~objasní historické důvody pro řazení státních svátků a významných dnů~~	~~státní svátky a významné dny~~		
Rozmanitost přírody			
žák:			
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ~~a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí~~	rozmanitost životních podmínek na Zemi význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi podnebí a počasí	ENV ekosystémy	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	ENV základní podmínky života	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů třídění a likvidace odpadů živelné pohromy a ekologické katastrofy	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
provede jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	příprava a provedení jednoduchého pokusu		
~~stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit~~	~~rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi~~		
Člověk a jeho zdraví			
žák:			
využívá poznatků o lidském těle k ~~vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav~~	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	OSV sebepoznání a sebepojetí	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
~~a~~ podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou základy lidské reprodukce, vývoj jedince		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	péče o zdraví – osobní, intimní a duševní hygiena hrací automaty a počítače, závislost nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV seberegulace a sebeorganizace	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví – zdravý životní styl denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim osobní, intimní a duševní hygiena nemoci přenosné a nepřenosné ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) podstata zdraví i příčin jeho ohrožení vznik nemocí a úrazu a jejich předcházení		
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky a zdraví – návykové látky odmítání návykových látek		
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV psychohygiena řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Člověk a jeho svět – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém		
rozpozná život ohrožující zranění	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci péče o zdraví – drobné úrazy a poranění		
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	první pomoc při drobných poraněních čísla tísňového volání správný způsob volání na tísňovou linku		
~~uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku~~	~~partnerství, manželství, rodičovství~~ ~~základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy~~ ~~etická stránka vztahů~~ ~~etická stránka sexuality~~	~~ENV~~ ~~vztah člověka k prostředí~~	

5. 5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost na 2. stupni základního vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.
Zaměřuje se na to, aby žáci poznali souvislosti národních a světových dějin a orientovali se v nich na základě společenských jevů a procesů každodenního života, aby si utvářeli pozitivní občanské postoje vedoucí k respektování etnické, náboženské a kulturní odlišnosti národů, úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a ochraně historických památek.
Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství, přímo navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět, dále má přímou vazbu na vzdělávací obor Zeměpis.

Vyučovací předměty jsou na 2. stupni nazvány stejně jako vzdělávací obory - Dějepis a Výchova k občanství.

5. 5. 1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis - 2. stupeň

Vyučovací předmět Dějepis vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Dějepis.Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje na vyučovací předmět 1. stupně Člověk a jeho svět.

Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, v nichž spočívají kořeny většiny současných celospolečenských jevů. Důležitý je rovněž vztah českých dějin k základním hodnotám evropské civilizace.U žáků je nutno rozvíjet takové časové a prostorové představy a empatie, které jim pomohou k lepšímu pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí nebo shlukem mnoha faktů a závěrů, ale otevřenou cestou k budoucnosti, která nutně předpokládá dobrou orientaci ve zkušenostech minulých generací. Obecné historické problémy jsou žákům přibližovány prostřednictvím dějin místních a regionálních - vysvětlením charakteru kultury (vědy, techniky, umění), díla a odkazu významných osobností, způsobu života lidí a jejich úsilí o prosazení společenského pokroku, svobody, demokracie a lidských práv a kulturních vztahů mezi lidmi a národy. Nezbytným předpokladem k tomu je soustavná práce s učebnicí, historickým atlasem, učebními pomůckami a využívání nejnovější odborné literatury, odborných článků a historických dokumentů, ale i samostatná a skupinová práce žáků, umožňující jim sdělovat a obhajovat své názory a stanoviska.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6. ročníku a 2 h týdně v 7. - 9. ročníku.

Výuka probíhá většinou ve třídě, bývá však pravidelně obohacena o exkurze, besedy, návštěvy stálých expozic a výstav, či výukové programy pořádané ve spolupráci s muzei a galeriemi.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Dějepis jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení

v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Dějepis.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme situace k získání pozitivního vztahu k učení
- vedeme žáky k vytrvalosti a kritickému sebehodnocení
- podněcujeme žáky k práci s různými zdroji
- vedeme žáky ke správnému využívání termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- seznamuje žáky s možnostmi získávání informací
- vedeme žáky ke kritickému třídění informací s využitím vlastního úsudku a zkušeností
- vedeme žáky k uvádění získaných informací do širších souvislostí

Kompetence komunikativní

- seznamuje žáky s různými typy informačních prostředků
- vedeme žáky k samostatnému myšlení, srozumitelnému a výstižnému vyjadřování
- vybízíme k diskuzi o odlišných názorech a pohledech
- upozorňujeme na nebezpečí manipulace ze strany médií

Kompetence sociální a personální

- upevňujeme a rozvíjíme základní společenské a lidské návyky
- poukazujeme na zkušenosti minulých generací
- napomáháme vyvozovat závěry z historických událostí a poučit se z nich
- vedeme žáky k prezentaci a obhajování vlastního názoru
- zdůrazňujeme kulturní vztahy mezi lidmi a národy

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování odlišných názorů
- pomáháme žákům pochopit kořeny a tradice jiných národů
- seznamujeme žáky s historií a kulturou našeho národa
- podporujeme zájem žáků o souvislosti národních a světových dějin

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům při definování a pochopení pojmů z oblasti historie
- nabízíme různé pohledy na problematiku světových, národních i regionálních dějin
- pomáháme pochopit vazby mezi minulostí a současností
- vedeme žáky k orientaci v historických událostech

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Dějepis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk v dějinách			
žák:			
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	úvod do studia dějepisu – historie, archeologie		
uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	historické prameny		
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor		
Počátky lidské společnosti			
žák:			
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku – doba kamenná		
objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	doba bronzová a železná		
uvede příklady archeologických kultur na našem území			

Dějepis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury žák:			
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace – starověká Mezopotámie, starověký Egypt, starověká Indie, starověká Čína		
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	kulturní odkaz starověkých civilizací	VMEGS jsme Evropané	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	antické Řecko a Řím – městské státy Athény a Sparta, řecko-perské války, peloponéská válka, Alexandr Makedonský Veliký	MKV lidské vztahy	
porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	římské království, republika, císařství, náboženství		

Dějepis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Křesťanství a středověká Evropa žák:			
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	nový etnický obraz Evropy – stěhování národů	VMEGS jsme Evropané	
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti	vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	počátky křesťanství a jeho šíření, Arabové a islám		
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	první státní útvary na našem území v 9. – 10. století – Velkomoravská říše, Český stát – první Přemyslovci – jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	MKV lidské vztahy	

Dějepis –7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Objevy a dobývání. Počátky nové doby žák:			
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	renesance, humanismus, reformace a protireformace		
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitství		

Dějepis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Objevy a dobývání. Počátky nové doby žák:			
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa	MKV etnický původ	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát a velmoci v 15. – 18. století		
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	třicetiletá válka		
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	historický vývoj a státní zřízení v Anglii, Francii, Rusku a habsburské říši	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura a osvícenství		
objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět		

Dějepis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Modernizace společnosti žák:			
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	vznik USA, osvícenský absolutismus v habsburské říši		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní obrození, revoluční rok 1848 u nás a v Evropě	VMEGS jsme Evropané	
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	vývoj ve Francii, sjednocení Itálie a Německa		

Dějepis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Modernizace společnosti žák: na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	vznik Rakouska-Uherska, hnutí, spolků, nových politických stran, konzervatismus, liberalismus, demokratismus a socialismus, občanská práva konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, průmyslová a technická revoluce		
Moderní doba žák: na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	příčiny, vznik, průběh a důsledky 1. světové války nové politické uspořádání Evropy, vznik ČSR mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. – 30. letech totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacionalismus, 2. světová válka a její politické,	VMEGS jsme Evropané VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Dějepis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	mocenské a ekonomické důsledky		
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		MKV princip sociálního smíru a solidarity	
Rozdělený a integrující se svět			
žák:			
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	rozdělení světa po roce 1945, studená válka, soupeření supervelmocí, rozpad koloniálního systému	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
posoudí postavení rozvojových zemí, vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce			
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Československo 1948 – 1989, revoluce 1989, vznik ČR a její postavení ve světě	OSV hodnoty, postoje, praktická etika	

5. 5. 2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství - 2. stupeň

Vyučovací předmět Výchova k občanství vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Tvoří součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Navazuje na vyučovací předmět 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah předmětu bude rozpracován cyklicky. Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání, poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činnosti armády a ukazuje způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy, přebírat zodpovědnost za vlastní názory. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, motivuje je k aktivní účastí na životě demokratické společnosti. Utváří vztah člověka k přírodě.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně od 6. do 9. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá převážně ve třídách. Práce často probíhá ve skupinách. Jsou zařazovány krátkodobé i dlouhodobé, individuální i skupinové projekty, učivo doplňují besedy s odborníky. Jsou využívány simulační hry, dramatizace.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podněcujeme žáky k práci s různými zdroji
- rozvíjíme samostatnost žáků
- napomáháme rozvíjení schopnosti kritického zhodnocení informací
- dbáme na správné používání symbolů, termínů a znaků
- vedeme žáky k obhájení vlastního názoru a argumentaci
- ponecháváme žákům prostor k uvažování
- povzbuzujeme žáky při hledání nových poznatků
- dopřáváme žákům prožít pocit úspěchu
- vedeme žáky k vytrvalosti

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s obecně platnými normami
- vedeme žáky k orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO, ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti a uvádíme získané informace do souvislostí
- uvádíme získané informace do souvislostí
- rozlišujeme nesoulad s danou normou
- vedeme žáky k přemýšlení o následcích neřešeného problému

- vedeme žáky ke správné organizaci práce
- podporujeme zdravé sebevědomí žáků
- vedeme žáky k přebírání zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k reprodukci uložené informace
- motivujeme žáky k zaznamenávání myšlenek
- objasňujeme nutnost vyslechnout názory druhých a při interpretaci je nezkreslovat
- definujeme se žáky jejich práva a práva druhých
- diskutujeme se žáky o reálném životním cíli jednotlivce
- napomáháme žákům vyjadřovat své pocity a nálady
- trénujeme se žáky nonverbální komunikaci
- hledáme a využíváme informace z celého světa

Kompetence sociální a personální

- sledujeme zapojení všech žáků ve skupině
- napomáháme žákům přijmout roli ve skupině
- diskutujeme se žáky
- posilujeme sebedůvěru žáků
- dbáme na dodržování pravidel společenského chování

Kompetence občanské

- stavíme se proti násilí
- poznáváme naše kulturní tradice
- podněcujeme spolupráci mezi žáky
- hledáme nenásilné cesty k řešení problémů
- oceňujeme správné chování
- motivujeme k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

Kompetence pracovní

- nacházíme způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo školu pro svůj další rozvoj
- oceňujeme kvalitně odvedenou práci
- pomáháme chápat vztahy mezi člověkem a jeho životním prostředím
- rozvíjíme u žáků schopnost odhadnout své možnosti
- poznáváme cíle a rizika podnikání
- podporujeme snahu žáků celoživotně se vzdělávat

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Výchova k občanství – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk ve společnosti			
žák:			
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	státní symboly a jejich používání, významné dny, státní svátky, památná místa		
rozlišuje projevy vlastenectví, popíše situaci, kdy je třeba bránit stát	naše vlast, obec, region, země		
sleduje nabídku kulturních institucí	kulturní instituce, hodnoty, tradice, pravidla kulturního chování, zásady společenského styku	OSV hodnoty, postoje, praktická etika MKV kulturní diference MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
uvede příklady vandalského chování, chová se šetrně ke kulturním a přírodním objektům, rozlišuje, které projevy chování jednotlivce můžeme považovat za společensky vhodné a které nikoliv	přírodní a kulturní bohatství, ochrana majetku, boj proti lidské lhostejnosti		
posoudí a na příkladech doloží přínos lidské spolupráce při řešení konkrétních úkolů v rodině, ve škole, v obci	funkce rodiny, rozdělování rolí ve skupině, dělba práce	OSV poznávání lidí	

Výchova k občanství – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
posoudí a na příkladech doloží přínos lidské spolupráce při dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	výhody lidské spolupráce, škola, obec	VDO občanská společnost a škola	
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situaci ohrožení	přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, pomoc lidem v nouzi, solidarita mezi lidmi	OSV mezilidské vztahy MKV lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, řeší neshody nenásilným způsobem	komunikace v rodině, mezi vrstevníky, ve společnosti dospělých, modelové situace na osvojení komunikačních dovedností, konflikt	OSV komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Člověk jako jedinec			
žák:			
získává představu o svých vlastnostech a schopnostech a chápe, že hodnota člověka nespočívá v tom, jak vypadá, ale jaký je uvnitř, co umí a jak jedná	osobnostní vlastnosti, dovednosti a schopnosti člověka sebepoznání – osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti člověka	OSV sebepoznání a sebepojetí MKV kulturní diference	
procvičuje schopnost spolupráce v rámci třídy	život ve škole – žákovská samospráva	OSV	

Výchova k občanství – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	místo, kde žijeme mezilidské vztahy význam lidské spolupráce význam vrstevnických skupin	poznávání lidí kooperace a kompetice mezilidské vztahy řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity VDO občanská společnost a škola	
na příkladech popisuje a rozlišuje projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka a uvádí příklady situací, ve kterých se lze nejčastěji setkat s projevy charakterových nedostatků člověka	sebehodnocení projevy chování charakter člověka	OSV poznávání lidí mezilidské vztahy	
uvědomuje si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností, váží si talentu, práce a píle	umění učit se sebevýchova vrozené předpoklady	OSV seberegulace a sebeorganizace	
Člověk, stát a právo			
žák:			
poznává významná místa spojená s historií ČR a vytváří si citové pouto ke své zemi	významná místa spojená s historií ČR		

Výchova k občanství – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pojmenuje obecní zřízení, samosprávu	orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly	VDO formy participace občanů v politickém životě	
vysvětlí způsob voleb do obecních zastupitelstev, diskutuje o volebních programech, navrhne způsob řešení místního problému	obecní zastupitelstvo, volby do zastupitelstva		
vysvětlí, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování společenskými normami	úvod do lidských práv	VDO občanská společnost a škola	
vysvětlí, proč je třeba podřídit své chování pravidlům	pravidla školního života, školní řád, školní parlament	OSV mezilidské vztahy řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika	

Výchova k občanství – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk ve společnosti žák:			
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu a navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	rodina, národ, vlast, co nás proslavilo		
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	člověk a kultura, umění, umělecké slohy, kulturní instituce	OSV hodnoty, postoje, praktická etika	
rozumí pojmům hromadné sdělovací prostředky, masmédia, seznámí se s jejich různorodostí, přemýšlí podle čeho si vybírá masmédia	média, hromadné sdělovací prostředky	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	komunikace – slovní, mimoslovní, komunikační prostředky, pravidla komunikace		
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	svět kolem nás, národnostní menšiny	MKV lidské vztahy etnický původ OSV mezilidské vztahy	

Výchova k občanství – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk jako jedinec			
žák:			
uvědomuje si, čím vším působí na své okolí a zamýšlí se nad možnými důsledky některých svých rozhodnutí, nevystavuje se lehkomyslně nebezpečí a neohrožuje ostatní, uznává své schopnosti	proměny člověka v období dospívání člověk a jeho začleňování do společnosti, společenské role posilování kladných vlastností	OSV mezilidské vztahy VDO občan, občanská společnost a stát	
uvádí příklady situací, ve kterých může uplatnit svou vůli, pěstuje vlastní vůli, a tím vědomě rozvíjí svou osobnost	pěstování vůle, volní vlastnosti, volní aspekty chování		
učí se rozpoznávat nežádoucí vliv okolí, brání se mu a nenechá se tímto působením ovlivnit	vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času seberegulace společenské vzorce chování	OSV seberegulace a sebeorganizace psychohygiena	
učí se zvládat stresové situace	náročné životní situace stres	OSV psychohygiena	
Člověk, stát a hospodářství			
žák:			
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek a vlastnictví, formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví		

Výchova k občanství – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice		
dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi a navrhne, jak řešit situace, kdy jsou příjmy menší než výdaje	peníze, funkce a podoba peněz, hospodaření s majetkem (penězi), typy majetku	OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	banky a jejich služby		
uvede příklady hotovostního a bezhotovostního placení, výhody a rizika	peníze – formy placení		
Člověk, stát a právo			
žák:			
definuje formy a znaky státu	znaky a formy státu	VDO formy participace občanů v politickém životě	
popíše způsoby demokratického řízení státu, na příkladu porovnává vztah státní správy a samosprávy	znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, základní demokratické principy	VDO občan, občanská společnost a stát	

Výchova k občanství – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
objasní rozdělení státní moci, vyzkouší si volby „nanečisto“ a výsledek zhodnotí	volby, volební právo		
pojmenuje dokumenty upravující lidská práva vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce dodržování lidských práv a přiměřeně uplatňuje svoje práva	úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, Listina základních práv a svobod, základní lidská práva a práva dítěte a jejich ochrana, Úmluva o právech dítěte	MKV princip sociálního smíru a solidarity	
na příkladech popíše a objasní možné důsledky nedodržování nebo porušování právních norem	svoboda, autorita, morálka, svědomí, šikana, diskriminace	OSV mezilidské vztahy hodnoty, postoje, praktická etika	

Výchova k občanství – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk ve společnosti			
žák:			
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	člověk v sociálních vztazích	OSV mezilidské vztahy řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	pravidla chování, konflikty v mezilidských vztazích	MKV lidské vztahy princip sociálního smíru a solidarity	
Člověk jako jedinec			
žák:			
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	chování, jednání a prožívání jako základní projevy lidského života	OSV sebepoznání a sebepojetí mezilidské vztahy MKV lidské vztahy	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečností, sebe i druhých	OSV sebepoznání a sebepojetí MKV lidské vztahy	

Výchova k občanství – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
diskutuje o problematice „charakterního“ a „bezcharakterního“ jednání, uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit a snaží se o konkrétní ovlivnění své stránky osobnosti	charakter člověka	OSV seberegulace a sebeorganizace	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	osobní rozvoj	OSV sebepoznání a sebepojetí psychohygiena seberegulace a sebeorganizace	
Člověk, stát a hospodářství			
žák:			
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb a uvede jejich příklady	ekonomická odvětví, výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	OSV řešení problému a rozhodovací dovednosti	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	principy tržního hospodářství – trh, podstata fungování trhu, nabídka, poptávka, výroba, obchod, služby a jejich funkce, nejčastější právní normy podnikání		
na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	tvorba ceny, inflace		

Výchova k občanství – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk, stát a právo žák:			
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	složky státní moci, jejich orgány a instituce, Ústava ČR, obrana státu	VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
uvede příklady důležitých politických stran ČR a rozlišuje jejich programy	politické spektrum ČR		
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	pluralismus, soutěž politických stran	VDO občan, občanská společnost a stát formy participace občanů v politickém životě	
přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	morální a právní normy, Listina základních práv a svobod, ombudsman	MKV princip sociálního smíru a solidarity	
popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby	základní práva spotřebitele	OSV mezilidské vztahy hodnoty, postoje, praktická etika	
uvede příklady závažných protispolečenských jevů, uvede příklady korupčního jednání	protiprávní jednání – porušování předpisů, druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce		
seznámí se s činností soudu, státního zastupitelstva, armády, policie, advokacie, notářství	soustava soudů v ČR, právní norma, předpis, právní odvětví, oblast publikování právních předpisů		

Výchova k občanství – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk ve společnosti			
žák:			
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti a vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	rasismus, fašismus, antisemitismus, extremismus		
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám	životní názor, víra, náboženství		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	sdělovací prostředky, mediální výchova	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV multikulturalita	
Člověk jako jedinec			
žák:			
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí	význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV seberegulace a sebeorganizace mezilidské vztahy	

Výchova k občanství – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	systém osobních hodnot	OSV hodnoty, postoje, praktická etika	
Člověk, stát a hospodářství			
žák: objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového hospodaření domácnosti	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	OSV řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty	peníze – formy placení		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného i přijatého	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení		
uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní, sociální politika státu, sociální podpora a pomoc	MKV princip sociálního smíru a solidarity	
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	typy rozpočtu a jejich odlišnosti		

Výchova k občanství – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Člověk, stát a právo			
žák:			
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu – státní občanství ČR, Ústava ČR, znaky, typy a formy státu, složky státní moci	VDO občan, občanská společnost a stát principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování formy participace občanů v politickém životě	
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie, státní správa a samospráva – volby, právo petiční, sociální dialog		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	lidská práva – právní vztahy a závazky z nich vyplývající		
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv	právní řád ČR, právo v každodenním životě – orgány právní ochrany občanů, odvětví práva,	MKV princip sociálního smíru a solidarity	
upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	občanskoprávní vztahy, občanský zákoník, smlouvy, vlastnické právo, ochrana majetku	MKV lidské vztahy	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele	základní práva spotřebitele, nárok na reklamaci		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní řád ČR, právo v každodenním životě – autorská práva, odpovědnost za škodu	OSV mezilidské vztahy	
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání - korupce		

Výchova k občanství – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady činnosti orgánů právní ochrany a spolupráce při postihování trestných činů	právní řád ČR, protiprávní jednání – orgány právní ochrany, sankce, správní řízení, občanské soudní řízení	MKV lidské vztahy OSV mezilidské vztahy OSV	
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	právní řád ČR, právo v každodenním životě – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní právo, trestní postižitelnost, trestní odpovědnost, děti a paragrafy	řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika	
Mezinárodní vztahy, globální svět žák:			
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – podstata a význam Evropské unie, mezinárodní integrace	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
pochopí škodlivost mezinárodní izolace a nutnosti spolupráce	OSN, NATO, UNICEF, ČK, Rada Evropy	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická, bezpečnostní, její výhody		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	významné globální problémy v Evropě a ve světě globalizace – projevy, klady a zápory a možné důsledky		

Výchova k občanství – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VMEGS jsme Evropané	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	humanitární organizace		
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická, bezpečnostní, její výhody		
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	boj proti mezinárodnímu terorismu a jeho prevence		

5. 6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na poznatky z oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni základního vzdělávání. Zahrnuje vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Tyto obory umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, rozvíjí dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě přírodních jevů a poznatky či dovednosti vhodně uplatňovat v každodenním životě.

Vyučovací předměty jsou na 2. stupni nazvány stejně jako vzdělávací obory - Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

5. 6. 1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika - 2. stupeň

Vyučovací předmět Fyzika vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Fyzika. Navazuje na vyučovací předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni základního vzdělávání, kde přibližuje žákům přírodovědné poznání. Při výuce žáci poznávají svět kolem sebe, osvojují si zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům, nachází souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi a přibližují se reálnému světu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni samostatně řešit přiměřeně náročné úkoly, využívat a obhajovat výsledky, které dosáhli během individuální a skupinové práce, aby se naučili pracovat s jasně vymezenými pojmy, kladli si otázky a hledali na ně odpovědi. Své místo při vyučování mají i frontální pokusy. Důraz při výuce je kladen na pozorování, měření, řešení problémů a získávání informací i na komunikační schopnosti žáků.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku a 1 hodinu týdně v 6. a 9. ročníku. V 6. ročníku je výuka posílena o 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá většinou v odborné pracovně F - Ch nebo v kmenových učebnách.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Fyzika jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Fyzika.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozorování fyzikálních jevů při individuální nebo skupinové práci
- hovoříme s žáky o pozorovaném, třídíme, posuzujeme a vyvozujeme domněnky nebo závěry o fyzikální podstatě pozorovaných jevů
- plánujeme s žáky jak měřit, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, porovnávat výsledky a dál je využívat pro učení
- klademe otázky, hledáme na ně s žáky odpovědi, získané poznatky si předáváme dál

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme samostatné řešení problémů a směrujeme k vhodnému způsobu řešení
- promýšlíme a plánujeme způsob provedení pokusu, experimentujeme podle zadaného návodu
- necháváme žáky obhajovat své názory a svá rozhodnutí
- formulujeme s žáky hypotézy a ověřujeme jejich pravdivost pokusem a pozorováním

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vytváření domněnek a k vyjadřování svých názorů k experimentům
- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí
- usměrňujeme komunikaci mezi žáky navzájem, mezi žákem a učitelem a umožňujeme chápat smysl učení se Fyzice
- zajímáme se o názory, postoje, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence sociální a personální

- podílíme se společně s žáky na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- snažíme se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu
- vedeme žáky k ohleduplnosti, k uznávání druhých a spolupráci při společné práci
- podporujeme vytváření pozitivní představy o sobě samém, sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok

Kompetence občanské

- žákům dáváme možnost samostatně se rozhodovat a věřit si
- podporujeme tvořivé nápady žáků
- klademe důraz na společenské a přírodní dění
- umožňujeme žákům vzájemně si sdělovat své pocity a názory, vnímáme a zjišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků

Kompetence pracovní

- pomáháme získat zručnost při sestavování pokusů a schopnost vybrat vhodné pomůcky
- podněcujeme žáky k přemýšlení nad svou prací, využíváme svých dosavadních znalostí a zkušeností
- vedeme ke správným návykům při používání materiálů, nástrojů, pomůcek a techniky
- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost připravovat se na výuku, shromažďovat materiály, samostatně pracovat při projektech

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Fyzika – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Látky a tělesa žák:			
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	látka a těleso, vlastnosti látek, částicové složení látek, Brownův pohyb, difúze, skupenství látek, atom, molekula, iont, elektrický náboj		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikost, směr, změří velikost působící síly, pracuje s gravitačním polem	vzájemné působení sil, síla, znázornění a měření síly, siloměr, gravitační síla a gravitační pole Země		
orientuje se v základech magnetismu a magnetického pole	magnet přírodní a umělý, póly a siločáry magnetu, základní vlastnosti magnetického pole, magnetické pole Země		
Fyzikální veličiny žák:			
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	fyzikální veličina, délka, objem, hmotnost, čas, teplota, teploměr	OSV rozvoj schopností poznávání	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	změna délky a objemu tělesa při zahřívání a ochlazování		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem tělesa při řešení praktických problémů	hustota látky		

Fyzika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Pohyb těles			
žák:			
rozliší klid a pohyb tělesa	klid a pohyb tělesa	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	trajektorie, druhy pohybů (přímočarý a křivočarý)		
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem	rychlost a dráha rovnoměrného pohybu, jednoduché příklady na výpočet dráhy, rychlosti a času rovnoměrného pohybu, názvy a značky fyzikálních veličin a jednotek, graf závislosti dráhy na čase rovnoměrného pohybu		
pracuje s informacemi o nerovnoměrném pohybu	průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu		
Síla			
žák:			
změří velikost působící síly	síla jako fyzikální veličina, měření síly, znázornění síly		
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	gravitační síla (výpočet velikosti), gravitační pole, určení výslednice sil působících v jedné přímce stejného a opačného směru, rovnováha sil, těžiště		

Fyzika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
využívá Newtonovy pohybové zákony pro objasňování či předpovídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	účinky síly (pohybové, otáčivé a deformační), Newtonovy pohybové zákony, moment síly kladka, praktické využití páky a pevné kladky		
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů			
aplikuje poznatky o tlaku a tření při řešení praktických problémů	tlak, tlaková síla, tření		
Mechanické vlastnosti tekutin			
žák:			
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon, hydrostatický tlak, hydrostatická tlaková síla, hydraulická zařízení – výpočet příkladů		
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování těles v ní	Archimédův zákon, atmosférický tlak, přetlak, podtlak, změny atmosférického tlaku		
Světelné jevy			
žák:			
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu	zdroje světla, přímočaré šíření světla, rychlost světla ve vakuu a různých prostředích		

Fyzika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
světla při řešení problémů a úloh :	stín, zatmění Slunce a Měsíce odraz světla, zákon odrazu, zrcadla, zobrazení zrcadly		

Fyzika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce, výkon, energie, teplo, skupenství látek žák:			
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	mechanická práce – fyzikální význam práce a její výpočet, změna energie		
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	výkon a jeho výpočet, polohová a pohybová energie, výpočet polohové energie tělesa v gravitačním poli Země		
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa, vnitřní energie a změna vnitřní energie konáním práce, tepelnou výměnou a pohlcením tepelného záření teplo, šíření tepla prouděním, vedením a zářením		
určí v jednotlivých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	tepelná výměna, změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění		
zhodnotí výhody/nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	ENV základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Fyzika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Elektrické jevy žák:			
nakreslí vybrané značky pro součástky elektrického obvodu	elektrický náboj, elektrometr, vodiče a izolanty a jejich chování v elektrickém poli		
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický proud, elektrické napětí, schematické značky, elektrický obvod jednoduchý a rozvětvený, zdroje stejnosměrného napětí, sériové a paralelní zapojení spotřebičů, tepelné účinky elektrického proudu		
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	voltmetr a ampérmetr, měření proudu a napětí v elektrickém obvodu		
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon, elektrický odpor vodiče a jeho jednotka, souvislost elektrického odporu vodiče s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče, výsledný odpor vodičů zapojených za sebou a vedle sebe, reostat		

Fyzika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Zvukové děje žák: rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost dalšího prostředí pro šíření zvuku posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	 vznik zvuku, zdroje zvuku, šíření zvuku v různých prostředích, rychlost zvuku, tón, výška, hlasitost zvuku, odraz zvuku hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka		

Fyzika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Elektromagnetické jevy žák:			
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	střídavý proud a napětí, transformátor, elektrická energie		
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vodič a izolant, vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým zařízením		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	magnetické pole magnetu a cívky s proudem, indukční čáry, elektromagnet, cívka s proudem v magnetickém poli, elektromotor, elektromagnetická indukce		
zapojí správně polovodičovou diodu	podstata vedení elektrického proudu v polovodičích, využití polovodičů		
Světelné děje žák:			
rozhodne ze znalosti rychlost světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti	lom světla, zákon lomu zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvantitativně), optické přístroje		

Fyzika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
při analýze průchodu světla čočkami **Vesmír** žák: objasní (kvantitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	 sluneční soustava – Slunce, planety měsíce pohyb Země (den a noc, roční období) měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce galaxie a souhvězdí, orientace na obloze		

5. 6. 2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie - 2. stupeň

Vyučovací předmět Chemie vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Chemie. Na 2. stupni využívá předmět poznatků o látkách, se kterými se žáci seznámili na 1. stupni. Chemie spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Důraz je v předmětu Chemie kladen zejména na to, aby žáci pochopili důležitost základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích, protože bez nich se člověk nedokáže obejít v žádné oblasti lidské činnosti. Je nezbytně nutné, aby se získané informace snažili uplatnit i v oblasti ochrany vlastního zdraví a životního prostředí.

Vyučovací předmět Chemie má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 8. ročníku a 3. hodiny týdně v 9. ročníku.

Výuka probíhá dle možností v odborné učebně nebo v kmenové třídě. Při výuce se upřednostňují formy frontální výuky, ale také práce ve skupinách. Důležitá je i samostatná práce žáků v rámci laboratorních prací. Žáci při nich získávají základní dovednosti při práci se žákovskými laboratorními soupravami nebo jinými chemickými pomůckami. Pokud je ve třídě větší počet žáků, dochází s ohledem na bezpečnost práce k jejich dělení na dvě skupiny.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Chemie jsou zařazena průřezová témata: Environmentální výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Chemie.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé metody a strategie učení
- vhodně žáky motivujeme
- seznamujeme žáky s více možnostmi řešení problémů a osvojení učiva
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vyvozování závěrů
- zadáváme úkoly spojené s praktickým životem
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací, jejich propojování a třídění
- využíváme mezipředmětové vztahy
- dbáme na návaznost učiva

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek příkladů situací z reálného života
- rozebíráme se žáky úkoly, navrhujeme postup k vyřešení, vyhodnocujeme výsledek
- vedeme k samostatnému uvažování a řešení problémů
- analyzujeme příčiny problémů
- nasměrujeme žáka k přemýšlení o následcích neřešeného problému
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovení vlastní hypotézy na základě pokusu a pro její ověření

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování myšlenek
- užíváme chemické názvosloví, pracujeme s chemickými vzorci a značkami
- využíváme vhodné motivace při prezentaci písemného projevu

- pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami
- využíváme komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích, skupině
- definujeme a formulujeme pravidla práce skupiny
- využíváme možností, schopností a znalostí žáků
- napomáháme žákům vyvozovat závěry z daných situací
- poskytujeme radu pro zvládnutí situací v reálném životě

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozvíjíme u žáků odpovědnost za kvalitu životního prostředí
- poukazujeme na význam základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- seznamujeme žáky se základy poskytnutí první pomoci
- předkládáme žákům pravidla třídění odpadu, sběru papíru, poukazujeme na význam recyklace
- porovnáváme přínos technických vymožeností na úkor přírody

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými druhy látek, materiálů, laboratorních pomůcek a nástrojů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a současně vedeme žáky k jejich eliminaci
- pomáháme při plánování pracovního postupu
- nasměrujeme žáky ke správné organizaci práce, k zodpovědnosti a samostatnosti při plnění pracovních povinností
- pomáháme žákům chápat vazby mezi člověkem a jeho životním prostředím

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Chemie – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
žák:			
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost	zásady bezpečné práce ve školní pracovně, první pomoc při úrazu		
posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**H a P věty**, **piktogramy** a jejich význam		
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	chemická výroba, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek – mimořádné události	ENV vztah člověka k prostředí	
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	látky a jejich fyzikální a chemické vlastnosti		
Směsi			
žák:			
rozlišuje směsi a chemické látky	různorodé a stejnorodé směsi (roztoky)		
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	roztok koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený		

Chemie – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení uvede příklady oddělování složek v praxi	oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace		
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztoky daného složení	hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, trojčlenka		
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda – destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody	ENV základní podmínky života ekosystémy	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vzduch – složení, vlastnosti čistota ovzduší ozonová vrstva	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Částicové složení látek a chemické prvky žák:			
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	atom a jeho struktura, atomové jádro, protony, neutrony elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty atomy a molekuly, chemická vazba		

Chemie – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	chemické prvky názvy a značky vybraných chemických prvků		
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti	protonové číslo, periodický zákon, periodická soustava prvků skupiny a periody v periodické soustavě prvků kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au slitiny (dural, mosaz, bronz) nekovy – H, O, N, S, C, Cl	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Chemické reakce			
žák:			
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	výchozí látky a produkty chemické slučování a rozklad chemická reakce chemická rovnice látkové množství molární hmotnost		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	zákon zachování hmotnosti chemické výpočty		

Chemie – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Anorganické sloučeniny žák:			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	halogenidy – názvosloví halogenidů, oxidační číslo vlastnosti, použití a význam některých halogenidů oxidy – názvosloví oxidů významné oxidy (oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, křemičitý) kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví kyselin vlastnosti a použití kyselin hydroxidy – sodný, draselný a vápenatý názvosloví hydroxidů vlastnosti a použití hydroxidů	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	kyselé deště	ENV vztah člověka k prostředí	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	pH, indikátory pH kyselý, neutrální a zásaditý roztok		
uvede příklady solí	soli kyslíkaté a bezkyslíkaté		

Chemie – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Chemické reakce žák:			
vysvětlí pojmy oxidace a redukce	redoxní reakce – oxidace a redukce		
uvede příklady známých reakcí a určí, které z nich patří mezi redoxní	výroba železa a oceli		
rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady jejich praktického využití	elektrolýza galvanický článek koroze		
rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické	exotermické a endotermické reakce		
uvede příklady fosilních a průmyslově vyrobených paliv a zhodnotí jejich využívání	fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) průmyslově vyráběná paliva	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		

Chemie – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Organické sloučeniny žák:			
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky alkany (methan, ethan, propan, butan) alkeny (ethylen) alkiny areny (benzen, naftalen)	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	zpracování ropy frakce, krakování, benzín	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků halogenové deriváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace		
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	fotosyntéza	ENV základní podmínky života	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny vitamíny, enzymy, hormony		

Chemie – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů **Chemie a společnost** žák:			
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemické výroby (chemický průmysl) recyklace surovin	ENV vztah člověka k prostředí	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva tepelně zpracované materiály – vápno, sádra, keramika plasty syntetická vlákna pesticidy, insekticidy detergenty léčiva drogy potraviny		
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny, způsoby hašení požárů otravné a jedovaté látky – zásady chování při úniku nebezpečných látek	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

5. 6. 3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis - 2. stupeň

Vyučovací předmět Přírodopis vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Přírodopis. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na vyučovací předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni základního vzdělávání. Cílem vyučovacího předmětu je poznávat přírodu, její objekty, jevy a zákonitosti jako propojený systém, jehož složky na sebe vzájemně působí a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování přírodní rovnováhy nutné pro existenci života na Zemi.

Vyučovací předmět je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6., 7. a 8. ročníku a 1 vyučovací hodinu týdně v 9. ročníku. V 7. ročníku je výuka posílena o 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 6. - 8. ročníku a 1 h týdně v 9. ročníku.

Výuka předmětu probíhá převážně v kmenové třídě, hodiny se nedělí, pouze v případě laboratorních prací se pracuje obvykle s polovinou třídy. Součástí výuky jsou také práce v terénu, vycházky a exkurze. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, práce s informacemi, skupinová práce, řešení problémových úkolů, diskuse.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Přírodopis jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Přírodopis.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků k poznávání a zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí
- používáme vhodné učební pomůcky (přírodniny, názorné modely, obrazy, encyklopedie) a audiovizuální techniku
- předkládáme dostatek informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura), požadujeme vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání a posuzování získaných výsledků a vyvozování závěrů
- na základě prožitku z úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího sebevzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace a učili se je rozpoznávat
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problému, napomáháme jim hledat další řešení
- předkládáme modelové situace, vedeme žáky k jejich optimálnímu řešení
- klademe důraz na vyhledávání informací vhodných k řešení problémů a na ověřování správnosti řešení

Kompetence komunikativní

- dbáme na výstižné, logické a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu, klademe důraz na užívání odborných termínů

- zařazujeme diskuse se žáky, vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků
- umožňujeme žákům prezentaci výsledků své práce před spolužáky
- vedeme žáky k užívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve dvojici a menší pracovní skupině, klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich dodržování
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení
- podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj, rozvíjíme pocit sebeuspokojení a sebeúcty
- vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- zdůrazňujeme význam předlékařské první pomoci a odpovědnost jedince v situacích ohrožujících život člověka
- rozvíjíme u žáků citlivý vztah k okolnímu prostředí a odpovědnost za zachování životního prostředí pro budoucí generace
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmetálních problémů
- zdůrazňujeme rovnost lidí, potřebu vzájemné spolupráce a respektování přesvědčení druhých

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním zodpovědného přístupu k zadaným úkolům
- umožňujeme žákům pracovat s laboratorními pomůckami a přírodními materiály
- vedeme žáky k práci podle návodu a předem stanovaného postupu, umožňujeme jim hledat vlastní postup
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Přírodopis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Obecná biologie a genetika žák:			
rozliší základní projevy a podmínky života	projevy a podmínky života – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty,dědičnost a proměnlivost		
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	buňka – základní stavební a funkční jednotka organismů srovnání rostlinné a živočišné buňky odlišnost buňky bakterií od buňky rostlin a živočichů		
rozpozná základní orgány rostlin a živočichů	základní struktura mnohobuněčných organismů – buňky, tkáně, pletiva, orgány, orgánové soustavy		
třídí organismy a zařadí nižší rostliny a bezobratlé živočichy do říší a nižších taxonomických jednotek	organismy nebuněčné, jednobuněčné, mnohobuněčné říše – rostliny, houby, živočichové podříše – nižší rostliny, prvoci kmeny – žahavci, ploštěnci, hlísti, kroužkovci, členovci, ostnokožci		
uvede příklady pohlavního a nepohlavního rozmnožování organismů	rozmnožování hub, prvoků, bezobratlých živočichů hermafrodit, gonochorista, vývin přímý a nepřímý, proměna dokonalá a nedokonalá		

Přírodopis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě	viry, bakterie – výskyt, význam, praktické využití		
Biologie hub			
žák:			
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby s plodnicemi houby jedlé, jedovaté – vybraní zástupci, jejich výskyt a charakteristické znaky zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	houby – základní charakteristika houby bez plodnic, kvasinky, plísně, pozitivní a negativní vliv na člověka cizopasné houby		
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky – symbióza dvou organismů, výskyt, význam, příklady běžných druhů	ENV základní podmínky života	
Biologie rostlin			
žák:			
na základě pozorování popíše tělo nižších rostlin	stavba buňky jednobuněčných řas stélka mnohobuněčných řas		
vysvětlí princip základních rostlinných	základní principy fotosyntézy		

Přírodopis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
fyziologických procesů	rozdíl mezi fotosyntézou a dýcháním		
rozlišuje význačné zástupce nižších rostlin	řasy jednobuněčné a mnohobuněčné – význam v přírodě a pro člověka, příklady sladkovodních a mořských řas	ENV ekosystémy	
odvodí na základě pozorování přírody přizpůsobení některých nižších rostlin podmínkám prostředí	sinice – výskyt, význam v přírodě, negativní vliv na člověka		
Biologie živočichů			
žák:			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu prvoků a vybraných bezobratlých živočichů	stavba těla trepky velké, nezmara obecného, tasemnice bezbranné, hlemýždě zahradního, škeble rybničné, sépie obecné, žížaly obecné, pokoutníka domácího, raka říčního, včely medonosné		
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny prvoků a bezobratlých živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	prvoci – nálevníci, kořenonožci, bičíkovci žahavci – nezmar, medůzy, koráli, sasanky ploštěnci – ploštěnky, tasemnice hlísti – škrkavka, roup, háďátka měkkýši – plži, mlži, hlavonožci kroužkovci – opaskovci členovci – pavoukovci, korýši, stonožky, mnohonožky, hmyz (vybraní zástupci řádů vážky, rovnokřídlí, vši, stejnokřídlí, blanokřídlí, dvoukřídlí, blechy, motýli, brouci) ostnokožci		

Přírodopis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
odvodí na základě pozorování základní projevy chování prvoků a bezobratlých živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	pozorování nálevníků v senném nálevu, výživa, pohyb prvoků výskyt a způsob života žahavců, regenerace měkkýši suchozemští, sladkovodní, mořští životní prostředí a projevy chování kroužkovců projevy chování pavoukovců, instinkt způsob života korýšů život včely medonosné rozšíření hmyzu a přizpůsobení prostředí		
zhodnotí význam prvoků a bezobratlých živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	prvoci – součást planktonu, původci nemocí vznik korálových útesů vnitřní cizopasníci – prevence nákazy, zásady hygieny význam měkkýšů v přírodě i pro člověka význam žížaly v půdě vnější cizopasníci roztoči – původci a přenašeči onemocnění korýši – bioindikátoři čistoty vod, součást potravních řetězců škodlivý a užitečný hmyz hospodářsky významný hmyz	ENV základní podmínky života	

Přírodopis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Základy ekologie			
žák:			
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí	výskyt hub, lišejníků, nižších rostlin, prvoků, bezobratlých živočichů životní prostředí hmyzu, přizpůsobivost producent, konzument, rozkladač	ENV základní podmínky života	
uvede příklady společenstev a ekosystémů	společenstvo organismů, ekosystém		
uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	zásahy člověka do přírody příklady chráněných druhů bezobratlých živočichů	ENV základní podmínky života	
Praktické poznávání přírody			
žák:			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	stavba mikroskopu příprava mikroskopického preparátu pozorování lupou a mikroskopem jednoduché pokusy ukázky přírodnin		
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	pravidla bezpečnosti práce a chování		

Přírodopis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Obecná biologie a genetika žák:			
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje strunatců a vyšších rostlin	strunatci kopinatec plžovitý obratlovci přechod rostlin z vody na souš		
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	orgánové soustavy obratlovců stavba rostlinného těla – kořen, stonek, list, květ, plod, semeno		
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	podkmen obratlovci třídy paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci podříše vyšší rostliny oddělení mechorosty, kapradiny, přesličky plavuně, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny		
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	pohlavní rozmnožování obratlovců oplození vnější a vnitřní pohlavní rozmnožování rostlin, opylení, oplození vegetativní rozmnožování rostlin růst a vývin rostlin		

Přírodopis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Biologie rostlin žák:			
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	rostlinná buňka, pletivo, orgány vegetativní a reprodukční		
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno)		
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	růst a vývin rostlin vegetativní rozmnožování rostlin		
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém vyšších rostlin mechy, kapradiny, přesličky, plavuně – stavba těla, rozmnožování, význam, význační zástupci nahosemenné rostliny jehličnany – charakteristika a poznávání vybraných druhů krytosemenné rostliny jednoděložné a dvouděložné rostliny vybraní zástupci čeledí liliovité, lipnicovité, pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité využití hospodářsky významných zástupců		

Přírodopis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	výskyt rostlin a jejich přizpůsobení podmínkám prostředí		
Biologie živočichů žák:			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla vybraných obratlovců – kapr obecný, skokan skřehotavý, ještěrka obecná, užovka obojková, zmije obecná, kur domácí, pes domácí vnější stavba těla soustavy trávicí, dýchací, cévní, vylučovací, nervová, rozmnožovací		
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	podkmen obratlovci paryby – žraloci, rejnoci ryby – sladkovodní, mořské obojživelníci – ocasatí (mloci, čolci), bezocasí (žáby) plazi – ještěři, hadi, želvy, krokodýli ptáci – řády hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, pěvci, pštrosi, tučňáci savci – řády ptakořitní, vačnatci, šelmy, hlodavci, zajícovci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci, letouni, hmyzožravci, primáti	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní	běžné druhy sladkovodních ryb hospodářsky významné mořské ryby		

Přírodopis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	závislost obojživelníků na životním prostředí cizokrajní plazi způsob života ptáků, přizpůsobení ptáků prostředí etologie ptáků způsob života savců, přizpůsobení savců prostředí	ENV základní podmínky života	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	chov kapra, výrobky z ryb význam obojživelníků první pomoc při uštknutí zmijí význam ptáků v přírodě i pro člověka biologická rovnováha význam savců v přírodě i pro člověka nebezpečí vztekliny	ENV základní podmínky života	
Základy ekologie žák:			
uvede příklady výskytu obratlovců a vyšších rostlin v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	životní prostředí obratlovců výskyt vyšších rostlin	ENV ekosystémy	
rozlišuje a uvede příklady společenstev a ekosystémů	společenstvo rostlin a živočichů ekosystém přirozený a umělý les, jeho význam a ochrana	ENV ekosystémy	
uvede příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	potravní řetězce ve vybraných ekosystémech		

Přírodopis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí ohrožené druhy obratlovců, chráněné druhy rostlin zásady správného chování v přírodě	ENV základní podmínky života	
Praktické poznávání přírody			
žák:			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem zjednodušené určovací klíče a atlasy založení herbáře ukázky přírodnin jednoduché pokusy		
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	pravidla bezpečnosti práce		

Přírodopis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Obecná biologie a genetika žák:			
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje člověka	zařazení člověka do systému organismů vývoj člověka		
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	základy genetiky – dědičnost a proměnlivost J. G. Mendel geny, chromozomy, DNA genotyp a fenotyp		
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	dominantní a recesivní znaky genetické určení pohlaví u člověka dědičné choroby, genové inženýrství šlechtitelství a chovatelství		
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	nakažlivé nemoci zárodky vyvolávající infekční onemocnění, způsoby přenosu, příklady virových a bakteriálních onemocnění, příznaky, zásady prevence a léčby, antibiotika, A. Fleming imunita, očkování, alergie epidemie, pandemie virus HIV, AIDS	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Přírodopis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Biologie člověka žák: určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	soustava opěrná – charakteristické znaky lidské kostry, popis hlavních částí kostry (lebka, páteř, hrudník, kostra končetin), spojení kostí, stavba kosti a kloubu, vývin a růst kosti správné držení těla soustava pohybová – svaly příčně pruhované, hladké a srdeční, základní kosterní svaly člověka, svalová činnost, význam cvičení tělní tekutiny – tkáňový mok, míza, krev funkce a složení krve, význam jednotlivých složek krve, hlavní krevní skupiny, Jan Jánský, dárcovství krve soustava oběhová – uložení, stavba a činnost srdce, cévy, tepny, žíly, vlásečnice krevní oběh, krevní tlak soustava dýchací horní a dolní cesty dýchací, plíce, dýchací svaly soustava trávicí – chrup, stavba zubu, chrup trvalý a mléčný, rozdělení zubů podle tvaru a funkce, stavba a funkce jednotlivých částí trávicí soustavy (žaludek, tenké a tlusté střevo), postup trávení potravy a vstřebávání živin, význam enzymů a peristaltiky, význam jater soustava vylučovací	OSV sebepoznání a sebepojetí	

Přírodopis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	uložení, stavba, funkce a význam ledvin kůže – význam a stavba kůže lidská plemena, A. Hrdlička, rasismus péče o kůži soustava nervová – význam, neuron, reflexy podmíněné a nepodmíněné, I. P. Pavlov stavba a význam míchy stavba mozku, význam částí mozku pro řízení těla soustava žláz s vnitřním vyměšováním hormonální řízení lidského těla smyslová ústrojí ústrojí zraku, sluchu, chuti, čichu, hmatu soustava rozmnožovací – mužské a ženské pohlavní orgány, jejich funkce, menstruační cyklus, nebezpečí pohlavních chorob a AIDS	MKV etnický původ VMEGS jme Evropané	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	původ a vývoj člověka názory na vznik člověka (stvoření, vývoj) přímý předchůdce člověka (rod Australopithecus), vývojové stupně člověka – člověk zručný, vzpřímený a rozumný (člověk neandrtálský, předvěký a současný)		
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	nitroděložní vývin jedince plánované rodičovství, vývin jedince po narození		
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	nakažlivé nemoci onemocnění srdce a cév – příčiny a prevence onemocnění dýchacích cest – kapénková infekce vliv kouření na zdraví člověka		

Přírodopis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	význam čistoty vzduchu význam správné výživy pro zdraví, přehled látek potřebných pro výživu zdravý jídelníček, pitný režim obezita, anorexie, bulimie, cukrovka, zubní kaz hygiena duševní činnosti – denní režim, aktivní odpočinek, toxikománie zdravý životní styl pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka poškození smyslových ústrojí pohlavní nemoci AIDS	OSV psychohygiena	
aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	první pomoc při zlomeninách a vykloubení kostí první pomoc při krvácení nepřímá masáž srdce umělé dýchání z plic do plic první pomoc při úrazu mozku a míchy první pomoc při šoku první pomoc při popáleninách, omrzlinách, poleptání kyselinou, louhem stabilizovaná poloha transport raněného	OSV hodnoty, postoje, praktická etika	

Přírodopis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Praktické poznávání přírody žák: aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	 mikroskopování tkání těla poskytování předlékařské první pomoci a transport při různých poraněních základy obvazové techniky měření tepu a tlaku jednoduché pokusy z činnosti lidských smyslů shromažďování a zpracovávání údajů o problematice zdravého životního stylu pravidla bezpečnosti práce		

Přírodopis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Obecná biologie a genetika žák: rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda, minerální látky vznik a vývoj života na Zemi geologické éry – výskyt typických organismů a jejich přizpůsobení prostředí	ENV základní podmínky života	
Neživá příroda žák: objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik Země stavba Země – zemská kůra, zemský plášť, zemské jádro, litosféra		
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	nerost a hornina mineralogie, petrologie fyzikální vlastnosti nerostů – tvrdost, optické vlastnosti přehled nerostů vybrané nerosty: tuha, diamant, zlato, halit, galenit, pyrit, krevel, křemen, magnetovec, kalcit, sádrovec, živec, slída, jantar (vlastnosti, praktický význam, poznávání)		

Přírodopis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	přehled hornin – horniny vyvřelé, usazené a přeměněné vybrané horniny: žula, čedič, štěrk, slepenec, písek, pískovec, jíl, jílovec, vápenec, rašelina, uhlí, uhlovodíky, svor, rula, mramor (vznik, vlastnosti, praktický význam, poznávání)		
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody	vnitřní geologické děje – pohyby litosférických desek, poruchy zemské kůry (vrásy, zlomy), sopečná činnost, zemětřesení vnější geologické děje – zvětrávání, činnost tekoucí vody, mořské vody, ledovců, větru		
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	půdy – vznik, složení a vlastnosti, půdotvorní činitelé a jejich působení, půdní typy a půdní druhy, význam půdy		
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	geologické éry – prahory, starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory		
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	význam vody, teploty prostředí a jednotlivých vrstev ovzduší pro život ochrana a využití přírodních zdrojů vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka přírodní světové katastrofy nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi		

Přírodopis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Základy ekologie žák:			
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	ekologie vztahy mezi organismy a prostředím – producent, konzument, rozkladač vzájemné vztahy mezi organismy – konkurence parazitismus, predace, symbióza		
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	živé složky životního prostředí – jedinec, populace, společenstvo, ekosystém rovnováha v ekosystému	ENV ekosystémy	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	potravní řetězce – příklady v různých ekosystémech		
uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	stav životního prostředí člověk a biosféra – globální problémy ochrana přírody aktuální ekologický problém	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí	

Přírodopis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Praktické poznávání přírody žák**:** aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	 poznávání vybraných nerostů a hornin ukázky zkamenělin shromažďování konkrétních údajů o životním prostředí pravidla bezpečnosti práce		

5. 6. 4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis - 2. stupeň

Vyučovací předmět Zeměpis vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Zeměpis. Navazuje na vyučovací předmět Člověk a jeho svět na 1. stupni základního vzdělávání. Praktické činnosti jsou založeny na práci s odbornou literaturou, zpracování aktuálních informací z tisku, účasti na geografických výukových pořadech a programech a především na práci s mapou. Nezbytným předpokladem je individuální i skupinová práce, aby žáci měli možnost diskutovat, porovnávat a sdělovat si svá stanoviska. Předmět má široké mezipředmětové vazby na předměty přírodovědné i společenskovědní.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. ročníku a 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. V 8. ročníku je výuka posílena o 1 vyučovací hodinu týdně z disponibilní časové dotace. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 6., 7. a 9. ročníku a 1 h týdně v 8. ročníku.

Výuka předmětu probíhá převážně ve třídě. Nedílnou součástí výuky jsou však práce v terénu, vycházky a exkurze.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Zeměpis jsou zařazena průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Zeměpis.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost zařadit národní i mezinárodní události do regionálně geografického rámce a schopnost chápat základní územní vztahy
- seznamujeme žáky s přírodními a socioekonomickými systémy jednak za účelem pochopení vlivu přírodních podmínek na činnost člověka a jednak za účelem pochopení rozdílných kulturních, náboženských, technických, hospodářských, politických a rozmanitých ekologických systémů
- nabízíme dostatek aktivačních metod, které přiblíží zeměpisnou problematiku

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům informace týkající se globálních problémů lidstva a náměty k jejich řešení
- vytváříme u žáků dovednosti k zodpovězení různých geografických otázek místního, národního i mezinárodního charakteru

Kompetence komunikativní

- předkládáme žákům slovní, obrazové, kvantitativní a symbolické zdroje geografických informací (texty, obrázky, grafy, tabulky, schémata a mapy)
- rozvíjíme u žáků ochotu uplatňovat své geografické vědomosti a dovednosti v zaměstnání, osobním a veřejném životě a přiměřeně se na něm podílet.

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky se životem různých národů a společností žijících na Zemi a jejich kulturním bohatstvím

- vedeme žáky k respektování rovnoprávnosti všech lidí

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zájmu o prostředí, ve kterém žijí a k úctě k mnohotvárnosti přírodních a kulturních jevů na Zemi
- rozvíjíme u žáků ekologické myšlení, návyky, postoje a odpovědnost za kvalitu životního prostředí

Kompetence pracovní

- propojujeme teorii s praxí při pozorování a mapování v terénu
- rozvíjíme u žáků samostatnou i týmovou práci zpracováním různých geografických podkladů

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Zeměpis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Přírodní obraz Země			
žák:			
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma a pásmový čas		
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	systém přírodní sféry na planetární úrovni	ENV ekosystémy	
porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, systém přírodní sféry na regionální úrovni		

Zeměpis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie žák:			
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary		
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů	hlavní kartografické produkty, plán, mapa, jazyk mapy, symboly a smluvené značky, vysvětlivky		
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, měřítko a obsah map a plánů, orientace map a plánů vzhledem ke světovým stranám, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě.		

Zeměpis – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Česká republika žák: vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha	MKV kulturní diference	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: přiměřeně se orientuje v základech praktické topografie	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	ENV ekosystémy	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom		

Zeměpis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Regiony světa žák:			
rozlišuje zásadní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa	světadíly, oceány a makroregiony světa		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – mimo Evropy porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – mimo Evropy	světadíly (mimo Evropu), oceány a makroregiony – určující a porovnávací kritéria, přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	ENV vztah člověka k prostředí MKV lidské vztahy etnický původ	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – mimo Evropy	modelové regiony světa (mimo Evropy) – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	ENV vztah člověka k prostředí ekosystémy základní podmínky života	

Zeměpis – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Zeměpis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Regiony světa žák: lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa – určující a porovnávací kritéria, přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony Evropy – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VMESG Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ENV vztah člověka k prostředí MKV kulturní diference etnický původ ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Společenské a hospodářské prostředí žák: posoudí na přiměřené úrovni prostorovou	obyvatelstvo světa – základní geografické,	MKV	

Zeměpis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
organizaci světové populace, jejich rozložení, strukturu, růst, pohyby dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	etnický původ	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	ENV základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – světová a odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně		
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální hospodářské útvary – porovnávací kritéria, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa		
porovnává státy světa, zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria, národní a mnohonárodnostní státy, části států, politická, hospodářská a bezpečnostní seskupení		
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	integrace států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	MKV princip sociální smíru a solidarity	

Zeměpis – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Životní prostředí žák: uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	globální ekologické a environmentální problémy lidstva	ENV vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	ENV ekosystémy	

Zeměpis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Česká republika žák:			
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, hospodářská charakteristika, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě	ENV ekosystémy základní podmínky života MKV kulturní diference etnický původ	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	postavení České republiky ve světě a v Evropě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region – kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky		

Zeměpis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Životní prostředí žák : porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a zdroj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy života	ENV základní podmínky života ENV vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny orientační body, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu, jednoduché náčrtky krajiny, situační plány,		

Zeměpis – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie žák:			
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytvoření postojů k okolnímu světu	aplikace s dostupnými kartografickými produkty		

5. 7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu.V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Vyučovací předměty jsou na 1. i 2. stupni nazvány stejně jako vzdělávací obory - Hudební výchova a Výtvarná výchova.

5. 7. 1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova - 1. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Hudební výchova. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu využívání a vnímání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka. Především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém a. sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu v jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, seznámení s významnými hudebními díly a jejich autory.

Vyučovací předmět má v každém ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve třídách speciálně vybavených pro výuku hudební výchovy, umožňují-li to podmínky školy.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zprostředkujeme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním hudebních technik
- pomáháme žákům vnímat umělecká díla v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována
- rozvíjíme kritické a samostatné myšlení při posuzování hudebního díla
- otevíráme před žáky možnost volby vhodných hudebních výrazových prostředků

Kompetence komunikativní

- otevíráme před žáky možnost přistupovat k umění jako ke způsobu komunikace
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu o dojmu z hudebního díla

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobitý hudební projev

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a podporujeme ho

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- pomáháme vyhledávat, shromažďovat a zpracovávat materiály

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Hudební výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti žák: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě ve sboru, zopakuje melodické motivy	 správné dýchání a výslovnost rozšiřování hlasového rozsahu písně ve 2/4 taktu intonační hudební hry – ozvěna, otázka – odpověď		
Instrumentální činnosti žák: využívá jednoduché nástroje při samostatné rytmizaci i při doprovodu ke zpěvu písní opakuje rytmické motivy, rytmizuje jednoduché texty	 rytmická reprodukce jednotlivých skladeb pomocí hry na tělo a jednoduchých nástrojů Orffovy školy rytmizace říkadel		
Hudebně pohybové činnosti žák: reaguje pohybem na znějící hudbu	 taneční hry se zpěvem taktování 2/4 taktu		

Hudební výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	pohybové vyjádření hudby – pantomima utváření pohybové paměti reprodukce pohybů předváděných při hudebně pohybových hrách ukolébavka, pochodová hudba		
Poslechové činnosti žák:			
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, pohybem vyjadřuje metrum a tempo	tón – zvuk kvalita tónů – délka, síla, výška hudebně výrazové prostředky - rytmus, metrické změny v hudebním proudu	OSV rozvoj schopností poznávání	
rozpozná podle obrázku a podle poslechu nejznámější hudební nástroje	interpretace hudby – slovní vyjádření poslechové skladby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální		

Hudební výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti žák:			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě sborově i sólově s doprovodem	dynamicky odlišený zpěv písně ve 2/4 a 3/4 taktu správné dýchání, výslovnost rozšiřování hlasového rozsahu hudební hry podporující správnou intonaci		
Instrumentální činnosti žák:			
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	rytmická reprodukce jednotlivých skladeb pomocí hry na tělo, jednoduchých nástrojů Orffovy školy a zvonkohry		
rytmizuje jednoduché texty	rytmická ozvěna, akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu		
orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	notová osnova, takt, taktová čára nota čtvrťová, půlová, celá houslový klíč zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického zápisu		

Hudební výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Hudebně pohybové činnosti žák: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo a směr melodie **Poslechové činnosti** žák: rozpozná v proudu znějící hudby jednoduché hudební nástroje rozpozná v proudu znějící hudby výrazné dynamické a tempové změny	taktování 2/4 taktu, melodie stoupavá a klesavá, pohyby paží a těla taneční hry se zpěvem, utváření pohybové paměti, kolektivní ztvárnění pohybové hry poslech skladeb, v nichž hlavní melodii mají nejznámější nástroje hudebně výrazové prostředky – tempo, pohyb melodie, změny rytmu		

Hudební výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti žák:			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu	hlasová cvičení utvářející správné nasazení a tvorbu tónů písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu kánon, prodleva	MKV multikulturalita	
melodizuje jednoduché texty	říkadla, krátké poetické texty z děl českých autorů		
Instrumentální činnosti žák:			
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	souhra hudebních nástrojů rytmických i melodických		
rytmizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	volba vhodného nástroje s ohledem na charakter textu technika hry na rytmické a melodické nástroje práce s nástrojovou malbou noty c1 – c2, nota osminová		

Hudební výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Hudebně pohybové činnosti žák: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie **Poslechové činnosti** žák: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	taktování 2/4, 3/4 taktu taneční hry se zpěvem hudba pochodová, ukolébavka taneční krok mazurky kvalita tónů – délka, síla, výška barva hudební výrazové prostředky (tempo, dynamika, rytmus) kontrast, gradace poslechové skladby přiměřené věku dětí interpretace hudby (slovní vyjádření dojmu z poslechu)		

Hudební výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti žák:			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě jednohlasé či dvojhlasé písně v durových a mollových tóninách	hlasová cvičení na správné nasazení a tvoření tónu, dechová cvičení správné frázování a dýchání při zpěvu rozšiřování hlasového rozsahu lidové i umělé písně jednoduchý dvojhlas (kánon, prodleva, 2. hlas kopírující hlavní melodii o tercii níž) státní hymna		
provádí elementární hudební improvizace	melodizace říkadel a textů změny stávající melodie nebo jejího charakteru pokus o „operu“		
Instrumentální činnosti žák:			
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	ostinátní doprovod písní na Orffovy nástroje rytmická a melodická zvukomalba čtení rytmického schématu jednoduchého motivu		

Hudební výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladeb a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje	nota jako grafický znak pro tón pomlka čtvrťová, půlová repetice		
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry a dohry	předehra a dohra jako prostředek umocňující zážitek ze skladby		
Hudebně pohybové činnosti			
žák:			
vytváří pohybové improvizace na základě svých individuálních schopností a dovedností	jednoduché lidové tance (polka, mazurka) pohybové vyjádření hudby – sladění pohybu těla s krokovými variacemi		
Poslechové činnosti			
žák:			
rozpozná v proudu znějící hudby některé z hudebních výrazových prostředků	tempo, rytmus, dynamika, gradace, zesílení, zpomalení hudba taneční, lidová, populární, koledy refrén poslechové skladby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas		
rozlišuje hudební formu jednoduché písně	forma a-b		

Hudební výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti žák: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	hlasová a dechová cvičení upevňující správné pěvecké návyky, smysluplné frázování textu písně lidový dvojhlas diatonické postupy v durových a mollových tóninách nástupy písní při transpozicích do různých tónin volné nástupy 8. a spodního 5. stupně rozšiřování hlasového rozsahu zpěv státní hymny		
Instrumentální činnosti žák: využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	reprodukce rytmických nebo melodických motivů doprovodná hra pomocí nástrojů Orffovy školy, zobcových fléten, klávesových nástrojů a ostatních nástrojů, na které umí žáci hrát, vytvoření „kapely“ rytmická a melodická zvukomalba jako nástroj navození nálady, charakteru říkadla, písně výroba vlastních rytmických či melodických nástrojů čtení a zápis schématu jednoduchého motivu	OSV kreativita	

Hudební výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	předehra, mezihra a dohra tvořená krátkým motivem písně nebo jeho variací (melodickou, rytmickou nebo tempovou)		
Hudebně pohybové činnosti			
žák:			
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	pohybové hry se zpěvem improvizace spolupráce třídy jako celku při rozdělení rolí (zpěváci, tanečníci, muzikanti)		
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	jednoduché lidové tance (polka, valčík, mazurka, menuet) orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách taneční hudba současná		
Poslechové činnosti			
žák:			
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) výrazové prostředky rytmus, tempo, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, zvukomalba poslechové skladby českých i světových skladatelů seznámení s životem a dílem některých skladatelů	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Hudební výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	(Antonín Dvořák, Bedřich Smetana, Leoš Janáček) historie vzniku státní hymny		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	malá a velká písňová forma rondo variace		

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova - 2. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Hudební výchova. Učivo 2. stupně navazuje na učivo 1. stupně, prohlubuje a rozšiřuje znalosti a dovednosti v jednotlivých oblastech. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu využívání a vnímání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka. Především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém, eventuálně sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, seznámení s významnými hudebními díly a jejich autory.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách a umožňují-li to podmínky školy, probíhá také ve třídách speciálně vybavených pro výuku hudební výchovy.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Multikulturní výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zprostředkujeme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním hudebních technik
- pomáháme žákům vnímat umělecké směry a díla v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracována
- učíme je kritickému a samostatnému myšlení při posuzování hudebního díla
- otevíráme před žáky možnost volby vhodných hudebních výrazových prostředků

Kompetence komunikativní

- otevíráme před žáky možnost přistupovat k umění jako ke způsobu komunikace
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu o dojmu z hudebního díla

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobitý hudební projev

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- navštěvujeme s žáky koncerty, divadla a jiné společenské akce
- podchycujeme individuální zájem žáků o kulturní dění a podporujeme ho

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- učíme je vyhledávat, shromažďovat a zpracovávat materiály

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Hudební výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální činnosti			
žák:			
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné, hlasová hygiena		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě			
zpívá dle svých dispozic intonačně čistě v jednohlase i vícehlase	lidový dvojhlas, kánon		
Hudební teorie			
žák:			
orientuje se v zápise písní, tyto písně či skladby na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	notový záznam, délka not, pomlky, posuvky, zpěvní hlasy, stupnice C dur, terciová stavba akordu, hudební výrazové prostředky, hudební nástroje v lidové hudbě		
Hudebně pohybové činnosti			
žák:			
rozpozná některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a	taneční kroky, skládáme první takty, mateník, rytmicko pohybové hry, lidové tance z různých regionů	MKV kulturní diference	

Hudební výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu			
Poslechové činnosti			
žák**:**			
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její stylové a slohové příslušnosti s dalšími skladbami	lidové písně z různých regionů, lidové písně jiných národů, ta naše opera česká, hudební dílo, doba vzniku, život autora	MKV etnický původ	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudba na jevišti, hudba, kam se podíváš	MEV vnímání autora mediálních sdělení	
Instrumentální činnosti			
žák:			
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	reprodukce rytmických nebo melodických motivů, doprovodná hra na Orffovy nástroje a ostatní nástroje, na které umí žáci hrát, vytvoření „ kapely“		

Hudební výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální a instrumentální činnosti žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné, hlasová hygiena tóniny, dynamika rytmické a melodické zákonitosti, výrazové prostředky, základní hudební formy, Orffovy nástroje		
Hudební teorie žák: orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité	hudební formy – symfonie, sonáta, kantáta,		

Hudební výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
výrazové prostředky hudby zařadí na základě individuálních schopností a vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	koncert, suita, oratorium, symfonická báseň hudební dílo, doba vzniku, osobnost autora, dirigenta, interpreta		
Hudebně pohybové činnosti žák:			
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	základní krok – polka, valčík, sluchově rozlišit tango a sambu	MKV kulturní diference	
Poslechové činnosti žák:			
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	nešvary v hudbě, hudební přehrávače a nosiče, muzikál		

Hudební výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální a instrumentální činnosti žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné hlasová hygiena, dechová cvičení, relaxační cvičení tóniny, rytmická cvičení rytmické zákonitosti, současná populární hudba		
Hudební teorie žák: se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	notový záznam hudby, kontrasty vzhledem k žánru stylu, hudba období starověku, gregoriánský chorál, období gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu, hudba artificiální a nonartificiální, moderní a populární hudba 50., 60., 70., 80. let ve světě	MKV kulturní diference	

Hudební výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Hudebně pohybové činnosti žák:			
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	taneční kroky, tanec jako součást velkých hudebních forem, rock and roll, country		
Poslechové činnosti žák:			
se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylových období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	analýza významných prvků skladby, hudba období gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu, opera, komorní hudba, vokální tvorba, artificiální hudba 20. století, moderní populární hudba 20. století, moderní hudební nástroje	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudba, architektura, výtvarné umění v různých staletích, módnost a modernost, kýč, národní povaha v hudbě		

Hudební výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vokální a instrumentální činnosti žák: využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné cvičení hlasové hygieny rytmický výcvik, taktování, tóniny, dynamika, tempo, variace		
Hudební teorie žák: zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové	česká hudba středověku, období renesance a baroka, klasicismu a romantismu významní hudební skladatelé, česká opera, česká populární	MKV kulturní diference VMEGS	

Hudební výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
příslušnosti s dalšími skladbami	hudba 20. století, jazz a swing, big beat 60. let, divadla malých forem, současné hudební trendy	Evropa a svět nás zajímá	
Hudebně pohybové činnosti žák:			
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	polka, valčík, makarena, disco	MKV etnický původ	
Poslechové činnosti žák:			
se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění	analýza významných prvků skladby – základní hudební formy období českého klasicismu a romantismu, počátek české národní hudby, současná populární hudba, nahrávací technika a nahrávací studia hudební soutěže v televizi návštěva operního divadelního představení hudba, architektura,výtvarné umění ve staletích, divadlo, film	MEV fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS objevujeme Evropu a svět	

5. 7. 2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova - 1. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. V této etapě základního vzdělávání je postaven na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Rozvíjí u žáků estetický vztah ke skutečnosti a k umění a přirozenou potřebu dětí - vlastní výtvarné vyjádření. V 1. vzdělávacím období (1. - 3. třída) objevují výrazové prostředky, výtvarné techniky a postupy, zachází správně s výtvarnými nástroji. Rozvíjí se jejich výtvarné schopnosti. U dětí převládá spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu. Vyjadřují se na základě vlastní představy nebo podle skutečnosti. Používají rozličné formy výtvarného projevu (např. kresba, malba, modelování, prostorové vytváření, kombinované techniky, ...). Konkrétní výtvarné činnosti vyplývají z hravých činností a vedou ke svobodnému výtvarnému vyjádření. Ať se jedná o tematické práce, experimentování s barvou, kresbu podle skutečnosti, dekorativní práce apod. Ve 2. vzdělávacím období (4. - 5. třída) pokračujeme v rozvíjení výtvarného vnímání, cítění, představivosti a fantazie žáků. Klademe větší důraz na samostatnost. Pracujeme na zpřesnění spontánního dětského projevu. Dítě je již schopné odpozorovat základní charakteristické znaky, pozná některé principy výtvarné tvorby. Jistěji zachází s výtvarnými nástroji a vybírá si vhodné výtvarné techniky a postupy. Seznamujeme je s novými materiály, výtvarnými nástroji a rozšiřujeme soubor výtvarných technik. Výtvarná výchova nachází uplatnění prakticky ve všech vyučovacích předmětech.

Vyučovací předmět má v 1. - 3. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně. Ve 4. - 5. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenové učebně. Děti se podílejí svými pracemi na výzdobě třídy a školy. Příležitostně navštěvují výstavy dětských výtvarných prací a výstavy umělců z regionu.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Výtvarná výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět používaným termínům ve výtvarné oblasti a dovedli s nimi zacházet
- rozebíráme se žáky výtvarné techniky a nabízíme škálu použitelných postupů
- navrhujeme organizování práce
- vedeme žáky k rozlišování podstatného a nepodstatného
- dopřáváme jim prožít pocit úspěchu a chválíme je
- požadujeme po žácích výsledky úměrné jejich schopnostem a nadání

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům množství estetických prožitků a poskytujeme jim dostatek prostoru k jejich vnímání
- oceňujeme schopnost vyslechnout názory druhých a respektovat je
- vedeme žáky k vlastnímu uvážlivému názoru na umělecké dílo

Kompetence komunikativní

- napomáháme žákům vyjadřovat a sdělovat různými prostředky své prožitky, pocity a nálady
- trénujeme s nimi nonverbální komunikaci
- rozvíjíme vizuální přemýšlení
- vedeme žáky k emocionálnímu prožitku uměleckého díla
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- dbáme na dodržování zásad tolerance a základních pravidel společenského chování
- ukazujeme dětem potřebu spolupráce, vedeme k obhajování vlastního názoru a zdravého prosazení
- oceňujeme nezištné poskytnutí pomoci
- dbáme na využití možností, schopností a znalostí žáků, posilujeme jejich sebedůvěru
- vedeme žáky k reálnému sebehodnocení

Kompetence občanské

- pomáháme žákům pochopit naše kořeny a tradice
- seznamujeme je s historií a kulturními památkami a vysvětlujeme potřebu je oceňovat a chránit
- budujeme otevřenost k uměleckým dílům a smysl pro pochopení
- podněcujeme u žáků kreativní přístup k činnostem, podporujeme osobitost a originalitu
- vytváříme atmosféru, při níž mohou žáci zkoušet nové techniky
- podporujeme účast v soutěžích a mimoškolních aktivitách

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s danými materiály a nástroji a ukazujeme jim možnosti jejich použití
- pomáháme při plánování pracovního postupu a správné organizaci práce
- hodnotíme odvedenou práci
- dohlížíme na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky k pořádku na pracovišti
- vybízíme k zodpovědnosti a samostatnosti
- posuzujeme se žáky jejich vlastní schopnosti a možnosti

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Výtvarná výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák: rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary	linie a tvary kresba různým materiálem tvořivost, fantazie, představy, kombinace v ploše smyslové vnímání – zrakové vnímání – barevnost sledování tvarově zajímavých objektů vlastní zážitky, tematické práce umělecká výtvarná tvorba – ilustrace v knížkách		
Uplatňování subjektivity žák: projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje linie, tvary	vyjádření emocí a osobních zkušeností manipulace – hra s linií, rozvíjení práce s barvou, pozorování typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba, práce s hračkou		
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly	smyslové vnímání – podněty sluchové, hmatové, pohybové – fantazijní motivace, rozdíly vyjadřování objemu – modelování		

Výtvarná výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Ověřování komunikačních účinků žák: využívá vlastní životní zkušenosti k tvorbě vizuálně obrazného vyjádření	uplatňování svých schopností porovnávání vlastní tvorby s ostatními rozvoj tvořivosti, fantazie		

Výtvarná výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák:			
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barvy, objekty	linie, tvary, objekty – vlastnosti kresba různým materiálem vnímání barev světlo a barevnost, kontrasty uspořádání do celků na základě výraznosti		
porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě dosavadních zkušeností	zrakové vnímání – pozorovaný objekt (celek, části) umělecká výtvarná tvorba – dětské časopisy		
Uplatňování subjektivity žák:			
projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje tvary a objemy v prostorovém uspořádání	vyjádření pocitů a osobních zkušeností manipulace s objekty možnosti plastického vyjádření tvarově zajímavé prvky – přírodniny využití dalších prvků a jejich kombinace uspořádání do objektů a celků		
volí vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	uplatnění smyslového vnímání – rozvíjení estetického vnímání a cítění		

Výtvarná výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření **Ověřování komunikačních účinků** žák: na základě vlastní zkušenosti se pokouší nalézt obsah vizuálně obrazných vyjádření	využití smyslových účinků zrakové vnímání – fantastické vjemy a představy rozvíjení a uplatnění tvořivosti a fantazie – práce s ilustrací, hračka, objekty, prostor, barva, linie komunikace se spolužáky a rodinnými příslušníky uplatňování svých schopností porovnávání vlastní tvorby s ostatními		

Výtvarná výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák:			
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, barvy, objekty	tvary a objekty – výtvarné vnímání, pozorování, umístění v ploše uspořádání do celků, velikost, kombinace hra s barvou kresba různým materiálem		
porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících ze zkušeností, vjemů, zážitků, představ	vnímání všemi smysly využívání zkušeností a fantazie pozorování přírody, lidská činnost, vztah postavy a prostředí	OSV rozvoj schopností poznávání ENV vztah člověka k prostředí	
Uplatňování subjektivity žák:			
projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje další prvky a jejich kombinace	vyjádření nálad a osobních zkušeností umístění tělesa v prostoru tvary – pozorování předmětů, přírodní útvary		
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly, volí vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	barvy – základní, světlé, tmavé výtvarný rytmus – řazení v pásu i ploše linie – kresba různým materiálem ilustrace textů, volná malba		

Výtvarná výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
na základě interpretace porovnává odlišnosti se svými dosavadními zkušenostmi **Ověřování komunikačních účinků** žák: nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil, využívá vlastních zkušeností	smyslové vnímání modelování, vlastnosti materiálů uspořádání do objektů a celků utváření osobního postoje k odlišné interpretaci vyjádření komunikační obsah výtvarného vyjádření – komunikace se skupinami (vrstevníci, kamarádi) zaměření na uplatňování svých schopností porovnávání vlastní tvorby s ostatními – vysvětlování výsledků	OSV kreativita MKV lidské vztahy	

Výtvarná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák:			
porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlo, barevné kontrasty	objekty a světlo, proměny barva – hra s barvou, kontrasty, překrývání, zapouštění uspořádání do celků – pozorování skutečnosti, volný výtvarný projev kresba různým materiálem		
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – objekty a barva	vnímání všemi smysly ve vztahu ke zrakovému vnímání – modelování vyjádření zážitků, událostí – malba, kresba, linie, tvar, ilustrace textů, volná malba kresba a malba rostlin, zvířat, lidských postav na základě fantazie umělecká výtvarná tvorba – média	OSV rozvoj schopností poznávání MEV vnímání autora mediálních sdělení	
Uplatňování subjektivity žák:			
zaměřuje se na projevení vlastních životních zkušeností	vyjádření fantazie a osobních zkušeností kresba a malba na základě osobního prožitku – linie, tvary, objemy, barva	OSV kreativita	

Výtvarná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly – v ploše a objemu	uspořádání objektů a prvků do celku – využití vlastností – velikost, výraznost tvary a barevnost – výtvarné vyjádření pohádkových bytostí		
přistupuje k reálné tvorbě, rozvíjí svoji osobnost, zaměřuje se na projevení vlastních životních zkušeností	volná malba techniky plastického vyjádření – modelování úkoly dekorativního charakteru v ploše, zjednodušení		
pro vyjádření svých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy současného výtvarného umění	smyslové a zrakové vnímání – fantazijní představy, nálady, osobní zkušenosti grafické techniky individuální a skupinová práce různými technikami na velké formáty	ENV vztah člověka k prostředí OSV poznávání lidí	
Ověřování komunikačních účinků žák:			
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a inspiruje se jimi	osobní postoj k odlišné interpretaci vyjádření v samostatné tvorbě komunikace se skupinami ve škole návštěvy muzeí, výstav	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Výtvarná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	uplatnění svých schopností porovnávání vlastní tvorby s ostatními práce na třídních projektech, návrhy, formy zpracování	MEV tvorba mediálního sdělení	

Výtvarná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák: pojmenovává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě vztahů – barevné kontrasty, proporční vztahy užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – barevné plochy, modelování prostorově uspořádává prvky ve vztahu k vlastnímu tělu	objekty, světlo, barva – kombinace a proměny v prostoru experimentování, lidská postava, tělo v pohybu uspořádání objektů do celků – statické a dynamické vyjádření techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, drátků vztahy mezi zrakovým vnímáním a ostatními smysly výtvarné vyjádření pocitů, nálad umělecká výtvarná tvorba – elektronická média, reklama	OSV poznávání lidí MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Uplatňování subjektivity žák: zaměřuje se na vyjádření a projevení vlastních životních zkušeností i na vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	vyjádření představ a osobních zkušeností kresba a malba – vztahy, akční tvar, kombinace a proměny v ploše, prostoru pozorování – rozvoj prostorového vidění a cítění	OSV rozvoj schopností poznávání	

Výtvarná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly – v plošné a prostorové tvorbě	jednoduché prostorové objekty estetická úroveň předmětů denní potřeby umění v bytě, ve škole	OSV kreativita	
volí a kombinuje prostředky pro vyjádření svých pocitů, zkouší uplatnit i prostředky a postupy současného výtvarného umění	kresba, malba, linie, tvar, objem – vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu výběr a uplatnění typů vizuálně obrazných vyjádření – reklama, ilustrace, volná malba, skulptura třídní projekty – návrhy, možnosti techniky a zpracování	MEV tvorba mediálního sdělení	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobnosti výtvarného umění mládež a odívání		
Ověřování komunikačních účinků žák:			
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil	osobní postoj k odlišné interpretaci vyjádření v samostatné i přejaté tvorbě komunikační obsah výtvarného vyjádření – komunikace s okolím	MEV vnímání autora mediálních sdělení	

Výtvarná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	návštěvy muzeí, výstav, vycházky s výtvarným námětem obrazné vyjádření na volné téma grafické techniky – seznámení – kombinace technik vysvětlování výsledků práce vzhledem k porovnávání vlastní tvorby s ostatními individuální a skupinová práce s různými technikami a velkými formáty pomocí výtvarných prací dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova - 2. stupeň

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelné jako nástroj poznávání a prožívání. V základním vzdělávání je předmět založen na tvůrčích činnostech - projektech - které žákům umožňují rozvíjet a uplatňovat vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární, dramatická, multimediální i samotné znakové systémy. V projektech se otevírá prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů. Projekty tak přispívají k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření a také k hlubšímu porozumění uměleckého díla. Cílem vzdělávání v daném předmětu je ovlivnit žáka natolik, aby měl tvořivý přístup ke světu a chtěl poznávat tradici vlastního národa i ostatních. Aby chápal nebezpečí komercionalizace a dokázal překonávat životní stereotypy, a tak obohacoval nejen svůj emocionální život, aby se nebál komunikovat jak se spolužáky, tak učiteli, a aby se snažil naslouchat ostatním a dokázal tolerovat jiný názor. Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti umožňující rozvíjet schopnost rozeznávat působení jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si a uplatňovat tyto vlivy ve svém vyjadřování. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti vedoucí k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností. Obsahem Ověřování si komunikačních účinků jsou činnosti umožňující utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace se zřetelem na díla výtvarná i svoje.

Vyučovací předmět má v 6. a 7. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně, zatímco v 8. a 9. ročník pouze 1 hodinu týdně. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 6. a 7. ročníku a 1 h týdně v 8. a 9. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách, v areálu školy a parku, v historickém jádru města, v kulturních prostorách města.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova,Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Výtvarná výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj dovedností, schopností i postojů
- rozvíjíme tvořivost všech žáků
- talentované žáky seznamujeme s náročnějšími postupy

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatné tvořivosti
- vedeme žáky k angažovanosti řešení problémů
- předkládáme nové možnosti pracovní techniky, a tak nabízíme individuální řešení

Kompetence komunikativní

- zařazujeme vlastní prezentace
- nabízíme vzájemnou komunikaci při práci, hodnocení i sebehodnocení

Kompetence sociální a personální

- vnášíme přátelskou atmosféru

- uplatňujeme práci ve skupinkách, dvojicích
- přispíváme k pochopení sebe sama a druhých
- napomáháme primární prevenci sociálně patologických jevů
- vedeme k dodržování pravidel
- posilujeme sebedůvěru
- uplatňujeme individuální přístup k žákům

Kompetence občanská

- podněcujeme aktivitu, tvořivost, ohleduplnost ve vztahu ke spolužákům, dospělým, k přírodě, uměleckým hodnotám a tradicím
- napomáháme k uvědomění si možnosti svobodného projevu a zodpovědnosti za svou prezentaci a za své postoje
- motivujeme k toleranci jiných kultur

Kompetence pracovní

- rozvíjíme dovednosti technické a dbáme bezpečnosti při práci
- vedeme žáky k týmové práci a sebehodnocení
- kontrolujeme samostatnou práci a vedeme žáky k odpovědnosti za vykonanou práci
- pomáháme žákům aktivně se zapojovat do praxe

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Výtvarná výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák:			
svobodně volí a kombinuje výrazně obrazné prostředky tak, aby mohl vyjádřit svoje pocity a prožitky, i doposud nejasné a neznámé	prostředky pro vyjádření elementů – linie, tvar, objem, barevné kvality	OSV rozvoj schopností poznávání	
aktivně využívá výrazně obrazných prostředků	vztahy – podobnost, kontrast, rytmus	MKV lidské vztahy	
rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření	pohybové, hmatové a sluchové reflexe v souvislosti se zrakovým vnímáním	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
Ověřování komunikačních účinků žák:			
obhajuje svá řešení před ostatními spolužáky	utváření a zdůvodňování osobního postoje v komunikaci	MEV vnímání autora mediálních sdělení MKV kulturní diference	

Výtvarná výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rozvíjení smyslové citlivosti žák: vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů tyto uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, vztahy uspořádání v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu	MKV kulturní diference	
Uplatňování subjektivity žák: variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výtvarných projevů a užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představy a fantazie		OSV rozvoj schopností poznávání	
Ověřování komunikačního účinku žák: hledá důvody ke vzniku jiné interpretace	utváření a uplatňování komunikačního obsahu obrazných vyjádření v pluralitních podmínkách	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Výtvarná výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Uplatňování subjektivity žák: vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření porovnává a samostatně hodnotí účinky vizuálně obrazných vyjádření, které použil, s běžně používanými užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného dění a digitálních medií /počítačová grafika, foto, video, animace apod./	přístupy vnímání vizuálně obrazného vyjádření – vizuální, haptické, dynamické a statické hledisko motivace – fantazijní, symbolické, smyslové, racionálně konstruktivní a expresivní typy vizuálně obrazného vyjádření – hračky, objekty, ilustrace, volná malba a kresba, komiks, reklama aj. práce na PC	OSV kreativita	
Ověřování komunikačního účinku žák: porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci kritéria porovnávání a zdůvodňování odlišných interpretací	MKV lidské vztahy	

Výtvarná výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Uplatňování subjektivity žák: rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku, v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	prostředky manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby	MKV kulturní diference OSV kreativita	
Ověřování komunikačních účinků žák: ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro prezentaci samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, a to na základě svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků	proměna komunikačního obsahu v historické, sociální a kulturní souvislosti práce na PC vlastní tvorba a její prezentace	OSV rozvoj schopností poznávání	

5. 8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni. Je realizována ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

V této vzdělávací oblasti přinášíme základní podněty pro ovlivňování zdraví a směřujeme především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Při realizaci vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v každodenním životě. Proto je velmi důležité, aby byl život školy ve shodě s tím, co děti o zdraví učíme a co z pohledu zdraví potřebují. Je silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později vedeme žáky k větší samostatnosti a odpovědnosti v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Vedeme k odpovědnému vztahu k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu a zdravé výživy. Osvojujeme relaxační a kompenzační techniky, regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvyšování jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností - zodpovědnosti, vytrvalosti, odvahy a schopnosti respektovat pokyny a umět se podřídit kolektivu.

Vyučovací předměty jsou nazvány stejně jako vzdělávací obory - na 1. stupni Tělesná výchova a na 2. stupni Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

5. 8. 1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví - 2. stupeň

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah předmětu rozšiřuje poznání o člověku v souvislosti s prevencí a ochranou zdraví, s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojení si dovedností a způsobů rozhodování, které vedou k zachování či posílení zdraví a získávání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Učíme děti aktivně rozvíjet a chránit si zdraví, vedeme k zásadám zdravého životního stylu a správné výživy. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a zkušenosti a jejich aplikaci v běžném životě. Prohlubujeme a upevňujeme hygienické návyky a rozvíjíme dovednost odmítat škodlivé látky. Vzdělávání žáků by mělo být kladně ovlivněno osobním příkladem učitele.

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji

a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí**.** Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech**.** Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. a 8. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6. a 8. ročníku.

Výuka probíhá v učebně, na sportovištích, v laboratorním prostředí, v tělocvičně i v přírodě. Může se dělit na skupiny chlapci - dívky nebo po třídách v jednotlivých ročnících.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybíráme nejvhodnější postupy vedoucí k rozvoji jedince po stránce fyzické i psychické
- nabízíme možnosti testování svých schopností a dovedností - diagnostika
- hodnotíme dosažené vědomosti a dovednosti formou soutěží a měření

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme k co nejcitlivějšímu vnímání nejrůznějších problémových a krizových situací ve škole i mimo ni
- vedeme k rozpoznání a pochopení problémů a jejich příčin a jejich následnému způsobu řešení
- předkládáme možnosti vzájemné dopomoci a záchrany

Kompetence komunikativní

- vedeme k využívání komunikativních dovedností při vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- směřujeme ke správnému přístupu k tělesně i jinak postiženým jedincům

Kompetence sociální a personální

- vedeme k řešení sociokulturních vztahů v kolektivu, rozhodování, respektování a spolupráci
- předkládáme výhody týmové práce a zkušeností druhých
- objasňujeme vliv sebedůvěry a sebeúcty jako základu zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- pomáháme vytvářet představu správného životního stylu, zdravé výživy a s tím souvisejících rizik - mentální anorexie, bulimie, obezita, alkohol, kouření
- seznamujeme se základy první pomoci a jejich praktickým využitím
- informujeme o chování se v nebezpečných a krizových situacích

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k zapojení do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole, k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Výchova ke zdraví – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Zdravý způsob života a péče o zdraví žák:			
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy, nadváha, obezita a její důsledky		
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnot zdraví	tělesná a duševní hygiena - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim, otužování, význam pohybu pro zdraví, režim dne a zásady s ním související		
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy**,** prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění;		

Výchova ke zdraví – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence žák:			
seznamuje se a samostatně využívá kompenzační, relaxační techniky a sociální dovednosti vedoucí k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situací	kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy		
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	šikana, týrání, sexuální zneužívání a jiné formy násilí, linky důvěry		
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi**,** bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání		

Výchova ke zdraví – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		
Hodnota a podpora zdraví žák: projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	celostní pojetí člověka, základní lidské potřeby a jejich hierarchie, zdravý životní styl, pohyb a sport		
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	podpora zdraví a formy prevence, působení na změnu kvality prostředí, odpovědnost jedince za zdraví		
Osobnostní a sociální rozvoj žák: respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	sebepoznání, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, sebeovládání a zvládnutí problémových situací, sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu a hledání pomoci při problémech	OSV psychohygiena	

Výchova ke zdraví – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Změny v životě člověka a jejich reflexe žák: objasňuje a posoudí a respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a s pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v období dospívání a odpovědného sexuálního chování	dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, fakta o sexualitě, předčasná sexuální zkušenost a jejich rizika sexuální dospívání a reprodukční zdraví, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity, antikoncepce, pohlavní choroby, rizikové chování		
Zdravý způsob života a péče o zdraví žák: dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy, bulimie, anorexie, sportovní výživa	VMEGS jsme Evropané	

Výchova ke zdraví – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví,	tělesná hygiena, otužování, význam pohybu pro zdraví, režim dne a zásady s tímto související, sport rekreační, výkonnostní a vrcholový, stavba sportovního tréninku, rozvoj obratnosti, rychlosti, síly a vytrvalosti		
aplikuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	přenosné a nepřenosné nemoci, úrazy, bezpečné chování, preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu a životu nebezpečných stavů, při sportu, ve škole, v dopravě, první pomoc		
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
žák:			
modifikuje a aplikuje kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti vedoucí k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situací	kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti		
dává do souvislostí zdravotní a psychologická rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc sobě i druhým	psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně**,** nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu		

Výchova ke zdraví – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, šikana a jiné formy násilí, sexuální zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci, manipulativní vliv reklamy, působení sekt	MEV fungování a vliv médií ve společnosti	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	význam sportu, správné zdravotní a sportovní návyky, zahřátí, protažení a strečink, druhy relaxace		
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	ochrana člověka za mimořádných událostí – terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
Hodnota a podpora zdraví žák:			
aplikuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	celostní pojetí člověka, zdraví, nemoci, základní lidské potřeby a jejich hierarchie, zdravá výživa, zdravý životní styl, význam sportu a pohybu pro zdravý vývoj jedince		

Výchova ke zdraví – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	preventivní a léčebná péče, podpora zdraví a její formy, prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	kamarádství, přátelství, láska, partnerství a rodičovství, rodina, škola, vrstevnická skupina		
Osobnostní a sociální rozvoj žák:			
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	sebepoznání, utváření vědomí vlastní identity, vztah k druhým lidem, cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání, zvládnutí problémových situací, psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu a hledání pomoci při problémech sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí**,** utváření vědomí vlastní identity, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; dopad vlastního jednání a chování		

5. 8. 2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova - 1. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova má komplexní charakter a směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Důraz je kladen na činnosti ovlivňující pozitivně zdraví, úroveň pohybových dovedností a na činnosti podporující pohybové učení.

Vyučovací předmět má ve všech ročnících 1. stupně časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v tělocvičně, na školním hřišti nebo v plaveckém bazénu, přičemž jsou dodržovány zásady hygieny a bezpečnosti.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Jeho konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Tělesná výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k porozumění používaným termínům z oblasti sportu a tělovýchovy
- směrujeme žáky k porovnávání výsledků a kritickému sebehodnocení v kolektivu

Kompetence k řešení problémů

- vysvětlujeme žákům nutnost nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat možnosti řešení problémových situací
- vedeme žáky k užívání osvědčených postupů při praktickém řešení problémů ve sportovních činnostech a k přebírání zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu pohybovému projevu a vnímání i mimojazykové komunikace
- napomáháme žákům k pochopení a orientaci v běžně užívaných gestech a zvucích jednotlivých sportovních odvětví

Kompetence sociální a personální

- vysvětlujeme a společně se žáky vytváříme zásady vhodného chování při kolektivních sportovních aktivitách
- ukazujeme dětem potřebu spolupráce, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- budujeme v dětech sebedůvěru na základě rozpoznání schopností každého žáka

Kompetence občanské

- probouzíme v žácích schopnost vcítit se do situace ostatních lidí, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí nejen při sportu
- motivujeme žáky k zapojení do sportovních aktivit a k uznávání sportovních tradic

Kompetence pracovní

- objasňujeme žákům nutnost bezpečného používání sportovních pomůcek, nářadí a vybavení, dodržování vymezených pravidel na sportovištích
- vedeme žáky při sportu k pochopení nutnosti ochrany zdraví svého i druhých
- vysvětlujeme dětem potřebu pohybových aktivit v zájmu vlastního celkového rozvoje

Kompetence digitální

- pomáháme žákům prostřednictvím her a dalších aktivit rozvíjet schopnost popsat problém a hledat jeho řešení
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Tělesná výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
seznamuje se s pomocí učitele s významem pravidelného pohybového režimu	pohybový režim žáků, příprava organismu k pohybové činnosti (zahřátí, protažení, uklidnění)		
snaží se dodržovat zásady správného sezení, držení těla ve stoji a dýchání, odstraňuje cvičením s pomocí učitele únavu při výuce	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná a relaxační cvičení		
seznamuje se s hlavními zásadami hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
uvědomuje si, že pohyb a hra přináší radost a příjemné zážitky	pohybové hry s využitím hraček a netradičního nářadí základy gymnastiky – průpravná cvičení nácvik šplhu rytmická a kondiční cvičení s hudbou, jednoduché taneční hry atletická průprava – běh, hod, skok z místa základy sportovních her – manipulace s míčem,	OSV rozvoj schopností poznávání	

Tělesná výchova – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák: seznamuje se s jednoduchými pravidly her a soutěží seznamuje se se základním tělocvičným názvoslovím účastní se pohybových činností a soutěží na úrovni třídy	průpravné hry se zjednodušenými pravidly pobyt v přírodě plavání (podle zájmu žáků) zásady jednání a chování při průpravných hrách podle jednoduchých pravidel smluvené povely a signály při pohybových činnostech organizace při tělesné výchově seznámení s tělocvičnou a školním hřištěm (podle podmínek školy) zapojení do pohybových činností		

Tělesná výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
používá základní cviky ke zlepšení své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků příprava organismu – napínací a protahovací cvičení rozvoj rychlosti, vytrvalosti, koordinace pohybu		
zařazuje do svého pohybového režimu zdravotní cvičení, prožívá cvičení a soustředí se na provedení pohybu	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná a relaxační cvičení		
chápe nutnost dodržování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a cvičebních pomůcek		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
chápe, že pohyb lze spojovat i s hudbou a rytmem, že pohybové aktivity mohou mít různé zaměření	netradiční pohybové hry a aktivity, závody, soutěže různého zaměření s pomůckami i bez nich průprava ke gymnastice – poskoky, kotoul vpřed, jednoduchá cvičení na nářadí, švihadla	OSV rozvoj schopností poznávání	

Tělesná výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	nácvik šplhu kondiční cvičení s hudbou, vyjádření melodie a rytmu pohybem průpravné úpoly – přetahy základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – průpravné hry, manipulace s míčem turistika a pobyt v přírodě, chůze v terénu plavání		
Činnosti podporující pohybové učení			
žák:			
dodržuje jednoduchá pravidla her a soutěží	zásady čestného jednání a chování při pohybových aktivitách osvojování zjednodušených pravidel her, závodů a soutěží		
reaguje na pokyny podle základního tělocvičného názvosloví	nástup, pozdrav, znalost smluvených povelů a signálů při pohybových činnostech		
navrhuje a zapojuje se do organizace vhodných pohybových činností a soutěží na úrovni třídy	organizace jednoduchých týmových pohybových aktivit a soutěží ve známém (běžném) prostředí		
seznamuje se s některými způsoby měření pohybových výkonů	měření výkonů s pomocí učitele, porovnávání výsledků		

Tělesná výchova – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pokouší se získávat informace o sportovních akcích ve škole a v místě bydliště	seznámení s různými zdroji informací o pohybových činnostech		

Tělesná výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
chápe, že různá cvičení mají různé účinky na zvyšování kondice a adekvátně je využívá	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – napínací a protahovací cviky rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, koordinace pohybu		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení		
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	hygiena pohybových činností organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo skupiny, usiluje o jejich zlepšení	pohybové hry s různým zaměřením základy gymnastiky – nácvik kotoulu vzad, jednoduché sestavy, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti šplh	OSV rozvoj schopností poznávání	

Tělesná výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	rytmická a kondiční cvičení, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – nácvik nízkého startu, běh 50 m, motivovaný vytrvalý běh, hod míčkem, skok do dálky základy sportovních her – ovládání míče, přihrávky, herní činnosti jednotlivce turistika a pobyt v přírodě, přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí bruslení (podle zájmu žáků)		
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	základní pokyny při pohybové činnosti, rozcvičky, pořadová cvičení		
Činnosti podporující pohybové učení			
žák:			
chápe zásady fair play a snaží se dodržovat pravidla her a soutěží	zásady jednání a chování fair play zjednodušená pravidla soutěživých her s náčiním i bez něho		
užívá s pomocí učitele základní tělocvičné názvosloví	komunikace v tělesné výchově, základní pokyny a názvosloví		

Tělesná výchova – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
spolupracuje při organizaci pohybových činností a soutěží na úrovni třídy pomáhá učiteli měřit dosažené pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky chápe, že informace o sportovních aktivitách v jeho nejbližším okolí lze získat z různých informačních zdrojů	základní organizace prostoru a činností v tělocvičně i na hřišti jednoduché způsoby měření výkonů základní pohybové testy informace o školních sportovních akcích		

Tělesná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
snaží se uplatňovat základní způsoby rozvoje kondičních předpokladů pro zvyšování své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		
zvládá základní korektivní cviky z každé osvojované oblasti, vytváří vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
snaží se uplatňovat základní pravidla hygieny a bezpečného chování při pohybových aktivitách v běžném sportovním prostředí a vhodně reagovat v situaci úrazu spolužáka	pravidla hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek adekvátní reakce při úrazu spolužáka		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
spolupracuje při týmových pohybových činnostech a hrách v souladu se svými individuálními	pohybová tvořivost, pohybové hry s různým zaměřením	OSV rozvoj schopností	

Tělesná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
předpoklady, ovládá několik pohybových her a chápe jejich zaměření	základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí, švihadla šplh rytmická a kondiční cvičení s hudbou, základy estetického pohybu průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh 50 m, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her – spolupráce ve hře, hry s různým herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu plavání – základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany bruslení (podle zájmu žáků)	poznávání	
jednoduše posuzuje kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	organizace činností, vzájemná komunikace, rozcvičky, pořadová cvičení, průpravná cvičení		

Tělesná výchova – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
aplikuje zásady fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, reaguje vhodně na přestupky proti pravidlům, snaží se respektovat opačné pohlaví	zásady fair play osobní sportovní ideály zjednodušená pravidla her, závodů a soutěží	OSV kooperace a kompetice	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály		
snaží se organizovat nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	jednoduchá organizace prostoru a činností ve známém prostředí při pohybových hrách a soutěžích		
pokouší se o změření základních pohybových výkonů a porovnává je s předchozími výsledky	měření a posuzování výkonů – evidence, vyhodnocování		
snaží se orientovat v dostupných informačních zdrojích o sportovních akcích a pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště	informace o sportovních akcích v nejbližším okolí		

Tělesná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, jejich praktické využití prvky zdravotní tělesné výchovy		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek základy první pomoci v podmínkách tělesné výchovy		

Tělesná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	pohybové hry s různým zaměřením, využití netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost základy gymnastiky – pojmy dopomoc a záchrana cvičení s bednou, lavičkami, stoj na rukou s dopomocí, přeskoky a výskoky – koza, bedna šplh rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, pohybová tvořivost průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý a vytrvalý běh, skok do výšky, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů, manipulace s míčem, míčové hry turistika a pobyt v přírodě, táboření, ochrana přírody bruslení (podle možností) další pohybové činnosti (podle zájmu žáků)	OSV rozvoj schopností poznávání	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti	komunikace v tělesné výchově, rozcvičky,		

Tělesná výchova – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti **Činnosti podporující pohybové učení** žák:	pořadová a průpravná cvičení zhodnocení kvality pohybových schopností svých i spolužáka, správná technika cvičení		
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů a soutěží olympijské ideály a symboly	OSV kooperace a kompetice	
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály cvičení podle jednoduchého nákresu, popis cvičení		
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti organizace nenáročných her a soutěží v tělocvičně nebo na školním hřišti		
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření a porovnávání výkonů – evidence, vyhodnocování, základní pohybové testy		
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	samostatné získávání informací významné soutěže a sportovci, olympionismus	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Charakteristika vyučovacího předmětu Zdravý pohyb - 1. stupeň

Nepovinný předmět Zdravý pohyb jako součást oblasti Člověk a zdraví vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova a úzce navazuje na vyučovací předmět Tělesná výchova pro 1. stupeň, který má komplexní charakter. Umožňuje žákům poznat a zdokonalovat vlastní pohybové možnosti. Směřuje k všestrannému rozvoji jedince, osvojování nových pohybových dovedností a sportovních aktivit, vede ke zvyšování celkové tělesné zdatnosti a výkonnosti. Vytváří u žáků kladný vztah k pohybu a sportu, posiluje charakterové vlastnosti, učí ohleduplnosti ke spolužákům, vzájemnému respektu a spolupráci. Přináší duševní, fyzickou a sociální pohodu, podporuje správné držení těla a zdravý životní styl. Žák vnímá sportovní a pohybové aktivity jako důležitou součást svého života.

Vyučovací nepovinný předmět Zdravý pohyb se týká třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy v daném ročníku 1. stupně a má časovou dotaci 1 hodina týdně.

Výuka se realizuje v souladu s dodržováním bezpečnostních pravidel a hygienických zásad především v odborných prostorách školy - tělocvična a školní hřiště, využívá se také sportovní a rekreační zázemí v blízkosti školy.

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učíme žáky dodržovat hygienické návyky a bezpečnostní pravidla
- probouzíme u žáků pocit radosti z pohybu
- motivujeme žáky ke správnému držení těla, přesnému provedení pohybu a správnému dýchání
- žáky seznamujeme se základními povely, s odborným názvoslovím
- zdůrazňujeme význam cvičení pro zdraví a celkovou fyzickou kondici

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se předcházet problémovým situacím dodržováním pravidel
- při nezdaru nabízíme metodické postupy k jeho odstranění
- sledujeme pokroky při překonávání problému

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky pro vzájemnou komunikaci, spolupráci a naslouchání, dodržujeme pravidla slušného chování
- vedeme žáky k osvojení a používání názvosloví, k orientaci v obrazových, popisných a grafických záznamech
- vnímáme spojení pohybu s hudbou jako řeč těla
- poskytujeme žákům možnost vedení rozcvičky, jednoduchých průpravných cvičení, řízení činnosti ve skupince
- podporujeme vzájemnou výpomoc mezi žáky a dodávání sebedůvěry
- vybízíme žáky ke společnému hodnocení výkonů, vlastnímu sebehodnocení a zdravé sebekritice

Kompetence sociální a personální

- usilujeme o příjemnou atmosféru a efektivní spolupráci

- podporujeme u žáků zdravou sebedůvěru a sebeúctu, ohleduplnost a úctu k druhému
- navazujeme na zkušenosti jiných sportovců
- řídíme se pravidly fair play

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování druhých lidí, jejich odlišností a fyzických předpokladů
- žáky motivujeme k účasti na závodech, zapojení do školních i mimoškolních soutěží
- seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi
- usilujeme o zodpovědné chování a rozhodování v kritických situacích

Kompetence pracovní

- dbáme na ochranu zdraví žáků dodržováním vhodného sportovního oděvu a obuvi
- upozorňujeme žáky na nutnost respektování řádu tělocvičny a dalších sportovišť
- vedeme žáky k bezpečnému postupu při přípravě stanovišť – tělocvičné nářadí a další nezbytné pomůcky
- v závěru hodiny provádíme s žáky úklid nářadí, sportovního náčiní a ostatních pomůcek

Kompetence digitální

- pomáháme žákům prostřednictvím her a dalších aktivit rozvíjet schopnost popsat problém a hledat jeho řešení
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
vnímá a chápe přínos pravidelných pohybových aktivit pro zdraví	význam přirozeného pohybu, příprava na zátěž – rozcvičování, protahování, posilování, průpravná a relaxační cvičení		
dbá na správné držení těla v souladu se správným dýcháním	cvičení pro správné držení těla v různých polohách a správné dýchání		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnostní pravidla	hygiena - vhodný oděv a obuv, hygiena prostředí, bezpečnost při pohybových aktivitách, bezpečná příprava a úklid nářadí, náčiní a pomůcek		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
ovládá atletické základy	atletika – základní běžecká cvičení, atletický start, odrazová průprava pro skok daleký z místa a skok s rozběhem, nácvik štafetové předávky, hod míčkem	OSV rozvoj schopností poznávání ENV vztah člověka k prostředí	
hraje jednoduché pohybové a sportovní hry	pohybové hry – honičky s obměnami, překážkové		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	dráhy, úpolové hry, soutěže družstev, netradiční hry v přírodě sportovní hry – zjednodušené verze her s pravidly		
zvládá průpravná cvičení pro počáteční akrobacii, průpravná cvičení na nářadích, cvičení se švihadlem a míčkem	gymnastika – průpravná cvičení na koberci, jednoduchá cvičení na nářadích (lavička, kruhy, hrazda, malá trampolína, žebřiny), nácvik odrazu z můstku, cvičení se švihadlem a míčkem šplh – nácvik uchopení tyče, náskok, udržení, ručkování s dopomocí		
reaguje na jednoduchou melodii a rytmus vhodným pohybem, napodobuje estetické držení těla	rytmická a kondiční cvičení s hudbou, základní pohyby celého těla (kroky, běh, poskoky, obraty), pohyby trupu a končetin, jednoduché taneční prvky další pohybové aktivity – bruslení, plavání, turistika (dle možností a zájmu žáků)		
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
ovládá základní pravidla chování, reaguje na pokyny, povely a signály, dodržuje pravidla her, respektuje spoluhráče, jedná čestně	základní pokyny (v řad, do zástupu), povely (pozor, pohov, rozchod), smluvené signály (gesta, píšťalka, tleskání, bubínek) dodržování pravidel, ohleduplnost ke spoluhráčům		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
rozumí základnímu názvosloví, pojmenuje tělocvičné nářadí a náčiní	osvojování a používání základního názvosloví		
zapojuje se do sportovních soutěží a dalších pohybových aktivit	účast na soutěžích, využití příležitostných pohybových aktivit		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
chápe důležitost pravidelných pohybových aktivit	význam pravidelného cvičení k posílení zdraví a zdokonalování získaných pohybových dovedností		
uvědomuje si nutnost přípravy těla na zátěž, dbá na správné držení těla a dýchání	jednoduchá kompenzační, průpravná a relaxační cvičení, správné dýchání a držení těla v průběhu pohybových aktivit		
respektuje zásady hygieny a dodržuje bezpečnost u pohybových činností	vhodný oděv a obuv, hygiena prostředí, dodržování nastavených pravidel, bezpečná příprava sportoviště a potřebného nářadí		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
zdokonaluje atletickou průpravu	atletika – technika běhu, hry k rozvoji rychlostních schopností, skok do dálky s rozběhem, průprava k hodu míčkem	OSV rozvoj schopností poznávání ENV vztah člověka k prostředí	
osvojuje si pravidla pohybových a míčových her, přizpůsobuje se herním situacím	pohybové hry – hry k rozvoji motorických schopností s využitím pomůcek		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	míčové hry – průprava pro fotbal a florbal (přihrávka, vedení míče, střela), házenou a vybíjenou další sportovní hry – softball (nácvik odpálení míčku)		
rozvíjí a zdokonaluje jednoduché pohybové dovednosti v souladu s estetickým držením těla	gymnastika – základy akrobacie (rovnovážné prvky, kotoul vpřed, nácvik kotoulu vzad, stoj na lopatkách, poskoky), jednoduchá cvičení na nářadích (malá švédská bedna, kruhy, hrazda, malá trampolína, lavička, žebřiny), odraz z můstku s rozběhem cvičení s náčiním šplh – nácvik šplhu (dle potřeby s dopomocí)		
spojuje rytmickou hudbu s pohybem těla	rytmická cvičení s hudbou další pohybové aktivity – bruslení, plavání, turistika (dle možností a zájmu žáků)		
Činnosti podporující pohybové učení žák: dodržuje a respektuje povely, pokyny, jednoduchá	základní povely a pokyny (nástupy, pořadová		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pravidla her a soutěží, spolupracuje s žáky, jedná v duchu fair play	cvičení), zjednodušená pravidla her a soutěží, respekt k protihráči, čestné jednání, týmový duch		
reaguje na základní pojmy a osvojuje si názvosloví	používání základního názvosloví v průběhu cvičení		
zvládne zorganizovat jednoduchou pohybovou hru	organizace jednoduchých pohybových her		
seznamuje se s měřením, hodnocením a posuzováním sportovních výkonů	spolupráce při měření, zapisování a porovnávání výkonů		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
vnímá spojitost přirozeného pohybu se zdravím	správné držení těla v různých polohách, krátká kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení, správné dýchání		
využívá pravidelná a různorodá cvičení k rozvoji pohybových dovedností, předvede rozcvičení, protažení, zklidnění po zátěži	zahřátí organismu, přiměřená fyzická zátěž - posilování, protahování, koordinace pohybu, vytrvalost, rychlost, uklidnění po zátěži		
uplatňuje hlavní zásady hygieny a dodržování bezpečnostních pravidel, reaguje při úrazu spolužáka vhodným způsobem	hygiena – osobní, hygiena prostředí bezpečnostní pravidla – v šatnách a umývárnách, v průběhu sportovních a pohybových aktivit, při přípravě a úklidu sportovišť první pomoc - vyhodnocení úrazu, přivolání pomoci		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
osvojuje si základy atletiky, zaměřuje se na správnou techniku provedení	základy atletiky – běh z nízkého startu (50 m), běh stupňovaný a vytrvalostní, skok daleký s rozběhem,	OSV rozvoj schopností	

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	hod míčkem ze základního postoje	poznávání ENV	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, spolupracuje v týmu, usiluje o zlepšení výkonů	pohybové hry – překážkové dráhy, rychlostní soutěže jednotlivců i družstev, hry s využitím netradičních pomůcek, úpolové hraní sportovní hry – vybíjená klasická i s obměnami, základy fotbalu, florbalu a házené, průprava pro softball	vztah člověka k prostředí	
rozšiřuje základní pohybové dovednosti, zdokonaluje vlastní provedení	gymnastika – krátké sestavy na koberci, jednoduchá cvičení na nářadích (hrazda, švédská bedna, malá trampolína, obrácená lavička nebo kladina), průpravná cvičení pro nácvik přeskoku, průpravná cvičení a houpání na kruzích cvičení s náčiním šplh		
reaguje vhodným pohybem na rytmickou hudbu, dbá na správné držení těla	kondiční a rytmická cvičení s tanečními prvky, správné držení těla		
	další pohybové aktivity – turistika, plavání, bruslení, aktivity na sněhu (dle možností a zájmu žáků)		
Činnosti podporující pohybové učení žák:			

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
provádí samostatně některé činnosti, plní smluvené pokyny a povely, dodržuje nastavená pravidla, osvojuje si nová pravidla, jedná ohleduplně a čestně	nástupy a rozcvičky, pořadová cvičení, základní pravidla her, zásady ohleduplnosti a slušného jednání – respekt ke spolužákům, učiteli		
používá základní pojmy a tělocvičné názvosloví	základy názvosloví spojené s pohybem, pohybová činnost podle nákresu nebo popisu – kruhový trénink		
spolupracuje při organizaci pohybových aktivit, při měření a hodnocení, porovnává své výkony s ostatními	organizace pohybových aktivit, spoluúčast při měření a hodnocení výkonů, posuzování dosažených výsledků		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
podporuje a posiluje své zdraví pravidelným pohybovým režimem	správné držení těla a dýchání cvičení - vyrovnávací (korektivní), psychomotorická, průpravná, relaxační přiměřená délka a intenzita pohybu		
projevuje určitou samostatnost, pod dohledem vyučujícího provádí technicky správné cvičení pro zlepšení své tělesné zdatnosti	pravidelný pohybový režim – rozehřátí před zátěží, rozvoj vytrvalosti, síly, rychlosti, pohyblivosti, koordinace, obratnosti, správná technika provedení, uvolnění po zátěži		
vnímá dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel jako nezbytnost, adekvátně reaguje při úrazu spolužáka	hygiena – vhodný oděv a obuv, hygiena sportoviště bezpečnost – dodržování herních pravidel, záchrana a dopomoc spolužákovi, bezpečná příprava a úklid nářadí, hygiena a bezpečnost v šatnách a umývárnách přivolání pomoci v případě úrazu spolužáka		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
zdokonaluje techniku v jednotlivých atletických disciplínách	atletika – rychlý běh z nízkého startu (60 m), běh vytrvalostní motivovaný, skok daleký s rozběhem, hod míčkem s rozběhem	OSV rozvoj schopností poznávání ENV vztah člověka k prostředí	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty pohybových her, spolupracuje v týmových aktivitách	pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity s využitím hraček a netradičního náčiní, pohybová tvořivost sportovní hry – manipulace s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním, průpravné hry pro herní činnosti jednotlivce, spolupráce v týmu, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		
navazuje na již získané gymnastické dovednosti novými pohybovými prvky, dbá na správné držení těla a přesnost provedení	gymnastika – průpravná cvičení zaměřená na protahování, správné držení těla a přesné provedení cviku, jednoduché sestavy – na koberci, kruzích, na hrazdě a kladině, přeskok přes kozu (s dopomocí), skoky na malé trampolíně s obměnami cvičení s náčiním šplh		
snaží se o propojení rytmické melodie s estetickým pohybem	základní taneční kroky, kondiční a rytmická cvičení s hudebním doprovodem další pohybové aktivity – bruslení, hry na sněhu, plavání, turistika (dle možností a zájmu žáků)		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
dokáže plnit i dávat základní povely a pokyny, řídí se jasně danými pravidly her a soutěží, jedná v duchu fair play	plnění pokynů a povelů, vedení nástupů, rozcviček a pořadových cvičení, respekt k pravidlům sportovních her a soutěží, čestné chování a jednání – zásady fair play	OSV kooperace a kompetice	
rozumí základním pojmům a používá některá tělocvičná názvosloví	komunikace v Tv - provedení cviku na základě pokynu, nákresu nebo popisu (kruhový trénink), praktické užití tělocvičného názvosloví		
podílí se při organizaci nebo sám zorganizuje nenáročné sportovní akce a soutěže, spolupracuje při měření a posuzování dosažených výkonů	účast při organizování her a soutěží, měření výkonů, porovnávání s předchozími výsledky, vzájemné porovnávání mezi spolužáky, základní pohybové testy		
vyhledává z dostupných zdrojů informace ke sportovnímu dění ve škole i v nejbližším okolí	orientace v informačních zdrojích (školní nástěnky, tisk, internet) zaměřených na pohybové aktivity a sportovní akce v blízkém okolí		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
používá pravidelný pohybový režim k posílení zdraví, předvede rozcvičení, protažení a zklidnění po fyzické zátěži	zdravý pohyb – příprava organismu před zátěží, průpravná cvičení, uvolnění po zátěži zdravotní tělesná výchova - kompenzace jednostranné zátěže, regenerace, správné držení těla a dýchání, délka a intenzita pohybu		
projevuje samostatnost zaměřenou na rozvoj tělesné zdatnosti a celkové kondice	snaha o zdokonalení rychlosti, obratnosti, pohyblivosti, síly, zdatnosti, dovednosti rozvíjení kondičních a koordinačních předpokladů		
řídí se pravidly hygieny a bezpečnosti, dokáže vhodně reagovat v případě úrazu spolužáka	hygiena – osobní (vhodný oděv a obuv), hygiena sportoviště bezpečnostní pravidla – bezpečnost v šatnách a umývárnách, dodržování nastavených herních pravidel, předcházení nebezpečným situacím, bezpečná příprava a úklid nářadí základní postupy v případě úrazu spolužáka		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
zvládá a zdokonaluje v souladu s individuálními předpoklady techniku v atletických disciplínách	atletika – běh z nízkého startu (60 m), běh vytrvalostní (800 m), skok do dálky s rozběhem, hod míčkem s rozběhem, atletický čtyřboj	OSV rozvoj schopností poznávání ENV vztah člověka k prostředí	
rozvíjí pohybové dovednosti při hrách, vytváří varianty pohybových her, hraje základní sportovní hry podle pravidel	pohybové hry – pohybová tvořivost, hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry s využitím netradičních pomůcek sportovní hry – průpravné hry pro manipulaci s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním, činnost jednotlivce, týmová spolupráce, dodržování pravidel při utkáních		
dokáže provést jednoduché rozcvičení a protažení, pracuje na zlepšení pohybového a estetického projevu	gymnastika – příprava před cvičením, správné držení těla, přesnost provedení spojené s estetickým projevem, krátké sestavy – na hrazdě, koberci, kruzích a kladině, přeskok přes kozu (švédskou bednu) odrazem z můstku, skoky na malé trampolíně cvičení s náčiním šplh		
vyjádří přirozeným pohybem jednoduchou melodii, předvede základní taneční kroky	propojení hudby s pohybem - rytmické a kondiční formy cvičení, základní taneční kroky		
zhodnotí pohybový projev spolužáka i vlastní cvičení	vyjádření k technice provedení - hodnocení spolužáka, sebehodnocení další pohybové aktivity – bruslení, hry na sněhu,		

Nepovinný předmět Zdravý pohyb – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	plavání, turistika, táboření (dle možností a zájmu žáků)		
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
dodržuje stanovená pravidla, rozpozná jejich přestoupení, řídí se pokyny vyučujícího, jedná čestně a ohleduplně, respektuje v průběhu sportovních aktivit opačné pohlaví	respekt k pravidlům her a soutěží, k pokynům učitele zásady ohleduplnosti a slušného chování - jednání v duchu fair play	OSV kooperace a kompetice	
používá tělocvičné názvosloví, předvede cvičební prvek nebo krátkou sestavu na základě nákresu a popisu	komunikace v Tv - osvojování a užití tělocvičného názvosloví, jednoduchá cvičení podle nákresu a popisu (kruhový trénink)		
zorganizuje v rámci třídy jednoduché sportovní aktivity a soutěže; změří, posuzuje a vyhodnotí výkony jednotlivců nebo týmů	organizace v Tv - řízení jednoduchých sportovních her a soutěží, měření výkonů, porovnávání výsledků, závěrečné vyhodnocení		
získává z různých zdrojů informace ke sportovním akcím ve škole i mimo školu, vyhledává informace ze sportovního dění u nás i ve světě	dostupné informace k pořádání pohybových aktivit a soutěží v blízkém okolí základní přehled z profesionálního sportu u nás i ve světě (republikové, evropské, světové soutěže a olympiády)	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova - 2. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na vyučovací předmět Tělesná výchova na 1. stupni základního vzdělávání. V Tělesné výchově se snažíme o rozvíjení spontánní pohybové činnosti žáků v uvědomělé využívání pohybu jako možnosti upevnění tělesného i duševního zdraví. K tomuto účelu využíváme prožitek pramenící z fyzické zátěže a sociálních vazeb během pohybové činnosti. Rozvíjíme pohybové nadání žáků a jejich schopnost ohodnotit úroveň své zdatnosti. Vedeme žáky k tomu, aby zařazovali do běžného života pohybové činnosti vhodné nejen k uspokojení vlastních pohybových potřeb a zájmů, ale i pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti. Ke splnění těchto cílů využíváme různé pohybové a sportovní hry, jako přirozený zdroj pohybu žáků, doplněné atletickými disciplínami, gymnastikou a dalšími doplňkovými cviky (protahovací, posilovací, apod.).

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně v 6. ročníku, 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 2 h týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v tělocvičnách, venkovních sportovištích a přírodě. Využívají se také specializovaná sportoviště jako plavecký bazén, zimní stadión a lyžařské areály (v rámci LVK). Žáci mohou být rozděleni do skupin dle pohlaví, čímž dočasně vznikají mezitřídní kolektivy.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Jeho konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Tělesná výchova.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání vlastních pohybových schopností a možností jejich rozvoje
- umožňujeme žákům systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- upozorňujeme na souvislost mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní zdraví jako důležité životní hodnoty
- vlastním přístupem ke sportu a pohybu jsme žákům osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k přemýšlení o problému při zvládnutí cviku či sportovního prvku
- pomáháme žákům v hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- umožňujeme žákům částečně ovlivňovat obsah hodiny (např. výběrem rozcvičovacích a kompenzačních cviků)

Kompetence komunikativní

- směrujeme žáky k respektování pokynů vedoucího družstva, učitele
- otevíráme prostor k diskusi o taktice družstva
- rozvíjíme komunikaci mezi spoluhráči, s protihráči
- dbáme na vhodné vyjadřování v hodinách Tělesné výchovy

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel fair play
- podporujeme rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- umožňujeme žákům rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva
- podněcujeme žáky v jejich osobnostním růstu založeném na výsledcích a prožitých zkušenostech při pohybových aktivitách

Kompetence občanské

- objasňujeme důležitost aktivního sportování pro život
- podáváme příklady potřeby dodržování hygieny nejen při tělesných aktivitách
- učíme žáky poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- seznamujeme žáky se škodlivostí užívání drog a jiných návykových látek

Kompetence pracovní

- odůvodňujeme nutnost dodržování pravidel ve sportu i v životě
- napomáháme žákům rozpoznávat možná rizika při pohybových činnostech
- uplatňujeme pozitivní hodnocení jako prostředek k motivaci zvyšování výkonu
- vyžadujeme vhodnou sportovní obuv a oblečení pro výuku

Kompetence digitální

- pomáháme žákům prostřednictvím her a dalších aktivit rozvíjet schopnost popsat problém a hledat jeho řešení
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Tělesná výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví			
žák:			
se seznamuje s vhodnou pohybovou činností	správné držení těla, seznámení s kompenzačními, vyrovnávacími a relaxačními cviky		
zlepšuje svou tělesnou zdatnost dle instrukcí učitele	rozvoj vytrvalosti a zdatnosti		
opakuje cviky pro rozcvičení před hlavní pohybovou činností i relaxační cviky po jejím ukončení dle učitele	rozcvičení před hlavní pohybovou činností a protažení po jejím ukončení		
snaží se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost	seznámení žáků se zásadami vhodného a bezpečného chování na sportovištích (i provizorních), během akcí konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétního sportovního náčiní a nářadí		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
žák:			
provádí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	atletika: běžecká cvičení, běh na 60 m, vytrvalostní běh, skok do dálky, skok do výšky, hod kriketovým	OSV rozvoj schopností poznávání	

Tělesná výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	míčkem sportovní hry: fotbal – vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička florbal – vedení míčku, nahrávka vzduchem a po zemi, střela volejbal – odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem basketbal – správný postoj, dribling, dvojtakt vybíjená – pohotovost, přesný hod, chytání míče přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka doplňkové sporty a hry (např. bruslení, beachvolejbal, ragbíčko, softbal, frisbee apod.) gymnastika: akrobacie – kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na hlavě, přemet stranou, skoky na trampolínce přeskok – roznožka a skrčka přes kozu hrazda – vzpor na rukách, výmyk kruhy – houpání ve visu, kotoul vpřed a vzad šplh na tyči a laně posilování úpoly	kooperace a kompetice ENV vztah člověka k prostředí	
popisuje provedení osvojované pohybové činnosti	hodnocení provedení cviku a úrovně herního projevu u spolužáků		

Tělesná výchova – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
rozumí osvojovanému názvosloví	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)		
vyjmenuje základní olympijské myšlenky	myšlenky olympijských her, chování v duchu fair play	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
zná práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího	pravidla osvojovaných pohybových činností		

Tělesná výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
navrhuje zařazování vhodných pohybových činností	seznámení s kompenzačními, vyrovnávacími a relaxačními cviky		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti na základě instrukcí učitele	rozvoj vytrvalosti a zdatnosti		
navrhuje vhodné cviky pro rozcvičení před hlavní pohybovou činností i relaxační cviky po jejím ukončení	rozcvičení před hlavní pohybovou činností a protažení po jejím ukončení		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámení žáků se zásadami vhodného a bezpečného chování na sportovištích (i provizorních), během akcí konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétního sportovního náčiní a nářadí		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák: zvládá v souladu s individuálními předpoklady	atletika:	OSV	

Tělesná výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
osvojované pohybové dovednosti	běžecká cvičení, běh na 60 m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, hod kriketovým míčkem sportovní hry: fotbal – vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace florbal – vedení míčku, nahrávka vzduchem a po zemi, střela, hra brankáře volejbal – odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodní a vrchní basketbal – správný postoj, dribling, osobní obrana, dvojtakt vybíjená – pohotovost, přesný hod, chytání míče přehazovaná – rychlá a přesná přihrávka doplňkové sporty a hry (bruslení, beachvolejbal, ragbíčko, softbal, frisbee apod.) gymnastika: akrobacie – kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na hlavě, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou, skoky na trampolínce přeskok – roznožka a skrčka přes kozu hrazda – vzpor na rukách, výmyk, vzpor na rukách přešvihem únožmo kruhy – houpání ve visu, kotoul vpřed a vzad, stojka šplh na tyči a laně posilování úpoly lyžování (týdenní lyžařský kurz)	rozvoj schopností poznávání kooperace a kompetice ENV vztah člověka k prostředí	

Tělesná výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	hodnocení spolužáků, sebehodnocení v dané pohybové činnosti		
Činnosti podporující pohybové učení			
žák:			
rozumí osvojovanému názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)		
vysvětlí základní olympijské myšlenky	chování v duchu fair play, ODM		
uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je	měření výkonů a hodnocení pohybových dovedností		

Tělesná výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví			
žák:			
zařazuje vhodné pohybové činnosti	využívání kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cviků		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	rozvoj vytrvalosti a zdatnosti		
na pokyn učitele se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	rozcvičení před hlavní pohybovou činností a protažení po jejím ukončení		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	anabolika a další zdraví škodlivé látky		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
žák:			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	atletika: běžecká cvičení, běh na 60 m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí	OSV rozvoj schopností poznávání kooperace a kompetice	

Tělesná výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	sportovní hry: fotbal – vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace florbal – vedení míčku, nahrávka vzduchem a po zemi, střela, hra brankáře volejbal – odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodní, smeč basketbal – správný postoj, dribling, osobní obrana, dvojtakt vybíjená – pohotovost, přesný hod, chytání míče přehazovaná – rychlá a přesná přihrávka, smeč doplňkové sporty a hry (bruslení, beachvolejbal, ragbíčko, softbal, frisbee apod.) gymnastika: akrobacie – kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, skoky na trampolínce přeskok – roznožka a skrčka přes kozu hrazda – vzpor na rukách, výmyk, vzpor na rukách přešvihem únožmo, podmet kruhy – houpání ve visu, kotoul vpřed a vzad, stojka šplh na tyči a laně posilování úpoly	ENV vztah člověka k prostředí	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti; označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	hodnocení spolužáků a sebehodnocení v dané pohybové činnosti, žáci se snaží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny		

Tělesná výchova – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák:			
rozumí osvojovanému názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky	chování v duchu fair play, ODM		
uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	měření výkonů a hodnocení pohybových dovedností		

Tělesná výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák:			
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	využívání kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cviků		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	rozvoj vytrvalosti a zdatnosti		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	rozcvičení před hlavní pohybovou činností a protažení po jejím ukončení		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	anabolika a další zdraví škodlivé látky		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák:			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady	atletika:	OSV	

Tělesná výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	běžecká cvičení, běh na 60 m, vytrvalostní běh, štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí sportovní hry: fotbal – vedení míče, přihrávka, střela na bránu, klička, standardní situace florbal – vedení míčku, nahrávka vzduchem a po zemi, střela, hra brankáře volejbal – odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodní a vrchní, smeč, bloky basketbal – správný postoj, dribling, osobní obrana, dvojtakt vybíjená – pohotovost, přesný hod, chytání míče přehazovaná – rychlá a přesná přihrávka, smeč doplňkové sporty a hry (bruslení, beachvolejbal, ragbíčko, softbal, frisbee apod.) gymnastika: akrobacie – kotoul vpřed, vzad, letmo, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, skoky na trampolínce přeskok – roznožka a skrčka přes kozu hrazda – vzpor na rukách, výmyk, vzpor na rukách přešvihem únožmo, podmet kruhy – houpání ve visu, kotoul vpřed a vzad, stojka šplh na tyči a laně posilování úpoly	rozvoj schopností poznávání kooperace a kompetice ENV vztah člověka k prostředí	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti;	hodnocení spolužáků a sebehodnocení v dané		

Tělesná výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
označí zjevné nedostatky a jejich příčiny **Činnosti podporující pohybové učení** žák:	pohybové činnosti, žáci se snaží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny		
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	myšlenky olympijských her, chování v duchu fair play, ODM	VMEGS objevujeme Evropu a svět	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	měření výkonů a hodnocení pohybových dovedností		
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché	zapojení žáků do příprav sportovních soutěží a		

Tělesná výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	turnajů turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	práce s tabulkou a dalšími turnajovými a soutěžními systémy		

5. 9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je popsána v charakteristice vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.

5. 9. 1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti - 1. stupeň

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází na 1. stupni ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti má komplexní charakter a je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. Důraz je kladen na osvojení základních pracovních dovedností a návyků, na organizaci a plánování práce a na používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci. Žáci jsou vedeni ve všech tematických okruzích k dodržování zásad bezpečnosti při práci a hygieny.

Vyučovací předmět má v každém ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně bez navýšení z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, na školním pozemku nebo ve cvičné školní kuchyni.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vhodně žáky motivujeme, spojujeme úkoly s praxí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správné organizaci práce a k samostatnosti

Kompetence komunikativní

- diskutujeme se žáky o hodnotě lidské práce a o reálném životním cíli
- vedeme žáky k sebereflexi a kritickému zhodnocení výsledků jejich práce

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupinách a sledujeme spolupráci žáků
- vedeme žáky k zodpovědnosti a toleranci
- posilujeme zdravé sebevědomí žáků a korigujeme jejich podceňování či přeceňování

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s pracovními činnostmi, které napomáhají vytváření zálib a využití volného času

Kompetence pracovní

- podporujeme u žáků vlastní tvořivost, prohlubujeme schopnost ocenit cizí výkon
- vedeme k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- rozvíjíme u žáků motoriku, zručnost a pracovní dovednosti a návyky

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Pracovní činnosti – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s drobným materiálem žák: snaží se vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	trhání, mačkání, stříhání, vystřihování, lepení, skládání a překládání papíru třídění, navlékání, aranžování přírodního materiálu seznámení s modelovací hmotou, hnětení, válení, stlačování, vytahování, modelování, přidávání a ubírání hmoty stříhání, lepení textilu		
Konstrukční činnosti žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelu, montáž a demontáž		
Pěstitelské práce žák: provádí pozorování přírody	pozorování dění v přírodě		

Pracovní činnosti – 1. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Příprava pokrmů žák: chová se vhodně při stolování	základní pravidla stolování, chování při jídle		

Pracovní činnosti – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s drobným materiálem žák: snaží se jednoduchými postupy vytvářet předměty z tradičních i netradičních materiálů podle předlohy	trhání, mačkání, stříhání, vystřihování, lepení, skládání a překládání papíru, vytváření jednoduchých výrobků z papíru třídění, navlékání, aranžování přírodního materiálu práce s modelovací hmotou, hnětení, válení, stlačování, vytahování, modelování, přidávání a ubírání hmoty, sušení stříhání, lepení textilu		
Konstrukční činnosti žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelu, montáž a demontáž		
Pěstitelské práce žák: provádí pozorování přírody, pečuje o nenáročné rostliny	pozorování dění v přírodě, otírání listů, zalévání, kypření		

Pracovní činnosti – 2. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Příprava pokrmů žák: chová se vhodně při stolování	základní pravidla stolování, základy společenského chování		

Pracovní činnosti – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s drobným materiálem žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů podle předlohy	překládání, ořezávání, přestřižení, vytrhávání, skládání, odměřování papíru a kartonu třídění, navlékání, aranžování, dotváření přírodního materiálu hnětení, válení, stlačování, vytahování, modelování, spojování, sušení modelovací hmoty navlékání a odměřování nitě, uzlík, přišívání knoflíků, stříhání textilu, slepení textilií		
Konstrukční činnosti žák: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	sestavování modelu, montáž a demontáž		
Pěstitelské práce žák: provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	provádění pozorování, zaznamenávání a zhodnocení výsledků pozorování	ENV základní podmínky života	

Pracovní činnosti – 3. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
pečuje o nenáročné rostliny	otírání listů, zalévání a kypření		
Příprava pokrmů			
žák:			
připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava jednoduché tabule		
chová se vhodně při stolování	pravidla stolování, základy společenského chování		

Pracovní činnosti – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s drobným materiálem žák:			
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu podle slovního návodu	práce s daným materiálem (papír, karton, textil, drát, fólie, přírodniny aj.), vlastnosti materiálu vyřezávání, děrování, polepování, vytváření prostorových konstrukcí seznámení se základy aranžování různé druhy stehů: přední, zadní	OSV kreativita	
využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic	seznámení s lidovými tradicemi		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	bezpečnost a uspořádání práce, pracovní hygiena		
poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při zranění		

Pracovní činnosti – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Konstrukční činnosti			
žák:			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	montážní a demontážní práce se stavebnicí		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	využití návodu při postupech práce		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena první pomoc při zranění		
Pěstitelské práce			
žák:			
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	práce s rostlinami, pokusy, pozorování	ENV vztah člověka k prostředí	
ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny	péče o rostliny		
volí podle druhů činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	využití nářadí při práci s rostlinami		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	první pomoc při úrazu		

Pracovní činnosti – 4. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Příprava pokrmů žák: orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	 základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování první pomoc při zranění		

Pracovní činnosti – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s drobným materiálem			
žák:			
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti	práce s daným materiálem (papír, textil, karton, drát, fólie, vlna, přírodniny aj.), vlastnosti materiálu vyřezávání, děrování, polepování, tapetování, vytváření prostorových konstrukcí seznámení se základy aranžování různé druhy stehů - přední, zadní, ozdobný	ENV ekosystémy	
využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic	seznámení s lidovými tradicemi		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a uspořádání práce, pracovní hygiena první pomoc při zranění		
Konstrukční činnosti			
žák:			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou	montážní a demontážní práce se stavebnicemi		

Pracovní činnosti – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
montáž a demontáž	využití návodu při postupech práce		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	využití návodu při postupech práce		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	pracovní hygiena první pomoc při zranění		
Pěstitelské práce			
žák:			
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	práce s rostlinami, pokusy, pozorování	ENV vztah člověka k prostředí	
ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny	péče o rostliny		
volí podle druhů činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	využití nářadí při práci s rostlinami		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	první pomoc při úrazu		
Příprava pokrmů			
žák:			
orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně		
připraví samostatně jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin		

Pracovní činnosti – 5. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování první pomoc při zranění		

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti - 2. stupeň

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází na 2. stupni ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Pracovní činnosti na 1. stupni základního vzdělávání. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytvoření profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Pracovní činnosti na 2. stupni jsou rozděleny na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu. Z ostatních se musí vybrat minimálně další dva.

6. ročník Pěstitelské práce a chovatelství
Práce s technickými materiály
Design a konstruování
7. ročník Využití digitálních technologií
Provoz a údržba domácnosti
Pěstitelské práce a chovatelství
8. ročník Využití digitálních technologií
Práce s technickými materiály
Svět práce
9. ročník Svět práce
Příprava pokrmů
Práce s laboratorní technikou

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i ve skupině. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Vhodnou volbou tematických okruhů předmětu a cílenou nabídkou volitelných předmětů se žákům poskytují důležité informace v oblasti výkonu práce a tím lze formovat jejich profesní orientaci.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. - 9. ročníku. Třída s RVM a PP má časovou dotaci 1 h týdně v 6., 7. a 9. ročníku.

Vyučuje se většinou v odborných pracovnách. Obsah učiva a tematické celky jsou určeny všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Třída se dělí na skupiny s respektováním bezpečnostních předpisů.

Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova a Mediální výchova. Jejich konkretizace je uvedena v tabulce vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování činností při práci
- pomáháme při praktickém osvojování práce podle návodu
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- rozvíjíme samostatnost a podporujeme zájmy žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správné organizaci práce
- otevíráme prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti dalšího studia

Kompetence komunikativní

- vedeme k účinné komunikaci při práci s materiály
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáka

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve dvojici a v malé skupině
- vedeme žáky k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- umožňujme tvořivý přístup žáků při plnění zadaných témat
- klademe důraz na environmentální výchovu
- seznamujeme žáky se způsoby poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s danými materiály, nástroji, nářadím a jinými pomůckami
- hodnotíme se žáky odvedenou práci
- dohlížíme na dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme k pořádku na pracovišti
- nabízíme pohled na problematiku jednotlivých profesních orientací
- seznamujeme s aktivitami potřebnými pro podnikání
- doplňujeme výuku o praktické exkurze

Kompetence digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, při práci a ve volném čase

Pracovní činnosti – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Design a konstruování			
žák:			
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), návody a předlohy stavebnic		
navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	sestavování modelů podle předlohy i podle představy, tvorba konstrukčních prvků		
provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	montáž a demontáž		
dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	správné pracovní návyky a dovednosti při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti		
Práce s technickými materiály			
žák:			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	nácvik jednoduchých pracovních operací s ručními nástroji (orýsování, řezání, pilování, vrtání,...) vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)		

Pracovní činnosti – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	na základě správných návyků a s využitím nových poznatků sestavit jednoduchý výrobek ze dřeva, kovu a plastu podle předem známého technického výkresu jednoduché pracovní operace a postupy		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	základy technického kreslení, kótování, technický výkres, náčrt technika a životní prostředí	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazu při práci s ručními nástroji, hygiena na pracovišti, ochrana zdraví (bezpečnostní předpisy a postupy)		

Pracovní činnosti – 6. ročník, 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Pěstitelské práce, chovatelství žák:			
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny polní plodiny – zástupci jednotlivých skupin a jejich pěstování ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	ENV ekosystémy lidské aktivity a problémy životního prostředí	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin		
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu			
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty		

Pracovní činnosti – 6. ročník, 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty			

Pracovní činnosti – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Provoz a údržba domácnosti žák:			
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, jednoduché účetnictví, ekonomika domácnosti		
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	údržba a úklid domácnosti, čistící prostředky a jejich dopad na životní prostředí, pracovní postupy, odpad a jeho ekologická likvidace, údržba oděvů a textilií, návody k obsluze běžných spotřebičů a přístrojů v domácnosti		
správné zacházení s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	voda, teplo, světlo, plynové spotřebiče, elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání, užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, drobná domácí údržba		
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	bezpečnostní pravidla pro práci s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazech elektrickým proudem		

Pracovní činnosti – 7. ročník, 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Využití digitálních technologií			
žák:			
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, DVD přehrávače, operační systémy, práce se soubory		
propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	porty, bezdrátové technologie		
pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	mobilní telefony, operátoři, internet	MEV tvorba mediálního sdělení	
ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	viry, spyware, zásady práce s digitální technikou		
dodržuje základní hygienická bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu			

Pracovní činnosti – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s technickými materiály žák:			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	nácvik jednoduchých pracovních operací s ručními nástroji (orýsování, řezání, pilování, vrtání,...) vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	ENV ekosystémy	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	na základě správných návyků a s využitím nových poznatků sestavit jednoduchý výrobek ze dřeva, kovu a plastu podle předem známého technického výkresu a ověřit jeho funkčnost znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem jednoduché pracovní operace a postupy		
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu důležité technologické postupy		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	základy technického kreslení (pravoúhlé promítání, kótování) technické výkresy, náčrty, technické informace, dokumentace, návody		

Pracovní činnosti – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazu při práci s ručními nástroji, hygiena na pracovišti, ochrana zdraví (bezpečnostní předpisy a postupy)		

Pracovní činnosti – 8. ročník, 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Svět práce žák:			
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce (profese a jejich charakteristika)	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	OSV sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace	
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby (informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti)		

Pracovní činnosti – 8. ročník, 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele (průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebeprezentace, modelové situace), problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

Pracovní činnosti – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s laboratorní technikou žák: vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		

Pracovní činnosti – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Příprava pokrmů žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně – základní vybavení, návody k obsluze spotřebičů potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		

Volitelný předmět Fyzikální seminář – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Optika žák: má přehled o pojmech světlo, světelný paprsek umí aplikovat pravidla chodu světelných paprsků při geometrickém zobrazení na zrcadlech a čočkách vysvětlí pojem krátkozraké, dalekozraké oko i dioptrie a využití zrcadel, čoček v praxi	světlo, odraz a lom světla, zrcadla a čočky optické vlastnosti oka, lupa, mikroskop, dalekohled		
Jaderná energie žák: má přehled o pojmech atom, iont, nuklidy, izotopy, radionuklidy zná využití jaderného záření, způsoby uvolňování jaderné energie, základní části jaderné elektrárny a její činnost, klady a zápory jaderné energetiky	atomové jádro, nukleony, radioaktivita, záření alfa, beta, gama a neutronové, poločas přeměny jaderné reakce, jaderný reaktor, ochrana před zářením	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Volitelný předmět Fyzikální seminář – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Země a vesmír žák: má přehled o sluneční soustavě - Slunce, planety, měsíce, komety, meteoroidy, prachové částice (tvorba prezentací), jednotkách pro měření ve sluneční soustavě Galaxie - hvězdy, souhvězdí družice, sondy, orbitální stanice	světlo, odraz a lom světla, zrcadla a čočky optické vlastnosti oka, lupa, mikroskop, dalekohled		

Volitelný předmět Komunikace v anglickém jazyce - 8.ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, dokáže vybrat opěrné body a reprodukuje dialogy a obsah přiměřeného poslechu. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. **Mluvení** žák: Zeptá se na základní informace, reaguje v běžných každodenních situacích. Reprodukuje a obměňuje modelové rozhovory, dokáže vytvořit slovní reakce v příslušných životních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších probíraných tématech. Sestavuje sdělení související s probíranými tématy. Vypráví jednoduchý příběh nebo událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Dbá na správnou výslovnost a gramatickou správnost.	Výběr přiměřených textů a písní Představení sebe a své rodiny, moje město a jeho zajímavosti, fráze při nakupování a objednávání v restauraci, Londýn a jeho památky, moje záliby a koníčky, moje plány do budoucna, dopravní prostředky, cestování	MEV Tvorba mediálních sdělení ENV Vztah člověka a prostředí OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy	Hv Vko, Z

Volitelný předmět Komunikace v anglickém jazyce - 8.ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Čtení s porozuměním žák: Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Čte správně a plynule texty se známou slovní zásobou, pracuje se slovníkem, seznamuje se s přiměřeným výkladovým slovníkem **Psaní** žák: Napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat.	Tematické okruhy: Rodina, město, v restauraci, Velká Británie, volný čas, prázdniny Rozvíjení slovní zásoby k daným tématům	MKV Multikulturalita VMEGS Evropa a svět nás zajímá	Vkz

Volitelný předmět Komunikace v anglickém jazyce – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Poslech s porozuměním žák: Rozumí informacím v jednoduchých poslechových autentických materiálech pronášených pomalu a zřetelně. Dokáže vybrat opěrné body a reprodukuje dialogy a obsah přiměřeného poslechu. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Dokáže odpovědět na otázky a aplikovat použité obraty v další konverzaci.	Výběr přiměřených textů a písní, vhodné četby s poslechy a vyjádření dějů v probraných formách slovesných časů	ENV Vztah člověka a prostředí VDO Občanská společnost, škola	Hv
Mluvení žák: Zeptá se na základní informace, reaguje v běžných každodenních situacích. Dokáže vytvořit slovní reakce, vyjádřit míru spokojenosti, obraty seznámení se s lidmi, zdvořilé návrhy, nabídky pomoci. Domluví se v běžných situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších probíraných tématech. Sestavuje sdělení související s probíranými tématy. Vypráví jednoduchý příběh nebo událost, popíše	Časopisecké a jiné adaptované texty s tématy probíraných okruhů Použití přítomných, minulých a budoucích časů	MEV Tvorba mediálních sdělení OSV Sebepoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika, psychohygiena	Vko, Vkz, Z

Volitelný předmět Komunikace v anglickém jazyce – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Gramaticky správně tvoří krátké texty, upevňuje slovosled a lexikální správnost. **Čtení s porozuměním** žák: Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu. Odvodí význam slov z kontextu, vyhledá informaci nebo význam slov ve vhodném slovníku. **Psaní** žák: Napíše jednoduchý příběh, využije připrav	Tematické okruhy: Rodina, škola a dům, město a nakupování, denní program, zvířata a volný čas, oblečení, jídlo a stravování, počasí, svátky a prázdniny. Rozvíjení slovní zásoby, ovládání pravopisu	MKV Multikulturalita VMEGS Evropa a svět nás zajímá VDO Občanská společnost, škola	Vko,Vkz,Př

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Komunikačních schopnosti a kultura vyjadřování žák: spisovně a se správnou intonací reprodukuje texty, prezentuje vlastní práci a formuluje své názory **Literatura v regionu** žák: pracuje s rejstříkem v knihovně vyhledává informace o autorech a jejich díle **Jazykové testy a sloh** žák: řeší samostatně různé typy testů samostatně vytváří jednoduché testové úkoly umí zformulovat jednoduché slohové útvary a přepsat je na počítači	zážitkové čtení a naslouchání referát, prezentace, diskuze práce se slovníky vyhledávání pomocí internetu pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný i syntaktický práce v textových editorech		

Volitelný předmět Informatika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s počítačem			
žák:			
rozděluje hardware a software, podle funkce a použití	struktura počítače, periferní zařízení, rozdělení softwaru do skupin		
Bezpečnost na internetu			
žák:			
chápe zásady práce s internetem, nebezpečí spojené s uveřejňováním informací v této síti	vyhledávání, ověřování věrohodnosti informací, HOAX a jeho odhalování, kiberšikana		
Práce s operačním systémem			
žák:			
zvládá základní nastavení operačního systému	nastavení operačního systému uživatelským způsobem		
orientuje se v základních postupech práce s operačním systémem	práce se soubory, adresáři, účty		

Volitelný předmět Informatika – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Zpracování a využití informací žák: zpracovává informace v textových, grafických, tabulkových editorech, třídí je	Prohloubení znalostí při práci v textových, grafických a tabulkových editorech		

Volitelný předmět Informatika – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vyhledávání informací a komunikace žák: ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	internet hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování vývojové trendy informačních technologií		
Zpracování a využití informací žák: zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	prezentace informací multimedia počítačová grafika, rastrové a vektorové programy prohloubení učiva, grafický, textový a tabulkový editor		

Volitelný předmět Informatika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s počítačem			
žák:			
rozděluje hardware a software, podle funkce a použití	počítač a jeho komponenty, prohloubení znalostí z 8. ročníku		
Publikování na internetu			
žák:			
chápe zásady publikování informací na internetu	www stránky		
Práce s operačním systémem			
žák:			
zvládá pokročilé nastavení operačního systému	nastavení operačního systému uživatelským způsobem, prohloubení znalostí		
orientuje se v základních postupech práce s operačním systémem	síťová nastavení, wi-fi připojení		

Volitelný předmět Informatika – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Zpracování a využití informací žák: zpracovává informace v textových, grafických, tabulkových editorech, třídí je	prohloubení znalostí při práci v textových, grafických a tabulkových editorech		

Volitelný předmět Ruský jazyk – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Produktivní řečové dovednosti žák: hovoří o sobě, o svých zájmech, kamarádech, rodině **Interaktivní řečové dovednosti** žák: pochopí obsah a smysl složitějšího tématu, plynule hovoří a konverzuje	kontaktní dialogy a svých zájmech, kamarádech, rodině fonetická cvičení upřednostněny monologické formy projevu na dané téma texty k opisu a přepisu a reprodukci		

Volitelný předmět Domácnost – 7. ročník, 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy seznámí se s péčí o tělo a pleť dodržuje základní principy stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	základní vybavení kuchyně, návody k obsluze spotřebičů finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, ekonomika domácnosti zpracovávání a uchovávání jednotlivých druhů potravin, konzervování, základní postupy při přípravě pokrmů, příprava pokrmů v přírodě beseda s odborníkem stolování, stolničení udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		

Volitelný předmět Domácnost – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
žák: používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování a společenského chování seznamuje se s kulturou bydlení a odívání využívá informace k výběru budoucího povolání získává základní poznatky o rodinném životě dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	základní vybavení kuchyně, návody k obsluze spotřebičů tepelné zpracování potravin, skladování potravin, zdravý životní styl, moučníky, nápoje prostírání, příprava menu k různým příležitostem, stolování kultura bydlení, zařízení bytu, bytové doplňky, odívání, šatník profesní orientace žáků vztahy v rodině, plánované rodičovství		

Volitelný předmět Pracovní dovednosti – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Pracovní dovednosti			
žák:			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	rozvíjení základních pracovních dovedností a návyků, vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů		
řeší jednoduché technické úkoly	jednoduché pracovní operace a postupy		
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, pracovní postupy		
užívá technickou dokumentaci	technické výkresy, technická dokumentace, úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní orientaci	volba profesní orientace		
sestaví podle návodu daný model	sestavování modelů, design, konstruování		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin	pěstování rostlin a květin, rostliny a zdraví člověka, zneužívání rostlin, okrasné rostliny, jednoduchá vazba, úprava květin		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	hygiena na pracovišti, ochrana zdraví, první pomoc při úrazu s ručními nástroji		

Volitelný předmět Německý jazyk - 9 . ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Receptivní řečové dovednosti žák: rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci používá dvojjazyčný slovník a částečně i vhodný výkladový slovník **Produktivní řečové dovednosti** žák: sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě a běžných každodenních situacích	 texty v učebnici práce s počítačem práce s audiotechnikou práce s dvojjazyčným slovníkem práce s výkladovým slovníkem záliby a volný čas jednoduchá písemná sdělení – pohlednice, dopis, e-mail, pozvánka na narozeniny vyprávění v préteritu cestování stravování nakupování popíše kamaráda, jeho vlastnosti		

Volitelný předmět Německý jazyk - 9 . ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	časové předložky neurčitý podmět „man“ přímý pořádek slov x Nepřímý pořádek slov způsobová slovesa „können“ a „müssen“ slovesa s odlučitelnou předponou předložky místa řadové číslovky vazba „es gibt“ préteritum sloves „sein“ a „haben“ 3. pády u podstatných jmen propojení gramatiky s tematickými okruhy		
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	vybrané tematické okruhy	MKV multikulturalita	
Interaktivní řečové dovednosti			
žák:			
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	dohodne se na konkrétní situaci z vybraných tematických okruhů objedná si jídlo a pití, nakupuje	OSV komunikace	

Volitelný předmět Přírodovědný seminář – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Biologie hub žák: rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků **Biologie rostlin** žák: porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	houby jedlé a jedovaté lišejníky stavba rostlinného těla rozmnožování rostlin péče o pokojové rostliny mechorosty, kapraďorosty nahosemenné, krytosemenné rostliny		

Volitelný předmět Přírodovědný seminář – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Biologie živočichů žák: porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	stavba těla vybraných živočichů skupin prvoci, korýši, hmyz, obratlovci hmyz vybrané třídy obratlovců chování a způsob života vybraných zástupců žahavců, měkkýšů, kroužkovců, pavoukovců, hmyzu chování a způsob života vybraných obratlovců etologie ptáků včelí produkty, akvaristika, exotičtí plazi, péče o vybrané domácí živočichy význam a ochrana obojživelníků		
Základy ekologie žák: rozlišuje a uvede příklady společenstev a ekosystémů	ekosystém les, rybník		

Volitelný předmět Přírodovědný seminář – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
uvede příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	potravní řetězce		
uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	ochrana přírody chráněné druhy rostlin a živočichů		
Praktické poznávání přírody			
žák:			
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování lupou a mikroskopem jednoduché pokusy ukázky přírodnin založení herbáře		
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody	pravidla bezpečnosti práce		

Volitelný předmět Přírodovědný seminář – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Obecná biologie a genetika žák: uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií pro člověka	nakažlivé nemoci, pohlavní nemoci		
Biologie hub žák: rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby	první pomoc při otravách houbami		
Biologie rostlin žák: rozpozná naše nejznámější jedovaté a léčivé rostliny	první pomoc při otravách, základy domácího léčitelství		
Biologie živočichů žák: uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	první pomoc při poranění zvířaty		

Volitelný předmět Přírodovědný seminář – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Biologie člověka žák: rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	 dětské nemoci, mentální anorexie a bulimie, vybavení lékárničky zásady první pomoci, technická první pomoc, vyšetření raněného, bezvědomí, resuscitace, šok, polohování, transport, rány, úrazy kloubů, zlomeniny, krvácení, amputace, obvazová technika, poranění zvířaty, úrazy elektrickým proudem, poškození chladem, akutní stavy z přehřátí, tonutí, popáleniny, otravy, poleptání		
Praktické poznávání přírody žák: aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování	 chování člověka v době přírodní katastrofy, autonehody nebo hromadného neštěstí ochrana a péče o tělesné a duševní zdraví		

Volitelný předmět Sportovní výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před a po pohybové činnosti odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	 využívání kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cviků rozvoj vytrvalosti a zdatnosti rozcvičení před pohybovou činností a protažení po jejím ukončení anabolika, dopink a další zdraví škodlivé látky		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák: rozšiřuje pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	 atletika, gymnastika, sportovní hry: fotbal, florbal volejbal, basketbal, vybíjená, přehazovaná a doplňkové sporty a hry (bruslení, beachvolejbal, softbal, frisbee, plavání apod.) šplh, posilování, úpoly		

Volitelný předmět Sportovní výchova – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák: užívá a rozšiřuje si názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) myšlenky olympijských her, chování v duchu fair - play, ODM pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích zapojení žáků do příprav sportovních soutěží a turnajů		

Volitelný předmět Sportovní výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti ovlivňující zdraví žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před a po pohybové činnosti odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	 využívání kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cviků rozvoj vytrvalosti a zdatnosti rozcvičení před pohybovou činností a protažení po jejím ukončení anabolika, dopink a další zdraví škodlivé látky		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností žák: rozšiřuje pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	 atletika, gymnastika, sportovní hry: fotbal, florbal volejbal, basketbal, vybíjená, přehazovaná a doplňkové sporty a hry (bruslení, beachvolejbal, softbal, frisbee, plavání apod.) šplh, posilování, úpoly		

Volitelný předmět Sportovní výchova – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Činnosti podporující pohybové učení žák: užívá a rozšiřuje si názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	komunikace v hodinách TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) myšlenky olympijských her, chování v duchu fair- play, ODM pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, závodech a soutěžích zapojení žáků do příprav sportovních soutěží a turnajů		

Volitelný předmět Cvičení z matematiky – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Lomený výraz žák: rozkládá výraz na součin pomocí vzorců nebo vytýkáním lomené výrazy provádí početní operace s lomenými výrazy matematizuje jednoduché reálné situace, využívá k nim proměnných, určuje hodnoty výrazů	lomený výraz, řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli		
Soustavy lineárních rovnic žák: řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámýma		
Goniometrické funkce žák: orientuje se zhruba v goniometrických funkcích, využití v praxi	goniometrické funkce sin, cos, tg		
Jehlan, kužel, koule žák: provádí výpočty povrchu a objemu těles, aplikuje osvojený matematický aparát na řešení geometrických úloh využívá vhodně kalkulátoru při výpočtech	jehlan, kužel, koule - S, V		

Volitelný předmět Cvičení z matematiky – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Funkce žák: vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data porovnává soubory dat vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	funkce - lineární, nepřímá úměrnost, kvadratická		
Základy rýsování žák: zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	základy rýsování - kóty ve strojírenství, stavebnictví		
Základy finanční matematiky žák: vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data porovnává soubory dat	základy finanční matematiky – úlohy z praxe převody měn		
Opakování žák: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí	opakování učiva ZŠ k přijímacím zkouškám sciotesty, úlohy z matematických olympiád zajímavé úlohy, kvízy		

Volitelný předmět Praktikum ze zeměpisu – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Praktický zeměpis žák: pracuje samostatně se základními zeměpisnými pomůckami (plány, mapy, atlasy, grafy, informační tabulky, statistické údaje a jiné informační zdroje)	vznik a tvorba map, obsah map, zeměpisné souřadnice, klíč smluvených značek	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
orientuje se v krajině a využívá základní orientační pomůcky a přístroje (kompas, buzola), interpretuje přírodní úkazy	mapa a buzola, kompas, světové strany, objekty v terénu, náčrty, azimut	ENV vztah člověka a prostředí	
řeší problémové a modelové úlohy, případně jednoduchý geografický projekt, obhajuje výsledky své práce a využívá je k orientaci v běžném životě	jízdní řády, encyklopedie, tisk, internet, druhy atlasů, druhy map, rejstřík v atlase, elektronické mapy, měření na mapách, pásmový čas		
vyhodnocuje aktuální světové problémy	aktuální informace a jejich zeměpisná interpretace	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
aplikuje praktické metody poznávání přírody	chování člověka v době přírodní katastrofy	ENV vztah člověka a prostředí	

Volitelný předmět Praktikum ze zeměpisu – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Praktický zeměpis			
žák:			
pracuje samostatně se základními zeměpisnými pomůckami (plány, mapy, atlasy, grafy, informační tabulky, statistické údaje a jiné informační zdroje)	vznik a tvorba map, obsah map, zeměpisné souřadnice, klíč smluvených značek	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
pracuje samostatně s elektronickými mapami	elektronické mapy, měření na mapách		
orientuje se v krajině a využívá základní orientační pomůcky a přístroje (kompas, buzola), interpretuje přírodní úkazy	mapa a buzola, kompas, světové strany, objekty v terénu, náčrty, azimut	ENV vztah člověka a prostředí	
řeší problémové a modelové úlohy, případně jednoduchý geografický projekt, obhajuje výsledky své práce a využívá je k orientaci v běžném životě	jízdní řády, encyklopedie, tisk, internet, druhy atlasů, druhy map, rejstřík v atlase		
vyhodnocuje aktuální světové problémy	aktuální informace a jejich zeměpisná interpretace zeměpisné hry a kvízy	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
aplikuje praktické metody poznávání přírody	chování člověka v době přírodní katastrofy	ENV vztah člověka a prostředí	

Volitelný předmět Ekologický seminář - 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Základy obecné ekologie žák: uvědomí si význam ekologie spočívající v nutnosti ovlivňovat většinu lidských činností, chápe člověka jako biologický druh, který je součástí přírodního prostředí, ale vzhledem ke svému stupni vývoje podstatně do přírodních procesů zasahuje rozliší živou a neživou složku přírodního prostředí, vysvětlí jejich vzájemný vztah, který se neustále mění a vyvíjí objasní pojem populace, společenstvo, ekosystém, biosféra, rozpozná jejich struktury a vlastnosti, vysvětlí jejich funkce, vztahy uvnitř a vzájemné vztahy, provádí rozbor konkrétních ekosystémů, určuje organismy, které se v jednotlivých ekosystémech nacházejí	ekologie jako vědecká disciplína organismus a prostředí, vzájemné ovlivňování abiotické faktory: světlo, teplo, vzduch, voda, půda vliv abiotických faktorů na organismus biotické podmínky života populace, její vlastnosti, vztahy mezi populacemi, lidská populace společenstvo (biocenóza), struktura společenstva, vztahy uvnitř společenstva ekosystém, funkce organismů v ekosystému, potravní řetězce ekosystémy přírodní a umělé, vybrané ekosystémy vodní a suchozemské		
Člověk a životní prostředí žák: zhodnotí vztah člověka k životnímu prostředí	vývoj vztahu člověka a prostředí: pravěk, starověk,		

Volitelný předmět Ekologický seminář - 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
během historického vývoje, vysvětlí příčiny změn: od podřizování se přírodním zákonitostem až po zásahy do nich rozpozná negativní důsledky lidské činnosti: porušení přirozených vztahů a rovnováhy, zabývá se globálními problémy lidstva, pochopí nebezpečí, které plyne z nerespektování ekologických zákonitostí, uvede příklady ekologických katastrof, odvodí jejich příčiny a důsledky, zhodnotí snahu lidí zamezit jim chápe rozpor mezi uplatňováním lidských zájmů a poškozováním životního prostředí, vysvětlí neutěšený současný stav ovzduší, vody a půdy, problematiku odpadů, usiluje o uplatňování ekologických poznatků v každodenním životě a bezprostředním okolí uvědomuje si, že zdraví je jeho nejcennější poklad, závisí nejen na rovnováze vnitřního prostředí, ale i vztahu k vnějšímu prostředí, aplikuje získané poznatky při ochraně zdraví a dodržování zdravého životního stylu Ochrana přírody a životního prostředí žák:	středověk, novověk konflikty člověka se životním prostředím globální problémy: populační exploze, energetická krize, globální oteplování ekologické katastrofy: ropné havárie, lesní požáry, chemikálie, poškození těžbou, kácení lesů znečištění ovzduší, vody, půdy produkce odpadů a nakládání s nimi člověk, jeho zdraví a nemoci ochrana zdraví, zdravý životní styl		

Volitelný předmět Ekologický seminář - 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
chápe, že ochrana přírody musí mít nadnárodní vysvětlí přijatá opatření celosvětového lidského společenství k ochraně přírody	světové programy a úmluvy světová síť chráněných území příklady chráněných území v Evropě		
popíše přírodní poměry v naší zemi, zhodnotí snahu občanů naší země chránit své přírodní bohatství před zničením, uvede příklady institucí, organizací a hnutí zabývajícími se ochranou životního prostředí, respektuje zákony na ochranu přírody, uvede příklady chráněných území, poukáže na jejich jedinečnost a nutnost ochrany, aktivně se zajímá o ochranu přírody ve svém okolí	charakteristika přírody v České republice zákony na ochranu přírody, instituce, nevládní organizace a hnutí chráněná území velkoplošná – národní parky, chráněné krajinné oblasti maloplošná – národní přírodní rezervace, národní přírodní památky chráněné, ohrožené, vzácné druhy organismů v ČR přírodní poměry a ochrana přírody v nejbližším okolí		
učí se vnímat krásu, milovat přírodu, pomáhat ostatním, uvědomí si osobní zodpovědnost každého člověka vůči přírodě, sobě a budoucím generacím, odvodí si správné normy chování a usiluje o jejich dodržování	ekologická etika cena přírody, života a lidského zdraví zodpovědnost za další existenci a vývoj života na Zemi		
charakter, uvědomí si, že prevence je účinnější a levnější než následná opatření k nápravě,	ochrana přírody ve světě strategie trvale udržitelného rozvoje instituce zabývající se ochranou přírody		

Matematika s RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák:			
provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	přirozená čísla, desetinná čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose a porovnávání čísel zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000, …a jejich zápis desetinným číslem, desetinná čárka, desetiny, setiny, tisíciny,… početní operace – sčítání, odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel čísly přirozenými i čísly desetinnými vlastnosti početních operací s desetinnými čísly zaokrouhlování desetinných čísel slovní úlohy s desetinnými čísly	OSV rozvoj schopností poznávání	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel násobek, dělitel znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 prvočísla, čísla složená společný dělitel, největší společný dělitel, společný násobek, nejmenší společný násobek čísla soudělná a nesoudělná slovní úlohy		

Matematika s RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru celých čísel	celá čísla-kladná, záporná celá čísla, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota čísla, uspořádání celých čísel, sčítání a odčítání, násobení a dělení celých čísel, vlastnosti početních operací s celými čísly, záporná desetinná čísla		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data porovnává soubory dat	aritmetický průměr tabulky, schémata, nákresy		
Geometrie v rovině a v prostoru			
žák:			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	bod, přímka, úsečka, polopřímka úhel a jeho velikost úhel, velikost úhlu, stupeň, minuta, osa úhlu, úhloměr rozdělení úhlů podle velikosti – úhel ostrý, pravý, tupý, přímý vedlejší a vrcholové úhly přenášení úhlů, osa úhlu sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlu graficky i početně	OSV kreativa	

Matematika s RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	čtverec a obdélník obvod a obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) jednotky obsahu a jejich převody		
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	osová souměrnost shodné geometrické útvary osa souměrnosti		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (různé druhy trojúhelníků) načrtne a sestrojí rovinné útvary	trojúhelník, rozdělí trojúhelníky podle délek stran a velikostí úhlů obvod trojúhelníku výšky trojúhelníku, těžnice trojúhelníku, těžiště trojúhelníková nerovnost, střední příčky konstrukce trojúhelníku podle věty sss kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku		
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (krychli, kvádr) odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	krychle, kvádr, sítě těles povrch krychle a kvádru objem krychle a kvádru jednotky objemu		

Matematika s RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Nestandardní aplikační úlohy a problémy žák:			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly slovní úlohy s využitím největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku dvou a tří přirozených čísel	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	výpočty povrchu a objemu kvádru a krychle ve slovních úlohách číselné řady logické hlavolamy		

Seminář z matematiky – RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: Seznámí se s množinovou symbolikou a užívá ji při řešení jednoduchých matematických úloh	**Číslo a množiny čísel**: číslo a množiny čísel, číslice arabské, římské, základy množinové symboliky, množiny čísel		
Provádí složitější početní operace v oboru přirozených, desetinných a celých čísel	**Přirozená desetinná a celá čísla**: složitější početní operace s přirozenými desetinnými a celými čísly - závorky, číselná osa, soustava souřadnic Slovní úlohy, výukové programy na PC		
Modeluje a řeší složitější situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	**Dělitelnost:** znaky dělitelnosti dalšími čísly, dělitelnost složenými čísly, hrátky s prvočísly, Eratosthenovo síto, slovní úlohy na dělitelnost a násobky		
Analyzuje a řeší aplikační úlohy z matematických olympiád, soutěží Klokan, Pythagoriáda	Zadání soutěží pro daný rok		

Seminář z matematiky – RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty Žák: Vyhledává a vyhodnocuje a zpracovává data s využitím počítače, používá Excel Při zpracovávání dat daného souboru řeší výpočet aritmetického průměru písemným výpočtem, kalkulátorem i pomocí PC **Geometrie v rovině a prostoru** Žák: Při konstrukcích základních geometrických útvarů využívá matematickou symboliku Určuje velikost úhlu měřením, výpočtem Načrtne a sestrojí obraz složitějšího rovinného útvaru v osové a středové souměrnosti, umí určit osově a středový útvar	**Práce s daty:** Zpracovává soubor dat pomocí Excelu kalkulátorem i písemným výpočtem Aritmetický průměr **Úhel:** Velikost úhlu, rozšíření o vteřiny, grafické a početní sčítání, odčítání, násobení a dělení Úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné, střídavé, konstrukce některých úhlů bez úhloměru **Čtverec, obdélník a trojúhelník:** obvod, obsah, vlastnosti, vrchol, strana, úhlopříčka, konstrukce, vnější a vnitřní úhly trojúhelníku, výška, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, věta sss, rozdělení trojúhelníků podle stran, úhlů, obvod trojúhelníku		

Seminář z matematiky – RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti, řeší složitější úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádru a krychle	**Krychle a kvádr:** Úlohy na prostorovou představivost o krychli a kvádru, sítě krychle a kvádru, pravoúhlé promítání, řešení slovních úloh na objem a povrch z praxe **Osová a středová souměrnost:** Zajímavé úlohy na osovou a středovou souměrnost **Věty o shodnosti trojúhelníku:** věta sss, sus, usu, použití vět o shodnosti trojúhelníků		
Nestandartní a aplikační úlohy a problémy Žák: Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací Řešení úloh na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**Nestandartní řešení úloh:** Úlohy z MO, Klokana, Pythagoriády, řešení hlavolamů, magické čtverce, číselné řady, logické slovní úlohy, algebrogramy, sudoku, úlohy řešené úvahou		

Matematika s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	zlomek krácení zlomků, základní tvar zlomku rozšiřování zlomků vyjádření zlomku desetinným číslem společný jmenovatel zlomku porovnávání zlomků početní operace se zlomky smíšená čísla složený zlomek celá čísla čísla kladná a záporná číselná osa čísla navzájem opačná absolutní hodnota celého čísla porovnávání celých čísel početní operace s celými čísly racionální čísla záporná desetinná čísla a záporné zlomky porovnávání racionálních čísel početní operace s racionálními čísly slovní úlohy vedoucí na početní výkony s celými čísly	MEV vnímání autora mediálních sdělení	

Matematika s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	slovní úlohy v oboru racionálních čísel		
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, poměrem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	poměr vyjádření poměru dělením, zlomkem úprava poměru na základní tvar zvětšování a zmenšování čísla v daném poměru postupný poměr dělení celku na části v daném poměru měřítko plánů a map procento základ, procentová část, počet procent výpočet 1% ze základu výpočet procentové části výpočet základu výpočet počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1%, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel) řešení slovních úloh z praxe	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
porovná nabídku bankovních půjček vybere nejvýhodnější finanční produkt diskutuje o rizicích spojených s nebankovními půjčkami	úrok, jednoduché úrokování, slovní úlohy, úlohy z praxe, promile, spořicí produkty a úvěry		
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Druhá mocnina a odmocnina (druhá mocnina a odmocnina, umocňování a odmocňování zpaměti, určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru, úlohy na užití druhé mocniny a odmocniny)		

Matematika s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	Třetí mocnina a odmocnina (třetí mocnina a odmocnina pomocí tabulek a kalkulátoru, úlohy na užití třetí mocniny a odmocniny) přímá úměrnost nepřímá úměrnost vyjádření úměrnosti tabulkou trojčlenka slovní úlohy řešené trojčlenkou		

Matematika s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a prostoru žák:			
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů	shodnost shodnost trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) čtyřúhelník a jeho vlastnosti rovnoběžník a jeho vlastnosti (úhly, výšky, úhlopříčky) druhy rovnoběžníků (čtverec, kosočtverec, obdélník, kosodélník) lichoběžník a jeho vlastnosti pravidelné mnohoúhelníky		
načrtne a sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník a pravidelný šestiúhelník při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá matematickou symboliku	konstrukce trojúhelníků konstrukce rovnoběžníků konstrukce lichoběžníku konstrukce pravidelného šestiúhelníku		
odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníků a trojúhelníků	obsah trojúhelníku obvod a obsah rovnoběžníku obvod a obsah lichoběžníku		

Matematika s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	shodná zobrazení středová souměrnost útvar středově souměrný řešení úloh z praxe		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	problémové úlohy číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Seminář z matematiky s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: Provádí složitější početní operace v oboru racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu Řeší modelováním a výpočtem složitější situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, poměrem, procentem) Řeší náročnější aplikační úlohy na procenta (matematické soutěže) Analyzuje a řeší složitější problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž používá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	**Racionální čísla** vlastnosti početních operací, složitější početní operace s racionálními čísly, periodická čísla, slovní úlohy s racionálními čísly **Mocniny a odmocniny** druhá a třetí mocnina a odmocnina zpaměti, v tabulkách, na kalkulátoru, částečné odmocňování **Poměr, přímá a nepřímá úměrnost** graf přímé a nepřímé úměrnosti, rovnice přímé a nepřímé úměrnosti, slovní úlohy na poměr, měřítko, slovní úlohy řešené trojčlenkou		

Seminář z matematiky s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data i s využitím výpočetní techniky Porovnává soubory dat v Excelu, využívá jednoduché statistické výpočty a výsledné hodnoty dokáže vyjádřit graficky Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	**Procenta** složitější úlohy na %, úrok, jednoduché úrokování, promile, slovní úlohy, sestavování a čtení diagramů a grafů s položkami vyjádřenými v procentech základní pojmy finanční gramotnosti- rozpočet domácnosti, jistina, úrok		
Geometrie v rovině a prostoru žák: Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů (přímka, polopřímka, pravidelný mnohoúhelník) Při řešení úloh a složitějších praktických problémů využívá matematickou symboliku Řeší náročnější úlohy o čtyřúhelnících a mnohoúhelnících Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvarů v posunutí a otočení	**Shodnost, shodná zobrazení** posunutí, orientovaná úsečka, konstrukce obrazu daného útvaru v posunutí, otočení, úhel otočení, smysl otočení, konstrukce obrazu daného útvaru v kladném i záporném smyslu **Čtyřúhelníky, mnohoúhelníky** zajímavé úlohy o čtyřúhelnících, využití vlastností rovnoběžníků a lichoběžníků, konstrukce a vlastnosti šesti a osmi úhelníků, slovní úlohy na obsahy a obvody mnohoúhelníků		

Seminář z matematiky s RVM a PP – 7. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Charakterizuje a určuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu Načrtne a sestrojí síť hranolů, obraz hranolu v rovině, obraz hranolu na dvě kolmé průmětny Řeší pomocí matematického aparátu aplikační geometrické úlohy z matematické olympiády a Pythagoriády	**Hranoly** sítě hranolů, volné rovnoběžné promítání, pravoúhlé promítání hranolu na dvě k sobě kolmé průmětny, složitější slovní úlohy na objemy a povrchy kolmých hranolů, řeší úlohy rozvíjející prostorovou orientaci		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy žák: Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů Nalézá řešení zkoumaných situací Aplikuje způsoby řešení kombinačních úloh při zavádění základních pojmů z kombinatoriky Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**Nestandardní úlohy** logické úlohy z MO, Pythagoriády a dalších matematických soutěží, číselné řady, magické čtverce, sudoku, algebrogramy, slovní úlohy řešené úsudkem, základy kombinatoriky		

Matematika s RVM a PP – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a nerovnic	druhá mocnina, odmocnina přirozeného, celého, desetinného, racionálního čísla Pythagorova věta – výpočet délky přepony a délky odvěsny pravoúhlého trojúhelníku, užití Pythagorovy věty v praxi číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výraz s proměnnou, zápis slovního textu pomocí výrazu, hodnota výrazu s proměnnou mnohočleny, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů vzorce – druhá mocnina dvojčlenu $(a + b)^2$, $(a – b)^2$ součin součtu a rozdílu $(a + b) . (a - b)$ mocniny s přirozeným mocnitelem, početní výkony s mocninami – sčítání, odčítání, násobení, dělení, mocnina součinu, zlomku, mocniny zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti rovnost, lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy lineární rovnice, provádění zkoušky správnosti řešení, slovní úlohy řešené pomocí lineární rovnice, diskuze o řešení lineárních rovnic, slovní úlohy řešené pomocí rovnic	ENV vztah člověka k prostředí	

Matematika s RVM a PP – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	výpočet neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu, směsích a společné práci nerovnice (druhy intervalů, řešení nerovnic)		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák:			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	sloupkový a kruhový diagram Základy statistiky (jednoduchá statistická šetření a jeho zápis do tabulky) Vyjádření diagramy na počítači, číst tabulky a diagramy a umět je interpretovat v praxi	MEV tvorba mediálního sdělení	
porovnává soubory dat			
Geometrie v rovině a prostoru			
žák:			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	kruh, kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	vzájemná poloha dvou kružnic		
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	kruh, kružnice, tečna, sečna		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	délka kružnice, obsah kruhu délka oblouku kružnice, obsah kruhové výseče množiny všech bodů dané vlastnosti		

Matematika s RVM a PP – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
načrtne a sestrojí rovinné útvary určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranol, válec), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu, válce načrtne a sestrojí síť hranolu, válce načrtne obraz hranolu, válce v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** žák: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Thaletova kružnice, užití Thaletovy kružnice při konstrukcích konstrukční úlohy – náčrtek, rozbor, popis konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků hranol s podstavou rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku válec objem a povrch hranolu, válce síť hranolu, síť válce obraz hranolu, obraz válce v rovině slovní úlohy z praxe (kruh, kružnice, hranol, válec) problémové úlohy zajímavé úlohy, úlohy z praxe matematické hry, hlavolamy	ENV vztah člověka k prostředí	

Seminář z matematiky RVM a PP – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: Provádí složitější početní operace v oboru celých, racionálních a reálných čísel, užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu Matematizuje náročnější situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, provádí rozklad kvadratického trojčlenu Řeší reálné situace pomocí rovnic a nerovnic Analyzuje a řeší složitější úlohy z matematických olympiád a matematických soutěží K modelování reálných situací užívá matematický aparát v oboru reálných čísel	Mocniny s celým exponentem - operace s mocninami s celým exponentem, zápis čísel pomocí mocnin deseti Pythagorova věta - algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty, složitější slovní úlohy na užití Pythagorovy věty, Pythagorejská čísla Výrazy – procvičování úprav výrazů, složitější úpravy, rozklad na součin, rozklad kvadratického trojčlenu Lineární rovnice- ekvivalentní úpravy rovnic, diskuze řešení, složitější slovní úlohy řešené rovnicí Lineární nerovnice- náročnější úlohy na řešení lineárních nerovnic		
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data s využitím výpočetní techniky Zpracovává data získaná v jiných předmětech Porovnává soubory dat, pracuje v Excelu	Základy statistiky – statistické šetření, průměr, četnost znaku, diagramy, zpracování dat na počítači		

Seminář z matematiky – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a prostoru žák: Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení i složitějších reálných problémů Používá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí rovinné útvary i ve složitějších případech Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce Načrtne a sestrojí pravoúhlé průměty válce na dvě sobě kolmé průmětny	Kruh, kružnice, válec – aplikační úlohy na vzájemnou polohu kružnice a přímky, a dvou kružnic, slovní úlohy na obvod a obsah kruhu, pravoúhlé promítání válce na dvě k sobě kolmé průmětny, slovní úlohy na objem a povrch válce Konstrukční úlohy – náročnější úlohy na množiny bodů dané vlastnosti, složitější úlohy na konstrukci trojúhelníku a čtyřúhelníku		
Nestandartní aplikační úlohy a problémy žák: Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení zkoumaných situací provádí jednoduché pokusy na pravděpodobnost a vyvozuje základní pojmy z teorie pravděpodobnosti a aplikuje je v úlohách z praxe Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí Řeší úlohy matematických soutěží a Klokana	Základy teorie pravděpodobnosti – jednoduché úlohy na výpočet pravděpodobnosti – hod kostkou, užití v praxi Problémové úlohy – řešení MO, úloh z matematických soutěží, logické úlohy, úlohy na prostorovou představivost, řady čísel, pyramidy, matematické hry rozvíjející představivost a logické myšlení		

Matematika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák :			
provádí početní operace v oboru celých čísel a racionálních čísel užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	prohloubení učiva 8. ročníku (racionální čísla, mocniny, odmocniny, Pythagorova věta, výrazy, lineární rovnice, kruh, kružnice, válec, konstrukční úlohy), rovnice s neznámou ve jmenovateli		
rozkládá výraz na součin pomocí vzorců nebo vytýkáním provádí početní operace s výrazy matematizuje jednoduché reálné situace, využívá k nim proměnných, určuje hodnoty výrazů	výraz, jednočlen, dvojčlen, mnohočlen sčítání a odčítání celistvých výrazů, násobení výrazu jednočlenem vytýkání, postupné vytýkání násobení dvojčlenu jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem, využívání vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 Opakovaní a prohloubení učiva z 8. ročníku (rozšíření učiva 8.ročníku o vzorce $(a + b)^3$, $(a - b)^3$, $a^3 - b^3$, $a^3 + b^3$	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Matematizuje reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá , odčítá, násobí a dělí mnohočleny, rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním, určení smyslu lomeného výrazu	Výrazy (lomený výraz, smysl lomeného výrazu, hodnota výrazu, úpravy výrazu, sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů		

Matematika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	soustava dvou rovnic se dvěma neznámými (řešení soustavy metodou sčítací a dosazovací) slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic o pohybu, směsích a společné práci provádění zkoušky řešení		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák: vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data	finanční matematika jistina, úrok, jednoduché úrokování vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře	MEV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
porovnává soubory dat	základy statistiky soubor, prvek souboru, četnost, aritmetický průměr, diagramy, grafy, odchylky		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	pojem funkce, definiční obor, množina hodnot dané funkce sestrojit graf lineární funkce $y=ax$, kvadratické funkce $y=ax^2$, nepřímé úměrnosti $y= k/x$ funkce rostoucí, klesající, konstantní grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých		

Matematika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a prostoru žák: rozezná podobné útvary v rovině i prostoru určí poměr užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků určuje a charakterizuje jednotlivá prostorová tělesa analyzuje jejich vlastnosti narýsuje jejich síť a dovede z ní vymodelovat těleso aplikuje osvojený matematický aparát na řešení geometrických úloh využívá vhodně kalkulátoru při výpočtech	podobnost trojúhelníků věty sss, sus, uu dělení úsečky v daném poměru, redukční úhel užití podobnosti, sestrojit rovinný útvar podobný danému útvaru práce s plány a mapami výpočet povrchu a objemu těles jehlan, kužel, koule slovní úlohy na výpočet povrchu a objemu těles		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy žák: užívá kombinační úsudek a logickou úvahu při řešení úloh a problémů nalézá řešení zkoumaných situací	problémové úlohy zajímavé úlohy, úlohy z praxe matematické hry, hlavolamy, matematická olympiáda, klokan, logická olympiáda	MEV tvorba mediálního sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Seminář z matematiky – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Číslo a proměnná žák: Matematizuje náročnější situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním, určí smysl lomeného výrazu, provádí rozklad kvadratického trojčlenu Řeší reálné situace pomocí rovnic a nerovnic Analyzuje a řeší složitější úlohy z matematických olympiád a matematických soutěží K modelování reálných situací užívá matematický aparát v oboru reálných čísel	Výrazy- dělení mnohočlenů, lomené výrazy, úlohy z MO Rovnice a soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými (rovnice s neznámou ve jmenovateli, kvadratické rovnice, slovní úlohy řešené rovnicemi, úlohy o společné práci, o směsích, rovnice s více neznámými, úlohy z MO)		
Závislosti, vztahy a práce s daty žák: Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data s využitím výpočetní techniky Zpracovává data získaná v jiných předmětech Porovnává soubory dat, pracuje v Excelu	Základy statistiky (provedení statistického šetření a jeho zpracování na PC) Základy pravděpodobnosti a kombinatoriky- zajímavé úlohy na pravděpodobnost a úlohy kombinatorického charakteru Funkce (rozšiřující úlohy (vlastnosti funkcí a jejich grafy, grafické řešení kvadratické rovnice)		

Seminář z matematiky – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geometrie v rovině a prostoru žák: Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení i složitějších reálných problémů Používá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh Načrtne a sestrojí rovinné útvary i ve složitějších případech Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce Načrtne a sestrojí pravoúhlé průměty válce na dvě sobě kolmé průmětny	Podobnost a funkce úhlu (podobnost geometrických útvarů, podobnost trojúhelníků, užití podobnosti goniometrické funkce ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku, užití goniometrických funkcí při řešení slovních úloh Jehlan, kužel, koule (sítě těles, objem a povrch jehlanu a kužele, objem a povrch koule, slovní úlohy)		
Nestandartní aplikační úlohy a problémy žák: Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení zkoumaných situací, provádí jednoduché pokusy na pravděpodobnost a vyvozuje základní pojmy z teorie pravděpodobnosti a aplikuje je v úlohách z praxe. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Řeší úlohy matematických soutěží a Klokana.	Nestandardní aplikační úlohy (úlohy z MO, Klokana a dalších matematických soutěží, logické úlohy, úlohy na prostorovou představivost, číselné řady, pyramidy, magické čtverce, sudoku, matematické hry		

Zeměpis – 7. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Regiony světa žák:			
rozlišuje zásadní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizace regionů světa	světadíly, oceány a makroregiony světa		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – mimo Evropy porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – mimo Evropy	světadíly (mimo Evropu), oceány a makroregiony – určující a porovnávací kritéria, přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	ENV vztah člověka k prostředí MKV lidské vztahy etnický původ	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich – mimo Evropy	modelové regiony světa (mimo Evropy) – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	ENV vztah člověka k prostředí ekosystémy základní podmínky života	

Zeměpis – 7. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	

Zeměpis – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Regiony světa žák: lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa – určující a porovnávací kritéria, přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony Evropy – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VMESG Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané ENV vztah člověka k prostředí MKV kulturní diference etnický původ ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Společenské a hospodářské prostředí žák: posoudí na přiměřené úrovni prostorovou	obyvatelstvo světa – základní geografické,	MKV	

Zeměpis – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
organizaci světové populace, jejich rozložení, strukturu, růst, pohyby dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	etnický původ	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	ENV základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – světová a odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně		
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální hospodářské útvary – porovnávací kritéria, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa		
porovnává státy světa, zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria, národní a mnohonárodnostní státy, části států, politická, hospodářská a bezpečnostní seskupení		
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	integrace států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	MKV princip sociální smíru a solidarity	

Zeměpis – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Česká republika žák:			
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, hospodářská charakteristika, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě	ENV ekosystémy základní podmínky života MKV kulturní diference etnický původ	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	postavení České republiky ve světě a v Evropě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	VMEGS Evropa a svět nás zajímá	
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region – kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky		

Zeměpis – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Životní prostředí žák : porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	 krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a zdroj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy života	 ENV základní podmínky života ENV vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace žák: ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	 cvičení a pozorování v terénu místní krajiny orientační body, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu, jednoduché náčrtky krajiny, situační plány,		

Zeměpis – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie žák: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytvoření postojů k okolnímu světu	hodnocení přírodních jevů a ukazatelů praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě aplikace s dostupnými kartografickými produkty		

Chemie – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými a hodnotí jejich rizikovost	zásady bezpečné práce ve školní pracovně, první pomoc při úrazu		
posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	R a S věty, varovné značky a jejich význam		
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	chemická výroba, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek – mimořádné události	ENV vztah člověka k prostředí	
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	látky a jejich fyzikální a chemické vlastnosti		
pozná a správně pojmenuje základní druhy chemických pomůcek	chemické sklo a nádobí		
Směsi			
žák: rozlišuje směsi a chemické látky	různorodé a stejnorodé směsi (roztoky)		
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	roztok koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený		

Chemie – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení	oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace		
uvede příklady oddělování složek v praxi			
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztoky daného složení	hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, trojčlenka	ENV základní podmínky života ekosystémy MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda – destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody		
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vzduch – složení, vlastnosti čistota ovzduší ozonová vrstva		
sestaví podle nákresu jednoduché aparatury, dle postupu provede pokus	jednoduché pokusy		
Částicové složení látek a chemické prvky			
žák: používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	atom a jeho struktura, atomové jádro, protony, neutrony		

Chemie – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
	elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty atomy a molekuly, chemická vazba		
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	chemické prvky názvy a značky vybraných chemických prvků		
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti	protonové číslo, periodický zákon, periodická soustava prvků skupiny a periody v periodické soustavě prvků kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au slitiny (dural, mosaz, bronz) nekovy - H, O, N, S, C, Cl	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
sestavuje modely molekul	práce se stavebnicemi		
Chemické reakce			
žák: rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	výchozí látky a produkty chemické slučování a rozklad chemická reakce chemická rovnice látkové množství molární hmotnost		
přečte chemické rovnice a s užitím zákona	zákon zachování hmotnosti		

Chemie – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické výpočty		
Anorganické sloučeniny			
žák:			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	halogenidy – názvosloví halogenidů, oxidační číslo vlastnosti, použití a význam některých halogenidů oxidy – názvosloví oxidů významné oxidy (oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, křemičitý) kyseliny – chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví kyselin vlastnosti a použití kyselin hydroxidy – sodný, draselný a vápenatý názvosloví hydroxidů vlastnosti a použití hydroxidů	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	kyselé deště	ENV vztah člověka k prostředí	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede	pH, indikátory pH kyselý, neutrální a zásaditý roztok		

Chemie – 8. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
příklady uplatňování neutralizace v praxi uvede příklady solí žák: uvede příklady známých hydrogensolí, jejich vzorec, použití provádí jednoduché reakce pomocí indikátorů určuje typy roztoků seznamuje se s jednotlivými druhy pojiv a keramiky, výrobním postupem a jejich použitím	soli kyslíkaté a bezkyslíkaté hydrogensoli, hydráty solí jednoduché pokusy – halogenidy a jejich vlastnosti, oxidy a jejich vlastnosti práce s indikátory pojiva, keramika		

Chemie – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Chemické reakce			
žák: vysvětlí pojmy oxidace a redukce seřadí vybrané kovy na základě pokusu od nejreaktivnějšího po nejméně reaktivní uvede příklady známých reakcí a určí, které z nich patří mezi redoxní	redoxní reakce – oxidace a redukce řada reaktivity kovů výroba železa a oceli		
rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady jejich praktického využití provede podle návodu elektrolýzu roztoku	elektrolýza galvanický článek koroze praktické úlohy		
Energie a chemická reakce			
žák: rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyrobených paliv a zhodnotí jejich využívání aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	exotermické a endotermické reakce fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) průmyslově vyráběná paliva faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Chemie – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Organické sloučeniny žák: rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití sestavuje modely molekul uhlovodíků uvede příklad polymerace uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů provádí jednoduché reakce uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	uhlovodíky alkany (methan, ethan, propan, butan) alkeny (ethylen) alkiny areny (benzen, naftalen) modely uhlovodíků polymerace zpracování ropy frakce, krakování, benzín deriváty uhlovodíků halogenové deriváty alkoholy fenoly aldehydy ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace fotosyntéza přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny vitamíny, enzymy, hormony důkazy přírodních látek	ENV lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV základní podmínky života	

Chemie – 9. ročník RVM a PP			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Chemie a společnost žák: zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe vypočítá množství vyrobené látky, spotřebované suroviny	chemické výroby (chemický průmysl) recyklace surovin průmyslová hnojiva tepelně zpracované materiály – vápno, sádra, keramika plasty syntetická vlákna pesticidy, insekticidy detergenty léčiva drogy potraviny hořlaviny, způsoby hašení požárů otravné a jedovaté látky – zásady chování při úniku nebezpečných látek využití chemických výrob ve výpočtových úlohách výpočty z rovnic, ze vzorce	ENV vztah člověka k prostředí MEV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Fyzika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Elektromagnetické jevy žák: využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní používá znalostí o elektrické energii a transformátorech při tvorbě prezentací zapojí správně polovodičovou diodu	střídavý proud a napětí, transformátor, elektrická energie (počítání praktických úloh) vodič a izolant, vedení elektrického proudu v kovech, kapalinách a plynech (tvorba prezentací) pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým zařízením magnetické pole magnetu a cívky s proudem, indukční čáry, elektromagnet, cívka s proudem v magnetickém poli, magnetoelektrický měřící přístroj elektromotor elektromagnetická indukce vodní a přečerpávací elektrárny, alternativní zdroje elektrické energie podstata vedení elektrického proudu v polovodičích, využití polovodičů		

Fyzika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Jaderná energie **žák:** má přehled o pojmech atom, atomové jádro, radioaktivita popíše jaderný reaktor, činnost JE	atom, atomové jádro radioaktivita a její využití jaderná reakce, jaderný reaktor, jaderné elektrárny		
Světelné děje žák: rozhodne ze znalosti rychlost světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	lom světla, zákon lomu zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvantitativně), optické přístroje sluneční soustava – Slunce, planety měsíce pohyb Země (den a noc, roční období) měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce		
Vesmír žák: objasní (kvantitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	sluneční soustava (Slunce, Země, Měsíc) galaxie a souhvězdí vzdálenosti ve vesmíru, světelný rok orientace na obloze		

Informatika s RVM a PP – 6. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vyhledávání informací a komunikace žák:			
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet	MEV stavba mediálních sdělení	
Zpracování a využití informací žák:			
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	textový editor, grafický editor, tabulkový editor, základní funkce		
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)		
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	formulace požadavku při vyhledávání na Internetu, vyhledávací atributy		
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formy	textový, grafický, tabulkový editor, multimediální programy, vzájemné vazby	MEV tvorba mediálního sdělení	

Informatika s RVM a PP – 8. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Vyhledávání informací a komunikace žák: ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	internet hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování vývojové trendy informačních technologií		
Zpracování a využití informací žák: zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	prezentace informací multimedia počítačová grafika, rastrové a vektorové programy prohloubení učiva, grafický, textový a tabulkový editor		

Informatika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Práce s počítačem žák: rozděluje hardware a software, podle funkce a použití	počítač a jeho komponenty, prohloubení znalostí		
Publikování na internetu žák: chápe zásady publikování informací na internetu	www stránky		
Práce s operačním systémem žák: zvládá pokročilé nastavení operačního systému	nastavení operačního systému uživatelským způsobem, prohloubení znalostí		
orientuje se v základních postupech práce s operačním systémem	síťová nastavení, wi-fi připojení		

Informatika s RVM a PP – 9. ročník			
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Vazby, přesahy, mezipředmětové vztahy**
Zpracování a využití informací žák: zpracovává informace v textových, grafických, tabulkových editorech, třídí je	prohloubení znalostí při práci v textových, grafických a tabulkových editorech		

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Čas dětství, čas dobrých příkladů

Školní družina při Základní škole Boskovice, příspěvková organizace

platnost a účinnost dokumentu: od 3. 9. 2007

Charakteristika školní družiny

Školní družina se cíleně zaměřuje na rozvoj účastníka zájmového vzdělávání (dále jen účastník), plynule navazuje na vyučovací proces, ale není pokračováním školního vyučování. Plně respektuje Úmluvu o právech dítěte. Školní vzdělávací program vychází z demokratických principů, opírá se o pedagogiku a psychologii a hygienické normy dětí mladšího školního věku. Zabezpečuje fyzický, psychický a sociální rozvoj účastníka.

Školní družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování, především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce do školní družiny. Během školních prázdnin může ředitel po projednání se zřizovatelem provoz činnosti školní družiny přerušit. Činnost školní družiny je určena především pro žáky 1. stupně ZŠ, mohou se jí zúčastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do školní družiny. Účastníci přihlášení k pravidelné denní docházce se zařazují do oddělení, která se naplňují nejvýše do počtu 30. V rámci školní družiny pracují na všech pracovištích zájmové útvary. Nově je letos školní družina zapojena do výzvy Šablony II OP VVV. Pro účastníky školní družiny jsou v rámci této výzvy nově zřízeny tyto aktivity: Čtenářský klub, Klub zábavné logiky a deskových her, Klub komunikace v cizím jazyce a Badatelský klub. Tyto aktivity jsou účastníkům poskytovány zdarma.

Neustále se rozvíjí spolupráce s rodiči. Na začátku školního roku jsou rodiče informováni prostřednictvím informačních letáků a nástěnek o nabídce školní družiny. Rodiče a veřejnost se také účastní společných akcí organizovaných školní družinou. Během školního roku jsou rodiče a veřejnost o činnosti školní družiny informováni prostřednictvím nástěnek, webových stránek školy, webových stránek města, školního časopisu, případně regionálního tisku.

Provozní **doba školní družiny**

Pondělí - pátek ráno: 6.15 - 7.45

odpoledne: 11.30 - 16.30

Umístění školní družiny

Školní družina při Základní škole Boskovice, příspěvková organizace, zahrnuje celkem 15 oddělení:

ŠD při ZŠ Boskovice, nám. 9. května - čtyři oddělení umístěná v budově přístavby, dvě v hlavní budově školy

ŠD při ZŠ Boskovice, Sušilova ul. - tři oddělení umístěná v bloku D v druhém podlaží a jedno oddělení v přízemí bloku A1

ŠD při ZŠ Boskovice, Slovákova ul. - pět oddělení v samostatném pavilonu

Většina oddělení má vlastní místnost, pouze 5. oddělení na pracovišti nám. 9. května je umístěno ve třídě 1. B a 15. ve třídě 5. A. Vychovatelky mají k dispozici kabinet, ke své činnosti využívají sportovní a tělovýchovná zařízení školy, odborné pracovny, chodby ve svém pavilonu (v přístavbě), nástěnky apod.

Dokumentace školní družiny

Zápisní lístek pro účastníky (přihláška): Zde je zaznamenaný přesný odchod účastníka ze školní družiny, způsob vyzvedávání účastníka.

Přehled výchovně vzdělávací práce: Seznam trvale přihlášených účastníků, průběh vzdělávání účastníků.

Docházkový sešit: Evidence účastníků, kteří navštěvují školní družinu ráno před začátkem vyučování nebo navštěvují jiné oddělení školní družiny (např. spojená oddělení).

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s názvem Čas dětství, čas dobrých příkladů.

Vnitřní řád školní družiny

Cíle vzdělávání

- Obecným cílem zájmového vzdělávání je připravit účastníky pro život, rozvíjet jejich individualitu.
- Školní družina se snaží nenásilnou formou vybavovat účastníky vědomostmi, dovednostmi, návyky v nejrůznějších oblastech života.

- Školní družina připravuje účastníky na to, jak čelit sociálně patologickým jevům, které je mohou ohrozit.
- Školní družina usiluje o schopnost účastníků smysluplně využívat svůj volný čas.
- Školní družina se u účastníků zasazuje o osvojení si hodnot, orientaci v multikulturní společnosti, celkový rozvoj osobnosti jedince.
- Důležitými cílem je i výchova k posilování soudržnosti společnosti, k partnerství a spolupráci, ochrana životního prostředí.
- Výsledky, dílčí cíle vzdělávání jednotlivých okruhů zájmového vzdělávání a kompetence absolventa zájmového vzdělávání jsou uvedeny níže.

Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována zvláštní pozornost. Je snahou začlenit je do přirozeného prostředí školní družiny i do širší společnosti. Upřednostňuje se individuální přístup nejen k účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami, zesiluje se motivace, výrazněji se využívá pochval, jsou oceňovány sebemenší pokroky. Ve školní družině je v rámci poskytování zájmového vzdělávání možno uplatnit potřebná podpůrná opatření. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a předchozího písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce účastníka. Školní družina má možnost zapůjčení různých speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek a také využití dobrovolníků, kteří mohou pomáhat při přípravě a průběhu zájmového vzdělávání. Veškeré případné problémy účastníků jsou řešeny ve spolupráci se členy školního poradenského pracoviště. Na každém pracovišti je určena vychovatelka, která odpovídá za spolupráci školní družiny se školským poradenským zařízením.

Pro rozvoj talentovaných účastníků nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Popis materiálních podmínek

Zájmové vzdělávání probíhá ve kmenových „učebnách“ s hracími kouty. Tyto jsou vybaveny nábytkem odlišným od vybavení ve třídách, kde probíhá školní vyučování.

Oddělení ŠD jsou vybavena stolními hrami, časopisy, příručními knihovnami, sportovním náčiním, pomůckami. Pro ranní hry a v odpoledních hodinách je využíváno prostor chodeb s herními kouty, školní tělocvičny. Pro pobyt venku je k dispozici tělovýchovný areál školy. Vychovatelky sledují nové trendy a snaží se o doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné a sportovní činnosti.

Formy vzdělávání

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, ve kterém dochází především k neformálnímu vzdělávání:

- výchova zážitkem, prožitkem, vlastní zkušeností,
- animace – nedirektivní, akční postupy.

Nejvýznamnějším výchovným prostředkem a nejefektivnější formou aktivního odpočinku je hra. Přináší napětí, uvolnění, radost, navozuje kladné emoce a nové zážitky.

Popis ekonomických podmínek

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno za úplatu, která je rozdělena do dvou splátek.

Úplata za školní družinu činí 150 Kč měsíčně. Vychovatelky školní družiny vybírají poplatek 600 Kč v září, popř. v říjnu (za 4 měsíce á 150 Kč, září - prosinec), 900 Kč v lednu, popř. v únoru (za 6 měsíců á 150 Kč, leden - červen). Účastníci, kteří budou navštěvovat školní družinu nepravidelně, hradí úplatu školní družiny v plné výši. V případě odhlášení účastníka v průběhu školního roku bude na žádost rodičů částka vrácena od 1. dne následujícího měsíce.

Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávací program je vytvořen na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, kterým je jeden školní rok, kromě období školních prázdnin.

Evaluace ve školní družině

Evaluace a autoevaluace vychází z pozorování účastníků, rozhovorů s rodiči, z rozborů na pedagogických radách a z hospitační činnosti.

Školní vzdělávací program je otevřený dokument, vychovatelky školní družiny s ním pracují, průběžně jej doplňují, obměňují, aktualizují. Je to rovněž veřejný dokument. Je tedy dostupný na webových stránkách školy, školní družiny a na jednotlivých pracovištích.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Přihlašování je prováděno na základě zápisního lístku, na kterém jsou uvedeny základní údaje o účastníkovi, o době a způsobu odchodu ze školní družiny a upozornění na jeho zdravotní problémy. Další důležité informace rodiče naleznou ve vnitřním řádu školní družiny. Svým podpisem na zápisním lístku rodiče stvrzují, že se s vnitřním řádem školní družiny seznámili.

Přednostně jsou přijímáni žáci prvního ročníku. Zákonný zástupce žáka prvního ročníku však vyplněný zápisní lístek odevzdá vychovatelce školní družiny neprodleně, nejpozději druhý pracovní den nového školního roku.

Odhlašování je možno provádět v průběhu školního roku prostřednictvím písemného vyjádření zákonného zástupce.

Vyloučen může být účastník, který porušuje vnitřní řád školní družiny, kázeň a pořádek, dobré jméno školy a školní družiny, dlouhodobě a svévolně nenavštěvuje školní družinu apod. Rovněž může být účastník z rozhodnutí ředitele vyloučen za zvláště hrubé, opakované slovní a úmyslné fyzické útoky vůči zaměstnancům školní družiny nebo vůči ostatním účastníkům.

Podmínky docházky do školní družiny:

- Přihlášený účastník je povinen pravidelně navštěvovat školní družinu.
- Účastník nesmí bez vědomí vychovatelky opustit školní družinu.
- Pokud se účastník nemůže po vyučování dostavit do školní družiny, prokáže se písemnou omluvenkou podepsanou zákonným zástupcem, popřípadě tento účastníka telefonicky omluví.

- Má-li účastník odcházet ze školní družiny dříve než v hodinu určenou na zápisním lístku, oznámí to zákonný zástupce vychovatelce písemnou formou. Telefonické omlouvání vychovatelky akceptují jen zcela výjimečně.
- Do ranní družiny dochází účastník sám, z odpolední družiny odchází sám nebo v doprovodu zákonného zástupce.
- Pokud není účastník do 16.30 vyzvednut, vychovatelka se telefonicky zkontaktuje se zákonným zástupcem, případně dalšími osobami uvedenými na zápisním lístku Pokud je tento postup bezvýsledný, informuje nadřízenou osobu a provede oznámení na OSPOD.

Při opakovaném porušení podmínek odchodu může být účastník ze školní družiny vyloučen.

Popis personálních podmínek

Ve školní družině pracují kvalifikované vychovatelky. Všechny mají odbornou způsobilost, kladný vztah k účastníkům a organizační schopnosti. Vychovatelky využívají akreditovaných kurzů a vzdělávání si doplňují samostudiem odborné literatury a časopisů.

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školní družině

Hygienické a bezpečností podmínky

Snahou je, aby školní družina byla bezpečným místem pro účastníky, aby si každý našel zájmovou náplň svého volného času, a to v příjemném, inspirativním prostředí.

- Při organizovaných a spontánních aktivitách jsou dodržovány obecně platné bezpečnostní předpisy a předem jsou vyloučena rizika úrazu.
- Za bezpečnost účastníků odpovídají vychovatelky jednotlivých oddělení.
- Účastníci jsou poučeni o bezpečnosti ve školní družině.
- Účastníci pracují pouze s nezávadným a bezpečným materiálem a pomůckami.
- Účastníci jsou vedeni ke kultuře stolování, pitný režim je zajišťován vlastními zdroji účastníků.

Psychosociální podmínky

- Činnost je zaměřena tak, aby vyhovovala požadavkům režimu dne účastníka.

- Činnosti jsou pestré, střídají se klidové a pohybově náročné činnosti, práce a odpočinek, řízené a spontánní aktivity.
- Vychovatelky dbají na příznivé sociální klima, na pohodu prostředí.
- Vychovatelky umožňují účastníkům spolupodílet se na plánování a organizování aktivit.
- Vychovatelky se snaží respektovat potřeby účastníků, individuálně přistupují k účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Klíčové a odborné kompetence

Výchovné a vzdělávací postupy, které jsou ve školní družině uplatňovány, směřují k utváření klíčových a odborných kompetencí. Účastník si po ukončení zájmového vzdělávání vytváří tyto kompetence:

Kompetence k učení

- účastník si osvojuje odhadovat svoje schopnosti, uvědomuje se svoje silné a slabé stránky
- snaží se být trpělivý a houževnatý, započatou práci dokončí
- nenásilnou a hravou formou si upevňuje vědomosti získané ve vyučování
- snaží se chápat souvislosti a poznatky z různých oblastí života a využívat je v budoucnosti
- aktivně se zajímá o nové informace a vůbec o vše aktuální

Kompetence k řešení problémů

- účastník se snaží dodržovat obecně platné normy
- dokáže zaujmout postoj ke svým činům
- snaží se rozpoznat nejrůznější problémové situace, přemýšlí o jejich příčinách a způsobu řešení, rozlišuje chybná a správná řešení
- je schopen zvolit řešení určitého problému a toto obhájit
- v případě špatně zvoleného řešení si dokáže vzít ponaučení
- účastník si je vědom, že odkládání řešení problému není dobré

Kompetence komunikativní

- účastník je schopen se účastnit týmové práce, dokáže komunikovat s ostatními účastníky, učiteli a ostatními dospělými ve škole
- snaží se dodržovat pravidla komunikace - umění naslouchat, formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vést dialog, chápat postoje a záměry komunikace
- v rámci možností se účastník seznamuje i s jinou formou komunikace – nonverbální komunikace (hudba, malba, pohyb, gesta, mimika)
- pokouší se veřejně se projevit před ostatními
- nebojí se vyjádřit vlastní názor
- správně užívá hlasu, dodržuje hlasovou hygienu a správnou výslovnost jak po stránce logopedické, tak po stránce gramatické

Kompetence sociální a personální

- účastník se aktivně zapojuje do práce ve skupině, snaží se respektovat ostatní
- účastní se vytváření pravidel, na kterých se podílí s ostatními účastníky pod vedením vychovatelky
- dokáže spolupracovat s účastníky různých věkových kategorií
- snaží se o rozvoj vlastní osobnosti, pěstuje si zdravé sebevědomí, koriguje svoje podceňování, či přeceňování
- dokáže si vzít ponaučení ze zkušeností získaných věkem a aplikovat je v reálném životě
- snaží se být tolerantní a dodržovat základní pravidla společenského chování
- pokouší se reálně sebehodnotit

Kompetence občanské

- respektuje různé názory a snaží se objevovat kladné stránky osobnosti druhých
- učí se získávat schopnost empatie
- reaguje na projevy násilí a naznačuje možnosti jiného řešení
- dodržuje společenské normy a pravidla, oceňuje správné chování
- účastník si je vědom svých povinností a práv
- pokouší se nalézt vhodné řešení v krizových situacích
- učí se orientovat v našich kulturních tradicích a zapojuje se do sportovní i kulturních aktivit

- osvojuje si vhodné názory a postoje v environmentální problematice a ekologii

Kompetence pracovní

- bezpečně a účinně používá materiál, nástroje, pomůcky a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, snaží se plnit povinnosti a závazky
- k výsledkům pracovní činnosti přistupuje nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie k usnadnění práce
- tvořivě využívá digitální technologie při učení, při práci a volnočasových aktivitách

Kompetence k aktivnímu využívání volného času

- nabídkou činností ve školní družině a v zájmových útvarech se seznamuje s rozličnými aktivitami, které mu umožňují smysluplné využití volného času
- snaží se rozvíjet svoje zájmy
- uvědomuje si důležitost bezpečnosti a ochrany zdraví při volnočasových aktivitách
- dokáže rozlišit čas nutný pro povinnosti a čas pro svoje zájmy
- uvědomuje si nutnost odpočinku při zájmových aktivitách jako odreagování se po pracovní zátěži

Obsah vzdělávání

I. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK A KOMUNIKACE

Podokruhy	*Dílčí cíle*
Povídám, povídáš…	Zvládá samostatné a smysluplné vyjadřování. Dokáže převyprávět příběh, zážitek. Slovně popíše situaci podle skutečnosti, obrázku. Snaží se správně vyjadřovat.
Nemluvíme jen ústy.	Všímá si mimiky, gest. Uvědomuje se možnosti nonverbální komunikace.
Kolik řečí znáš?	Uvědomuje si množství a rozmanitosti cizích jazyků.
Umíme se správně chovat!	Zvládá základní prvky společenského chování a vystupování – např. pozdrav, poděkování. Snaží se vystupovat přiměřeně svému věku v různých společenských situacích.

II. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK, UMĚNÍ A KULTURA

Podokruhy	*Dílčí cíle*
Nezapomínáme na tradice.	Zajímá se o kulturní dění v regionu. Připomíná si významné dny a státní svátky.
Tančíme, zpíváme, malujeme	Rozeznává základní výtvarné materiály a techniky. Užívá pohybu a tance k vyjádření vlastní emocionality. Těší se ze zpěvu písniček, pokouší se o rytmizaci. Hraje na jednoduché nástroje (Orffovy). Podle obrázků rozeznává nejznámější hudební nástroje.
Co je krása, co je kýč?	Pokouší se rozlišovat mezi krásou a podbízivostí.

III. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Podokruhy	*Dílčí cíle*
Sportem ke zdraví!	Účastní se pohybových aktivit venku. Posuzuje a porovnává svoje fyzické možnosti. Dodržuje bezpečnost a pravidla při pohybových aktivitách. Dokáže se vyrovnat s porážkou a přijmout vítězství druhého.
Moje tělo.	Chápe odlišnosti chlapců a dívek. Pozná a správně pojmenuje části lidského těla.
Jak zůstat zdravý?	Chápe důležitost pohybové aktivity pro svoje zdraví. Dodržuje základní hygienická pravidla. Rozpozná nebezpečí, která jej mohou ohrožovat (primární prevence soc. patologických jevů). Uvědomuje si nutnost odpočinku po jednostranné zátěži. Raduje se z pohybu. Uvědomuje si fyzické možnosti lidského těla.

IV. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Podokruhy	*Dílčí cíle*
Čím budu?	Uvědomuje si důležitost všech povolání. Zná některá povolání, dokáže je popsat. Ví, jakou práci vykonávají jeho rodiče.
Ze všeho umíme něco vyrobit.	Rozvíjí jemnou i hrubou motoriku**.** Pracuje s tradičním i méně tradičním materiálem. Započatou práci dokončí. Dokáže pracovat ve skupině, pomoci a poradit druhým.

	Zaujímá pozitivní vztah k práci a jejím výsledkům.
Při práci opatrně!	Pracuje podle slovního návodu a předlohy, dodržuje vymezená pravidla. Dodržuje hygienická a bezpečností pravidla při práci. Dodržuje čistotu při práci, pořádek na pracovním místě.

V. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Podokruhy	***Dílčí cíle***
Roční období	Všímá si změn v přírodě, dokáže popsat jednotlivá roční období.
Živá a neživá příroda	Podle nápadných určujících znaků pozná některá zvířata a rostliny, dokáže je nakreslit. Chápe, že člověk je součástí přírody. Svým chováním se podílí na ochraně životního prostředí. Zná zásady chování v přírodě. Má představu o významu pojmu recyklace.
Vesmír aneb Objevujeme nové světy	Uvědomuje si, že je součástí vesmíru.

VI. TEMATICKÝ OKRUH – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Podokruhy	***Dílčí cíle***
Můj kamarád – počítač	Zvládá základní práci na počítači. Uvědomuje si nebezpečí, která jej v oblasti internetu mohou ohrožovat.
Nejsem sám na světě	Uvědomuje si množství lidských ras, nebezpečí rasismu. Postupně si vytváří kladný vztah k ostatním účastníkům.
Rodina a kamarádi	Chápe význam pojmu rodina.

	Uvědomuje si důležitost rodinného života a rodinných vztahů. Charakterizuje rozdělení rolí v rodině, rozlišuje povinnosti členů rodiny.
Moje město, moje škola	Orientuje se ve městě, určuje umístění význačných budov a objektů. Orientuje se ve škole a blízkém okolí.
Cestujeme…	Poznává dopravní prostředky. Zná základní dopravní předpisy.

6 Hodnocení žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Při **hodnocení výsledků vzdělávání žáků** postupuje škola v souladu s ustanoveními § 51 - 53 zákona 561/2004 Sb.

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a provádí se průběžně ve škole a na akcích pořádaných školou. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu (§30 odst. 2 zákona 561/2004 Sb. - viz příloha této kapitoly) a obsahují:

a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
c) stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií,
d) zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií,
e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
f) způsob získávání podkladů pro hodnocení,
g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
h) způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP (§14 vyhlášky MŠMT ČR č. 48/2005 Sb.) a na základě předem stanovených kritérií pro hodnocení v daném předmětu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Žák je hodnocen podle plnění úkolů, které reflektují jeho individualitu, předpokládané schopnosti, zájmy a věkové zvláštnosti. Nesmí být tedy prvotně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale mělo by u něho respektovat pokrok na základě naplňování předem stanovených požadavků. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevů. V průběhu hodnocení nesmí být žák ironizován a nesmí být snižována jeho důstojnost a sebedůvěra.

Vnější motivace žáka pomocí klasifikace je doplněna a posilována motivací vnitřní, která vychází z žákova vlastního hodnocení. K tomu slouží předmětové portfolio, jež obsahuje doklady dosažených znalostí, dovedností a získaných postojů žáka. Nemusí se shromažďovat všechny žákovy práce, ale jen ty, které dokreslují částečné nebo úplné zvládnutí dané problematiky. Tyto materiály by měly být zařazovány se souhlasem žáka, v průběhu času se mohou aktualizovat nebo nahrazovat. Vedle písemných dokumentů mohou obsahovat i výrobky žáka, videozáznamy, fotografie nebo učitelův popis žákova výkonu, který dokumentuje žákovy pokroky.

Učitel poskytuje žákovi zpětnou vazbu, která podává jemu i jeho rodičům informaci o tom, zda zvládá dané učivo, v čem se zlepšil a jaké má rezervy. Součástí hodnocení musí být i naznačení postupu, který povede k odstranění přetrvávajících nedostatků. Tato zpětná vazba by měla být co nejčetnější. Proto je velmi důležité, aby se do procesu hodnocení vedle učitelů zapojili i spolužáci.

6.1.1 Způsoby hodnocení žáka

Základním principem každého hodnocení je poskytnout žákovi informaci o tom, co se naučil a zvládl, v čem se zlepšil, v čem má nedostatky a kde chybuje a jak má postupovat dále. Při celkovém i průběžném hodnocení se používá klasifikace, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a u žáků s individuálním vzdělávacím plánem využívá hodnocení slovní. Při klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a přihlíží k individuálním zvláštnostem žáků.

Podklady pro klasifikaci učitele:
- soustavné diagnostické pozorování žáka, porovnávání jeho výkonů
- ústní zkoušení a mluvený projev
- písemné práce, slohové práce, diktáty, vědomostní a dovednostní testy
- praktická a pohybová cvičení, laboratorní práce
- zpracování referátů, výroba pomůcek, samostatné aktivity
- domácí úkoly, práce v sešitě
- projektové a skupinové práce
- konzultace s ostatními učiteli
- rozhovory se zákonnými zástupci žáků

Na konci klasifikačního období je hodnocena kvalita a systematičnost práce a učební výsledky, kterých žák dosáhl za celé období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Hodnocení by mělo být pro žáky motivující, neměla by být hodnocena osobnost žáka, ale ověřovaný problém.

6.1.2 Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání „Škola mnoha možností“ budou průběžně doplňována v průběhu jeho ověřování a dotváření.

Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech, které vycházejí ze vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk:

1. stupeň základního vzdělávání - předměty Český jazyk, Anglický jazyk
- úroveň komunikativních a čtenářských dovedností
- úroveň písemného projevu
- míra zodpovědnosti a samostatnosti
- schopnost řešit problémové situace

2. stupeň základního vzdělávání - předměty Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk
- přesnost a trvalost osvojení požadovaných vědomostí
- zvládnutí předmětových výstupů
- vedení portfolia
- správnost ústního a písemného projevu
- kvalita písemného projevu (vedení sešitů)
- postoj k předmětu a práce v hodinách
- kvalita komunikativních dovedností
- kvalita práce s informacemi

Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech, které vycházejí ze vzdělávacích oborů Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda:

1. stupeň základního vzdělávání - předměty Matematika, Informatika

- aktivní přístup ke školní práci, zájem o ni, projevená píle a snaha
- domácí příprava a její prezentace ve škole
- přístup k sebehodnocení

2. stupeň základního vzdělávání - předměty Matematika, Informatika, Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis

- osvojení vědomostí a dovedností
- aktivita v hodinách
- práce podle pokynů učitele (domácí příprava i školní práce)
- úroveň písemného projevu (vedení sešitů)
- vztah k předmětu a zájem o něj
- kvalita komunikativních dovedností
- kvalita práce s informacemi

Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech, které vycházejí ze vzdělávacích oborů Člověk a jeho svět, Dějepis, Výchova k občanství:

1. stupeň základního vzdělávání - předmět Člověk a jeho svět

- míra a kvalita osvojení vědomostí a dovedností
- schopnost používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů
- ovládání základních komunikačních prostředků, které žákovi umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu
- kvalita samostatného myšlení
- osvojení učebních postupů a způsobů samostatné práce
- chápání a uplatňování mravních a občanských hodnot
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělání

2. stupeň základního vzdělávání - předměty Dějepis, Výchova k občanství

- schopnost vyhledávat, třídit a osvojovat si nové informace
- schopnost a ochota všestranně, účinně a otevřeně komunikovat
- řešení přiměřených problémových situací
- tvůrčí způsob při řešení úkolů
- přiměřený rozvoj žáka jako svébytné, svobodné, zodpovědné a tolerantní osobnosti
- projev pozitivních citů v chování
- spolupráce ve skupině
- smysluplnost vykonávaných činností
- míra zodpovědnosti
- míra zájmu o okolí a tolerance

Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech, které vycházejí ze vzdělávacích oborů Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Člověk a svět práce:

1. stupeň základního vzdělávání - předměty Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

- kvalita projevu vzhledem k individuálním předpokladům žáka
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, dovedností a jejich tvořivá aplikace
- samostatnost při práci, nápaditost, tvořivost a originalita
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- spolupráce a vzájemné respektování

2. stupeň základního vzdělávání - předměty Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

- práce podle pokynů učitele
- postoj k předmětu
- aktivita v hodinách

- kvalita výsledků s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivce
- osvojení vědomostí

Hodnotící škála (pracovní materiál)

1 - výborný (téměř bezchybný stav)	**vždy**
2 - chvalitebný (převládají pozitiva)	**často**
3 - dobrý (rovnováha negativ a pozitiv)	**někdy**
4 - dostatečný (převládají negativa)	**zřídka**
5 - nedostatečný (zásadní nedostatky)	**vůbec**

6.1.3 Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Klasifikace těchto žáků se řídí Metodickým pokynem MŠMT ČR č. j. 13 711/2001 - 24 ke vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování - článek V.

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na všech stupních vzdělávání.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků zejména ve věku plnění povinné školní docházky je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Při klasifikaci žáků ve věku plnění povinné školní docházky se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení.
- Doporučuje se sdělit vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Základní škola Boskovice, příspěvková organizace

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Vyučující dbají na to, aby hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování bylo jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Článek 1 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení žáků získávají vyučující zejména:

- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové aj.)
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování
- analýzou výsledků různých činností, soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- konzultacemi s ostatními pedagogickými pracovníky a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky
- podklady získanými při distančním vzdělávání

2. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje a ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat.

3. Při dlouhodobějším pobytu žáka v zařízení zajišťujícím i výuku (léčebné pobyty, ústavní pobyty apod.) vyučující respektuje známky, které sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

4. Třídní učitelé seznamují ostatní vyučující se závěry odborných vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáků a ke způsobu získávání podkladů.

Článek 2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, to znamená, že:

- prověřování znalostí provádějí až po dostatečném procvičení učiva
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- nevyžadují dopisování učiva za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- hodnotí jen probrané učivo a to, jak žáci umí
- nezadávají novou látku k samostatnému nastudování celé třídě
- případné hodnocení domácích úkolů je možné

2. Žák 2. až 9. ročníku musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho zpravidla nejméně jednu z ústního zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z učiva celého tohoto období.

3. Vyučující zkouší žáky zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě z odborného vyšetření.

4. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje, poukazuje na klady a nedostatky hodnoceného projevu. Po ústním vyzkoušení oznámí výsledek hodnocení okamžitě, výsledky písemných zkoušek a praktických činností oznámí nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje zástupcům žáka všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zejména prostřednictvím žákovské knížky – současně s oznámením známek žákům.

5. Termín písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, sdělí vyučující žákům nejpozději týden předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům; zástupcům žáka, pokud o to požádají, jsou práce předloženy ve škole.

7. Učitel vede evidenci o každé klasifikaci žáka tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

8. Klasifikační stupeň určí vyučující příslušného předmětu; přitom hodnotí kvalitu práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl(a) s vyznamenáním
b) prospěl(a)
c) neprospěl(a)
d) nehodnocen(a)

9. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

10. Na konci klasifikačního období v termínu určeném ředitelem školy zapíší učitelé příslušných předmětů klasifikaci do katalogových listů žáků a připraví návrhy na konání opravných zkoušek, na hodnocení v náhradním termínu apod.

Stupně hodnocení prospěchu – charakteristika a stanovená kritéria

Článek 3 Hodnocení v předmětech s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika, příslušné volitelné předměty)

1. Při hodnocení vyučující sleduje zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- úroveň myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost

- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- kvalitu výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

2. Výchovně vzdělávací výsledky v předmětech s převahou teoretického zaměření se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Článek 4 Hodnocení v předmětech s převahou praktického zaměření (pracovní činnosti, informatika, příslušné volitelné předměty)

1. Při hodnocení vyučující sleduje zejména:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
- kvalitu výsledků činností
- organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

2. Výchovně vzdělávací výsledky v předmětech s převahou praktického zaměření se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Článek 5 Hodnocení v předmětech s převahou výchovného zaměření (výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, příslušné volitelné předměty)

1. Při hodnocení vyučující sleduje zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalitu projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho péči o vlastní zdraví

2. Výchovně vzdělávací výsledky v předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Článek 6 Hodnocení předmětu, který je vyučován dvěma a více vyučujícími

Jestliže se na výuce žáka v jednom předmětu podílejí dva nebo více vyučujících, jsou povinni všichni tito vyučující spolupracovat při klasifikaci žáka. S podmínkami hodnocení částí předmětu a jejich podílu na celkové klasifikaci musí vyučující žáky seznámit na začátku školního roku. Tyto podmínky jsou součástí tematického plánu předmětu. Je přípustné stanovit podmínku, podle níž je stupněm nedostatečný klasifikován žák, který je tímto stupněm klasifikován alespoň v jedné součásti předmětu.

Článek 7 Slovní hodnocení žáka

1. Hodnocení žáka v případě použití slovního hodnocení musí být popsáno tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka. Zahrnuje:

    - posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji

- ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání
- souvislosti, které ovlivňují jeho výkon
- naznačení dalšího rozvoje
- zdůvodnění hodnocení
- doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat

2. Kritéria slovního hodnocení:

Při slovním hodnocení může být využito následujících kritérií:

a) učivo ovládá bezpečně
je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
vyjadřuje se výstižně a přesně
je samostatný, uvědoměle využívá vědomostí
je aktivní, učí se svědomitě

b) učivo ovládá
uvažuje celkem samostatně
vyjadřuje se vcelku přesně
dovede používat vědomostí v praxi, dopouští se jen drobných chyb
učí se svědomitě

c) učivo v podstatě ovládá
projevuje menší samostatnost v myšlení
vyjadřování není dost přesné
s pomocí učitele řeší úkoly a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
občas potřebuje povzbuzení

d) učivo ovládá se značnými mezerami
projevuje nesamostatné myšlení
vyjadřuje se s potížemi
dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

e) učivo neovládá
odpovídá nesprávně i na návodné otázky
vyjadřuje se nesprávně a s velkými potížemi
praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
pomoc a pobízení jsou neúčinné

3. V případě, že je použito slovní hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace se předměty, v nichž je žák hodnocen slovně, převádějí na klasifikační stupeň dle kritérií a) až e) v bodu 2. Zahrnují se do celkového výpočtu průměrného prospěchu.

Článek 8 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující přihlížejí při hodnocení a klasifikaci k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení odborných vyšetření žáků, uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů klasifikace a hodnocení.

2. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv, např. upravené písemné zkoušky, zohlednění pracovního tempa, použití různých pomůcek apod.

3. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Vyučující se zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho motivace k učení.

4. Vyučující postupují individuálně s využitím všech dostupných informací, zejména z odborných vyšetření, a ve spolupráci s rodiči.

5. Má-li žák sestaven individuální vzdělávací plán, je způsob hodnocení obsažen v tomto plánu.

Článek 9 Výchovná opatření

Pochvaly

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci. Ředitel školy uděluje pochvalu na konci klasifikačního období.

2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit žákovi pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Třídní učitel uděluje pochvalu na konci klasifikačního období.

3. V průběhu klasifikačního období mohou pedagogičtí pracovníci zapsat žákovi do žákovské knížky sdělení, kterým hodnotí pozitivní čin nebo chování žáka, sdělují dosažení výborných výkonů při reprezentaci školy a podobně.

Napomenutí a důtky

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy. Třídní učitel oznámí uložení důtky třídního učitele na následující pedagogické radě. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Každé z těchto opatření (napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy) může být žáku uděleno jen jednou během klasifikačního období.

Udělení výchovného opatření

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Článek 10 Hodnocení chování – charakteristika klasifikačních stupňů a stanovená kritéria

1. Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o něm ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování školního řádu během klasifikačního období.

2. Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

3. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 – chování velmi dobré
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu, méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 – chování uspokojivé
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu:

- Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu.
- Opakovaně se dopustil méně závažných přestupků.
- Přes důtku třídního učitele a ředitele školy se dopustil dalších přestupků, narušoval výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožoval bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 – chování neuspokojivé
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování:

- Dopustil se takových závažných přestupků proti školnímu řádu, že jimi byla vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob.
- Záměrně narušoval hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Za hrubé porušení školního řádu jsou považovány projevy šikanování, tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky. Patří sem také i mírné formy psychického útlaku, které byly již dříve prokázány a znovu se opakují.

Článek 11 Výchovná opatření při zjištění šikany a kyberšikany

- škola využije běžných výchovných opatření dle závažnosti (napomenutí a důtka třídního učitele,
  důtka ředitele školy) a zohlední při hodnocení chování na vysvědčení
- v mimořádných případech doporučí rodičům agresora jeho vyšetření, popř. diagnostický pobyt
  ve SVP a celý případ předá orgánům sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou
- dojde-li k podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, bude skutečnost
  oznámena Policii ČR

Článek 12 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Učitel stanovuje konkrétní cíle (dovednosti), které by měl žák zvládnout, na začátku tematického celku (nejméně jednou za pololetí) i v jeho průběhu. Na konci tematického celku (nejméně jednou za pololetí) i v jeho průběhu žáci provádějí analýzu toho, čeho se jim podařilo dosáhnout a v čem by se měli zlepšit.

2. Formy hodnocení:

- individuální sebereflexe na základě předem stanoveného postupu
- hodnocení ve dvojicích nebo ve skupině
- individuální sebehodnocení v příslušném předmětu v žákovské knížce
- samostatná příprava úkolů a testů pro spolužáky
- příprava a vzájemné hodnocení projektů, pomůcek pro výuku, výrobků
  - sbírka dokladů o splnění cíle
  - srovnávací testy (Scio, Kalibro, Cermat,…)
  - využívání softwarových produktů, které umožní ověření stupně dosažených znalostí, dovedností…

Článek 13 Komisionální přezkoušení

1. Komisionální přezkoušení se koná v těchto případech:

- žáka nelze hodnotit na konci prvního nebo druhého pololetí a ředitel školy určí pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců od skončení prvního pololetí a hodnocení za druhé pololetí nejpozději do konce září následujícího školního roku
- zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti hodnocení a klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí a do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádal ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka
- opravná zkouška
- zkouška při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, zpravidla vyučující daného předmětu ve třídě, a přísedící, zpravidla jiný vyučující daného předmětu.

3. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

4. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. O komisionálním přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Článek 14 Opravné zkoušky

1. Žáci devátého ročníku a žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Článek 15 Hodnocení žáka v náhradním termínu

1. Nelze-li žáka hodnotit ze závažných objektivních důvodů (např. časté absence) na konci prvního pololetí, určí ředitel školy (na základě doporučení vyučujícího) náhradní termín hodnocení, nejpozději však do konce března. Není-li možné hodnotit žáka ani v tomto termínu, žák se za toto pololetí nehodnotí.

2. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy na základě doporučení vyučujícího náhradní termín hodnocení, nejpozději však do konce září následujícího školního roku. V období tohoto měsíce navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu ročník devátý. Pokud žák nemohl být hodnocen ani v tomto termínu, opakuje ročník.

Článek 16 Uvolnění žáka z vyučování některého předmětu

Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, z předmětu Tv na doporučení lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Žák, který je z tohoto předmětu uvolněn, není z něho hodnocen.

RNDr. Vladimír Ochmanský
ředitel školy

Projednáno na zasedání školské rady 8. března 2006.
Úpravy projednány na zasedáních školské rady 9. 10. 2007, 5. 10. 2009, 9. 10. 2011, 17. 12. 2013, 25. 8. 2016, 27. 8. 2018, 11. 12. 2019, 24. 8. 2020, 12. 10. 2020 a ***17. 6. 2021****.*

Účinnost od 1. 9. 2021